

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Mākslas" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Mākslas</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Latvijas Universitāte</i>
Reģistrācijas kods	<i>3341000218</i>
Juridiskā adrese	<i>RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1586</i>
Tālrunis	<i>67034301</i>
E-pasts	<i>lu@lu.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Mākslas"

Latvijas Universitāte

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	4
I - Informācija par augstskolu/koledžu	4
II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)	32
II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)	57
II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)	72
II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)	91
II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)	98
II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)	104
Pielikumi	106
Citi pielikumi	108
Māksla	109
Studiju programmas informācija	112
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	112
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	115
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	140
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	141
Pielikumi	145

I - Informācija par augstskolu/koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem, ietverot šādus punktus:

Īss augstskolas raksturojums

Latvijas Universitāte (turpmāk — LU) dibināta 1919. gadā un ir lielākā plaša profila universitāte Latvijā, kurai ir nozīmīga vieta ne tikai visas izglītības sistēmas attīstībā, bet arī kopējā valsts ekonomikas izaugsmē.

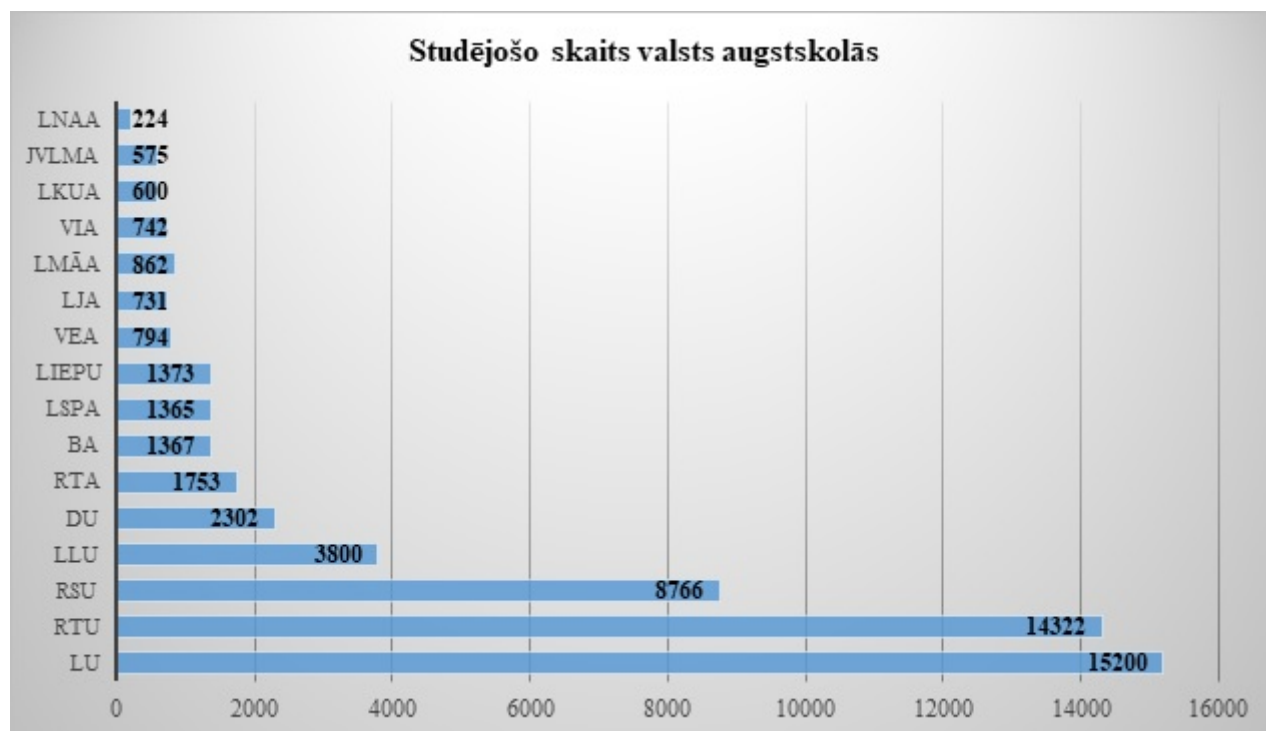
LU ir Latvijas Republikas akadēmiskās un profesionālās augstākās izglītības un zinātnes institūcija, kurā ir apvienots un tiek attīstīts valsts galvenais studiju un zinātniskās pētniecības potenciāls dabas, tehnisko, humanitāro un sociālo zinātņu jomā. Universitāte nodrošina mūsdienu līmenim atbilstošas studijas un pētniecību, balstoties uz augstākās izglītības un zinātnes vienotību. LU aktīvi piedalās aktuālu valsts un sabiedrības problēmu risināšanā, kā arī ir Latvijas intelektuālās dzīves centrs, kurā tiek radītas arvien jaunas zināšanas, reizē kopjot nacionālo valodu, kultūru un veicinot valsts un sabiedrības attīstību.

LU koncentrē spēkus, lai nodrošinātu augstu investēto resursu atdevi, ilgtspējīgu un videi draudzīgu resursu izmantošanu, attīstītu savas zinātniskās izcilības nišas, veidotu starpnozaru un pārnozaru pētījumiem un studijām atvērtas struktūras. LU attīstās kā moderna akadēmiska apmetne, kas nodrošina vidi un infrastruktūru izciliem sasniegumiem pētniecībā, studijās un jaunradē.

Universitātei ir radoša pieeja jaunu finanšu resursu meklēšanai un piesaistei, izmantojot Eiropas Savienības, starptautisko organizāciju, Latvijas valsts un pašvaldību, uzņēmēju un privātpersonu finansējumu un ziedojumus.

Šobrīd LU galvenā darbība noris Rīgā, Raiņa bulvārī 19 un Torņkalna Akadēmiskajā centrā, kā arī dažādās fakultātēs Rīgā un LU reģionālajās filiālēs Alūksnē, Bauskā, Cēsīs, Jēkabpilī, Kuldīgā, Madonā un Tukumā.

LU ir vienīgā klasiskā universitāte Latvijā un studentu skaita ziņā ir lielākā augstākās izglītības iestāde Latvijā (sk.1.1. att.) gan valsts, gan juridisko personu dibināto augstskolu vidū. Juridisko personu dibinātajās augstskolās 2019./2020. studiju gadā lielākais studējošo skaits bija Biznesa augstskolai Turība (3333- studējošie).

1.1. attēls. Studējošo skaits valsts augstskolās 2019./2020.studiju gadā

<https://izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/statistika-par-izglitibu/statistika-par-augstako-izglitibu>

1. Latvijas Universitāte (LU)
2. Rīgas Tehniskā universitāte (RTU)
3. Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU)
4. Daugavpils Universitāte (DU)
5. Rīgas Stradiņa universitāte (RSU)
6. Liepājas Universitāte (LiepU)
7. Banku augstskola (BA)
8. J. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija (JVLMA)
9. Latvijas Jūras akadēmija (LJA)
10. Latvijas Kultūras akadēmija (LKUA)
11. Latvijas Mākslas akadēmija (LMĀA)
12. Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmija (LNAA)
13. Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija (LSPA)
14. Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmija (RTA)
15. Ventspils Augstskola (VeA)
16. Vidzemes Augstskola (ViA)

Īstenotie studiju virzieni un programmu skaits tajos

LU īsteno visu līmeņu studiju programmas, aptverot 28 zinātņu nozares un 22 studiju virzienus. Universitātes 13 fakultātēs tiek īstenotas 150 studiju programmas (sk.1.1. tab.), to vidū vairākas ir ieguvušas starptautisku izcilību un kvalitātes novērtējumu. Universitātes sastāvā ir arī 3 medicīnas koledžas (2019./2020.studiju gadā 2302 - studējošie) un darbojas doktorantūras skolas.

1.1. tabula. LU īstenotie studiju virzieni, studiju programmu skaits tajos un virzienu akreditācijas termiņi (13.08.2020.)

N.p.k	Studiju virzieni	Studiju programmu skaits	Akreditācijas termiņš
1.	Arhitektūra un būvniecība	1	31.05.2013-30.06.2022.
2.	Dzīvās dabas zinātnes	3	29.05.2013-30.06.2023.
3.	Ekonomika	12	26.06.2013-30.06.2021.
4.	Fizika, materiālzinātne, matemātika un statistika	7	29.05.2013-30.06.2023.
5.	Ģeogrāfijas un zemes zinātnes	6	24.04.2017-24.04.2023.
6.	Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne	5	29.05.2013-22.08.2023.
7.	Iekšējā drošība un civilā aizsardzība	3	05.06.2013-30.06.2024.
8.	Informācijas un komunikācijas zinātnes	6	24.05.2013-30.06.2021.
9.	Izglītība, pedagogija un sports	24	12.06.2013-30.06.2024.
10.	Ķīmija, ķīmijas tehnoloģijas un biotehnoloģija	3	24.05.2013-30.06.2023.

11.	Māksla	1	16.10.2015- 02.06.2021.
12.	Psiholoģija	3	21.06.2019-21.06.2025.
13.	Socioloģija, politoloģija un antrapoloģija	9	12.06.2013-30.06.2024.
14.	Sociālā labklājība	2	14.05.2013-30.06.2022.
15.	Reliģija un teoloģija	3	22.05.2013-30.06.2023.
16.	Tiesību zinātne	4	21.06.2019-21.06.2025.
17.	Tulkošana	2	14.05.2013-30.06.2024.
18.	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	13	26.06.2013-30.06.2021.
19.	Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas	21	26.06.2013-30.06.2024.
20.	Veselības aprūpe	13	31.05.2013-30.06.2022.
21.	Vēsture un filozofija	6	24.05.2013-30.06.2023.
22.	Vides aizsardzība	3	05.06.2013-30.06.2024.

LU[1] tiek veikti starptautiska līmeņa fundamentāli un lietīšķi pētījumi 4 zinātņu nozaru grupās, 12 prioritāros pētniecības virzienos, 22 izcilības jomās. Papildus pētniecības darbam un studiju nodrošināšanai tiek attīstīta zināšanu un tehnoloģiju pārnese. Universitāte īsteno dažādus līgumpētījumus, kuru kopsumma mērāma vairāk nekā miljons eiro vērtībā. LU intelektuālā īpašuma portfelī ir 24 spēkā esoši Latvijas patenti (LU vienīgā īpašniece) un 10 spēkā esoši Eiropas patenti. Tautsaimniecības attīstības veicināšanai Universitāte radījusi vairāk nekā sešdesmit potenciālās sadarbības risinājumus dažādām industrijām. LU zinātniskā darbība tiek īstenota 17 zinātniskos institūtos <https://www.lu.lv/par-mums/struktura/instituti/>, kā arī dažādi pētījumi, apmācības un konsultācijas papildus notiek arī 28 studiju centros <https://www.lu.lv/par-mums/struktura/lu-centri/>

Lai sekmētu sadarbību starp LU un pašvaldībām cilvēkresursu attīstības, izglītības un starpnozaru pētniecības jomās LU darbojas Reģionālais centrs, savukārt, lai stiprinātu starptautisko sadarbību, LU ir noslēgti vairāk nekā 227 divpusēji sadarbības līgumi ar augstskolām 51 valstīs <https://www.lu.lv/sadarbiba/starptautiska-sadarbiba/>. Universitāte sekmīgi īsteno ES un citu starptautisko organizāciju, ES struktūrfondu un citu fondu, kā arī valsts budžeta un Latvijas un ārvalstu uzņēmumu finansētus projektus.

LU darbojas 10 kori, trīs tautas deju kolektīvi, 2 ansambļi, Studentu teātris, Studentu pūtēju orķestris, folkloras deju kopa un keramikas studija. LU sastāvā aktīva darbība notiek arī pamatstruktūrvienībās: LU Muzejs, LU Botāniskais dārzs, LU Rododendru audzētava "Babīte", LU Akadēmiskais apgāds, LU Baldones observatorija. Sekmīgi darbojas arī nodibinājumi: LU Fonds un Absolventu klubs.

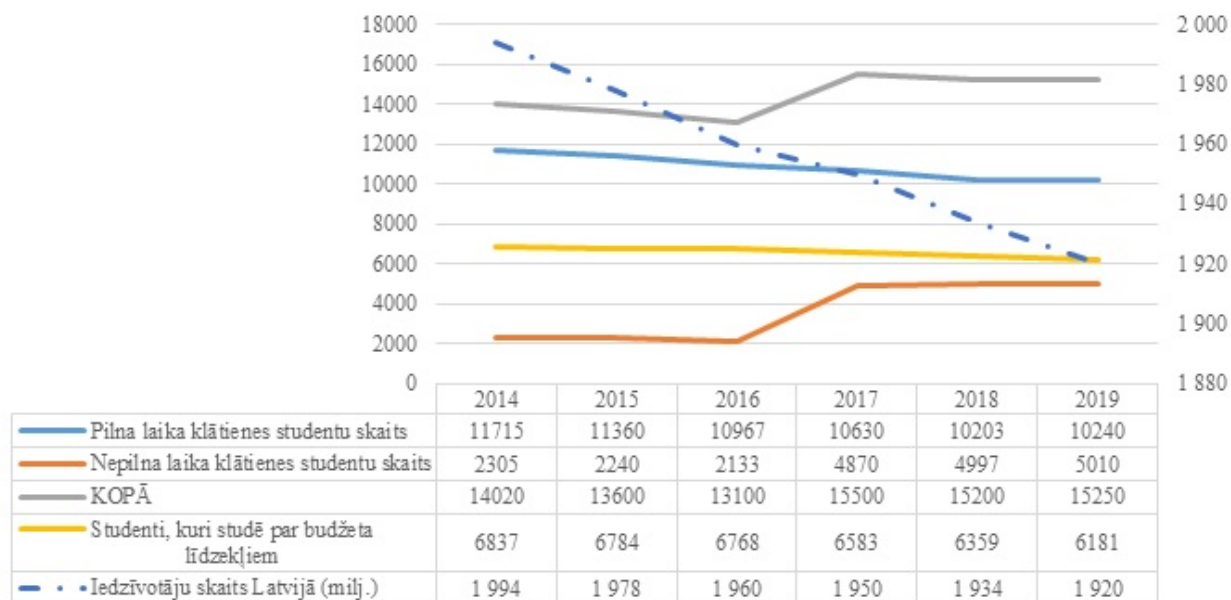
LU konkurētspējas pamatā ir akadēmiskā un pētnieciskā izcilība. Universitāte vada akadēmiskā un pētnieciskā personāla attīstību, ataudzi un kopsadarbību, kā arī nodrošina tam atbilstošus resursus un administratīvo atbalstu, izmantojot izcilības pieeju. LU strādā 3118 darbinieki, t. sk. 1404 — LU akadēmiskais personāls un 1714 — LU vispārējais personāls.

Universitātes finanšu rādītājus raksturo 95.4 miljonu eiro apgrozījums un pašu kapitāla līmenis - 78%.

Studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā

2019./2020.studiju gadā LU studēja 15 250 studentu, no kuriem 6837 studēja par valsts budžeta līdzekļiem. Kopumā ik gadu tiek uzņemti ap 5000 jaunu reflektantu.

1.2. attēlā 6 gadu griezumā ir attēlota LU studējošo skaita un Latvijas iedzīvotāju skaita dinamika un parādītas kopsakarības tendences.

1.2. attēls. LU studējošo skaits salīdzinājumā ar iedzīvotāju skaitu Latvijā, 2014.-2019.g.

LU vizija, misija un vērtības

Vīzija: LU 2020. gadā ir viena no vadošajām zinātnes universitātēm Baltijas reģionā un ieņem atzītu vietu starp Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju centriem.

Misija: LU sagatavo Latvijas un pasaules darba tirgus pieprasījumam un sabiedrības vajadzībām atbilstošus cilvēkresursus, paplašina zināšanu bāzi, veic zināšanu pārnesi, veicinot tautsaimniecības un sabiedrības ilgtspējīgu attīstību atbilstoši Latvijas Viedās specializācijas stratēģijā noteiktajām izaugsmes prioritātēm vai viedās specializācijas jomām. LU garantē studējošajiem iespēju iegūt kvalitatīvu augstāko izglītību, profesionālās prasmes un attīstīties zinātniskās un mākslinieciskās jaunrades darbā.

Vērtības: cilvēks, izcilība, attīstība, jaunrade, atbildība, atvērtība, sadarbība.

Vispārīga informācija par LU filiālēm

LU sastāvā darbojas 7 reģionālās filiāles, kuras saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 3.aprīļa rīkojuma Nr.164 "Par Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas likvidāciju" Latvijas Universitāte pārņēma.

Filiāles tika dibinātas, atsaucoties uz vietējo pašvaldību iniciatīvu piedāvāt augstākās izglītības ieguvi tuvu dzīvesvietai, lai veicinātu Latvijas reģionu attīstību (filiāļu dibināšanas gadu sk. 1.2. tab.).

1.2. tabula. Filiāļu dibināšanas gadi

Filiāles	Dibināšanas gads
Cēsis	1995.gads
Kuldīga	1996.gads
Tukums	1996.gads

Bauska	1997.gads
Jēkabpils	1996.gads
Madona	1997.gads
Alūksne	1999.gads

LU filiāļu attīstība saistīta ar LU stratēģiskajiem mērķiem un reģiona novadu pašvaldību attīstības plāniem. Novadu attīstībai būtiski ir saglabāt darbaspējīgo iedzīvotāju skaitu. Filiālēs realizētās studiju programmas saņem aktīvu vietējo pašvaldību atbalstu, jo veicina Latvijas reģionu attīstību, piedāvājot augstākās izglītības ieguvu tuvu dzīvesvietai, tādējādi sekmējot darbaspējīgo cilvēkresursu palikšanu reģionos. Studējošie studijas savieno ar darbu, tādējādi saglabā darba vietas un saikni ar savu ģimeni. Līdz ar to filiālēs piedāvātais studiju process iespējami tuvu dzīves un darba vietai veicina Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020.gadam īstenošanu. Atbilstoši šī plāna prioritātei „Izaugsmi atbalstošas teritorijas” uzsvērts: „Mūsu uzdevums ir panākt ilgtspējīgu izaugsmi, stiprinot reģionu kapacitāti un maksimāli efektīvi izmantojot to priekšrocības un resursus. Pretstatā pašreizējai monocentriskajai apdzīvojuma struktūrai jāattīsta līdzsvarota policentriska pieeja.” [2] Likumsakarīgi, ka programmas absolventi nemaina dzīvesvietu un pēc studijām turpina profesionālo darbību savā reģionā, veicinot tā attīstību un izaugsmi.

Piedāvājot filiālēs darba tirgus pieprasījumam reģionos atbilstošas studiju programmas, tiek paaugstināta kvalifikāciju/grādu ieguvušo skaita pieaugums reģionos, kā arī profesionālajai darbībai nepieciešamās lietpratības paaugstināšanās un reģionos dzīvojošo karjeras izaugsme.

Kā pamatojumu iegūt izglītību LU filiālēs, studējošie min iespēju palikt un strādāt savā pilsētā vai novadā; paralēli studijām ikdienā būt kopā ar ģimeni un rūpēties par to; iespēju iegūt citu kvalifikāciju, ja to prasa darba tirgus pieprasījums reģionā; ikmēneša ieņēmumus, kas Latvijas reģionos salīdzinājumā ar Rīgu un Pierīgu ir zemāks un ir kavējošs faktors studiju izvēlei Rīgā.

LU stratēģijā būtisks uzdevums ir zināšanu bāzes paplašināšana Latvijas tautsaimniecības nodrošināšanai un zināšanu pārvaldība. LU filiāles šo uzdevumu īsteno sadarbībā ar novadu pašvaldībām un LU struktūrvienībām (fakultātēm, zinātniskajiem institūtiem u. c.). Sadarbībā ar pašvaldībām tiek izziņāts speciālistu pieprasījumu reģionā un sekmēta atbilstošu studiju un tālākizglītības programmu pilnveide, jaunu izstrāde un ieviešana.

Filiālēs ir akreditēti vairāki studiju virzieni un šobrīd tiek īstenotas 15 dažādas maksas studiju programmas (sk. 1.3. tab.) sākot ar pirmā līmeņa (koledžas) augstākās izglītības studiju programmām, profesionālā bakalaura līdz maģistra studiju programmām.

1.3. tabula. LU reģionālajās filiālēs īstenoto studiju virzienu un studiju programmu skaits, dati uz 2019. g.

Filiāles	Alūksne	Bauska	Cēsis	Jēkabpils	Kuldīga	Madona	Tukums
Studiju virzienu skaits	3	1	2	1	3	1	1

Studiju programmu skaits	3	2	5	1	7	2	4
--------------------------------	---	---	---	---	---	---	---

Kopējais studējošo skaits filiālēs 2019./2020.studiju gadā - 1743.

LU plānos ietilpst attīstīt reģionālos izglītības centrus, balstoties sadarbībā ar reģiona pašvaldībām identificētajām konkrētā reģiona vajadzībām, palielināt reģionos pieejamo studiju programmu un citu izglītības pakalpojumu spektru, tai skaitā tālākizglītības programmām un kursiem.

LU attīstības stratēģija - galvenie attīstības mērķi un darbības virzieni

1.3. attēls. LU Stratēģisko mērķu karte. 2016.-2020. g.

1. Attīstības virziena “**augstākās izglītības attīstība**” mērķi:

- 1.1. Darba tirgus pieprasījumam atbilstoša cilvēkresursu sagatavošana;
- 1.2. Izglītības konkurētspējas un kvalitātes paaugstināšana;
- 1.3. Izglītības internacionalizācija;
- 1.4. Studiju procesa efektivitātes paaugstināšana.

2. Attīstības virziena “**pētniecības kapacitātes un konkurētspējas attīstība**” mērķi:

- 2.1. Zinātniskās izcilības paaugstināšana;
- 2.2. Starptautiskās konkurētspējas paaugstināšana;
- 2.3. Zināšanu bāzes paplašināšana.

3. Attīstības virziena “**cilvēkresursu attīstība**” mērķi:

- 3.1. Motivācija un atalgojuma sistēmas pilnveide;

- 3.1.1. LU akadēmiskā un zinātniskā personāla atalgojuma sistēmas pilnveide;
- 3.1.2. LU darbinieku darba izpildes novērtēšanas sistēmas pilnveide;
- 3.1.3. LU akadēmiskā personāla motivācijas sistēmas pilnveide;
- 3.1.4. LU darbinieku motivācijas veicināšana, organizējot apmierinātības aptaujas
- 3.2. Cilvēkresursu kapacitātes palielināšana
- 3.2.1. Cilvēkresursu pieejamības un piesaistes nodrošināšana, stiprinot LU kā pievilcīga darba devēja tēlu un pilnveidojot LU darbinieku piesaistes un atlases sistēmu;
- 3.2.2. Personāla kvalifikācijas celšanas un prasmju pilnveides sistēmas pilnveide
- 3.2.3. Personāla karjeras iespēju plānošanas sistēmas pilnveide.
- 4. Attīstības virziens “**akadēmiskā personāla atjaunotne un pēctecība**”;
- 5. Attīstības virziens: “**resursu un rezultātu pārvaldības sistēmas pilnveide**” mērķi:
 - 5.1. Finanšu kapacitātes paaugstināšana;
 - 5.2. Zināšanu pārvaldības sistēmas optimizācija, t.sk. Mārketinga aktivitātes tehnoloģiju pārneses veicināšanai;
 - 5.3. LU akadēmiskā centra izveide;
 - 5.4. Augstākās izglītības un pētniecības infrastruktūras attīstība;
 - 5.5. Nekustamo īpašumu pārvaldības optimizācija;
 - 5.6. Izmaiņu atbalsta sistēmas izveide;
 - 5.7. Darbības efektivitātes paaugstināšana;
 - 5.8. Rezultātu vadības sistēmas ieviešana.
- 6. Attīstības virziens “**sadarbības veicināšana**” mērķi:
 - 6.1. Sadarbības tīklu ar pētniecības organizācijām paplašināšana;
 - 6.2. Sadarbības tīklu ar komersantiem paplašināšana.
 - 6.3. Sadarbības ar sabiedrību paplašināšana (sabiedrības izpratnes par zinātnes sasniegumiem uzlabošana).
- 7. Attīstības virziens “**internacionalizācija**” mērķi:
 - 7.1. Studējošo mobilitāte;
 - 7.2. Akadēmiskā un zinātniskā personāla mobilitāte.

Jāatzīmē, ka ar LU rektora rīkojumu (08.04.2021., Nr. 1-4/175) tiek noteikts pagarināt apstiprināto LU attīstības stratēģiju 2016.–2020. gadam līdz jaunas LU attīstības stratēģijas apstiprināšanai.

<https://www.lu.lv/par-mums/dokumenti/> **LU STRATĒGIJA**

[1] Latvijas Universitātes 2019. gada publiskais gada pārskats

[2] Nacionālās attīstības plāns 2014.–2020. gadam.

<https://www.pkc.gov.lv/lv/attistibas-planosana-latvija/nacionalais-attistibas-plans>

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

LU pārvaldībā iesaistās galvenās lēmēj institūcijas, vadība un administrācija, kā arī pamatstruktūrvienību pašpārvalde. LU studējošos galvenajās lēmēj institūcijās pārstāv Studējošo padome, bet darbiniekus – arodbiedrības.

LU pārvaldes, vadības un **galvenās lēmēj institūcijas** (Satversme, p.5.1.) ir Satversmes sapulce, Senāts, rektors un Akadēmiskā šķīrējtiesa. LU **augstākā pārstāvniecības institūcija** ir Satversmes sapulce (Satversme, p.5.3.). LU **personāla ievēlēta koleģiāla vadības un lēmēj institūcija** ir Senāts (Satversme, p.5.6.). LU **augstākā amatpersona** ir rektors (Satversme, p.5.10.). LU **pārvaldi** veic arī prorektori, direktori, kanclers un koleģiālā padomdevēju institūcija – Dekānu padome. (Satversme p.5.2., Dekānu padomes nolikums). Rektors, prorektori, kanclers, administrācijas vadītājs un citi tajā iekļautie darbinieki veido LU **vadību**. Tās kompetencē ir izņemt visus jautājumus, kas nav LU Satversmes sapulces, LU Senāta vai rektora tiesību aktos noteiktā, īpašā kompetencē. (Administrācijas nolikums, p.7.-8.). LU vadība, Rektora birojs un LU administrācijas struktūrvienības veido LU **administrāciju** (Administrācijas nolikums, p.6.). LU Administrācijas atbildība noteikta piecos hierarhiskos līmeņos, kuru pakārtotību rektoram ir tiesības mainīt LU misijas, stratēģijas un mērķu īstenošanai (Administrācijas nolikums, p.35.). LU rektora un vadības **koleģiālās padomdevēju institūcijas** ir Padomnieku konvents, Zinātņu padome, Stratēģijas padome, LU Kvalitātes konsultatīvā komisija un Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija. Universitātes darbības koordinēšanai un dažādu jautājumu risināšanai rektors var veidot **padomdevēju padomes**, kā arī izmantot ekspertus. Padomju nolikumus apstiprina Senāts (Satversme, p.5.2.).

LU **pamatstruktūrvienības** ir akadēmiskās struktūrvienības, filiāles un centri, kā arī struktūrvienības organizatoriskā, saimnieciskā un apkalpojošā darba veikšanai. LU struktūrvienībām nav juridiskas personas statusa (Satversme, p.6.1.). LU pamatstruktūrvienības ir tās, kas nav citu struktūrvienību sastāvā. Tās izveido, reorganizē vai likvidē ar Senāta lēmumu, un to darbību reglamentē nolikumi, ko apstiprina Senāts (Satversme, p.6.2.).

LU **akadēmiskās struktūrvienības** ir fakultātes, zinātniskie institūti, nodaļas, katedras, laboratorijas, LU Bibliotēka, Botāniskais dārzs, Zinātnes un tehnikas vēstures muzejs, kā arī Akadēmiskais apgāds. Fakultāte vai LU zinātniskais institūts atbilstoši savām vajadzībām, un, ievērojot LU noteikto kārtību, veido savu pašpārvaldi un iekšējo struktūru, organizē lietvedību, komplektē personālu, izstrādā un pieņem savu uzdevumu veikšanai nepieciešamos nolikumus un noteikumus jautājumos, kurus neregulē LU vadības institūciju pieņemti noteikumi. Fakultāti vai LU zinātnisko institūtu izveido ar Senāta lēmumu, bet reorganizē vai likvidē pēc šīs fakultātes (zinātniskā institūta), rektora vai Senāta ierosinājuma.

LU fakultāte ir akadēmiska struktūrvienība, kas izveidota akadēmiskās darbības organizēšanai vienā vai vairākās zinātnes nozarēs. Šajā jomā fakultāte pilda LU kopīgos uzdevumus un ievēro tās darbības principus. Atbilstošās akadēmiskās un profesionālās darbības jautājumos fakultāte LU pilda organizatoriska, metodiska un ideju centra lomu, neskarot LU vadības institūciju kompetenci un atbildību. Savas darbības mērķu īstenošanai fakultāte izstrādā, koordinē un īsteno atbilstošas akadēmisko, doktora un profesionālo studiju, kā arī interešu un tālākizglītības programmas,

atbilstošajās zinātņu nozarēs pārzina zinātnisko, pedagoģisko un metodisko darbību LU, koordinē savu struktūrvienību zinātnisko, pedagoģisko un metodisko darbību un nodrošina tam nepieciešamos apstākļus un resursus, veido atbilstošu akadēmisko vidi. **Institūtu funkcijās** ietilpst fundamentālu un lietišķu pētījumu organizēšana vienā vai vairākās zinātņu nozarēs, kā arī studiju programmu īstenošana, zinātniskās un pedagoģiskās darbības koordinēšana, nodrošinot tam nepieciešamos apstākļus un resursus.

Fakultāšu un zinātnisko institūtu pašpārvaldē ietilpst fakultātes (zinātniskā institūta) un tās **akadēmisko struktūrvienību vadības institūcijas**. Tās uzdevums ir atbilstoši fakultātes vai zinātniskā institūta kompetencei organizēt fakultātes vai zinātniskā institūta darbību, realizēt Satversmē un fakultātes vai zinātniskā institūta nolikumā paredzētās personāla tiesības un sekot, lai tiktu ievērotas tur noteiktās normas un prasības. Fakultātes augstākā lēmēj institūcija ir **Dome**. LU zinātniskā institūta augstākā lēmēj institūcija ir **Zinātniskā padome**. Fakultātes darbību vada fakultātes **dekāns**. LU zinātniskā institūta darbību vada zinātniskā institūta **direktors**. Fakultātes vai LU zinātniskā institūta akadēmiskās struktūrvienības darbu atbilstoši tās nolikumā noteiktajai kompetencei nosaka tās akadēmiskā personāla (zinātnieku) sapulce, un vada struktūrvienības vadītājs. Nodaļas (fakultātes, zinātniskā institūta) nolikums var paredzēt arī vēl citas vadības institūcijas. Ikvienas akadēmiskās struktūrvienības vadītājs ir oficiāls tās pārstāvis fakultātē (zinātniskā institūtā) un ārpus tās. Viņš ir atbildīgs par struktūrvienības uzdevumu izpildi, kā arī personāla locekļu nodarbināšanu un struktūrvienības rīcībā esošo materiālo resursu lietderīgu izmantošanu (Satversme, p.6.12.-6.14.).

Akadēmiskā darba veikšanai fakultātē tiek veidotas nodaļas, kā arī zinātniskie institūti, katedras, centri, laboratorijas u.c., bet LU zinātniskā institūtā – nodaļas, katedras, laboratorijas u. c. **Centrs** ir starpdisciplināru (dažādus mācību priekšmetus vai zinātnes nozares aptverošu) studiju un pētniecības darba vienība. **Katedra** ir studiju un pētniecības darba vienība, kas piedalās studiju programmu izstrādāšanā un īstenošanā un veic zinātniskus pētījumus vismaz vienā zinātnes apakšnozarē. **Zinātniskā laboratorija** ir pētniecības darba vienība, kas piedalās zinātniskās pētniecības programmu izstrādāšanā un realizēšanā, kā arī studiju darbā. **Mācību laboratorija** ir studiju darba vienība, kas nodrošina studiju programmu eksperimentālās vai praktiskās daļas realizēšanu. Centrus, katedras, zinātniskās un mācību laboratorijas izveido fakultātes Domes vai zinātniskā institūta Zinātniskās padomes pēc atsevišķa profesora, asociēta profesora, docenta, vadošā pētnieka priekšlikuma. Tās reorganizē vai likvidē pēc pašas struktūrvienības vai fakultātes Domes vai zinātniskā institūta Zinātniskās padomes ierosinājuma. Katedras, zinātniskās laboratorijas un profesoru grupas pašas izlemj visus savas akadēmiskās darbības jautājumus, kas pēc Satversmes nav nodoti fakultātes Domes (zinātniskā institūta Zinātniskās padomes) vai Senāta pārziņā. Vairāku zinātņu nozaru fakultātēs vai LU zinātniskos institūtos vienā nozarē strādājošās apakšvienības apvienojas **nodaļā**. Katras nodaļas akadēmiskajam potenciālam jābūt pietiekamam, lai tā spētu nodrošināt vismaz vienu studiju (pētniecības) programmu. Fakultāte (LU zinātniskais institūts) var nodot nodaļām daļu savu funkciju un pilnvaru. Nodaļā ietilpstošās akadēmiskās apakšvienības var deleģēt nodaļai savu iepriekšējā punktā minēto tiesību īstenošanu. Nodaļas darbību nosaka tās nolikums, ko apstiprina fakultātes Dome vai zinātniskā institūta Zinātniskā padome. Lēmumu par nodaļas, zinātniskā institūta, centra dibināšanu, reorganizāciju vai likvidēšanu pieņem attiecīgā fakultātes Dome vai LU zinātniskā institūta Zinātniskā padome, kurš stājas spēkā pēc LU izdota rīkojuma. (Satversme, p.6.8.-6.11.).

Tiesisku LU misijas, mērķu un stratēģijas izpildi, kā arī atbalsta sniegšanu LU personālam un citiem LU nodarbinātajiem nodrošina **LU administrācija**. LU administrācijas struktūrvienību stratēģisko uzraudzību, pamatstruktūrvienību rīcības tiesiskuma un lietderības incidentālo pārbaudi rektora uzdevumā, kā arī LU pārstāvību politikas un tiesību aktu jaunrades procesā nacionālā un Eiropas Savienības līmenī nodrošina **Rektora birojs** (Administrācijas nolikums, p.17.1.). Tas nodrošina arī

LU starptautisko attiecību un sadarbības principu veidošanu un īstenošanu. Rektora biroja funkcijās ietilpst procedūru augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai un procesu atbilstības izvērtēšana LU misijai, mērķiem un darbības stratēģijai, kā arī sekretariāta funkciju nodrošināšana rektoram, prorektoriem un LU vadības sēdēm (Administrācijas reglaments, p.52., 54.). Savukārt **departamentu direktori** nodrošina LU darbību atbilstoši iekšējo un ārējo normatīvo aktu prasībām, izstrādā, pilnveido un ievieš LU iekšējos normatīvus, kontrolē to izpildi, koordinē pārvaldību un nodrošina pakalpojumus personālam un LU struktūrvienībām. Departamenti atbilstoši to kompetencei un funkcijām ievieš LU stratēģiskajā plānā, LU Attīstības stratēģijā, LU rektora programmā un citos LU attīstības plānošanas dokumentos paredzēto, kā arī iniciē un īsteno Eiropas Savienības un citu fondu projektus, kas saistīti ar departamenta darba uzlabošanu. (Administrācijas reglaments, p.61).

Rektora vietnieku skaitu, funkcijas, uzdevumus, kompetenci nosaka un amatā ieceļ rektors. Rektora vietnieku kompetenci ar rīkojumu nosaka rektors, bet tās var ietvert tiesības pārņemt savā tiešajā padotībā LU departamentus vai atsevišķas to funkcijas (Satversme, p.18).

LU darbojas **Studentu padome**, kas ir studējošo pašpārvalde, neatkarīga LU studējošo tiesību un interešu pārstāvības galvenā lēmējinstītūcija, kas darbojas biedrības statusā. Tās darbības mērķis ir pārstāvēt LU studējošos un aizstāvēt viņu tiesības un intereses, kā arī veicināt izglītības un zinātnes attīstību Latvijā. (LU Studentu padomes Satversme, p.1.-2.). **Studējošo pašpārvalde** darbojas atbilstoši Studentu padomes Satversmei, ko izstrādā studējošie un apstiprina Senāts. Pašpārvaldes ietvaros studējošajiem ir tiesības veidot fakultāšu (institūtu) studējošo padomes un citas institūcijas. LU studējošo pašpārvalde pārstāv LU studējošos iekšējā un starptautiskajā dzīvē, aizstāv un pārstāv studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos LU un citās valsts un saimnieciskās iestādēs, nosaka studējošo ievēlēšanas kārtību Satversmes sapulcē un Senātā. LU Studentu padomes lēmumi pēc to apstiprināšanas Senātā jāievēro visiem studējošiem. Studējošo pašpārvalde ir tiesīga pieprasīt un saņemt informāciju un paskaidrojumus no jebkuras LU struktūrvienības pilnvarotajiem pārstāvjiem par visiem jautājumiem, kas skar studējošo intereses. Studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem ir līdzdalības tiesības visu līmeņu LU lēmējinstītūcijās, kā arī tiesības piedalīties kā novērotājiem pārbaudījumos. LU atbalsta un sekmē LU Studējošo pašpārvaldes darbību, tajā skaitā, finansiāli. Līdzekļus studējošo pašpārvalde izmanto Augstskolu likumā noteikto funkciju izpildei (Satversme, p.7.).

1.4. tabula. Galveno LU lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva un pilnvaru raksturojums

Satversmes sapulce	
Terminš: tiek ievēlēta no pastāvīgā personāla uz trim gadiem, tiek Senāta sasaukta ne retāk kā reizi divos gados. Sastāvs: 300 dalībnieki, no tiem: 200 akadēmiskā personāla pārstāvji (t.sk. ne mazāk kā 50% profesori (100 pārstāvji no dabas, medicīnas un tehnisko zinātņu nozarēm, 100 pārstāvji no humanitāro un sociālo zinātņu nozarēm), 75 vēlēti studentu pārstāvji, 25 vēlēti vispārējā personāla pārstāvji.	Pilnvaras: § pieņem un groza LU Satversmi, Satversmes sapulces nolikumu, apstiprina Senāta, Revīzijas komisijas un Akadēmiskās šķirējtiesas nolikumus; § ievēlē un atceļ LU Senāta locekļus, rektoru, Revīzijas komisiju un Akadēmisko šķirējtiesu; § ir tiesīga pieņemt izskatīšanai un izlemšanai arī citus konceptuālus LU darbības un attīstības jautājumus; § studējošo pārstāvjiem Satversmes sapulcē ir veto tiesības jautājumos, kas skar studējošo intereses (Satversme, p.5.3.-5.5.).
Senāts	

<p>Terminš: tiek ievēlēts Satversmes sapulcē uz trim gadiem. Sastāvs: 50 senatori, no tiem: 38 akadēmiskā personāla pārstāvji, nodrošinot katras fakultātes pārstāvēniecību, no tiem 25 profesorus vai asociētos profesorus; 2 vispārējā personāla pārstāvji; 10 studējošo pārstāvji, kurus Senātā ievēlē LU Studentu padome. Akadēmiskā un vispārējā personāla pārstāvjus Senātā vēlē tikai attiecīgās grupas Satversmes sapulces dalībnieki. Senātā neievēlējami pamatstruktūrvienību vadītājiem ir padomdevēju tiesības.</p>	<p>Pilnvaras:</p> <p>Š ievēlē Goda doktorus, Goda biedrus un Goda tiesu, kā arī Padomnieku konventu, kā arī pēc rektora priekšlikuma apstiprina prorektoros, LU direktorus, LU kancleru, dekānus, LU zinātnisko institūtu direktorus un citu LU akadēmiskā darba pamatstruktūrvienību vadītājus, studiju programmas un to direktorus;</p> <p>Š apstiprina Padomnieku konventa nolikumu un Nolikumu par LU administrāciju, LU pamatstruktūrvienību, padomju un citu institūciju statūtus vai nolikumus, LU dibināto biedrību, nodibinājumu, publisko aģentūru, komercsabiedrību, iestāžu u.c. Satversmē noteikto mērķu sasniegšanai dibināto institūciju nolikumus vai statūtus; Nolikumu par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem; LU Studentu padomes Satversmi, konceptuālos studiju procesu reglamentējošus dokumentus, LU Goda tiesas nolikumu, LU Darba kārtības noteikumus, LU Akadēmiskās šķīrējtiesas lēmumus;</p> <p>Š pēc rektora priekšlikuma apstiprina LU budžetu, kā arī kārtību un noteikumus, kuri regulē visas LU darbības sfēras, izņemot tos, kuri ar LU Satversmi nodoti LU Satversmes pārziņā;</p> <p>Š organizē rektora vēlēšanas un lemj par Satversmes sapulces sasaukšanu;</p> <p>Š lemj par fakultāšu, zinātnisko institūtu un citu pamatstruktūrvienību, kā arī biedrību, nodibinājumu, publisko aģentūru, komercsabiedrību, iestāžu u.c. institūciju izveidošanu, reorganizāciju vai likvidēšanu; par LU nosaukuma un atribūtikas izmantošanu; par saimnieciskās darbības būtiskiem jautājumiem, t.sk. nekustamo īpašumu iegādāšanu, ieķīlāšanu vai atsavināšanu;</p> <p>Š var pieņemt izskatīšanai arī citus nozīmīgus LU darbības jautājumus, kā arī dot skaidrojumu par Satversmes normu piemērošanu;</p> <p>Š atbilstoši LU darbības galvenajiem virzieniem veido pastāvīgās komisijas, kas izstrādā priekšlikumus vai arī dod atzinumus par savai kompetencei atbilstošiem lēmumu projektiem;</p> <p>Š atliekošā veto tiesības attiecībā uz Senāta lēmumiem ir Rektoram, atliekošā veto tiesības jautājumos, kas skar studējošo intereses ir Studējošo pārstāvjiem;</p> <p>Š Senātā neievēlējami pamatstruktūrvienību vadītājiem ir padomdevēju tiesības. Rektors, prorektori, LU direktori un LU kanclers nevar būt Senāta priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks (Satversme, p.5.6. – 5.9.).</p>
Akadēmiskā šķīrējtiesa	
<p>Terminš: tiek Satversmes sapulces ievēlēta uz trim gadiem. Sastāvs: 5 locekļi, t.sk.: četri akadēmiskā personāla locekļi, kuriem LU ir ievēlēšanas vieta un viens studējošo pārstāvis, kuru ievēlējusi studējošo pašpārvalde. Sastāvā nedrīkst būt administrācijas pārstāvji.</p>	<p>Pienākumi: izskata studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumus par LU Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem, kā arī izskata strīdus starp LU amatpersonām, kā arī struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās (Satversme, p.5.15.).</p>
Rektors	
<p>Terminš: tiek Satversmes sapulces ievēlēts atklātā konkursā no profesoriem uz 4 gadiem, bet ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas. Pēc Izglītības un zinātnes ministra ieteikuma tiek apstiprināts Ministru kabinetā. Amata pienākumus sāk pildīt pēc apstiprināšanas Ministru kabinetā.</p>	<p>Pienākumi:</p> <p>Š īsteno LU vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv to (Satversme, p. 5.10.), t.sk. pieņem LU pārvaldes lēmumus (Administrācijas nolikums, p.9.3.);</p> <p>Š pārzina, vada LU darbību un ir atbildīgs par šīs darbības atbilstību Augstskolu likumam un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī LU Satversmei (Satversme, p.5.10.) t.sk. izveido un izmanto konsultatīvas institūcijas (Administrācijas nolikums, p.9.3.);</p> <p>Š atbilstoši savai kompetencei, izdod rīkojumus un nosaka prorektoru, kanclera un direktoru kompetenci (Satversme, p.5.10.), var veidot uz noteiktu laiku LU Administrācijas sastāvā programmas un projektus LU īpaši svarīgu funkciju vai uzdevumu veikšanai, var deleģēt daļu savas kompetences, kā arī prorektoru, kanclera, direktoru kompetenci fakultāšu dekāniem, LU Administrācijas departamentu direktoriem un LU institūtu direktoriem, kā arī citiem LU darbiniekiem (Administrācijas nolikums, p.9.).</p>
Prorektori	
<p>Terminš: pēc rektora priekšlikuma apstiprina Senāts.</p>	<p>Atbildība: atbilstoši savai kompetencei ir atbildīgi par LU darbības tiesiskumu, kā arī par to kompetencē nodoto jautājumu, funkcionāli padoto pamatstruktūrvienību stratēģisko vadību, taktiskas noteikšanu un padotības īstenošanu, kā arī to darbības koordinēšanu, un uzdevumu sekmīgas un savlaicīgas izpildes nodrošināšanu (Administratīvais nolikums, p.13.).</p>
Kanclers	
<p>Terminš: pēc rektora priekšlikuma apstiprina Senāts.</p>	<p>Atbildība: bez īpaša pilnvarojuma atbildīgs par LU piešķirto valsts budžeta līdzekļu un citu LU finanšu līdzekļu, kā arī LU mantas un tiesību tiesisku, ekonomisku un mērķtiecīgu izmantojumu, LU budžeta sagatavošanu, stratēģisko finanšu analīzi un analītiskajiem pārskatiem, nodokļu, nodevu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksu, publisko un privāttiesisko finanšu dokumentu izdošanu un parakstīšanu (Administratīvais nolikums, p.14.).</p>
Administrācijas vadītājs (direktors)	
<p>Terminš: pēc rektora priekšlikuma apstiprina Senāts.</p>	<p>Atbildība: vada LU administrāciju un bez īpaša pilnvarojuma organizē tās funkciju pildīšanu, vada tās darbu, nodrošina tās tiesisku, nepārtrauktu un saskaņotu darbu, ir atbild par īpašu projektu vadību un uzraudzību, pārvalda tās finanšu, personāla un citus resursus, pārrauga kvalitātes vadības un iekšējās kontroles sistēmu darbību (Administratīvais nolikums, p.15.).</p>
Dekānu padome	
<p>Padomes kārtējās sanāksmes akadēmiskā gada laikā notiek ne retāk kā vienu reizi mēnesī. (Dekānu padomes nolikums, p.12.) Sastāvs: visi fakultāšu dekāni, institūtu (pamatstruktūrvienību) direktori un rektors (Dekānu padomes nolikums, p.2.). Padome darbojas kopējās sanāksmēs vai padomes pārstāvju grupu sēdēs. Padomes pārstāvju grupu sastāvu veido pēc rektora priekšlikuma, atbilstoši risināmā jautājuma būtībai. (Dekānu padomes nolikums, p.8.).</p>	<p>Mērķis: sniegt konsultatīvu atbalstu rektoram par LU darbības būtiskiem jautājumiem (Dekānu padomes nolikums, p.1.).</p> <p>Uzdevumi: izvērtēt un sniegt rektoram atzinumus par LU Senāta komisiju, LU vadības, LU Administrācijas un citu LU struktūrvienību sagatavotajiem dokumentiem, kas attiecas uz LU akadēmiskās un saimnieciskās darbības, personāla un institucionālās attīstības jautājumiem, kvalitātes vadības un finanšu vadības organizēšanas jautājumiem un budžeta izstrādes principiem. Padome piedalās LU Senātā apspriežamu jautājumu un lēmumu projektu izstrādē. Padome darbojas kopējās sanāksmēs vai padomes pārstāvju grupu sēdēs. (Dekānu padomes nolikums, p.5., 6.). Padomes lēmumi nav saistoši, bet var būt pamats LU pārvaldes lēmumiem, LU normatīvajiem tiesību aktiem, jautājuma priekšlikumam iesniegšanai LU Senātā. (Dekānu padomes nolikums, p.18.).</p>
Padomnieku konvents	

<p>Terminš: pēc rektora priekšlikuma Senāta ievēlēts uz četriem gadiem; var ievēlēt atkārtoti, bet ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas (Padomnieku konventa nolikums, p.3.).</p> <p>Sastāvs: pārstāvi no LU sociālajiem partneriem dažādās darbības jomās un nozarēs, kuri ar savu kompetenci un sasniegumiem ir apliecinājuši sabiedrības uzticību un nav LU darbinieki vai studējošie. Sēdes notiek ne retāk kā vienu reizi gadā. (Padomnieku konventa nolikums, p.4., 10.).</p>	<p>Mērķis: konsultēt Senātu un rektoru LU attīstības stratēģijas jautājumos ar mērķi veicināt LU attīstību un saskaņot to ar Latvijas un tās sabiedrības attīstības interesēm. (Padomnieku konventa nolikums, p.1., 2.).</p> <p>Tiesības: ierosināt LU Senāta vai Satversmes sapulces ārkārtas sēdes sasaukšanu, kā arī jautājuma izskatīšanu LU Senātā vai Satversmes sapulcē; uzklaustīt ikgadēju rektora pārskatu par LU attīstības stratēģijas izpildi; pieprasīt rektoram sniegt ārpuskārtas pārskatu par LU vai tās struktūrvienību darbību stratēģijas izpildē; ierosināt rektora rīcību; pārstāvēt LU sociālo partneru viedokli ar LU attīstības stratēģiju saistītos jautājumos; pieprasīt no jebkuras LU amatpersonas informāciju un ziņas, kas nepieciešamas pienākumu veikšanai. (Padomnieku konventa nolikums, p.8.).</p> <p>Pienākumi: izskatīt LU stratēģiskās vadības dokumentu projektus un sniegt par tiem atzinumus, pārraudzīt LU darbības atbilstību apstiprinātajiem LU stratēģiskās vadības dokumentiem un ziņot LU Senātam un rektoram par uzraudzības rezultātiem, konsultēt LU Senātu un rektoru par darbībām LU stratēģisko mērķu sasniegšanai, popularizēt LU attīstības intereses ārpus LU (Padomnieku konventa nolikums, p.9.).</p>
---	--

Zinātnes padome

<p>Sastāvs: tiek izveidota zinātņu grupās: Humanitāro zinātņu padome, Sociālo zinātņu padome, Eksakto, dabas un dzīvības zinātņu padome, Medicīnas zinātņu padome. Padomes sastāvā ietilpst LU zinātnieki, sociālo partneru un sadarbības partneru – zinātnisko institūtu pārstāvji. Padomes sastāvā ietilpst LU attiecīgās zinātņu nozares prorektors. Padomes sastāvu nosaka, Padomes locekļus un tās priekšsēdētāju, vietnieku ieceļ ar LU rektora rīkojumu. Sēdes sasauc pēc vajadzības, bet ne retāk kā reizi semestrī.</p>	<p>Mērķis: uzlabot LU zinātniskās darbības kvalitāti un konkurētspēju, veicināt zinātnisko sadarbību Eiropas pētniecības telpā un ārpus tās ietvariem, veicināt studiju un zinātniskā darba integrāciju LU akadēmiskajā darbībā, kā arī pilnveidot LU zinātnisko darbību regulējošos normatīvos aktus.</p> <p>Uzdevumi: sniegt priekšlikumus, ieteikumus un atzinumus par LU akadēmiskās darbības attīstības plānojumu, LU doktora studiju programmu darbību, sagatavotajiem dokumentiem, kas attiecas uz akadēmiskās darbības jautājumiem LU, LU zinātniskās, personāla, struktūras attīstības jautājumiem un ar to saistīto saimniecisko darbību, kā arī LU un sociālo partneru sadarbības jautājumiem. Padome pārrauga atbilstošo promocijas padomju un profesoru padomju darbu un vērtē to atskaides (īkgada) virzīšanai un apstiprināšanai Senātā.</p> <p>Tiesības: iepazīties ar LU vadības rīcībā esošajām dokumentu sagatavēm, pārskatiem, plāniem, stratēģijām, zinātnisko projektu un programmu plāniem un pārskatiem, kā arī ar jebkuru citu pieejamu dokumentāciju, kas nepieciešama Padomes darbam, aicināt uz Padomes sēdēm LU personālu, sociālo partneru pārstāvjus, zinātnisko institūciju pārstāvjus, pieaicināt ekspertus un veidot komisijas, deleģēt savus locekļus darbam citās komisijās un padomēs, kā arī ierosināt un virzīt jautājumu izskatīšanu LU vadībā. Padome ar savu lēmumu var veidot komisijas tās izskatīšanai izvirzīto jautājumu padziļinātai izpētei. Komisiju sastāvā var iekļaut Padomes locekļus un pieaicinātus ekspertus, t.sk. no LU sociālajiem partneriem. (LU Zinātnes padomes nolikums).</p>
---	---

Stratēģiskā padome (Stratēģijas padome)

<p>Sastāvs: ne vairāk kā 7 locekļi; sastāvu nosaka un Padomes locekļus un tās priekšsēdētāju ieceļ ar LU rektora rīkojumu. Padomes darbā ar padomdevēju tiesībām var pieaicināt ekspertus vai speciālistus. Padomes darbā ar padomdevēju tiesībām atbilstoši savai kompetencei var piedalīties Izglītības un zinātnes ministrijas vai Izglītības un zinātnes ministrijas padotības iestāžu pārstāvji, ņemot vērā Padomes sēdē skatāmo jautājumu. Padomes locekļiem ir tiesības Padomes sēdes protokolam pievienot savu atšķirīgo viedokli par Padomes pieņemto lēmumu.</p>	<p>Mērķis: LU studiju un pētniecības attīstīšana un ilgtspējīgas infrastruktūras izveide, iesaistot LU akadēmisko un vispārējo personālu LU stratēģiskās attīstības politikas veidošanā un īstenošanā, sniedzot LU rektoram kompetentu atbalstu.</p> <p>Funkcijas: piedalīties LU stratēģiskās attīstības politikas veidošanā un īstenošanā, kā arī sekmēt informācijas apmaiņu un sadarbību starp LU un sabiedrību, Izglītības un zinātnes ministriju, nevalstiskajām organizācijām, kā arī citām valsts un pašvaldību institūcijām.</p> <p>Uzdevumi: atbilstoši LU stratēģiskajiem mērķiem un interesēm sniegt ieteikumus LU rektoram jautājumos, kas saistīti ar LU stratēģisko attīstību, par LU darbībā noteiktajām prioritātēm, apkopot un veikt LU struktūrvienību pārstāvju viedokļus par LU stratēģisko attīstību saskaņošanu, atbilstoši kompetencei izvērtēt normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu projektus, atbilstoši kompetencei sniegt novērtējumu un priekšlikumus LU rektoram par LU struktūras atbilstību LU stratēģiskās attīstības politikas īstenošanai, atbilstoši kompetencei sniegt novērtējumu un priekšlikumus LU rektoram par amata kandidātiem, kurus apstiprina vai virza apstiprināšanai ar LU rektora rīkojumu, izvērtēt un saskaņot LU politikas plānošanas dokumentu projektus, piedalīties un pārstāvēt LU sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju, nevalstiskajām organizācijām, kā arī citām valsts un pašvaldību institūcijām; pēc LU rektora pieprasījuma sniegt viedokli, komentārus un rekomendācijas rektoram aktuālajos jautājumos.</p> <p>Tiesības: iepazīties ar LU struktūrvienību sagatavotajiem dokumentu projektiem savas kompetences ietvaros, pieprasīt Padomes darbībai nepieciešamo informāciju no LU struktūrvienībām un darbiniekiem, izskatīt Padomes darba kārtībā iekļautos jautājumus un pieņemt LU rektoram rekomendējošus lēmumus, sniegt priekšlikumus un atzinumus par jautājumiem, kuri ir saistīti ar LU stratēģiskās attīstības jautājumiem, iesniegt priekšlikumus par Padomes sēdes sasaukšanas vietu un laiku (LU Stratēģijas padomes nolikums).</p>
---	---

Studiju programmu kvalitātes vērtēšanas komisija

<p>Sastāvs: prorektori, Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona; Studiju departamenta (turpmāk – SD) direktors un pārstāvji, Studentu servisu departamenta pārstāvis; iekšējais auditors; Zinātnes departamenta pārstāvis; LU Bibliotēkas pārstāvis, Studentu padomes deleģēts pārstāvis un LU Absolventu kluba deleģēts pārstāvis.</p>	<p>Funkcijas:</p> <p>§ izskata un sniedz atzinumus par studiju programmām un tālākizglītības programmām, t.sk. izvērtē jauno studiju programmu koncepcijas pieteikumus, jaunās studiju programmas un priekšlikumus par programmu slēgšanu, būtiskas izmaiņas akreditētajos studiju virzienos, kam nepieciešams Studiju kvalitātes komisijas lēmums, kā arī jaunu studiju moduļu un apakšprogrammu pieteikumus;</p> <p>§ pēc SD vai atbildīgās struktūrvienības ierosinājuma izskata LU studiju kursu reģistrā iekļautos brīvās izvēles studiju kursu un jaunu brīvās izvēles studiju kursu pieteikumus un, balstoties uz neatkarīgu, anonīmu ekspertu atzinumu, sagatavot priekšlikumu par jauna brīvās izvēles studiju kursa iekļaušanu LU studiju kursu reģistrā vai esoša brīvās izvēles studiju kursa statusa maiņu; izvērtēt ikgadējos studiju virzienu pārskatus;</p> <p>§ izvērtē LU studiju virzienu un studiju programmu darbības rezultātus un sagatavo priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību;</p> <p>§ izvērtē tās tālākizglītības programmas, kam saskaņā ar LU noteikto kārtību nepieciešams LU Senāta apstiprinājums;</p> <p>§ izvērtējot jauno studiju programmu koncepcijas, studiju programmas, tālākizglītības programmas un ikgadējos studiju virzienu pārskatus, SP KNK balstās uz anonīmu, neatkarīgu ekspertu atzinumu. SP KNK pēc savstarpējas vienošanās var organizēt anonīmu, neatkarīgu ekspertīzi arī citu jautājumu izvērtēšanai.</p>
--	---

Fakultātes domes

<p>Sastāvs: Akadēmiskā un vispārējā personāla pārstāvji, kurus ievēlē uz trim gadiem, un studējošo pārstāvjiem, kuru skaits ir ne mazāk kā 20 procenti no domniekiem.</p>	<p>Pienākumi: lemj tos fakultātes akadēmiskā darba, kā arī saimnieciskās, finansiālās un citas darbības jautājumus, kas ir fakultātes kompetencē vai virzāmi tālāk uz Senātu, kā arī nosaka fakultātes akadēmiskās darbības pamatvirzienus (Satversme, p.6.21.).</p>
--	---

Zinātniskās padomes

Termins: Zinātnisko padomi ievēl zinātnieku pilnsapulce uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus. Vēlēšanu kārtību nosaka, pamatojoties uz zinātniskā institūta nolikumu.
Sastāvs: Ja institūtā ir studējošie, tad Zinātniskās padomes sastāvā atbilstoši zinātniskā institūta nolikumam ir studējošo pārstāvji, kurus ievēl studējošo pašpārvalde. Zinātniskā padomes sastāvā bez vēlētajām personām var būt citu institūciju pārstāvji atbilstoši noslēgtajiem līgumiem (Satversme, p.6.17.).

Dekāni

Termins: konkursa kārtībā ievēl fakultātes Dome uz četriem gadiem.
Dekāni ir oficiālie fakultātes pārstāvji, kas savas kompetences ietvaros kārtoti visus ar fakultāti saistītos jautājumus un veic fakultātes operatīvo vadību. Par savu darbību dekāns ir atbildīgs rektoram un reizi gadā sniedz pārskatu par darbību fakultātes Domei (Satversme, p.6.18.).

Zinātnisko institūtu direktori

Termins: atklātā konkursā ievēl Zinātniskā padome uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus, un ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas.
Atbildība: LU zinātniskā institūta direktors ir augstākā amatpersona, kas īsteno institūta vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv institūtu. Direktora kompetencē ietilpst zinātniskā institūta administratīvās, organizatoriskās un tehniskās funkcionēšanas nodrošināšana; zinātniskā institūta Zinātniskās padomes pieņemto lēmumu īstenošana; zinātniskā institūta attīstības programmu apstiprināšana; zinātniskā institūta finanšu līdzekļu un tam valdījumā vai lietošanā nodotās valsts mantas daļas pārvaldīšana un atbildība par to izmantošanu. Par savu darbību LU zinātniskā institūta direktors ir atbildīgs rektoram vai viņa pilnvarotai personai, bet fakultātes zinātniskā institūta direktors — dekānam. Zinātniskā institūta direktors par savu darbību reizi gadā sniedz pārskatu institūta Zinātniskajai padomei (Satversme, p.6.19.).

Izpilddirektori

Fakultātes izpilddirektora kandidatūru izvirza fakultātes dekāns, bet amatā apstiprina kanclers.
Atbildība: organizē un nodrošina fakultātes lietvedību, noteiktā kārtībā pārziņa finanšu, saimnieciskos un akadēmiskos jautājumus. Fakultātes izpilddirektors savā darbā ir pakļauts dekānam, amatā to apstiprina kanclers (Satversme, p.6).

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

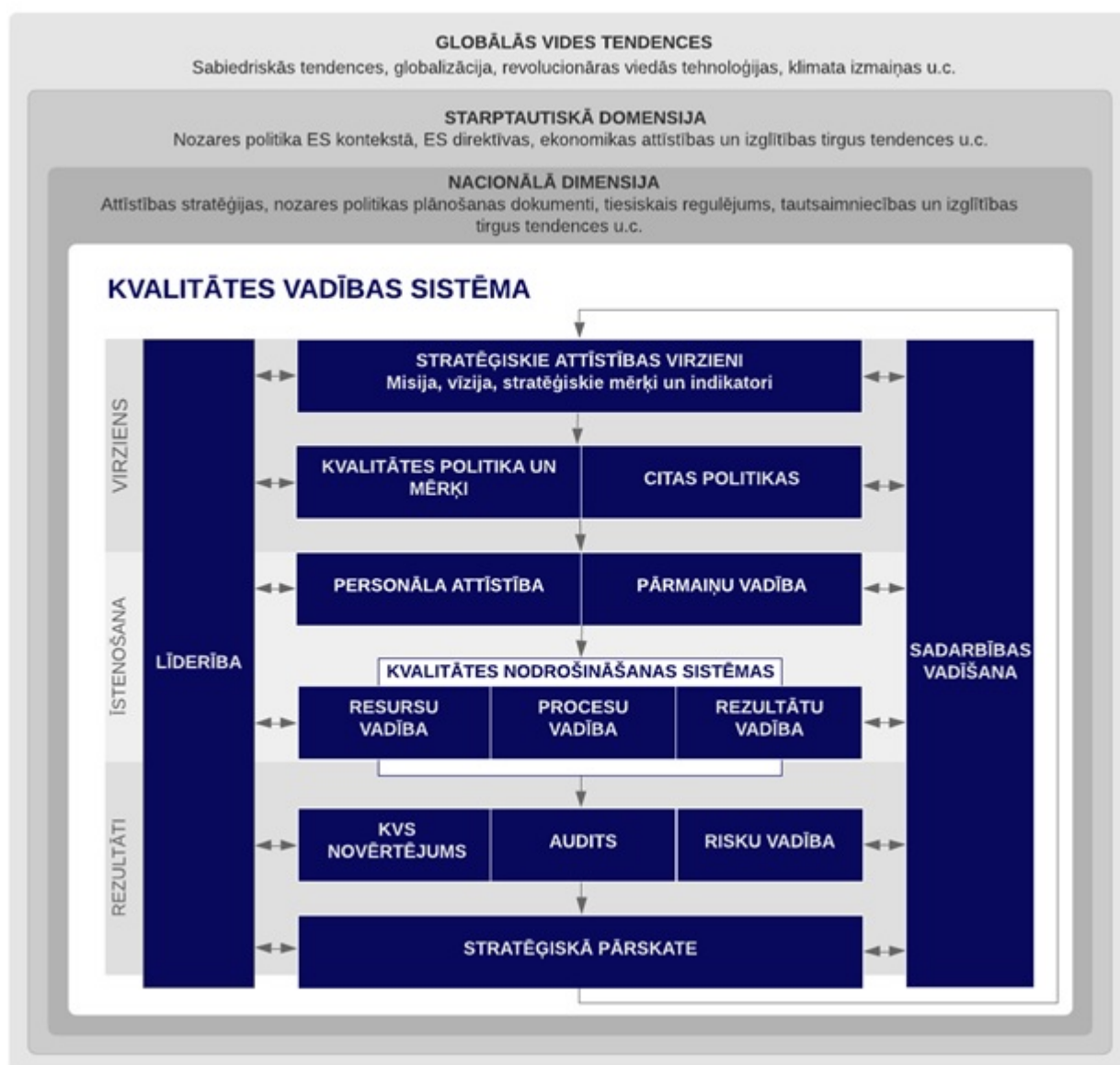
Īstenojot kvalitātes vadību, LU nodrošina darbību un metožu kopumu, kādā kvalitāte tiek plānota, ieviesta, sistemātiski novērtēta un nepārtraukti pilnveidota, tādējādi sekmējot LU noteikto mērķu sasniegšanu un tās darbībā iesaistīto pušu vajadzību apmierināšanu. LU kvalitātes vadība ieviesta un tiek īstenota kopš 2010. gada, bet kvalitātes politika formulēta kopš 2012. gada. LU kvalitāti definē kā izcilības mēru, kas raksturo spēju apmierināt un pārsniegt tās darbībā iesaistīto pušu paredzamās un nākotnes vajadzības, un nodrošināt procesu atbilstību nozares regulējošām un standartu prasībām.

Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums

LU kvalitātes politika ir nepārtraukta attīstība virzībā uz izcilību, lai nodrošinātu visu ieinteresēto pušu vajadzībām atbilstīgu līdzsvarotu un ilgtspējīgu rezultātu. Kvalitātes politika^[1] un no tās izrietošā Kvalitātes rīcībpolitika^[2] ir ar kvalitāti saistīto principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamo rīcību kopums, ko LU īsteno atbilstoši augstākajā izglītībā un organizāciju pārvaldībā atzītiem starptautiskiem standartiem. Kvalitātes politikas mērķis ir sekmēt LU misijas īstenošanu, stratēģisko mērķu sasniegšanu un ilgtspējīgu attīstību, nosakot vadlīnijas un principus, pēc kuriem iespējams nodrošināt nemainīgi augstu darbības kvalitāti. Kvalitātes politika un kvalitātes rīcībpolitika kopā ar citām politikām un procesu kopumu nodrošina LU darbības saskaņotu plānošanu un īstenošanu. Kvalitātes politika un kvalitātes rīcībpolitika ir kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, tā attiecas uz visām LU darbības jomām un paredz tās īstenošanu visos LU pārvaldības līmeņos.

LU kvalitātes vadības sistēma tiek īstenota atbilstoši visaptverošās kvalitātes vadības principiem TQM (*Total Quality Management*), integrējot izcilības pieeju LU korporatīvās kultūras veidošanā. Visaptverošās kvalitātes vadības īstenošanai LU izmanto starptautiski atzītu un praktiski pielietojamu kvalitātes vadības metodoloģiju – EFQM (*European Foundation of Quality Management*) izcilības modeli. Atsevišķās jomās kvalitātes vadības sistēma tiek padziļināta, nodrošinot nozares

aktuālo standartu un ietvaru ievērošanu, t.sk. Eiropas standartu un vadlīniju augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area*, turpmāk - ESG) ievērošanu studiju procesa nodrošināšanā. LU kvalitātes vadības cikliskuma un nepārtrauktības nodrošināšanā tiek izmantota starptautiski atzīta metodoloģija “Rezultāti – Pieeja – Īstenošana – Vērtēšana – Pārskate” (angliski: *RADAR, Results – Approach – Deployment – Assessment and Refine*). LU Kvalitātes vadības sistēmas shēma - 1.4. attēlā.

1.4. attēls. LU Kvalitātes vadības sistēmas shēma

LU stratēģiskās attīstības virzieni un tajos sagaidāmie **rezultāti** jeb iecerētie darbības mērķi ir noteikti LU Attīstības stratēģijā 2016.-2020. gadam^[3] (turpmāk – Stratēģija). Stratēģija izstrādāta, ievērojot Eiropas Savienības un Latvijas plānošanas dokumentos noteiktos attīstības virzienus un prioritātes. Balstoties uz konkurētspējas un SVID analīzi, LU noteikusi rīcības plānu un dažādas programmas mērķu sasniegšanai stratēģiskās attīstības virzienos. Stratēģijā noteikti arī stratēģisko mērķu sasniegšanai veicamie uzdevumi un tam nepieciešamie instrumenti. Atbilstoši noteiktajiem attīstības virzieniem LU attieksme un apņemšanās formulēta politikās, t. sk. Kvalitātes politikā, Personāla politikā u. c. Sagaidāmie rezultāti noteikti galvenajos darbības virzienos, kā arī finanšu un pārvaldības jomās un ir saskaņoti ar LU darbībā iesaistīto pušu interesēm. Rezultāti raksturo sasniegumus, efektivitāti un ilgtspēju, kā arī labu sniegumu ilgtermiņā. Sasniegumi tiek salīdzināti

ar citiem, īpaši ar pārākajiem nozarē, vietējā vai plašākā mērogā.

Rezultātu sasniegšanai izvēlētajos stratēģiskajos virzienos, LU izstrādā efektīvas un inovatīvas **pieejas un risinājumus**, integrējot aktuālos standartus un vadlīnijas, kā arī mūsdienīgas metodes resursu vadībā, procesu vadībā un kvalitātes rezultātu mērīšanā. LU vadība nodrošina rezultātu sasniegšanai nepieciešamo priekšnoteikumu radīšanu, kvalitātes nepieciešamības apzināšanos, kā arī politiku novadīšanu līdz darbiniekiem un to ievērošanas nodrošināšanu. LU ieviesta un tiek īstenota procesu vadības sistēma (*QuPeRs*) [4], kuras ietvaros tiek nodrošināta kvalitātes vadības īstenošanai nepieciešamo procesu identificēšana, strukturēšana, procesu izstrāde, to efektivitātes mērīšana, analīze un pilnveide.

Uz stratēģisko mērķu sasniegšanu vērstas **darbības īstenošanai**, LU nodrošina iepriekš kopīgi pieņemtajai politikai atbilstošu pieeju un risinājumu izmantošanu. Darbības tiek plānotas, koordinētas un izvērtētas, veidojot un īstenojot ar stratēģiskajiem rīcības plāniem un programmām saskaņotus aktivitāšu plānus un operatīvas rīcības. Kvalitātes vadības sistēmas efektīva darbība tiek nodrošināta ar ieviestās kvalitātes vadības sistēmas regulāru uzraudzību, nepārtrauktu pilnveidi, kā arī iekšējo auditu veikšanu. LU izmanto uz faktiem balstītu lēmumu pieņemšanas pieeju, izmantojot procesu mērīšanu un rezultātu pārvaldību. LU **novērtē un pilnveido** īstenotās pieejas un risinājumus attiecībā pret stratēģisko mērķu un kvalitātes mērķu indikatoriem. Iekšējo kontroli nodrošina veicot pārskatus un pašnovērtējumus, risku novērtēšanu. Kā arī nodrošinot plānveida iekšējo kvalitātes auditu. Balstoties uz iekšējās kontroles rezultātiem LU vadība pieņem atbilstošus lēmumus par nepieciešamo iekšējās kontroles sistēmas un kvalitātes pārvaldības sistēmas pilnveidošanu. LU ieviesta un darbojas rezultātu pārvaldības sistēma, kuras mērķis ir sniegt iespēju uzraudzīt un analizēt LU, tās struktūrvienību un personāla darbību un sniegumu, lai nodrošinātu iespēju novērtēt LU virzību stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanā, kā arī salīdzināt LU sniegumu ar citu augstākās izglītības iestāžu sniegumu dažādās darbības jomās un mērogos (LU iekšienē dažādu struktūrvienību ietvaros, nacionālā mērogā, starptautiskā mērogā). Strukturēta rezultātu pārvaldība nodrošina pastāvīgu LU sasniegto rezultātu uzraudzību un iespēju iegūto informāciju izmantot lēmumu pieņemšanā par atbilstošu aktivitāšu īstenošanas nepieciešamību. Galvenie rezultātu pārvaldības lietotāji ir LU vadība, prorektori, fakultāšu, institūtu un struktūrvienību vadītāji. Darbības rādītāju sistēmas lietotāji netieši ir arī citi LU organizatoriskās struktūras dažādu līmeņu darbinieki, kas iesaistīti rādītāju izpildē.[5] Iekšējā kontrole un rezultātu pārvaldība nodrošina uzlabojumu un preventīvu darbību identificēšanu, kā arī stratēģisko mērķu sasniegšanas līmeņa noteikšanu – ikgadējo stratēģisko pārskati, pamatojoties uz tās rezultātiem var tikt pieņemts lēmums par grozījumu nepieciešamību stratēģiskajos mērķos, rīcības plānos, programmās, t. sk. indikatoros.

Vadlīnijas LU kvalitātes vadības sistēmas izveidei, uzturēšanai, pilnveidošanai un novērtēšanai ir apkopotas Kvalitātes vadības rokasgrāmatā, kas ir saistoša katram LU darbiniekam.[6]

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums

LU darbībā iesaistītās puses ir vietējās un ārzemju fiziskās vai juridiskās personas, kuras izmanto LU pakalpojumus vai kuru sociālekonomisko situāciju ietekmē LU darbība. Kvalitātes politikas izpratnē klients var būt gan iekšējais – Latvijas Universitātes struktūrvienība vai darbinieks, gan ārējais – Latvijas Universitātes studenti, darba devēji, akadēmiskā sabiedrība, valdība kā sabiedrības pārstāvis kopumā u. c.

LU misijas īstenošanā ievēro šādu tās darbībā iesaistīto pušu intereses un vajadzības:

- Latvijas Republikas Saeima un valdība, Izglītības un zinātnes ministrija un citas valsts pārvaldes iestādes,

- augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas organizācijas un tās apvienojošas asociācijas,
- LU studējošie, Latvijas studējošie un ārvalstīs studējošie, studējošo pārstāvniecības,
- potenciālie studējošie Latvijā un ārvalstīs,
- studējošo un potenciālo studējošo vecāki (aizbildņi) un mecenāti,
- Latvijas un ārvalstu augstskolas/koledžas, zinātniskie institūti, sadarbības tīkli, biedrības, akadēmiskas organizācijas,
- LU akadēmiskais un vispārējais personāls,
- Industrijas, uzņēmumi un profesionālās asociācijas (darba devēji),
- LU absolventi,
- nevalstiskas organizācijas,
- plašsaziņas līdzekļi,
- sabiedrība.

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē galvenās iesaistītās puses ir darbinieki, studējošie, absolventi, darba devēji, sadarbības partneri un citi klienti.

1.5. tabula. Galveno LU kvalitātes vadībā iesaistīto pušu un to lomas raksturojums

<i>Iesaistītā puse</i>	<i>Loma kvalitātes pilnveidē</i>	<i>Piemēru raksturojums</i>
<i>Latvijas Republikas Saeima un valdība, Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) un citas valsts pārvaldes iestādes</i>	<p>§ LU attīstības virzienu saskaņotība ar valsts attīstības politikas nostādnēm;</p> <p>§ Resursu nodrošināšana misijas īstenošanai un darbības pilnveidei;</p> <p>§ Salīdzinošo datu (nozaru statistikas) nodrošināšana;</p> <p>§ Iesaistīšana valsts politikas veidošanā.</p>	<p>§ Valsts attīstības politikas nostādnes, tautsaimniecības attīstības vajadzības, stratēģiskā specializācijas principi, kvalitātes nosacījumi tiek ņemti vērā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stratēģisko attīstības virzienu, mērķu un indikatoru noteikšanā; - kvalitātes vadības sistēmas veidošanā un procesu īstenošanā; - studiju programmu izstrādē, īstenošanā un aktualizācijā; - budžeta vietu sadalē; - zinātnes virzienu noteikšanā; - tālākizglītības pakalpojumu veidošanā; - ārējā finansējuma apguvē; - u. c.; <p>§ Sadarbība augstākās izglītības politikas un standartu dokumentu izstrādes darba grupās, komisijās u. c.</p>
<i>Kvalitātes nodrošināšanas organizācijas, t.sk. augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas organizācijas un tās apvienojošas asociācijas, reitingu veidotāji</i>	<p>§ Vienotu standartu noteikšana, salīdzināmības nodrošināšana;</p> <p>§ Ārējā kvalitātes novērtēšana un kvalitātes garantēšana (akreditēšana, sertificēšana u.c.).</p>	<p>§ Vietēju un starptautisku kvalitātes standartu ievērošana un integrēšana kvalitātes vadības sistēmā;</p> <p>§ Iekšējās un ārējās kvalitātes novērtēšanas nodrošināšana;</p> <p>§ Savstarpēja salīdzināšana (reitingi, <i>benchmarks</i>);</p> <p>§ Dalība kvalitātes kritēriju un standartu izstrādē un pilnveidē (dažādās ārējās darba grupās, piemēram profesionālo standartu izstrādei, citu augstākās izglītības iestāžu studiju virzienu novērtēšanās u. c.);</p> <p>§ U. c.</p>

<i>Iesaistītā puse</i>	<i>Loma kvalitātes pilnveidē</i>	<i>Piemēru raksturojums</i>
<i>LU akadēmiskais un vispārējais personāls</i>	<p>§ Atbilstošas kvalitātes nodrošināšana;</p> <p>§ Iesaiste kvalitātes kultūras veidošanā;</p> <p>§ Iesaiste stratēģiskajā plānošanā un kontrolē;</p> <p>§ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā/izvērtēšanā;</p> <p>§ Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā, plānošanā un īstenošanā.</p>	<p>§ Iesaiste stratēģisko attīstības virzienu, mērķu, indikatoru, kā arī kvalitātes elementu noteikšanā, saskaņošanā un īstenošanā;</p> <p>§ Pārstāvniecība galvenajās lēmēj institūcijās, ekspertīzēs, padomēs, komisijās, darba grupās u. c.;</p> <p>§ Dalība darbinieku aptaujās, pašnovērtējumu veikšana un profesionālās attīstības plānošana</p> <p>§ Resursu un procesu kvalitātes nodrošināšana atbilstoši saistošajām prasībām;</p> <p>§ Nepieciešamo mērījumu nodrošināšana un to izmantošanas lēmumu pieņemšanā nodrošināšana;</p> <p>§ Atgriezeniskās saites sniegšana darbiniekiem par stratēģisko mērķu izpildi,</p> <p>§ U. c.</p>
<i>LU studējošie</i>	<p>§ Iesaiste attīstības virzienu plānošanā;</p> <p>§ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā;</p> <p>§ Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā.</p>	<p>§ Studējošo pašpārvaldes iesaiste stratēģisko attīstības virzienu, mērķu, indikatoru, kā arī kvalitātes elementu noteikšanā, saskaņošanā un īstenošanā;</p> <p>§ Studējošo pārstāvniecība galvenajās lēmēj institūcijās, ekspertīzēs, padomēs, komisijās, darba grupās u.c. (piemēram, ekspertu no studējošo vidus iesaiste studiju programmu regulārā iekšējā novērtēšanā un jaunu studiju programmu izveidē);</p> <p>§ Visu studējošo apmierinātības monitorings (anketēšana), sūdzību un ieteikumu izskatīšana, atgriezeniskās saites nodrošināšana;</p> <p>§ Regulāra sadarbība ar Studējošo pašpārvaldi, informēšana par aktualitātēm, saskaņošana, kopīgu pasākumu organizēšana, dalība Studentu pašpārvaldes pasākumos;</p> <p>§ Studējošo karjeras informācijas un veiksmes stāstu apkopošana un popularizēšana;</p> <p>§ U. c.</p>

<i>Iesaistītā puse</i>	<i>Loma kvalitātes pilnveidē</i>	<i>Piemēru raksturojums</i>
<i>LU absolventi</i>	<p>§ Iesaiste attīstības virzienu plānošanā;</p> <p>§ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā;</p> <p>§ Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā.</p>	<p>§ Absolventu pārstāvju iesaiste Padomnieku konventā, padomju un komisiju darbā, konsultēšanās ar absolventiem (piemēram, iesaiste Stratēģiskās padomes darbā, studiju programmu regulārā iekšējā novērtēšanā un jaunu studiju programmu izveidē, attīstības pasākumu plānošanas un koordinācijas grupās);</p> <p>§ Visu absolventu apmierinātības monitorings, beidzot studijas (anketēšana);</p> <p>§ Absolventu karjeras (plānots – arī nodarbinātības un atalgojuma līmeņa), veiksmes stāstu monitorings;</p> <p>§ Regulāra sadarbība ar Absolventu klubu, informēšana par aktualitātēm, saskaņošana, kopīgu pasākumu organizēšana, dalība Absolventu kluba pasākumos;</p> <p>§ Absolventu iesaiste studiju programmu īstenošanā (studiju kursu vadīšana, vieslekciju sniegšana, darbu vadīšana, dalība valsts novērtēšanas komisijās, prakses vadīšanā);</p> <p>§ U. c.</p>
<i>Darba devēji/ industrija</i>	<p>§ Iesaiste attīstības virzienu plānošanā;</p> <p>§ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā;</p> <p>§ Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā.</p>	<p>§ Darba devēju apmierinātības monitorings (anketēšana, reitingi);</p> <p>§ Darba devēju iesaiste studiju programmu iniciēšanā un īstenošanā (studiju kursu vadīšana, vieslekciju sniegšana, darbu vadīšana, dalība pārbaudījumu komisijās, prakses nodrošināšanā, lietīšķo pētījumu organizēšanā; ekskursiju organizēšanā uz uzņēmumiem;</p> <p>§ Darba devēju pārstāvju iesaiste Padomnieku konventā, padomju un komisiju darbā, konsultēšanās ar darba devējiem un tos apvienojošām organizācijām (piemēram, iesaiste Stratēģiskās padomes darbā, studiju programmu regulārā iekšējā novērtēšanā un jaunu studiju programmu izveidē, attīstības pasākumu plānošanas un koordinācijas grupās);</p> <p>§ Sadarbības vadīšana, stratēģiskā partnerība, karjeras dienu organizēšana;</p> <p>§ Darba devēju iesaiste pētniecības virzienu definēšanā un pētījumos;</p> <p>§ Daba devēju iesaiste prakses aizstāvēšanas komisijās;</p> <p>§ U.c.</p>

<i>Iesaistītā puse</i>	<i>Loma kvalitātes pilnveidē</i>	<i>Piemēru raksturojums</i>
<i>Sadarbības partneri</i>	§ Iesaiste attīstības virzienu plānošanā § Iesaiste resursu un procesu kvalitātes un efektivitātes nodrošināšanā; § Atgriezeniskās saites sniegšana par industrijas vajadzībām un kvalitātes kritērijiem.	§ Iesaiste pētniecības virzienu definēšanā un pētījumu veikšanā; § Iesaiste sadarbības projektu iniciēšanā un īstenošanā (piemēram, efektīvas sadarbības projekti); § Sadarbība resursu koplietošanā (jaunā kompleksa laboratoriju, auditoriju izmantošana); § Dalība nozaru asociācijās; § U.c.
<i>Citi klienti (t.sk. Bibliotēkas, tālākizglītības pakalpojumu, viesnīcas pakalpojumu u.c.)</i>	§ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā.	§ Apmierinātības monitorings

LU padomdevēja institūcijas statusā LU darbojas rektora izveidota Kvalitātes konsultatīvā komisija, kura konsultē rektoru, kvalitātes vadītāju, iekšējo auditoru un par rezultātu pārvaldību atbildīgo vadošo ekspertu LU kvalitātes pilnveides jautājumos. Tās darbības mērķis ir veicināt LU kvalitātes vadības sistēmas attīstību, tās saskaņošanu ar aktuālajām nozares prasībām, kvalitātes vadības standartiem un vadlīnijām, LU stratēģiskajiem attīstības virzieniem, kā arī darba devēju, LU studējošo un Latvijas sabiedrības interesēm. Kvalitātes konsultatīvā komisijā darbojas vismaz pa vienam pārstāvim no LU fakultātēm, LU zinātniskajiem institūtiem, LU akadēmiskajiem centriem, LU studējošajiem, LU Studiju departamenta, LU Zinātnes departamenta, LU Personāla departamenta, neatkarīgiem kvalitātes vadības ekspertiem, darba devējiem, kā arī sociālajiem partneriem. Šīs komisijas galvenās funkcijas ir uzklaut pārskatus par LU kvalitātes vadības sistēmas attīstību, paust LU darbībā iesaistīto pušu viedokli ar LU kvalitātes nodrošināšanu saistītos jautājumos, informēt LU vadību un par kvalitātes vadību, iekšējo auditu un rezultātu pārvaldību atbildīgos darbiniekus par aktualitātēm un labāko pieredzi kvalitātes vadības jomā, kā arī norādīt uz LU kvalitātes vadības sistēmas pilnveidojamajām jomām un ierosināt LU par kvalitāti atbildīgo darbinieku rīcību. Šādas komisijas pienākumos ietilpst izskatīt un apspriest LU kvalitātes vadības sistēmas konceptuālo dokumentu projektus, konsultēt par darbībām LU kvalitātes vadības sistēmas pilnveidei, popularizēt LU kvalitātes vadības sistēmas ieguvumus.

Procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai

Procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanā LU tiek identificētas, formalizētas un ieviestas atbilstoši Latvijas likumdošanas prasībām, Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG)*), kā arī iekšējai nepieciešamībai.

Studiju programmu īstenošanas kārtību nosaka LU iekšējie tiesību akti, tajā skaitā par:

- jaunu studiju programmu izstrādi;
- uzņemšanas nosacījumiem, imatrikulāciju un reģistrēšanos studijām;
- studiju kursu un moduļu, studiju prakšu plānošanu, īstenošanu un aktualizēšanu;

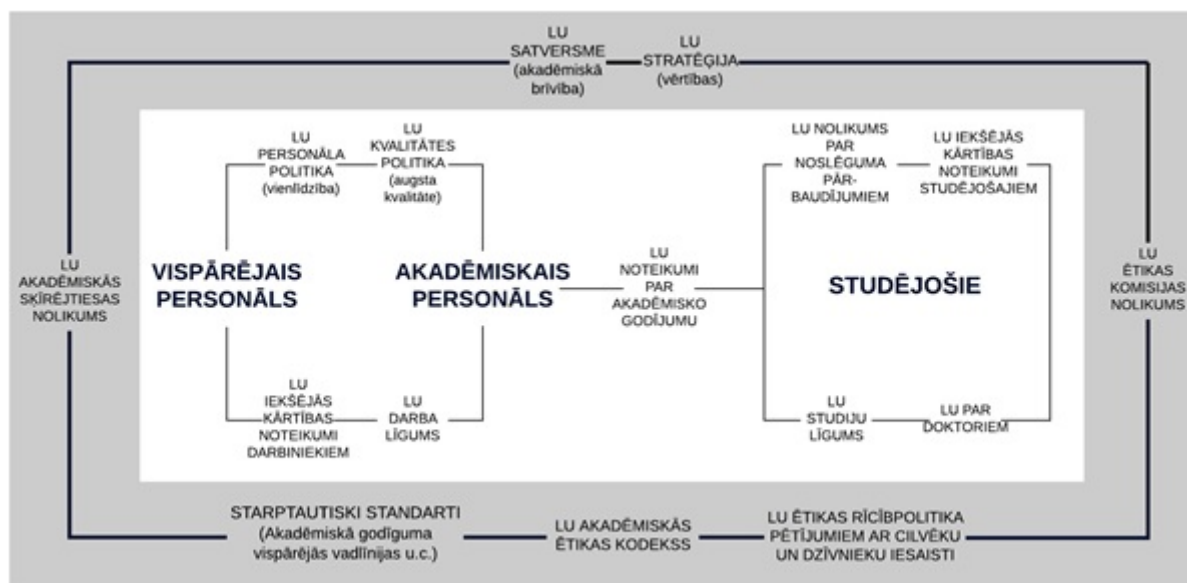
- pārbaudījumu, gala pārbaudījumu organizēšanu un rotācijas norisi;
- eksmatrikulāciju, diploma un apliecinājumu izsniegšanu;
- iepriekš iegūtās izglītības vai profesionālās pieredzes pielīdzināšanu;
- studiju programmu pašnovērtēšanas procesu;
- studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanu, administratīvo lēmumu apstrīdēšanu;
- promocijas procesu.

LU **jaunu studiju programmu izveide** notiek saskaņā ar LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumā (Senāta lēmums Nr. 102, apstiprināts 24.04.2017) noteikto kārtību un ietver vairākus posmus, tostarp:

- studiju programmas koncepcijas izstrāde, saskaņojot ar jomas prorektoru un fakultātes dekānu, un tās apstiprināšana fakultātes domē;
- studiju programmas koncepcijas izvērtēšana, piesaistot ekspertus, un apstiprināšana LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā (SP KNK);
- pilna apjoma studiju programmas izstrāde, izvērtēšana, piesaistot ekspertu, un apstiprināšana gan fakultātes domē, gan SP KNK un LU Senātā.

LU izstrādāta un konsekventi tiek īstenota **studiju kursu izstrāde un aktualizācija** atbilstoši iepriekš noteiktam procesam, prasībām studiju kursa apraksta un e-kursa izstrādei, kā arī nodrošinot vienotu procedūru studiju kursa iekļaušanas programmā un izslēgšanas no tās.

Studiju programmas ietvaros tiek nodrošināta konsekventa **akadēmiskā godīguma principu ievērošana** studējošo un personāla rīcībā, nepieļaujot maldināšanu un krāpšanos, nodrošinot objektivitāti, atbildību, veicinot savstarpēju cieņu un uzticēšanos, tādējādi sekmējot Latvijas izglītības un zinātnes kvalitāti un prestižu (sk. 1.5. att.).

1.5. attēls. LU akadēmiskā godīguma dokumentācija

LU sistemātiski tiek nodrošināta atbilstošu mērījumu veikšana, tai skaitā ieinteresēto pušu apmierinātības līmeņa noteikšanai. Studiju procesa novērtēšanai LU ir noteikta regulāro aptauju organizēšanas kārtība. Anketēšana tiek nodrošināta centralizēti. Regulāri tiek organizētas šādas **aptaujas**:

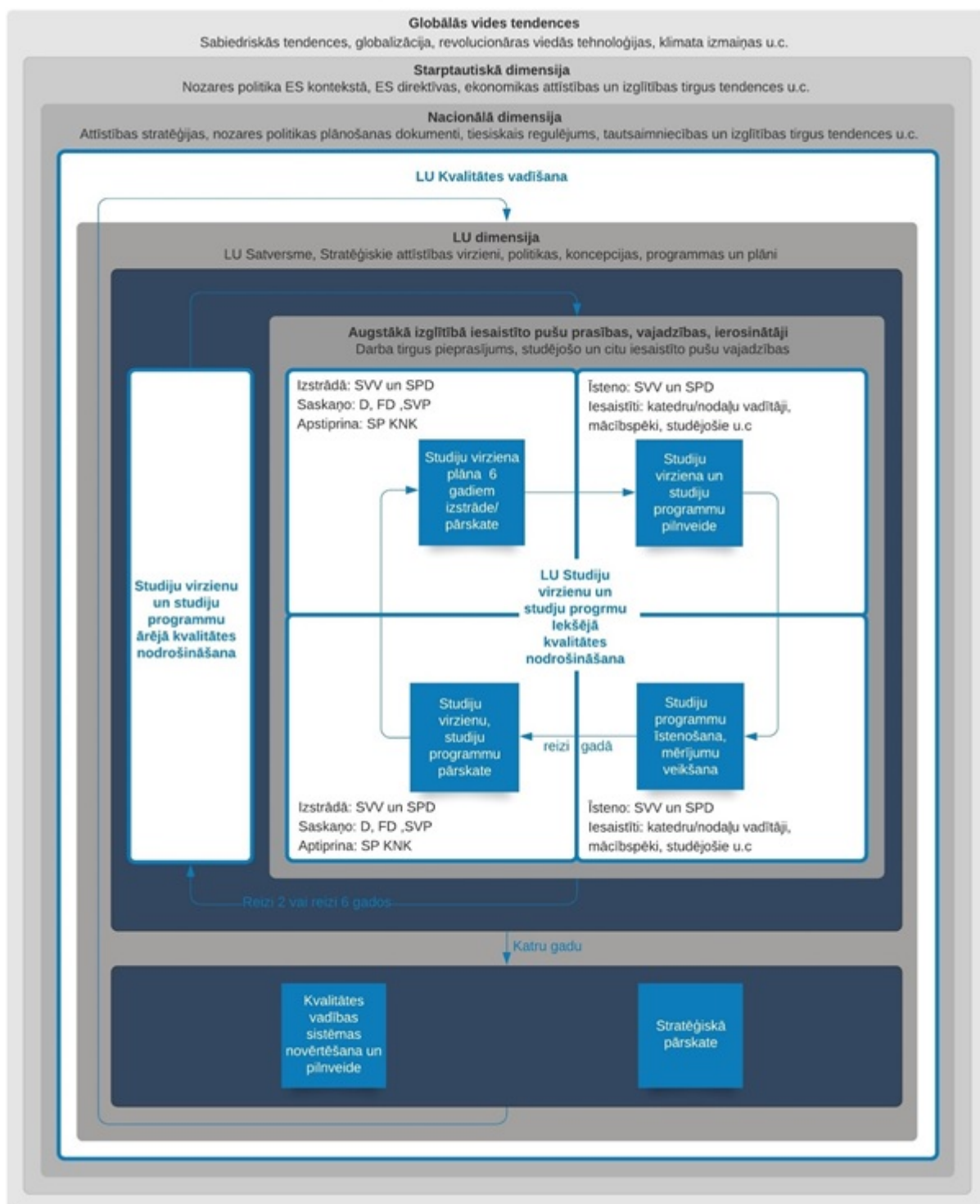
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju uzsākšanu;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par pirmo studiju pieredzi;
- aptauja par studiju kursiem un mācībspēku darbu, tajā skaitā, aptauja par studiju praksi un

- aptauja par kursa darbiem un noslēguma darbiem (turpmāk – aptauja par kursiem);
- pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu;
- aptauja tiem studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas pēc pašu vēlēsšanās, vai tiem, kuri jau ir pārtraukuši studijas, turpmāk – studijas pārtraukumu aptauja;
- absolventu aptauja;
- darba devēju aptauja.

Mērījumu rezultāti tiek izmantoti operatīvu uzlabojumu veikšanai atbilstošas kompetences akadēmiskā personāla nodrošināšanai, studiju procesa plānošanas, studentu servisa nodrošināšanas u.c. pilnveidei, kā arī attīstības plānošanai.

Regulārai studiju programmu analīzei un aktualizācijai, kā arī studiju procesa pilnveides nepieciešamību noteikšanai tiek īstenotas daudzveidīgas aktivitātes, t. sk. aktīva starptautiskā sadarbība ar analogām studiju programmām ārvalstīs, darba devēju un sociālo partneru iesaiste studiju satura izveidē, līdzdalība studentu sasniegumu novērtēšanā visa studiju procesa laikā, kvalifikācijas darbu izstrādē, praktisku pētījumu nodrošināšanā u.c. Starp virziena programmu realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem tiek nodrošināta sadarbība, tostarp tiek īstenots savstarpējs mācībspēku novērtējums (hospitēšana) un mācībspēku novērtēšana fakultātes nodaļās. Vienlaikus tiek nodrošināta nepārtrauktas atgriezeniskās saites uzturēšana iesaistīto pušu informēšanai par studējošo un absolventu sasniegtajiem mācīšanās rezultātiem un kompetenci, kā arī apmierinātības rādītājiem.

Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai LU tiek īstenota Studiju virzienu un to studiju programmu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma, kura iekļaujoties LU vispārējās kvalitātes novērtēšanas sistēmā, nodrošina regulāru iekšējās kvalitātes novērtēšanu, plānošanu un pilnveidi (sk. 1.6. att.).

1.6. attēls. LU Studiju virzienu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma

Saīsinājumi:

SVV – Studiju virziena vadītājs

D – Dekāns

FD – Fakultātes dome

SVP – Studiju virzienu padome

SPD – Studiju programmas direktors

SP KNK – Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija

Lai nodrošinātu studiju virzienu iekšējās kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēmas

darbību, tiek nodrošināta studiju virziena attīstības un tajā esošo studiju programmu pilnveides plānošana. Ik gadu tiek īstenota studiju virziena attīstības plāna 6 gadiem un katras studiju programmas plāna 1 gadam pārskats, tai skaitā izvērtējot aktuālos mērījumu rezultātus. Šī informācija tiek analizēta **Studiju virziena ikgadējā pārskatā** (turpmāk – Pārskats, tā kārtība apstiprināta ar LU rīkojumu Nr. 1/290 “LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtība” 14.07.2020.), kura sagatavošanu vada studiju virziena vadītājs, iesaistot studiju programmu direktorus. Studiju programmu pārskatīšanas mērķis ir to satura un īstenošanas kvalitātes novērtēšana un pilnveide. Pārskatā tiek analizēta programmu īstenošana un aktualitāte, kā arī atspoguļotas programmu izmaiņas, pilnveides process un ieinteresēto pušu vērtējums. Pārskats tiek izvērtēts Studiju programmas padomē, kā arī pēc saskaņošanas ar fakultātes dekānu - apstiprināts fakultāšu domēs. Pirms studiju virziena pārskata apstiprināšanas Senātā, Studiju departaments nodrošina atzinumu par studiju virziena studiju kvalitāti, kā arī atbilstību normatīvo aktu prasībām, bet Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija (turpmāk – SPKNK) - studiju virziena studiju kvalitātes izvērtējumu, kas balstās uz neatkarīgu ekspertīzi.

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/2._POLITIKAS/Kvalitates_politika_LV.pdf LU Kvalitātes politika

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/2._POLITIKAS/Kvalitates_ricibpolitika_LV.pdf LU Kvalitātes rīcībpolitika

[1] <https://www.lu.lv/studijukvalitate/saturs/kvalitates-nodrosinasanas-politika-un-pasakumi>

[2]

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/2._POLITIKAS/Kvalitates_ricibpolitika_LV.pdf

[3] https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julij/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf

[4]

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/dokumenti/noteikumi-un-kartibas/LU_procesu_vadibas_kartiba.pdf

[5] https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julij/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf

[6]

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/dokumenti/strategijas-un-koncepcijas/lu_izcilibas_modelis.pdf

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1daļā norādītajam. Sniedzot pamatojumu norādītajai atbildei, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā iekļautā informācija liecina par konstatēto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

<p>1. Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai</p>	<p>Atbilst</p> <p>Latvijas Universitātes Kvalitātes politikā un no tās izrietošajā Kvalitātes rīcībpolitikā formulēts ar kvalitāti saistīto principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamo rīcību kopums, ko LU īsteno atbilstoši augstākajā izglītībā un organizāciju pārvaldībā atzītiem starptautiskiem standartiem. Kvalitātes politikas mērķis ir sekmēt LU misijas īstenošanu, stratēģisko mērķu sasniegšanu un ilgtspējīgu attīstību, nosakot vadlīnijas un principus, pēc kuriem iespējams nodrošināt nemainīgi augstu darbības kvalitāti. Politika kopā ar citām politikām un procesu kopumu nodrošina LU darbības saskaņotu plānošanu un īstenošanu. Šī politika ir kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, tā attiecas uz visām LU darbības jomām un paredz to īstenošanu vienotā sistēmā visos LU pārvaldības līmeņos.</p> <p>LU kvalitātes pārvaldības sistēma tiek īstenota atbilstoši visaptverošās kvalitātes vadības principiem TQM (Total Quality Management), integrējot izcilības pieejas LU korporatīvās kultūras veidošanā. Īstenojot kvalitātes vadību, LU nodrošina darbību un metožu kopumu, kādā kvalitāte tiek plānota, ieviesta, sistemātiski novērtēta un nepārtraukti pilnveidota, tādējādi sekmējot LU noteikto mērķu sasniegšanu un ieinteresēto pušu vajadzību apmierināšanu. Visaptverošās kvalitātes vadības īstenošanai LU izmanto starptautiski atzītu un praktiski pielietojamu kvalitātes vadības metodoloģiju – EFQM izcilības modeli. Atsevišķās jomās kvalitātes vadības sistēma tiek padziļināta, nodrošinot nozares aktuālo standartu un ietvaru ievērošanu, t.sk. studiju procesa nodrošināšanā – ESG.</p> <p>LU ir identificētas, formalizētas un ieviestas procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai atbilstoši Latvijas likumdošanas prasībām, Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG)), kā arī iekšējai nepieciešamībai. LU ir izveidota studiju virzienu un tajos ietvertu studiju programmu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma, kura iekļaujas LU kvalitātes vadības sistēmā, garantē visu studiju virziena pārvaldības līmeņu atbildīgo iesaisti regulārā studiju kvalitātes novērtēšanā, plānošanā un pilnveidē. Studiju virziena kvalitātes iekšējo kontroli realizē virzienā esošo studiju programmu direktori, studiju virziena vadītājs, studiju virziena padome, dekāns, fakultāšu domes, SPKNK, ārējās kvalitātes novērtēšanas gadījumā – arī LU Senāts, visos līmeņos iesaistot studentu pašpārvaldi. Studiju kvalitātes novērtēšana balstās uz plānošanas un pārskatīšanas cikliem gan studiju virziena, gan katras studiju programmas dimensijā.</p>
--	--

<p>2. Izstrādāts mehānisms augstskolas/koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei</p>	<p>Atbilst</p> <p>LU studiju programmu veidošana, iekšējā apstiprināšana un to darbības uzraudzīšana un periodiska pārbaude notiek saskaņā ar atbilstīgajiem Latvijas Republikas ārējiem normatīvajiem aktiem un LU iekšējiem normatīviem.</p> <p>„Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikuma” (LU Senāta 24.04.2017. lēmums Nr. 102) mērķis ir noteikt LU izstrādājamo un īstenojamo studiju programmu un tālākizglītības programmu satura un īstenošanas prasības, kas nodrošinātu kvalitatīvu, Latvijā un starptautiski konkurētspējīgu, mūsdienīgu un pievienoto vērtību saturošu studiju programmu, tālākizglītības programmu piedāvājumu studējošajiem, kā arī resursu efektīvu to īstenošanu. Nolikums nosaka studiju programmu un tālākizglītības programmu struktūras, satura un pārvaldības principus LU. Nolikums ietver LU īstenoto studiju programmu un tālākizglītības programmu un to struktūras raksturojumu, kā arī programmu izstrādes noteikumus. Nolikumā noteikts, ka studiju programmas koncepcijas un pilnu studiju programmu izstrādi var ierosināt LU personāla pārstāvji un darbinieki, LU koleģiālās lēmēj institūcijas, kā arī ar LU nesaistītas personas (piemēram, darba devēji). Jaunu studiju programmu izstrādes izvērtēšana LU noteiktā kārtībā norit vairākos secīgos posmos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) studiju programmas koncepcijas izstrāde; 2) studiju programmas koncepcijas saskaņošana studiju virziena padomē vai padomēs un ar iesaistīto struktūrvienību vadītājiem; 3) studiju programmu koncepcijas iesniegšana Studiju departamentā iesnieguma iesniegšana Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijas (SP KNK) priekšsēdētājam koncepcijas izvērtēšanai, pieaicinot neatkarīgus ekspertus, un atzinuma saņemšanai; 4) pilna apjoma studiju programmas izstrāde saskaņā ar ārējiem un iekšējiem normatīviem aktiem un iesniegšana izvērtēšanai un apstiprināšanai studiju virziena padomē vai padomēs un fakultātes domē vai fakultāšu domēs, vai zinātnisko institūtu zinātniskajās padomēs. 5) Pilna apjoma studiju programmas iesniegšana Studiju departamentā divu neatkarīgu ekspertu izvērtēšanai un apstiprināšanai SP KNK. Lai virzītu uz izskatīšanu LU Senātā. 6) Studiju programmu izskatīšana un apstiprināšana LU Senātā un virzīšana studiju programmas licencēšanas pieteikuma sagatavošanai. <p>LU esošo studiju programmu ikgadējais izvērtējums notiek atbilstīgi „LU studiju virzienu ikgadējo pār-skatu sagatavošanas kārtībai” (LU 14.07.2020. rīko-jums Nr.1/290), kas nosaka vienotas prasības LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanai, izvērtēšanai, apstiprināšanai un publiskošanai, lai nodrošinātu LU studiju virzienu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas darbību.</p>
--	--

3.	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	<p>Atbilst</p> <p>„Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība” (LU 10.08.2018. rīkojums Nr.1/277) nosaka, ka katra studiju kursa aprakstā ir formulēti plānotie studiju rezultāti un to vērtēšanas kritēriji, kā arī tie tiek publicēti e-studiju vidē.</p>
4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	<p>Atbilst</p> <p>Lai nodrošinātu mūsdienīgu un efektīvu personāla vadības jautājumu risināšanas praksi organizācijā saskaņā ar LU stratēģiju, vīziju, misiju un vērtībām, LU izstrādāta un īstenota „Latvijas Universitātes personāla vadības politika” (LU Senāta 28.01.2019. lēmums Nr. 264). Tajā raksturoti LU principi un procedūras personāla atlasē, darba attiecībās, motivācijas sistēmas nodrošināšanā un personāla attīstībā.</p> <p>Lai nodrošinātu LU akadēmiskā personāla mērķtiecīgu profesionālo pilnveidi, projekta darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķis „Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās” ietvaros LU izstrādāts „Latvijas Universitātes Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāns 2018.–2020. gadam”.</p>
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem.	<p>Atbilst</p> <p>„Regulāro aptauju organizēšanas kārtība studiju procesa novērtēšanai Latvijas Universitātē” (LU 22.08.2016. rīkojums Nr. 1/334) nosaka, ka Latvijas Universitātes Studiju departaments centralizēti katru akadēmisko gadu organizē aptaujas studējošajiem, absolventiem un darba devējiem. Aptaujas par kursu un mācībspēku darbu rezultātu apkopojums pieejami trīs detalizācijas līmeņos: docētājiem, studiju programmu direktoriem, dekāniem.</p> <p>Studiju aptauju rezultātus raksturo un analizē ikgadējos studiju virzienu pārskatu ziņojumos. LU IS tiek uzkrāta informācija par studējošo sekmēm. Tā dažādos griezumos pieejama analīzei studiju virzienu studiju programmu pārskatu izstrādē.</p>

6.	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	<p>Daļēji atbilst</p> <p>LU studiju virzienu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas darbību nosaka „LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtība”. Noteiktajos termiņos LU studiju virzieni tiek virzīti pārkreditācijai.</p> <p>Lai veicinātu LU studiju programmu kvalitāti un konkurētspēju „Latvijas Universitātes studiju kvalitātes pilnveidošanas fonda kārtība” (LU 20.04.2018. rīkojums Nr. 1/149) paredz iespējas saņemt atbalstu LU projektu ietvaros studiju programmu un procesa kvalitātes pilnveidei.</p>
----	---	--

II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)

1.1. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums, kā arī analīze par studiju programmu nozīmi (unikalitāti) salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs.

LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē (turpmāk PPMF) līdzšinējā akreditācijas periodā realizētais Studiju virziens “Mākslas” (turpmāk – Studiju virziens) ietvēra vienu studiju programmu, kuras saturs ir izveidots, balstoties uz profesiju standartiem, konsultācijām ar darba devēju profesionālām organizācijām (piemēram, ar Latvijas Dizaineru savienību (LDS), Latvijas Poligrāfijas uzņēmumu asociāciju (LPUA) u. c.), un laika gaitā ir pilnveidots atbilstoši docētāju, studentu, darba devēju un absolventu ieteikumiem, kā arī vadoties pēc nozares tendencēm Latvijā un ārvalstīs.

Profesionālā bakalaura studiju programma (turpmāk – PBSP) “Māksla” darbojusies kopš virziena izveides 2008. gadā un apliecinājusi, ka piedāvātais studiju saturs piesaista studētgribētājus, kuri vēlas iegūt vai papildināt profesionālo kompetenci dizaina jomā.

Progresīvā ekonomikā dizaina nozare, kas spēj elastīgi pielāgoties un radīt inovācijas, kas balstītas lietotājcetrētos pētījumos, spēlē būtisku lomu. To pierāda arī dizaina inovāciju devums, risinot globālu križu radītās problēmas. Pieprasījums pēc augsti kvalificētiem, savu jomu pārzinošiem dizaineriem nav mazinājies, par ko liecina Studiju virziena apkopotie darba devēju aptauju rezultāti un intervijas ar nozares speciālistiem (darba devēji visbiežāk norāda, ka uzņēmumiem ir un būs nepieciešami UI/UX dizaineri). Kā norādīts Ekonomikas ministrijas (EM) Informatīvajā ziņojumā par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm, tehnoloģiskais progress un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) attīstība ir radījusi jaunas, augsti kvalificētas darba vietas (piemēram, web aplikāciju dizaineri), un Eiropas Savienībā līdz 2025. gadam turpināsies orientācija uz pakalpojumiem un zināšanām vērstu ekonomiku.^[1] Latvijā EM straujāko nodarbināto skaita pieaugumu prognozē komercpakalpojumu nozarēs,^[2] ar tām cieši saistīta ir digitālo dizaina produktu izstrāde. Aizvien attīstoties IKT jomai, digitālā mārketinga jomai vai digitāliem un virtuāliem risinājumiem izglītībā, dizaineru darbības lauks tikai paplašinās. Tāpat arvien vairāk darba tirgū tiek gaidītas tādas kompetences kā spēja risināt nestandarta problēmsituācijas, izmantojot jauno tehnoloģiju piedāvātās iespējas, spēja izprast tehnoloģiskos risinājumus gan to

iespēju izmantošanā, gan jaunu, inovatīvu produktu radīšanā. LU īstenotais virziens gatavo dizainerus, kas prot meklēt un kritiski izvērtēt daudzveidīgus digitālos un poligrāfiskos risinājumus (grafikas dizainā) vai telpas risinājumus (interjera dizainā), modelējot reālas situācijas, analizējot informāciju un tās uzticamību, domājot par sociālo, ekonomisko un tehnoloģisko kontekstu, lai šīs profesionālās prasmes izmantotu dažādās jomās. IKT lietošanas prasmju pilnveide integrēta lielākajā daļā specializēto studiju kursu. 2019./20. mācību gads Latvijā ticis pasludināts par Tehnoloģiju gadu, un tas norāda uz jomas aktualitāti, kas cieši saistīta arī ar dizaina domāšanas attīstību. Tomēr, kā secināts izdevumā "Latvijas dizains 2020", "Darba tirgus nav noformulējis skaidru pieprasījumu dizaina izglītībai, jo ne industriālās, ne sociālās attīstības politikā nav iekļauts dizaina jēdziens. Šajās nozarēs nav apzināta un skaidri formulēta vajadzība pēc dizaina"[3].

Dizaina nozare, pārstāvējot radošo industriju, pieder pie augstas pievienotās vērtības tautsaimniecības nozarēm, kuru ražošanas procesi neprasa lielus izejvielu, enerģijas un materiālu ieguldījumus, bet kuru galvenais resurss ir strādājošo radošais un intelektuālais potenciāls. Latvija kā valsts ar ierobežotiem izejvielu un enerģētiskajiem resursiem ir ieinteresēta šo nozaru attīstībā. Bakalaura programmas „Māksla” studējošie un absolventi var kļūt par dizaina profesionāļiem gan kā darba ņēmēji vai pašnodarbinātie, gan kā darba devēji. Tāpat programmas absolventi ir sagatavoti arī studiju turpināšanai maģistra studiju programmā – ne tikai dizaina jomā, bet arī citās humanitāro zinātņu maģistra studiju programmās, kuru uzņemšanas nosacījumi to pieļauj, piemēram, Latvijas Mākslas akadēmijā vai Latvijas Kultūras akadēmijā. No 2020. gada bakalaura programmas studentiem tiek piedāvāta iespēja turpināt studijas LU PPMF – jaunā maģistra programmā **“Tehnoloģiju inovācijas un dizains izglītībai”**, kā specializāciju izvēloties jaunu pieeju un risinājumu meklēšanu tehnoloģiju bagātinātā izglītības procesā. Iepriekš iegūtā dizaina domāšanas pieredze bakalaura programmas absolventiem dotu iespējas un priekšrocības kvalitatīvu digitālo mācību līdzekļu un mācību tehnisko līdzekļu izstrādē izglītības vidē ar īpašu pievienoto – profesionālās mākslas vērtību. Lai gan šī maģistra programma tiks īstenota cita studiju virziena ietvaros, dizaina nozares starpdisciplinārais raksturs nodrošina tiešu saikni starp PBSP “Māksla” un jauno programmu, jo tās uzdevums ir piedāvāt “studentiem no jauno tehnoloģiju lietotājiem pārtapt par to lietišķiem attīstītājiem, pateicoties padziļinātai tehnoloģiju izpratnei, tehnoloģisko risinājumu dizaina izstrādei, apgūtai efektīvai komunikācijai un līderībai komandas darbā”[4].

Studiju virzienu „Mākslas” realizē 14 Latvijas augstskolās. Visplašākais studiju programmu piedāvājums šajā virzienā (tostarp 7 pamatstudiju programmas) ir J. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā (JVLMA), tomēr šo augstskolu nevar uzskatīt par LU konkurenti, jo visas programmas tiek piedāvātas mūzikas apakšnozarē. Arī Latvijas Kultūras akadēmijā (LKA) realizētās studiju programmas apakšnozaru dēļ nekonkurē ar LU. Liepājas Universitāte (LiePU), Daugavpils Universitāte (DU) un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija (RTA) ir reģionālās augstskolas, potenciālo studentu auditorijas šīm augstskolām ir no Kurzemes un Latgales. LU virzienā „Māksla” studējošie galvenokārt pārstāv Rīgu un Vidzemi, bet neliels skaits studentu ir arī no Latgales un Kurzemes, jo studijas Rīgā saista ar labāku iespēju iesaistīties darba tirgū gan studiju laikā, gan uzreiz pēc studijām.

Par nozīmīgāko konkurentu tradicionāli tiek uzskatīta Latvijas Mākslas akadēmija (LMA), kas piedāvā studijas trīs studiju līmeņos, tomēr, kā apliecinājis abu augstskolu darbs Studiju virzienā (kopš 2008. gada, kad LU tika izveidota PBSP “Māksla”), studiju programmas ir atradušas katra savu auditoriju un darbības nišu. Pamatstudiju līmenī LMA realizē vienu akadēmisko programmu, bet studentiem ir pieejamas studijas vairākās apakšnozarēs, tostarp funkcionālā dizaina apakšnozarēs (Interjera dizains; Grafikas un iepakojuma dizains), kas pēc studiju satura varētu būt līdzīgas LU piedāvātajai pamatstudiju līmeņa programmai. Studijas LMA notiek tikai par valsts budžeta līdzekļiem, studiju vietu skaits apakšnozarēs nav liels, tāpēc studētgrībētājiem ir jābūt ar

labām priekšzināšanām, lai izturētu konkursu. LU programmā studiju vietu skaits ir pietiekami liels, lai tajā par maksu varētu studēt arī cilvēki ar nelielām priekšzināšanām, bet ar pietiekamu motivāciju iegūt kvalifikāciju. LU piedāvātā bakalaura programma, atšķirībā no LMA, ir profesionāla, orientēta uz konkrētu profesiju standartu prasībām un sadarbību ar darba devējiem, kas attīsta patstāvīgā zinātniskā pētījumā un sociālā nepieciešamībā balstītu dizaina risinājumu meklēšanu. Orientācija uz profesijas apguvi nosaka praktisku uzdevumu iekļaušanu visos specializētajos studijuursos, piemēram, Interjera projektēšana, Poligrāfijas darbu pamati, Grafikas programmas un levads specialitātē, kā arī kursa darbu pētījumus, kas veicina profesionālo un pētniecisko iemaņu nostiprināšanu. Studiju programmā iekļauta Pētnieciskā prakse I un II (4 kredītpunktu apjomā) un Profesionālā prakse dizainā I-III (15 kredītpunktu apjomā), kas veido kopumā 12% no programmas satura. LU programmā piedāvātie kursi Digitālo produktu dizains, Dizaina domāšana projektu realizācijā un citi sniedz studentiem iespēju praktiski iesaistīties lietotājcentrēta un inovatīva dizaina prototipa veidošanā, kas būtiski paaugstina viņu konkurētspēju darba tirgū. PBSP "Māksla" absolventu aptaujas parāda, ka lielākā daļa absolventu neturpina studijas augstākā līmenī, bet studiju laikā vai uzreiz pēc studijām iesaistās darba tirgū. No tā var secināt, ka LU programma sagatavo kvalificētus speciālistus Latvijas uzņēmumiem un dizaina studijām.

Līdzās inovācijām PBSP "Māksla" cenšas saglabāt tradicionālās dizaina apguves metodes, kas ietver zīmēšanu, gleznošanu, skicēšanu un citus studiju kursus, kas attīsta studējošo spējas veidot dizaina idejas, izmantojot analogos izteiksmes līdzekļus. Šie studiju kursi vai to īpatsvars studiju programmā ir galvenā pazīme, kas atšķiras, salīdzinot programmu ar tai līdzīgām ārvalstīs. Piemēram, Dānijas Karaliskā Mākslas akadēmija bakalaura programmā "Vizuālais dizains" (Visual Design), ar kuru iepazinās LU docētāji pieredzes apmaiņas braucienā 2020. gada janvārī, nepiedāvā zīmēšanas un gleznošanas studiju kursus. Liela daļa ārvalstu dizaina programmu ir īsākas nekā LU programma – studējošajiem jāstudē 3 gadi, bet studiju uzdevumi paredz, ka studējošajiem jābūt ar priekšzināšanām (piemēram, darbā ar dažādām datorprogrammām). Atšķirībā no vairākām ārvalstu programmām (piemēram, Florences Dizaina akadēmijas dizaina programmām), LU programma pagaidām nepiedāvā attālinātās studijas internetā (izņemot ārkārtas situāciju pandēmijas ierobežojumu dēļ). Izvēli par labu klātienes studijām lielā mērā nosaka jau minētie zīmēšanas, gleznošanas un citi studiju kursi, kuros attālinātās studijas nav efektīvas.

Savukārt kopīga pazīme ar daudzām ārvalstu augstskolās piedāvātām programmām ir tā, ka studiju laikā (kā kursa darbi un noslēguma darbs) tiek izstrādāti dažādas sarežģītības pakāpes dizaina projekti vai to prototipi, balstoties uz dizaina domāšanas principiem. Grafikas un komunikāciju dizaina studiju programmas Eiropā ir plaši pārstāvētas (piemēram, Lielbritānijā vien grafikas dizaina kategorijā ir pieejamas apmēram 170 bakalaura programmas[5]) – gan specializētās mākslas un dizaina augstskolās, gan universitātēs. Interjera dizaina bakalaura programmu piedāvājums ir apmēram divas reizes mazāks. Iepazīstoties ar dažādu augstskolu programmās tapušajiem dizaina projektiem, jāsecina, ka to mērķi, uzdevumi un mācību metodika ir līdzīga.

Salīdzinot studiju maksu, LU programmā tā ir nedaudz augstāka nekā citās Latvijas augstskolās, bet ievērojami zemāka nekā ārvalstu maksas studiju programmās.

2020. gadā PBSP "Māksla" ir iekļauta LU īstenotajā projektā "Latvijas Universitātes esošo studiju programmu satura, struktūras analīze un nozares cilvēkresursu attīstības vajadzību un nepieciešamo prasmju izpēti studiju programmu satura pilnveidei". Kompānijas *PricewaterhouseCoopers (PwC)* sagatavotais ziņojums parāda, ka no valsts budžeta finansētajām jomām (valsts pasūtījums noteiktam skaitam speciālistu Latvijas tautsaimniecībai, publiskajai pārvaldei vai zinātniskajām institūcijām) mākslas jomas dotācijas ir ceturtās lielākās aiz veselības aprūpes, inženierzinātnēm un tehnoloģijām un datorikas. Tās ir kopumā apmēram 1300 budžeta vietas Latvijas augstskolās,[6] tomēr LU programmai piešķirtas tikai 6 budžeta vietas, un, pēc Studiju virziena vadības rīcībā esošās informācijas, budžeta vietu skaits tuvākajā laikā LU mākslas

jomā netiks palielināts. Tas nozīmē, ka studējošajiem arī turpmāk būs jāfinansē savas studijas pašiem (šobrīd to dara apmēram 200 studentu), un studējošo skaits netieši norādīs uz jomas speciālistu perspektīvām darba tirgū (ja pieņemam, ka studējošie iegulda personiskos līdzekļus perspektīvā, peļņu nesošā profesijā). Pēc ziņojuma datiem, Covid-19 krīzes sekas ietekmēs bezdarbnieku skaitu augstāko izglītību ieguvušo personu vidū, tas 2020. gada 1. ceturksnī Latvijā palielinājies līdz 18,9 tūkstošiem. Tomēr, kā liecina Izglītības un zinātņu ministrijas pētījums un PwC aptauja, bezdarbnieku skaits LU absolventu vidū ir zems.[7]

Darba devēji norāda uz darba tirgus mainību, "līdz ar to visbiežāk pieprasītas tiek tādas zināšanas, prasmes un kompetences, kas veicina absolventu produktivitāti, attīsta spēju pielāgoties mainīgajai darba videi un nemitīgi mācīties. Augsti novērtēta prasme strādāt ar lielu datu apjomu, svešvalodu zināšanas un prasme sadarboties internacionālā darba vidē. Ne mazāk svarīga – spēja apgūt jaunas darba metodes, tehnoloģijas, spēja zināšanas pielietot praksē, disciplīnas ievērošana, labas komunikācijas spējas." [8] Analizējot studiju programmās iegūstamās vispārējās un profesionālās prasmes un kompetences, PwC ziņojumā secināts, ka studējošajiem būtu ieteicama kritiskās domāšanas apguve, kuru plānots iekļaut PBSP "Māksla" kā atsevišķu studiju kursu (iespējams, saistītu ar profesionālo jomu). Pārskatā secināts, ka studiju programmas "Māksla" apguves rezultātā iegūto prasmju un kompetenču līmenis atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.[9]

Izvērtējot nodarbināto skaitu un atalgojumu atbilstošajā jomā, secināts, ka 2020. gada martā Latvijā reģistrēti 127 interjera dizaineri (216602 Interjera DIZAINERS) un 289 grafikas dizaineri (216603 Grafikas DIZAINERS)[10], un darba vietu skaitam ir tendence palielināties pēdējo 5 gadu laikā (sk. 2.1. att.).

Profesiju klasifikators	Studiju programmas	Darba vietu skaits 15.05.2016.	Darba vietu skaits 15.05.2017.	Darba vietu skaits 15.05.2018.	Darba vietu skaits 15.05.2019.	Darba vietu skaits 15.05.2020.
2111 Zinātnieki, fiziķi un astronomi	27. Fizika	2,334	2,291	2,442	2,606	2,714
2113 Ķīmiķi	23. Ķīmija	447	488	517	543	564
2114 Ģeologi un ģeofiziķi	6. Ģeoloģija	184	193	193	212	218
212 Matemātiķi, aktuāri un statistiķi	26. Matemātikas statistiķis	319	341	383	409	433
2131 Biologi, botāniķi, zoologi un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti	6. Ģeogrāfi (mazāk kā 10)	241	223	234	219	220
213114 BIOLOGS	24., 25. Bioloģija	24	23	27	24	22
216408 Telpiskās attīstības PLĀNOTĀJS	30. Telpiskās attīstības plānošana	20	17	20	19	18
216602 Interjera DIZAINERS	1.Māksla	128	121	133	150	137
216603 Grafikas DIZAINERS	1.Māksla	18	60	220	259	289

2.1. attēls. Darba vietu skaits pēc profesijas vai profesiju grupas laika posmā no 2016. līdz 2020. gadam[11]

Stundas tarifa likme par darbu abām programmām iegūstamajām kvalifikācijām pieaugusi, tomēr redzams, ka interjera dizaineram tā ir būtiski mazāka nekā grafikas dizaineram (sk. 2.2. att.).

Profesiju klasifikators	Studiju programmas	Vidējā stundas tarifa likme, EUR 15.05.2016.	Vidējā stundas tarifa likme, EUR 15.05.2017.	Vidējā stundas tarifa likme, EUR 15.05.2018.	Vidējā stundas tarifa likme, EUR 15.05.2019.	Vidējā stundas tarifa likme, EUR 15.05.2020.
2111 Zinātnieki, fiziķi un astronomi	27. Fizika	7.64	8.85	10.02	10.90	11.09
2113 Ķīmiķi	23. Ķīmija	6.89	7.21	8.07	8.66	8.37
2114 Ģeologi un ģeofiziķi	6. Ģeoloģija	5.98	6.32	6.65	6.95	7.26
212 Matemātiķi, aktuāri un statistiķi	26. Matemātikas statistiķis	9.93	9.71	11.30	10.78	14.52
2131 Biologi, botāniķi, zoologi un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti	6. Ģeogrāfi (mazāk kā 10)	7.15	7.43	8.77	9.53	9.39
213114 BIOLOGS	24., 25. Bioloģija	6.84	8.67	13.69	9.14	8.47
216408 Telpiskās attīstības PLĀNOTĀJS	30. Telpiskās attīstības plānošana	9.03	10.13	10.61	9.87	8.70
216602 Interjera DIZAINERS	1.Māksla	5.18	5.56	6.20	7.14	6.70
216603 Grafikas DIZAINERS	1.Māksla	6.71	8.27	9.13	9.92	10.36

2.2. attēls. Vidējā stundas tarifa likme (EUR) pēc profesijas vai profesiju grupas laika posmā no

Skatoties vidēja termiņa prognozes un izvērtējot Covid-19 pandēmijas ietekmi uz darba tirgu, PwC ziņojumā secināts, ka PBSP "Māksla" absolventu pārstāvētā joma var nodrošināt darbu attālinātā režīmā (teledarbs) (sk. 2.3. att.). Starp LU programmām, kuru beidzējiem ir paredzamas lielākas grūtības atrast darbu profesijā, kura atbilst izglītībai, PBSP "Māksla" ziņojumā nav minēta,[13] lai gan kopumā mākslas nozarē darba vietu nodrošinājumā varētu būt negatīva tendence (vairāk tas attiecināms uz jomām, kurās nav fleksiblu darba apstākļu iespēju (piemēram, darbs attālināti) un ir tiešs kontakts ar klientiem).

Profesiju klasifikators	Profesiju grupa	Kategorija
2111 Zinātnieki, fiziķi un astronomi	21 ZINĀTNES UN INŽENIERZINĀTŅU JOMAS VECĀKIE SPECIĀLISTI	Aktīva, bet ar teledarbu
2113 Ķīmiķi		
2114 Ģeologi un ģeofiziķi		
212 Matemātiķi, aktuāri un statistiķi		
2131 Biologi, botāniķi, zoologi un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti		
213114 BIOLOGS		
216408 Telpiskās attīstības PLĀNOTĀJS		
216602 Interjera DIZAINERS		
216603 Grafikas DIZAINERS		

2.3. attēls. LU vērtējamām studiju programmām atbilstošo profesiju novērtējums saistībā ar Covid-19 ierobežojumu ietekmi[14]

Darba piedāvājumu portālā Kurdarbs.lv 2021. gada 1. janvārī kategorijā "Dizainers" atrodami 29 darba piedāvājumi Latvijā un 2 – Lietuvā. Visbiežāk tiek pieprasīti WEB dizaineri,[15] un tā ir kategorija, kurā Covid-19 krīze varētu būt vismazāk jūtama.

[1] LR Ekonomikas ministrija (2018). Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm. 45. lpp. Pieejams: <https://www.em.gov.lv/lv/darba-tirgus-zinojums>.

[2] Ibid, 47. lpp.

[3] Kultūras ministrija (2018). Latvijas dizains 2020. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/6061/download>.

[4] PPMF studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" studiju programmas "Tehnoloģiju inovācijas un dizains izglītībai" licencēšanas ziņojums (2019).

[5] Educations.com. Available: <https://www.educations.com/search/bachelors-degree-graphic-design-united-kingdom/a62-c1062-d1076>.

[6] SIA PricewaterhouseCoopers (2020). Darba tirgus un nozaru cilvēkresursu vajadzību prognožu un nepieciešamo vispārējo un profesionālo kompetenču izpēte LU vērtējamo studiju programmu kontekstā. Projekta ziņojums.

[7] Ibid, 18.-20. lpp.

[8] Ibid, 26. lpp.

[9] Ibid, 46. lpp.

[10] Ibid, 60. lpp.

[11] Ibid, 70. lpp.

[12] Ibid, 68. lpp.

[13] Ibid, 40. lpp.

[14] Ibid, 39. lpp.

[15] Kurdarbs.lv [sk. 01.01.2021.].

1.2. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm.

PPMF ir LU lielākā fakultāte, kas īsteno vairākus studiju virzienus, un tās panākumi ir pamanāmi LU kopējos studiju un pētniecības rādītājos. Studiju virziena „Mākslas” attīstības stratēģija balstās nepārtrauktā studējošajiem atvērta studiju sistēmas funkcionēšanā un šīs sistēmas pilnveidē, kas ir atbilstoša iekšējo un ārējo normatīvo aktu prasībām un ir vērsta uz studējošo interesēm.

Studiju virziena **attīstības mērķis** ir nodrošināt pētniecībā balstītas, Latvijas un pasaules darba tirgus vajadzībām atbilstošas un inovatīvas dizaina studijas, kā arī sagatavot kvalificētus speciālistus interjera un grafikas dizaina jomā, nodrošinot atbilstošas prasmes, zināšanas un kompetences. Virziena mērķis tieši saskan ar LU stratēģisko mērķi – nodrošināt zinātnē balstītas studijas, izmantojot modernas un konkurētspējīgas izglītības tehnoloģijas, veicinot multidisciplināru un profesionāli orientētu pieeju.

Studiju virziena un atbilstošās studiju programmas attīstība atbilst Latvijas valsts stratēģiskajos un plānošanas dokumentos definētajiem mērķiem un uzdevumiem. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam mērķis ir paradigmas maiņa izglītībā, lai nodrošinātu attīstību pētniecībā un konkurējošo augstāko izglītību. Tas atspoguļots Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014.–2020. gadam.[1] Plānojot Studiju virziena izaugsmi nākamajam akreditācijas periodam, galvenie attīstības virzieni tiek saskaņoti ar Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam. Tajā iekļautās vadlīnijas augstskolu stiprināšanā – uzlabojot saikni ar uzņēmumiem un darba tirgu, ar fokusu uz zināšanu ietilpīgu produktu un pakalpojumu radīšanu, atbalstot pētniecībā balstītas studijas un mācīšanās izcilību, kā arī nostiprinot jauno tehnoloģiju ieviešanu un attīstot studiju procesā digitālās prasmes – tiek integrētas Studiju virziena darbībā.

Virzienā iekļautās bakalaura programmas “Māksla” studijās liels akcents tiek likts uz radošas personības veidošanu ar plašu redzes loku, kritisko domāšanu un analītiskām spējām konstatēt un prognozēt notiekošos procesus dizainā, lai absolventi varētu sekmīgi iekļauties globālā darba tirgū un produktīvi izmantot savu cilvēkkapitālu, tādējādi veicinot Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu.

PBSP “Māksla” darbība virzās uz LU Attīstības stratēģijas izvirzītajiem mērķiem:

- Latvijas un ES darba tirgus prasībām atbilstoša cilvēkresursu sagatavošana:
- esošo studiju programmu satura pilnveide, sekmējot studējošo vispārpielietojamo prasmju pilnveidi, tai skaitā tādu studiju darba formu ieviešanu, kas ietver tautsaimniecības problēmjauditājumu un sabiedrības vajadzību analīzi, kā arī sekmē inovatīvu produktu izstrādei nepieciešamo prasmju apguvi: finanšu pratība, klientu vajadzību identificēšana, **dizains**,

procesa vadība, risinājumu virzīšana tirgū (šis mērķis tiešā veidā korelē ar virziena mērķiem un uzdevumiem);

- zināšanu bāzes un inovācijas resursu paplašināšana, studiju programmu izstrādē un īstenošanā piesaistot darba devēju un profesionālo organizāciju partnerus;

2) izglītības internacionalizācija:

- Eiropas un pasaules augstākās izglītības attīstības procesu izpēte un iegūto atziņu, labās prakses ieviešana LU;
- atbalsts studējošo un akadēmiskā personāla mobilitātei, prakses ārzemēs studējošo karjeras izaugsmei;

3) akadēmiskā personāla ataudze un kapacitātes paaugstināšana.

LU pētniecības kapacitātes un konkurētspējas attīstībai LU izvirzījusi mērķi paplašināt zināšanu bāzi un tehnoloģiju pārnesi, kas ietver:

- jaunu produktu un tehnoloģiju ar augstu pievienoto vērtību izstrādi sabiedrības vajadzību un tautsaimniecības attīstības nodrošināšanai;
- zināšanu un tehnoloģiju pārnesi pētniecības rezultātu ieviešanai ražošanā vai pakalpojumu sniegšanā.

Vidēja termiņa prioritāro pētniecības virzienu izvēli LU pamato vairāku kritēriju kopums, tostarp problēmorientētas pētniecības attīstība, izmantojot interdisciplināras metodoloģijas, kombinējot tradicionāli konkurētspējīgās zinātnes nozares, kā arī pētniecības un studiju procesa sinerģija.

Starp LU 2016.–2020. gadam noteiktajiem prioritārajiem pētniecības virzieniem ir:

- inovatīvas informācijas tehnoloģijas;
- kritiskā domāšana, inovācija, konkurētspēja un globalizācija;
- cilvēks un tehnoloģijas, izglītības kvalitāte.

Studiju virzienam “Mākslas” ir sekojoši **attīstības principi**:

- atbilstība Latvijas, Eiropas un starptautiskās telpas, kā arī LU tiesību aktiem, vadlīnijām un stratēģijām;
- studiju virziena nodrošināšanai un profesionāliem standartiem atbilstošu studiju kursu izstrāde un realizācija;
- augsti kvalificēta akadēmiskā personāla piesaiste, tā attīstība;
- sadarbība ar studējošiem, darba devējiem un profesionālām organizācijām;
- nepārtraukta studiju procesa kvalitātes kontrole un pilnveide visos līmeņos;
- sadarbība ar citām augstskolām.

Studiju virziena mērķi un noteiktās stratēģijas prioritātes saskan ar Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2014.–2020. gadam, kurā valsts izaugsmes mērķa sasniegšanai ir noteikti vairāki nacionālās attīstības prioritārie virzieni, tostarp attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība.^[2] Tāpat studiju virziena perspektīvas no Latvijas Republikas interešu viedokļa un atbilstību sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām nosaka Saeimas apstiprinātā „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam”. Šajā stratēģijā noteikts, ka “radošs indivīds un sabiedrība, kas spēj novērtēt un izmantot savu radošo potenciālu, ir galvenie attīstības virzītājspēki. Tikai šāda sabiedrība spēj domāt un rīkoties ilgtspējīgi. Tik mazā valstī kā Latvija katrs radošs cilvēks ir no svara. Jo lielāks ir sabiedrības un kultūras kapitāla ieguldījums cilvēkos, jo lielāka pievienotā vērtība ir viņu darbam. Radošā sabiedrībā kultūras kapitālam ir nozīmīga loma personības izaugsmei, ne tikai radot ekonomiski aktīvu patērētāju, bet arī radoši aktīvu uzņēmēju, tāpēc svarīgi veicināt radošumu kā galveno konkurētspējas faktoru. Otrs svarīgs faktors ir radoša vide, kas uztur kultūras

daudzveidību, vienlaicīgi saglabājot kultūrvēsturisko mantojumu, tieši un netieši atbalsta eksperimentus un jaunu produktu radīšanu, līdz ar to veidojot pateicīgu augsni kultūras un radošās industrijas attīstībai”[3].

[1] “Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam”. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=253919>

[2] “Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam”. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=253919>

[3] „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam”. Pieejams: http://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/images-legacy/LV2030/Latvija_2030.pdf

1.3. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

2.1. tabula. Studiju virziena “Mākslas” SVID analīze

Stiprās puses

Vājās puses

1. LU prestižs Latvijas un starptautiskā mērogā.
2. Atbilstība valsts prioritātēm darba tirgus kontekstā un darba tirgus ilgtermiņa tendencēm. Studiju saturs atbilst valsts standartiem un profesiju standartiem.
3. Studiju programma sagatavo dizaina speciālistus, kas darba tirgū ir pieprasīti, it īpaši plašajā un dinamiskajā mazās un vidējās uzņēmējdarbības sfērā, un šo speciālistu atalgojums ir pietiekami augsts, lai izglītībā ieguldītie līdzekļi atpelnītos.
4. Studiju virzienā iesaistīti pieredzējuši, savā jomā veiksmīgi strādājoši un profesionālajās aprindās augsti vērtēti speciālisti, kuri ir gatavi savā pieredzē dalīties ar studentiem.
5. Programma nodrošina veiksmīgu sadarbību ar darba devējiem, gan organizējot profesionālo praksi studentiem, gan veicinot dinamisku studiju programmas attīstību atbilstoši darba tirgus prasībām.
6. Labvēlīga studiju vide un veiksmīga pasniedzēju un studentu mijiedarbība, individuāla pieeja studiju procesā.
7. Mūsdienu prasībām atbilstoša informācijas tehnoloģiju infrastruktūra, atbilstošs metodiskais nodrošinājums, daudzveidīgu resursu pieejamība studiju procesa realizācijā, bagātīgi bibliotēkas un abonēto datu bāzu resursi.
8. Studējošie tiek iesaistīti dizaina konkursos, kur var realizēt savu radošo potenciālu un pētniecisko kompetenci.

Iespējas

1. Starpaugstskolu sadarbība ārpus Latvijas nav pietiekami izvēsta un intensīva.
2. Lēni attīstās mācībspēku mobilitāte un ārvalstu vieslektoru piesaiste, kas saistīta ar ierobežotu finansējumu.
3. Nepietiekams finansējums jaunu profesionāļu iesaistīšanai programmas realizācijā ar nepieciešamo kvalifikāciju un grādu.
4. Nepietiekama studējošo mobilitāte uz ārvalstīm (daļēji saistāma ar to, ka liela daļa studējošo strādā un nevar pārtraukt darba attiecības).
5. Fakultātes atrašanās ārpus Rīgas centra, kas apgrūtina iespējas studējošiem elastīgāk izvēlēties C-daļas studiju kursu.
6. Mācībspēku atalgojums nav pietiekami motivējošs un liek meklēt papildu ienākumu iespējas. Docētāju kopējā slodze ierobežo laiku pētniecībai un iespējas iesaistīties izejošās mobilitātes programmās.

Draudi

1. Latvijas darba tirgū un starptautiskos uzņēmumos joprojām ir aktuāls pieprasījums pēc digitālo produktu dizaina speciālistiem, kas pārzina produktu tehnoloģisko, sociālo un māksliniecisko pusi.
2. Latvijas darba tirgū ir pieprasījums pēc tālākizglītības programmām vizuālā mākslā, fotogrāfijā u. c.
3. Grāmatu izdevniecība un iepakojumu ražošana nezaudē aktualitāti, kas pieprasa augsti kvalificētus maketētājus un grafikas dizainerus.
4. Pilnveidojoties sabiedrības izpratnei par dizaina iespējām jaunu produktu un pakalpojumu izstrādē, sabiedrības labbūtības veicināšanā, pieaug dizaina nozares speciālistu iespējas strādāt starpdisciplinārās komandās uzņēmējdarbībai un sabiedrībai svarīgu problēmu risināšanā.
5. Radošo industriju nozīmība ir atzīta valsts līmenī saistībā ar augstas pievienotās vērtības produktu ražošanu un eksportēšanu.
6. Sadarbības iespējas ar Latvijas un ārvalstu augstskolām programmu īstenošanā un zinātniskajos projektos.
7. Sadarbības iespējas starpfakultāšu līmenī pēc PPMF pārceļšanās uz LU Akadēmisko centru Torņakalnā.

1. Demogrāfiskās situācijas neuzlabošanās – būtiski nepieaug vidusskolas absolventu skaits.
2. Covid-19 krīzes seku iespaidā pasliktinās studējošo un potenciālo studentu sociālekonomiskie apstākļi, nestabila un neprognozējama ekonomiskā situācija. Studējošie pārtrauc studijas, lielāku prioritāti piešķirot iztikas līdzekļu nodrošināšanai.
3. Studiju programmai netiek piešķirtas papildu valsts budžeta studiju vietas, zema atbalsta prioritāte humanitāro zinātņu jomai, kurai pieskaitāmas arī starpdisciplinārās dizaina studijas.
4. Attīstības perspektīvu neskaidrība jaunajiem mācībspēkiem, nav iespējas iegūt pilnu slodzi.
5. Studentiem pieaug iespējas izvēlēties līdzīgas programmas Latvijā un ārvalstīs, kas var mazināt potenciālo studentu skaitu.
6. Covid-19 krīzes iespaidā pasliktinās studējošo mobilitāte.

Viena no virziena stiprajām pusēm ir darba devēju un profesionālo organizāciju pārstāvju iesaiste studiju procesa pilnveidošanā. Piemēram, PBSP "Māksla" realizācijā piedalās kā docētāji vairāki nozares pārstāvji – grafikas dizainers Agris Dzilna (LDS biedrs), interjera dizainere Andra Irbīte (LDS biedre), grafikas dizainers Aivars Plotka, mākslas zinātniece Austrā Avotiņa (LMS biedre), māksliniece Austrā Celmiņa-Ķeirāne (LMS un asociācijas *European Quilt Association* biedre), mākslinieks Juris Utāns (LMS biedrs), arhitekta Inguna Karlsone, SIA "Kate" produktu izstrādātājs un projektu vadītājs Jānis Mežulis un citi. Tomēr augsti kvalificētu jaunu profesionāļu piesaiste atsevišķiem studiju kursiem ir ierobežota – Latvijā šādu speciālistu nav daudz, LU piedāvātais atalgojums nav motivējošs (jo lekciju un studējošo skaits ir neliels) un šādu mācībspēku piesaiste negarantē studiju procesa stabilitāti (parādoties citām iespējām, stundu pasniedzēji neturpina darbu LU). Šī situācija iezīmē vienu no uzdevumiem, ko varētu risināt, studiju kursu ietvaros aicinot vieslektorus atsevišķu lekciju vai praktisko darbu vadīšanai un finansējumu piesaistot no projektu līdzekļiem. 2020. gadā ar PPMF atbalstu vairākiem studiju kursiem piesaistīta docētāja ar mākslas doktora grādu, kura programmai "Māksla" izstrādājusi arī jaunu studiju kursu. Tāpat turpinās darbs projektā "Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē" Nr. 8.2.2.0/18/A/010, kas paredz tuvāko divu gadu laikā piesaistīt vēl vienu ārvalstu docētāju un divus doktorantūras studentus. Doktorantūras studentiem pēc projekta beigām paredzēta iespēja pretendēt uz vēlētiem docētāju amatiem.

Nepietiekamās mācībspēku mobilitātes jautājums ticis risināts, pateicoties Mākslas un tehnoloģiju nodaļas dibināšanai fakultātē 2018. gadā, jo nodaļai paredzētais finansējums ticis novirzīts gan

docētāju izejošajai mobilitātei, gan pieredzes apmaiņas braucieniem uz potenciālo sadarbības partneraugstskolu valstīm (2019. gadā – uz Augsburgu, Vācijā, un 2020. gadā – uz Kopenhāgenu, Dānijā). Arī turpmāk gan mācībspēku, gan studējošo izejošā mobilitāte tiks veicināta un atbalstīta, tomēr rēķinoties ar Covid-19 pandēmijas radītajām sekām. Jāatzīmē, ka studējošo izejošo mobilitāti tikai daļēji var ietekmēt augstskolas politika šajā jomā. Saskaņā ar pētījumiem, bakalaura līmeņa studijās paralēli mācībām studentu nodarbinātības rādītāji ir ļoti augsti – kopumā strādā aptuveni puse no studējošajiem. Profesionālā bakalaura studiju programmās tas ir 51% (no tiem regulārā darbā – 37%, neregulārā darbā – 14%) studējošo. [1] Starp šiem studentiem atsaucība mobilitātes pasākumiem nav liela, un arī atlikusī puse studentu mobilitātes iespēju bieži neizvēlas finansiālu apsvērumu dēļ (jo, dodoties uz ārvalstīm, tāpat ir jānokārto studiju maksas saistības LU par vienu vai diviem semestriem).

Kas attiecas uz ienākošo mobilitāti un ārvalstu viesdocētāju piesaisti, vienīgais risinājums virziena attīstībā ir piesaistīt projektu līdzekļus, un tas tiek realizēts, pateicoties SAM 8.2.2. projektam. Šobrīd, 2020. gada beigās, strauji pārejot uz lekciju digitalizāciju, docētāju mobilitātes jautājumā ir pavērušās jaunas iespējas – docētājiem vairs nav fiziski uz noteiktu laika periodu jāmaina sava dzīvesvieta, tāpēc teorētisko kursu vai kursa daļu docēšana ir daudz vienkāršāka. Domājams, ka attālinātās studijas arī dizaina nozares teorētiskajā daļā ir ilgtermiņa plānošanas realitāte.

Arī starpaugstskolu sadarbībai ārpus Latvijas paredzēts Mākslas un tehnoloģiju nodaļas atbalsts, par Studiju virziena plāniem sadarbības veicināšanā sk. pielikumu "Studiju virziena attīstības plāns".

Pētnieciskā darba veicināšanai atbalsts šobrīd ir pieejams lielāks nekā pārskata perioda sākumā, piemēram, docētāji var saņemt finansiālu atbalstu dalībai Latvijas un ārvalstu konferencēs no nodaļas līdzekļiem vai radošās darbības aktivitātēm (piemēram, izstāžu rīkošanai) no LU akadēmiskās attīstības projektu līdzekļiem. Mācībspēku atalgojums valstī kopumā 2020. gadā nedaudz palielinās, bet tas, iespējams, būtiski neietekmēs docētāju iesaisti pētniecībā. Tomēr fakultāte aicina un atbalsta docētāju pētniecisko darbu, piemēram, katru gadu pēc LU ikgadējās starptautiskās zinātniskās konferences docētājiem ir iespēja iesniegt zinātniskos rakstus un referātus konferences rakstu krājumam, kas nu jau divus gadus iekļauts *Web of Science*.

Fakultātes atrašanās vieta Rīgas mikrorajonā šobrīd neveicina ne virziena studējošo vēlmi apgūt C daļas kursus citās fakultātēs (lai gan studējošie no citām fakultātēm dažkārt izvēlas tādus studiju kursus kā Zīmēšana I, Fotografēšana I, Gleznošana I u. c.), ne jaunu pasniedzēju piesaisti, jo ceļā pavadāmais laiks ir būtisks faktors studiju vai darba izvēlē. Risinājums šim jautājumam ilgtermiņā ir fakultātes pārcelšanās uz LU Akadēmisko centru Torņakalnā, un Rakstu mājas, kurā atradīsies fakultāte, atklāšana paredzēta 2023. gadā. Fakultātes un virziena darbības pārcelšana uz Rakstu māju saistāma ar vairākām pozitīvām pārmaiņām, kas varētu novērst daļu no iespējamajiem draudiem, – pirmkārt, būtu iespēja sadarboties ar citām fakultātēm, un tas atvieglotu gan kvalificēta akadēmiskā personāla piesaisti, gan starpfakultāšu projektu attīstību; otrkārt, moderna, radoša un visām tehnoloģiskajām prasībām atbilstoša vide piesaistītu studentus un rosinātu tos apgūt dizainu Latvijā, nevis ārzemēs; treškārt, atrodoties vienā akadēmiskā centrā, dizaina nozares un dizaina izglītības attīstība varētu rast ciešāku saikni ar eksaktajām zinātnēm, kas ir viens no būtiskākajiem virziena ilgtermiņa mērķiem. Jāatzīmē, ka virzienam paredzētās vides un infrastruktūras plānošana notiek ciešā sadarbībā ar PPMF vadību un Rakstu mājas projektētājiem.

Draudus, kas saistīti ar demogrāfisko situāciju valstī, augstskola tiešā veidā novērst nevar. Tas ir atkarīgs no kopējās ekonomiskās situācijas valstī – uzlabojoties ekonomiskajai situācijai un pieaugot iedzīvotāju maksātspējai, iespējams, samazināsies emigrācija un uzlabosies citi demogrāfiskie rādītāji, tāpat vidusskolas absolventi nebūs spiesti uzreiz pēc mācībām uzsākt darba gaitas vai neilgi pēc uzsākšanas studijas pārtraukt, lai segtu savus ikdienas izdevumus. Kā pozitīvs faktors attiecībā uz draudiem par ierobežotajām studējošo kreditēšanas iespējām jāatzīmē, ka no

2020.gada Latvijā tiek ieviests pilnveidots studiju kreditēšanas modelis, kura mērķis – padarīt augstāko izglītību pieejamāku, atvieglojot kreditēšanas nosacījumus. Šis izmaiņas likumdošanā izstrādātas pēc Latvijas Studentu apvienības ierosinājuma. Izglītības un zinātnes ministrija, kas ir izstrādājusi likuma grozījumus, paredz, ka jaunā sistēma ļaus izsniegt ap 2000 jaunu kredītu gadā.

No LU perspektīvas ārēji draudi ir arī iespējas iegūt bezmaksas izglītību ārzemēs, kas saistīta ar iepriekš minētajiem aspektiem (ekonomiskā situācija, iedzīvotāju maksātspēja, nespēja finansēt studijas). Saskaņā ar LR Ārlietu Ministrijas informāciju, Latvijas pilsoņiem ir plašas iespējas studēt ES dalībvalstīs bez maksas vai par samazinātu maksu: Čehijā, Dānijā, Francijā, Grieķijā, Norvēģijā un Somijā.[2]

Negatīvi vērtējams ir humanitāro zinātņu (tostarp mākslas un dizaina) studiju zemais atbalsts no valsts puses (neliels budžeta vietu skaits). Pasaulē plaši izskan nepieciešamība sekmēt eksakto zinātņu apgūšanu starp studējošiem, un arī Latvijā atbalsts eksakto zinātņu studiju programmām ir pasludināts par prioritāti. Tomēr pētījumi un pieredze rāda, ka humanitāro zinātņu studentiem ir ļoti plašas karjeras iespējas dažādās nozarēs. Atstājot novārtā humanitāro un sociālo zinātņu studiju atbalstu, ir risks samazināties izglītības kvalitātei un līdz ar to absolventu nodarbinātībai. Domājot par valsts fokusēšanos uz eksaktajām zinātnēm, tas ir faktors, ko LU PPMF tiešā veidā nevar izmainīt, bet augstskolas vadībai par šiem aspektiem ir jārunā valstiskā izglītības politikas līmenī, jo katram zinātnes virzienam ir būtiska nozīme valsts labklājībā un tautsaimniecības izaugsmē, un kādas nozares atstāšana novārtā var radīt stagnāciju un negatīvas sekas ilgtermiņā. Dizaina joma pēc būtības ir starpdisciplināra un ietver vairākas eksakto zinātņu komponentes, tāpēc, kā jau minēts, virziena ilgtermiņa plāni saistīti ar starpnozaru projektu veidošanu.

Studiju virziena attīstības plānu skatīt ziņojuma pielikumā "Studiju virziena attīstības plāns". Tas izstrādāts nākamajiem sešiem gadiem sadarbībā ar visām iesaistītajām pusēm – virziena akadēmisko personālu, studējošajiem, darba devēju pārstāvjiem, Studiju virziena padomi, PPMF vadību. Attīstības plāns ietver trīs galvenos mērķus - kļūt par vadošo lietotājcentrēta dizaina speciālistu sagatavošanas centru Latvijā, kļūt par atpazīstamu dizaina un starpdisciplināru pētniecības centru Latvijā un īstenot studiju programmu, nodrošinot darba tirgu ar augsta līmeņa dizaina nozares speciālistiem. Šiem mērķiem pakārtoti vairāki uzdevumi, kas paveicami īsākā vai ilgākā termiņā. Visātrāk paredzēts paveikt uzdevumus, kas saistīti ar studiju programmas struktūras izmaiņām, kursu aktualizāciju atbilstoši profesiju standartiem un piedāvājuma paplašināšanu. Ilgāku laiku varētu prasīt studentu un docētāju mobilitātes aktivizēšana, tomēr tiešsaistes lekciju forma pavērusi jaunas iespējas arī docētājiem. Dizaina jomas pētniecības attīstība un iesaistīšanās starptautiskās organizācijās notiek pakāpeniski, studiju virziena potenciāls varētu būt jaunu docētāju un pētnieku piesaiste, kas aktivizējusies 2020./2021. akadēmiskajā gadā. Viens no ilgtermiņa plāniem ir maģistra studiju programmas veidošana Studiju virziena paplašināšanai, kas pavērtu iespējas starptautiskai sadarbībai un studentu specializācijai aktuālās dizaina jomās.

[1] „Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā 2017” Pieejams: http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/petijums_2017_starptaut_salidzin_Eurostudent_dala_studentu_socialie_un_ekonomiskie_dzives_apstakli_Latvija.pdf.

[2] „Studijas ārzemēs”. Pieejams: <https://www.mfa.gov.lv/arpolitika/eiropas-savieniba-arpolitika/sabiedribas-informesana-es-jautajumos/tavas-iespejas/macibas/studijas-arzemes>.

1.4. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra,

tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

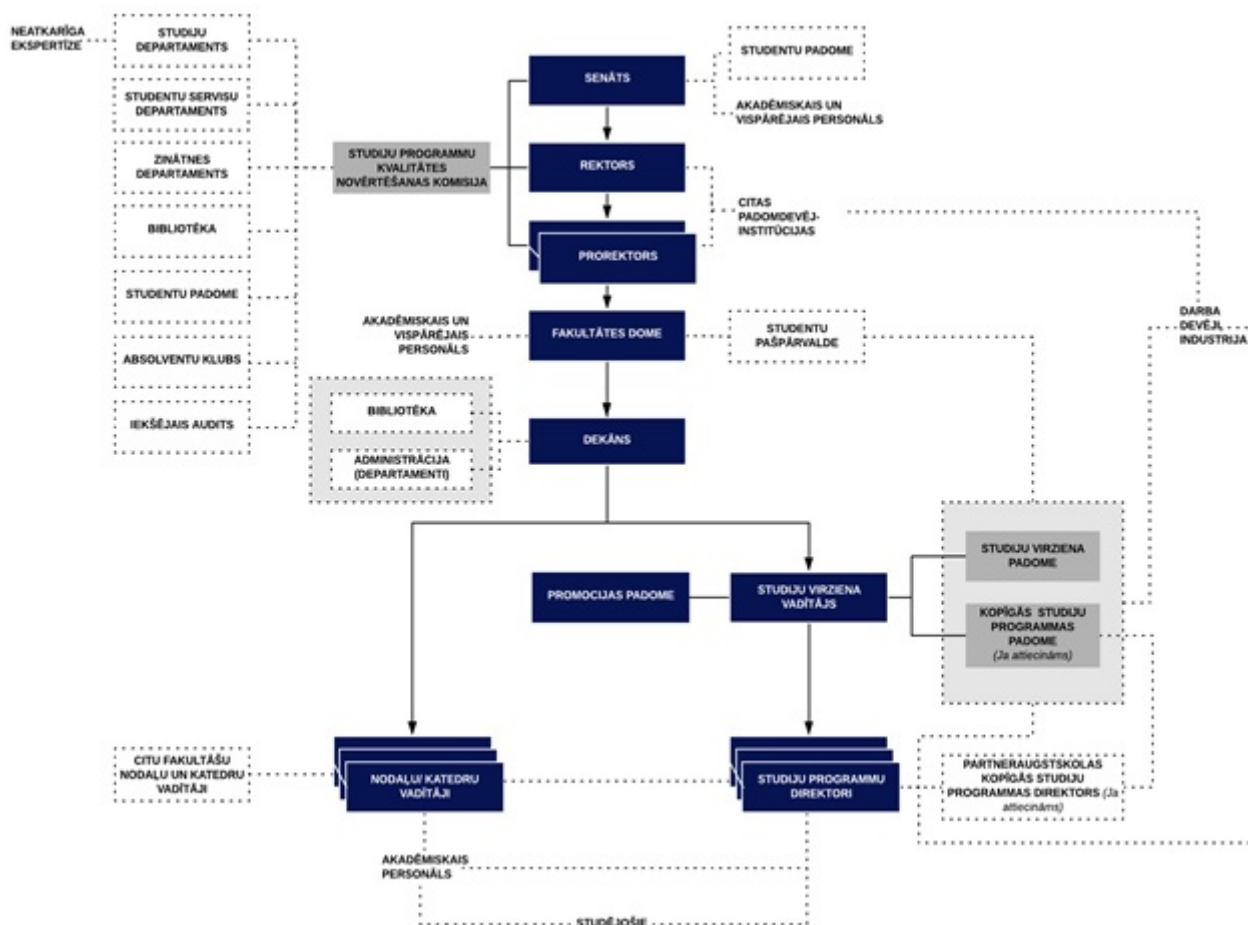
Koleģiālā atbildība studiju virziena pārvaldībā ir LU lēmējinstītūcijām – Senātam, LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijai (kuru vada prorektori), fakultāšu domēm un Studiju virzienu padomēm, kuras vērtē studiju kvalitāti un lemj par pasākumiem studiju kvalitātes nodrošināšanai.

LU vadība ir atbildīga par studiju kvalitātes vadības sistēmas funkcionēšanu, rezultātu pārvaldības, procesa uzraudzības un auditu nodrošināšanu.

Atbildība par studiju virziena un tā ietvaros īstenoto studiju programmu kvalitāti ir studiju virziena vadītājam un dekānam, studiju programmu direktoriem, kā arī apakšprogrammu vadītājiem.

Katrs mācībspēks ir atbildīgs par docētā kursa satura un īstenošanas kvalitāti, pētniecisko darbību un profesionālo pilnveidi.

Studējošo atbildība ir noteikta viņu tiesībās un pienākumos sekmēt LU mērķu īstenošanu un izcilību studijās, piedaloties LU koleģiālajās instītūcijās un regulāri izsakot savu viedokli studējošo aptaujās.

2.4. attēls. LU Studiju virziena un tajā ietilpstošo studiju programmu pārvaldības shēma

Katrai LU studiju programmai ir **studiju programmas direktors**, kurš vada šīs studiju programmas izstrādi un īstenošanu. Studiju programmas direktoru pēc tās fakultātes domes, kas

pārstāv atbilstošo zinātnes nozari, priekšlikuma apstiprina Senāts. Ja studiju programma aptver vairākas apakšprogrammas, ar fakultātes domes lēmumu katrā apakšprogrammā var apstiprināt apakšprogrammas vadītāju. Studiju programmas direktors ir atbilstošās nozares studiju virziena padomes loceklis un savu darbību saskaņo ar to. Studiju programmas direktors ir atbildīgs dekanam, studiju virziena vadītājam, studiju virziena padomei, fakultātes domei, prorektoram, un rektoram. Studiju programmas direktora pienākumi noteikti Noteikumos par Latvijas Universitātes studiju programmu direktoru. Studiju programmas direktora kompetencē ir nodrošināt studiju programmas satura atbilstību normatīvajiem aktiem, un studiju programmas pilnveidi, t.sk. studiju programmu izmaiņu izstrādāšanu, atbilstoši nozares un darba tirgus tendencēm, kā arī ievērojot iesaistīto pušu vajadzības. Studiju programmas direktora pienākumu vidū ir arī sadarbības nodrošināšana ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un citu LU studiju programmu direktoriem studiju satura koordinēšanas un pieredzes apmaiņas jautājumos, kā arī ar darba devējiem un prakses vietām studiju satura jautājumos, lai nodrošinātu nodarbinātības prasībām atbilstošu studiju rezultātus.

Studiju virziena vadītāja kompetencē ir viena studiju virziena studiju programmu pārraudzība, studiju virziena atbilstības LU Attīstības stratēģijai, aktualitātes un attīstības nodrošināšana, kā arī virzienā esošo studiju programmu koordinētas vadības un sadarbības īstenošana. Studiju virziena vadītāji sadarbībā ar studiju programmu direktoriem un LU Reģionālā centra direktoru, gadījumos, kad studiju virzienā iekļautās programmas tiek īstenotas LU filiālēs, nodrošina studiju virziena tajā iekļauto studiju programmu pārskatīšanu, kā arī attīstības plānošanu un īstenošanu. Studiju virziena vadītāji organizē studiju virziena padomju darbu, kā arī regulāri organizē ikgadējā Studiju virziena pārskata izstrādi un virzīšanu izskatīšanai un apstiprināšanai studiju virziena padomē un Fakultātes domē. Studiju virziena vadītāji sadarbībā ar virzienā iekļauto studiju programmu direktoriem un LU Studiju departamentu nodrošina studiju virziena akreditāciju un pārrakreditāciju. Studiju virziena vadītājs var būt fakultātes dekāns, nodaļas vadītājs vai virzienā iekļautās studiju programmas direktors. Virziena vadītājus pēc LU Studiju departamenta priekšlikuma vai fakultātes domes lēmuma, ar rīkojumu apstiprina LU rektors.

Studiju virziena padomes pārrauga vienam studiju virzienam atbilstošās visu līmeņu akadēmiskās, profesionālās un doktora studiju programmas. Studiju virziena padomē darbojas studiju virziena vadītājs, visi studiju virzienam atbilstošie studiju programmu direktori, atbilstošās programmās studējošo pārstāvji (ne mazāk kā 20% no studiju virziena padomes sastāva, sekmējot visu līmeņu studiju programmu pārstāvniecību, kā arī iespējami lielāku studiju programmu skaita pārstāvniecību, kandidatūras izvirza studējošo pašpārvalde), darba devēju un studiju virziena sadarbības partneru pārstāvji (kandidatūras ierosina struktūrvienību vadītāji, virzienu vadītāji, studiju programmu direktori un apakšprogrammu vadītāji). Studiju virziena padomes sastāvu var papildināt ar studiju virziena programmu absolventiem, kas nav iesaistīti studiju virziena īstenošanā, kā arī ar nozares profesoriem, asociētajiem profesoriem un citiem kvalificētiem speciālistiem (kandidatūras ierosina struktūrvienību vadītāji, virzienu vadītāji un studiju programmu direktori). Studiju virzienu padome apstiprina nozares studiju programmu attīstības stratēģiju, izvērtē un iesniedz apstiprināšanai Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā visu līmeņu jaunu studiju programmu koncepcijas atbilstošajā nozarē, izvērtē un iesniedz apstiprināšanai fakultātes domē ikgadējos studiju virzienu pārskatus, kā arī izmaiņas studiju programmās.

Fakultāšu domes, kuru sastāvā ir akadēmiskā un vispārējā personāla pārstāvji, kurus ievēlē uz trim gadiem, un studējošo pārstāvjiem, kuru skaits ir ne mazāk kā 20 procenti no domniekiem, lemj tos fakultātes akadēmiskā darba, kā arī saimnieciskās, finansiālās un citas darbības jautājumus, kas ir fakultātes kompetencē vai virzāmi tālāk uz Senātu.

LU studiju virzienu un studiju programmu darbības rezultātus izvērtē, kā arī priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību sniedz **Studiju programmu**

kvalitātes novērtēšanas komisija (turpmāk - SP KNK). Šī komisija izskata un sniedz atzinumus par studiju programmām, t.sk. izvērtē jauno studiju programmu koncepcijas pieteikumus, jaunās studiju programmas un priekšlikumus par programmu slēgšanu, būtiskas izmaiņas akreditētajos studiju virzienos, kam nepieciešams SP KNK lēmums, kā arī jaunu studiju moduļu un apakšprogrammu pieteikumus. Izvērtējot jauno studiju programmu koncepcijas, studiju programmas un ikgadējos studiju virzienu pārskatus, SP KNK balstās uz anonīmu, neatkarīgu ekspertu atzinumu. SP KNK sastāvā ir prorektori, Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona, Studiju departamenta direktors un pārstāvji, Studentu servisu departamenta pārstāvis, iekšējais auditors, kvalitātes vadītājs, Zinātnes departamenta pārstāvis, LU Bibliotēkas pārstāvis, Studentu padomes deleģēts pārstāvis un LU Absolventu kluba deleģēts pārstāvis.

Lai izvērtētu Studiju virziena pārvaldības struktūras efektivitāti un atbilstību demokrātiskuma principiem, kā arī studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju lomu un atbildības sadalījumu, jāvērs uzmanība uz LU normatīvajiem aktiem attiecībā uz studiju virziena pārvaldības struktūru, kā arī kompetenču sadalījumu un efektivitātes pakāpes noteikšanas kritērijiem PPMF ietvaros. Saskaņā ar "Nolikumu par Latvijas Universitātes studiju virzienu pārvaldību" par Studiju virziena vadītāju 2020. gadā apstiprināta docente A. Celmiņa-Ķeirāne, kura ir arī virziena vienīgās programmas direktore. Līdz tam brīdim katrā fakultātē īstenotā studiju virziena vadītājs bija dekāns, tādējādi Studiju virzienu vadīja PPMF dekāne, profesore Malgožata Raščevska. Tā kā studiju virziena pārvaldība saskaņā ar jaunā nolikuma normām tika uzsākta pavisam nesen, par tās efektivitāti vēl nav iespējams spriest, bet kopumā studiju virziena attīstība un efektīva realizācija norisinās, sadarbojoties un iesaistoties koleģiālām institūcijām un fakultātes struktūrvienībām. Kopš iepriekšējās virziena akreditācijas fakultātes struktūra ir mainījusies. 2018. gada laikā, lai optimizētu akadēmisko un zinātniski pētniecisko darbu, PPMF ir izveidota jauna nodaļu struktūra ar piecām nodaļām un diviem centriem, izveidojot Mākslas un tehnoloģiju nodaļu (MTN), kuras sastāvā apvienoti praktisko un teorētisko mākslas studiju kursu docētāji.^[1]

MTN mērķis ir atbilstoši LU attīstības stratēģijai nodrošināt starpdisciplinārajā mākslas, radošās industrijas un izglītības zinātņu nozarēs, veicinot šo nozaru zinātniskās pētniecības un bakalaura, maģistra un doktorantūras līmeņa studiju programmu, un citās PPMF un LU struktūrvienībās docēto nozares kursu attīstību, īstenojot efektīvu personāla, pētniecības un studiju kvalitātes vadību. Nodaļas uzdevumi ir:

- izstrādāt un īstenot bakalaura, maģistra un doktora līmeņa studiju programmas un studiju programmu kursus mākslas, radošās industrijas un izglītības zinātņu nozarēs, veicinot šo nozaru akadēmiskā personāla izaugsmi;
- sadarbībā ar citu nozaru struktūrvienībām īstenot starpnozaru akadēmiskās un profesionālās studiju programmas un studiju programmu kursus;
- realizēt zinātnisko darbību, veicot fundamentālus un lietišķus pētījumus, regulāri publicējot zinātniskā darba rezultātus starptautiski atzītos, recenzējamos un citējamos izdevumos;
- sagatavot izdošanai mācību literatūru, monogrāfijas, zinātniskos rakstus un citas akadēmiska vai populārzinātniska rakstura publikācijas;
- piedalīties starptautiskajās un Latvijas mēroga zinātniskajās un/vai profesionālajās konferencēs un citās sabiedriskajās aktivitātēs;
- veicināt nodaļas akadēmisko personālu iegūt LZP eksperta statusu, Latvijas un starptautiska mēroga atpazīstamību;
- organizēt savai nozarei atbilstošas zinātniskās un akadēmiskās konferences.
- sadarboties ar citām augstskolām, zinātniskām un profesionālām institūcijām, valsts un pašvaldības iestādēm un starptautiskiem partneriem nodaļas darbībai atbilstošajās nozarēs;
- piedalīties speciālistu tālākizglītībā par aktuālajām tēmām nodaļai atbilstošajās nozarēs, kā

arī veikt konsultatīvi informējošu darbību par novitātēm starpdisciplinārajā mākslas un tehnoloģiju jomā, akumulēt šādai darbībai nepieciešamo informāciju;

- piedalīties nodaļas un tai atbilstošo zinātņu nozaru studiju un pētniecības kvalitātes novērtēšanas procesos LU un ārpus LU;
- veicināt nodaļas personāla zinātniskās, pedagoģiskās un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu, starptautisko mobilitāti;
- veicināt nodaļas personāla profesionālo darbību, rīkojot izstādes, piedaloties nozarei atbilstošos valsts un starptautiska mēroga konkursos, skatēs, rezidencēs, plenēros un projektos;
- veicināt papildu finansējuma piesaisti nodaļas attīstībai.[\[2\]](#)

PPMF Dome ir augstākā fakultātes lēmēj institūcija. Domes sastāvu veido 25 domnieki, kuru vidū ir:

1. akadēmiskā personāla 17 pārstāvji (3 no MTN);
2. vispārējā personāla 3 pārstāvji;
3. studentu pašpārvaldes ievēlēti 5 pārstāvji.

Studiju virziena vadības institūcija ir Mākslas studiju virziena padome (MSVP). Saskaņā ar “Nolikumu par Latvijas Universitātes studiju virzienu pārvaldību” padomē (MSVP) ietilpst:

1. studiju virziena vadītājs (A. Celmiņa-Keirāne)
2. visu virzienam atbilstošo studiju programmu direktori (PBSP direktore A. Celmiņa-Keirāne);
3. studējošo pārstāvji (divi jeb 25%);
4. darba devēju pārstāvji (divi jeb 25%);
5. nozares profesori un citi kvalificēti speciālisti (trīs jeb 38%).

Kopumā MSVP sastāvā ir 8 locekļi, tās sastāvs un vadītājs apstiprināts 2020. gada 30. aprīlī (PPMF Domes lēmums Nr.30-2/59, LU norādījums Nr.1-3/10 no 05.05.2020.)

Studiju virziena pārvaldības īstenošanā atbalsta funkcijas nodrošina **LU Administrācija**, kuras pamatmērķis ir nodrošināt tiesisku LU misijas, mērķu un stratēģijas izpildi, kā arī sniegt atbalstu LU personālam un citiem LU nodarbinātajiem. LU Administrācija īsteno administratīvās funkcijas, kas tiesību aktos noteiktas LU: administratīvais process, pārvaldes lēmumu pieņemšana, normatīvo aktu jaunrade, iekšējā kontrole, uzskaitē, uzraudzība, kvalitātes kontrole u.tml., ciktāl tās saskaņā ar normatīvajiem aktiem neveic citas LU pamatstruktūrvienības (iestādes). Administrācija pārvalda LU darbības privāto tiesību jomā, pārvalda saziņu un sadarbību starp LU pamatstruktūrvienībām (iestādēm), kā arī sabiedrību, fiziskām un juridiskām personām, kā arī sniedz atbalstu LU pamatstruktūrvienībām (iestādēm) to funkciju un uzdevumu īstenošanā. LU Administrācijā ietilpst šādas struktūrvienības: Zinātnes departaments, Studiju departaments, Studentu servisu departaments, Komunikācijas un inovāciju departaments, Finanšu un uzskaites departaments, Juridiskais departaments, Personālvadības departaments, Informācijas tehnoloģiju departaments un Infrastruktūras departaments.

Būtiska loma studiju virziena pārvaldībā ir **Studiju departamentam**, kura galvenās funkcijas ir izstrādāt ar studiju darbību saistītos tiesību aktus un dokumentus, koordinēt un kontrolēt to ieviešanu un tālāku attīstību, nodrošināt LU misijai, mērķiem un stratēģijai atbilstošu studiju procesu plānošanu, organizēt jauna studiju piedāvājuma izstrādi, licencēšanas un akreditācijas sagatavošanu un norisi, turpmāku programmu īstenošanas un attīstības uzraudzību, uzraudzīt un analizēt studiju kursu un programmu saturu, organizēt studiju kursu un programmu regulāru atjaunināšanu, nodrošinot to kvalitāti un izmaksu efektivitāti, plaši lietojamo prasmju un praktisku iemaņu apguvi studijās, e-studiju attīstību. Ar studijām saistītas pētniecības organizēšanā un studējošo iesaistes pētniecībā veicināšanā iesaistīts **Zinātnes departaments**. Studentu servisu departamenta galvenās funkcijas ir organizēt un nodrošināt Latvijas un ārvalstu studējošo

imatrikulāciju un eksmatrikulāciju, studiju dokumentu apriti un tās uzskaiti, uzturēt studiju nobeiguma dokumentācijas (kvalifikācijas) reģistru, tajā skaitā diplomu un absolventu reģistru, nodrošināt studējošajiem sociālās, kultūras un citas atbalsta funkcijas, kā arī sniegt konsultācijas un informāciju studējošajiem par sociālo nodrošinājumu, informēt potenciālos studēt gribētājus un reflektantus par studiju procesu un studiju organizāciju, kā arī nodrošināt mobilitātes programmu administrēšanu un īstenošanu. Studiju kvalitātes vadības sistēmas izveidē, uzturēšanā, īstenošanā, novērtēšanā un pilnveidē piedalās arī LU kvalitātes vadītājs un iekšējais auditors.

Sekmīga studiju virziena pārvaldība nav iedomājama bez vispārējā personāla (atbalsta personāla) iesaistes. Vispārējais personāls ikdienā sniedz praktisku atbalstu studējošajiem un akadēmiskajam personālam studiju procesa ietvaros. Atbalsta personāls PPMF veidots pēc studiju programmu, studiju formu, nodaļu un citu institūciju piesaistes principa. Katrai studiju programmai ikdienā ir piesaistīts vispārējā personāla pārstāvis (studiju metodiķis). Cieša sadarbība virziena attīstības jautājumos ir ar PPMF Studiju servisa centru. Fakultātes vadības funkciju izpildes tehniskais un juridiskais atbalsts ir nodots attiecīgu darbinieku rokās. Par PPMF finanšu, saimnieciskajiem, administratīvajiem un organizatoriskajiem jautājumiem ir atbildīgs fakultātes izpilddirektors.

Studiju virziena pārvaldībā aktīvi ir iesaistīti studējošie un to pārstāvji. Studējošo pārstāvniecība ir PPMF Domes un MSVP sastāvā. Studējošie arī ikdienā tiek iesaistīti studiju virziena praktiskajā realizācijā, jo ikvienam ir tiesības izteikt priekšlikumus, iesniegt sūdzības u.tml.

LU normatīvā un strukturālā kārtība centralizēti nosaka studiju virziena praktiskās īstenošanas un attīstības procesus. Sekmīgu darbu studiju virziena ietvaros kontrolē dažādas augstskolas struktūrvienības (piem., Studiju departaments).

[1] “Par grozījumiem Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes nolikumā” (28.05.2018. LU Senāta lēmums Nr. 219)

[2] “Par Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes Mākslas un tehnoloģiju nodaļas nolikumu” (25.10.2018. PPMF Domes lēmums Nr. 519)

1.5. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, citastarp norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Uzņemšanas procesu regulē Uzņemšanas noteikumi un tam pakārtotie rīkojumi, kas nosaka procedūras konkrētajam akadēmiskajam gadam:

1. uzņemšanas prasības un kritēriji pamatstudiju programmās;
2. uzņemšanas prasības un kritēriji augstākā līmeņa studiju programmās;
3. uzņemšanas prasības un kritēriji doktora studiju programmās;
4. uzņemšanas prasības un kritēriji rezidentūras studiju programmās;
5. uzņemšanas kārtība akadēmiskajam gadam;
6. reģistrācijas maksas tāme;
7. studiju maksa programmās;
8. studiju vietu skaits uzņemšanai;
9. iestājpārbaudījumu materiālu sagatavošanas kārtība;
10. uzņemšanas komisijas sastāvs;
11. iestājpārbaudījumu komisiju sastāvs;

12. iestājpārbaudījumu norises laiks un vieta.

Uzņemšanas procedūras atšķiras pa studiju līmeņiem. Studiju virzienā šobrīd ir tikai viena bakalaura līmeņa programma.

Uzņemšana pamatstudijās notiek centralizēti, izmantojot "Vienoto uzņemšanu pamatstudiju programmās", kas apvieno uzņemšanu 12 Latvijas augstskolās. Konkurss uz studiju vietām notiek pamatojoties uz Centralizēto eksāmenu rezultātiem vai uz atestāta atzīmēm – personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kuras atbrīvotas no centralizētajiem eksāmeniem vai ieguvušas vidējo izglītību ārzemēs. Studiju programmās, kurām nav atbilstošu centralizēto eksāmenu, pievieno papildus prasības pēc noteiktām atestāta atzīmēm, programmās, kurās nepieciešamas īpašas prasmes vai atbilstība, nosaka papildus iestājpārbaudījumu. Konkursa rezultātā reflektanti tiek ranžēti pēc iegūtajiem punktiem. Programmās var tikt noteiktas priekšrocības valsts mācību priekšmetu olimpiāžu un citu konkursu uzvarētājiem (plašāk informāciju par uzņemšanas prasībām skatīt katras studiju programmas raksturojumā).

Kā to paredz Augstskolu likuma 47. panta trešā daļa, Ministru kabinets 2004. gada 16. novembrī ir pieņēmis noteikumus Nr. 932 „Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos” (turpmāk - MK noteikumi). Atbilstoši MK noteikumu 7. punktam un LU tiesību aktam „Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē” 3. punktam, studijas vēlākos studiju posmos var uzsākt persona, ja tās iepriekš apgūtā studiju programmas daļa nav mazāka par 40 kredītpunktiem jeb diviem semestriem.

Priekšnoteikums studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos ir iepriekš apgūto studiju kursu atzīšana. Studiju kursu atzīšanas kārtība ir noteikta LU Senāta apstiprinātajā tiesību aktā “Studiju kursu atzīšanas kārtība Latvijas Universitātē” (LU Senāta 29.12.2008. lēmums Nr.190). Atbilstoši minētajai kārtībai, uz studējošā iesnieguma pamata tiek izskatīta iespēja atzīt studiju kursus, kas apgūti kādā citā Latvijas augstākās izglītības iestādē, augstskolā ārzemēs vai iepriekšējo studiju periodā LU. Visās studiju programmās šo pienākumu veic programmas direktors. Saskaņā ar “Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē” 2.3. punktu, iepriekš apgūtus studiju kursus var atzīt tajā pašā vai zemākā studiju līmenī.

PBSP “Māksla” studējošajiem ir iespēja veikt citā studiju programmā vai augstākās izglītības iestādē nokārtotu studiju kursu atzīšanu, tādējādi samazinot studiju noslodzi un finansiālos izdevumus. Kursu atzīšana notiek saskaņā ar Studiju kursu atzīšanas kārtību Latvijas Universitātē (LU Senāta lēmums Nr. 190, 29.12.2008.). Pamatojoties uz studenta iesniegumu un tam pievienotiem dokumentiem, kas apliecina studiju kursa apguvi studiju programmas prasībām atbilstošā apjomā (akadēmiskā izziņa, diploma pielikums), lēmumu par atzīšanu pieņem studiju programmas direktors. Ja lēmums ir pozitīvs, studējošajam ir tiesības lūgt attiecīgajā semestrī samazināt studiju maksu proporcionāli atzīto studiju kursu apjomam kredītpunktos. Ja atzītais kurss ir kārtots citā LU studiju programmā, tad tiek atzīts arī kursa vērtējums.

Ja studējošais iepriekšējā programmā ir studējis vismaz gadu vai ieguvis vismaz 40 kredītpunktus, vai arī ieguvis 1. līmeņa profesionālo augstāko izglītību, tiek izskatīta iespēja uzņemt vēlākā studiju posmā saskaņā ar Studiju uzsākšanas kārtību vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē (rīkojums Nr. 128, 08.06.2009). Tādā gadījumā vispirms iesniegtos dokumentus izskata metodiskis, novērtējot potenciālo atzīstamo kursu apjomu. Ja tas ir pietiekoši liels, studiju programmas direktors pieņem lēmumu par kursu atzīšanu, uz kura pamata studējošais tiek imatrikulēts atbilstošā semestrī. Studējošie, kuri tiek imatrikulēti vēlākā semestrī, parasti vismaz vienu semestri studē saskaņā ar individuālu studiju plānu, kas tiek izstrādāts atbilstoši studiju kursu atzinumam, un vēlāk iekļaujas kopējā plūsmā.

2.2. tabula. Studentu skaits, kuriem ir atzīti studiju kursi

Studiju programma	No visiem aktīvajiem studentiem studentu skaits, kuriem ir atzīti studiju kursi, 01.06.2020.	Studentu skaits, kuriem atzīti studiju kursi kopš 01.09.2014.
PBSP "Māksla"	17	68

2.2. tabula parāda, ka no šobrīd aktīvajiem studējošajiem 17 cilvēkiem ir atzīti studiju kursi, t. i., apmēram 10%.

Laika posmā no 2014. gada 1. septembra līdz 2020. gada 1. jūnijam studiju kursi atzīti 68 studējošajiem. Visvairāk studējošo (12) kursus bija nokārtojuši Baltijas Starptautiskajā akadēmijā, jo LU programmu turpmākām studijām "Māksla" izvēlas BSA 1. līmeņa augstākās izglītības studiju programmas "Vides dizains" absolventi. Atkarībā no izvēlētas specialitātes viņi studijas var turpināt no 3. vai 4. semestra. 11 studējošie kursus bija apguvuši citās LU studiju programmās. Pa sešiem studentiem bija studējuši Rīgas Tehniskajā universitātē un Ekonomikas un kultūras augstskolā, pieci savulaik studijas bija pārtraukuši Starptautiskajā praktiskās psiholoģijas augstskolā. 12 studējošajiem atzīti ārzemju augstākās izglītības iestādēs nokārtoti studiju kursi, tai skaitā apmaiņas programmu ietvaros. Pārējās Latvijas augstākās izglītības iestādēs kursus apguvuši pa vienam diviem PBSP "Māksla" studējošajiem.

Retāk tiek izmantota iespēja veikt iepriekšējā izglītībā (t. sk. tālākizglītības programmā) vai profesionālajā pieredzē iegūtu studiju rezultātu atzīšanu ("Nolikums par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu novērtēšanu un atzīšanu Latvijas Universitātē" (LU Senāta 26.03.2012. lēmums Nr. 201) un ("Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas dokumentu aprites kārtība" (LU 04.04.2014. rīkojums Nr.1/116). Pēdējo sešu gadu laikā nav bijis neviena gadījuma, kad to būtu izmantojis kāds no PBSP "Māksla" studējošajiem vai potenciālajiem studējošajiem.

Visas kārtības ir publiskas un pieejamas LU Normatīvo aktu sistēmā, kura ir pieejama ikvienam LU darbiniekam un studentam.

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/3._STUDIJU_UN_ZINATNES_PROCESU_REGLAMENTEJOSIE_DOKUMENTI/13_Uznemsanas_noteikumi_Latvijas_Universitate.pdf **Studējošo uzņemšanas kārtība un prasības**

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/3._STUDIJU_UN_ZINATNES_PROCESU_REGLAMENTEJOSIE_DOKUMENTI/3_NOLIKU_1.PDF **Normatīvais regulējums, kas reglamentē atzīšanas procedūras**

1.6. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Atbilstīgi Latvijas Republikas Augstskolu likumam izstrādāts LU iekšējais normatīvs „Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība”, kas nosaka, ka informācija par katra

studiju kursa apguves uzsākšanas nosacījumiem, mērķi, uzdevumiem, prasībām kredītpunktu iegūšanai, studiju kursa saturu, studiju procesa organizāciju kontaktnodarbībās, studējošo patstāvīgo darbu organizāciju un uzdevumiem, plānotajiem studiju rezultātiem (zināšanas, prasmes, kompetence) un to pārbaudes metodēm un vērtēšanas kritērijiem, ir iekļaujama visos studiju kursu aprakstos, kas studentiem pieejami LU Informatīvajā sistēmā (LUIS) un LU e-studiju vidē. Studējošo rezultātu vērtējumu reģistrēšana un uzskaitē notiek atbilstīgā studiju kursa e-vidē. LU katrai studiju programmai un katram studiju kursam ir formulēti studiju rezultāti kā zināšanu, prasmju un kompetences kopums. Studiju programmu kursi ir izstrādāti, ievērojot pakāpenības un pēctecības principus. Lai to nodrošinātu studiju programmās ir veikta studiju programmas līmenī un studiju kursu līmenī plānoto studiju rezultātu kartēšana. PBSP "Māksla" studiju kursu rezultātu kartēšana redzama ziņojuma pielikumā "Studiju kursu/moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai", to analīzi skatīt III. daļas 2.2. nodaļā.

Sākot studijas, studējošie tiek informēti par studiju organizāciju un īstenošanu atbilstīgajā studiju programmā, bet, sākot katra atsevišķa studiju kursa apguvi, docētāji informē par kursa organizāciju, saturu, apguves prasībām, plānotajiem studiju rezultātiem, pārbaudījumiem un vērtēšanas kritērijiem, kā arī izskaidro studiju kursa būtību kopējo programmas studiju rezultātu sasniegšanā. Studējošie var iepazīties ar studējošo sekmju vērtēšanas kritērijiem un nosacījumiem un saistošajām procedūrām studiju kursu aprakstos un e-studiju vidē, kā arī katra studiju kursa apguves sākumā pirmajā nodarbībā, kad katrs docētājs iepazīstina studējošos ar kursa apguves organizāciju, prasībām īsumā raksturo starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu prasības, vērtēšanas kritērijus un pārbaudījumu norises kārtību, nemainot šīs prasības un vērtēšanas kritērijus semestra laikā.

Studiju virzienā ir viena profesionālā bakalaura programma, specifiskās kursu pārbaudījumos izmantotās metodes un vērtēšanas process šajā programmā aprakstīts III. daļas 2.3. nodaļā.

Studiju kursu pārbaudījumu organizēšana un studējošo sasniegumu vērtēšana notiek saskaņā ar Augstskolu likumu un LU Satversmes izstrādātajai „Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtībai Latvijas Universitātē” (LU Senāta 29.06.2015. lēmums Nr. 211), kas piemērojama visu līmeņu LU studiju programmās reģistrēto pilna un nepilna laika studējošo studiju rezultātu vērtēšanai.

Katrā studiju kursā ir divi pārbaudījumi veidi: starppārbaudījumi (starppārbaudījumu kopējais vērtējums ne mazāk kā 50% no kopējā vērtējuma) un studiju kursa noslēguma pārbaudījums (vērtējums ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma). Pārbaudījumi var tikt īstenoti rakstveidā vai mutvārdos, vai kombinētā formā (rakstveidā un mutvārdos). Studējošo sasniegumu novērtēšanai tiek izvēlēta pārbaudījumu forma un metodes, kas atbilst mācību metodēm, kādas izmantotas studiju procesā kontaktnodarbībās un studējošo patstāvīgā darba organizēšanā.

Eksāmena kārtošana ir obligāta prasība, lai iegūtu kredītpunktus par studiju kursa apguvi. Starppārbaudījuma vērtēšanas kārtību un kritērijus atbilstoši studiju kursa specifikai nosaka atbildīgā struktūrvienība. Studiju kursa apguves vērtējumu aprēķina LU centralizētajā sekmju reģistrēšanas sistēmā pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un eksāmenā iegūtos vērtējumus, un reģistrē pārbaudījuma protokolā.

Starppārbaudījumu veidi ir: kontroldarbs, patstāvīgais darbs, praktiskais darbs, laboratorijas darbs, ziņojums, referāts un citi darba veidi atbilstoši studiju kursa specifikai. Starppārbaudījumu skaits un veids ir noteikts studiju kursa aprakstā. Lai studējošais iegūtu vērtējumu par kursa apguvi, eksāmenā iegūtajam vērtējumam jābūt sekmīgam. Kursa apguvi var vērtēt kā sekmīgu arī tad, ja eksāmens ir nokārtots nesekmīgi un šāda iespēja noteikta studiju kursa aprakstā. Kursa apguves kopējo vērtējumu aprēķina LU e-studiju vidē pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un eksāmenā iegūtos vērtējumus.

Atbilstoši studiju kursa specifikai var noteikt arī prasības nodarbību apmeklējumam.

Katra studiju kursa noslēgumā ir studiju kursa noslēguma pārbaudījums: eksāmens vai aizstāvēšana (kursa darbam, noslēguma darba projektam, semestra darbam, lauku kursam, praksei). Kursa darba, noslēguma darba projekta, semestra darba, lauku kursa un prakses aizstāvēšanas un vērtēšanas kārtība noteikta LU normatīvajos aktos.

Studiju rezultāti tiek vērtēti 10 ballu skalā. Ja to atļauj ārējie normatīvie akti, tad, saņemot LU prorektora atļauju, studiju rezultātus var vērtēt ar „ieskaitīts” vai „neieskaitīts”. Kursu uzskata par sekmīgi apgūtu, t.i., vērtējums ir sekmīgs, ja vērtējums 10 ballu skalā nav zemāks par „4” (gandrīz viduvēji) vai ir „ieskaitīts”. Šajā gadījumā studējošais iegūst kredītpunktus par konkrētā kursa apguvi.

Studentu zināšanu, prasmju un kompetences vērtēšanai katrā studiju kursā 10 ballu sistēmā izmanto iepriekš aprakstītus studiju rezultātu kritērijus. Kritēriju formulēšanā par pamatu tiek izmantoti katrā studiju kursā formulētie studiju rezultāti un vērtējumu skaidrojums (sk. 2.3. tab.), kas publicēti „Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtībā”.

2.3. tabula. Vērtējumu 10 ballu sistēmā skaidrojums

Apguves līmenis	Atzīme (atsifrējums)	Skaidrojums (atbilstīgi Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.141, Nr.512 Nr.240 un LU Senāta 29.06.2015. lēmumam Nr. 211)
ļoti augsts apguves līmenis	10 (izcili)	zināšanas, prasmes un kompetence pārsniedz studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, liecina par spēju veikt patstāvīgus pētījumus un dziļu problēmu izpratni
	9 (teicami)	zināšanas, prasmes un kompetence pilnībā atbilst studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasībām, iegūta prasme patstāvīgi izmantot iegūtās zināšanas
augsts apguves līmenis	8 (ļoti labi)	pilnīgi izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr atsevišķos jautājumos nav pietiekami dziļas izpratnes, lai zināšanas un prasmes patstāvīgi izmantotu sarežģītāku problēmu risināšanā
	7 (labi)	kopumā izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr dažkārt konstatējama neprasme iegūtās zināšanas un prasmes izmantot patstāvīgi
vidējs apguves līmenis	6 (gandrīz labi)	izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr vienlaikus konstatējama nepietiekami dziļa problēmas izpratne un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	5 (viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu problēmu pārzināšana un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	4 (gandrīz viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu pamatkonceptu izpratne, ir ievērojamas grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā

zems apguves līmenis	3 (vāji)	zināšanas ir virspusējas un nepilnīgas, studējošais nespēj tās lietot konkrētās situācijās
	2 (ļoti vāji)	ir virspusējas zināšanas tikai par atsevišķām problēmām, lielākā daļa programmas, studiju moduļa vai studiju kursa nav apgūta
	1 (ļoti, ļoti vāji)	nav izpratnes par priekšmeta pamatproblemātiku, nav gandrīz nekādu zināšanu studiju kursā, studiju modulī vai programmā

Novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām tiek analizēta un pilnveidota, ņemot vērā docētāju pieredzi, analizējot studējošo sasniegtos studiju rezultātus un aptauju rezultātus salīdzinoši vairākos akadēmiskajos gados. Studējošie aptaujās atzīst, ka studēšanai ļoti būtiski ir skaidri formulēti plānotie studiju rezultāti un definēti vērtēšanas kritēriji, kā arī regulāras atgriezeniskās saites par studējošo sasniegumiem saņemšana studiju procesā. Lai to nodrošinātu, docētāji sistemātiski analizē savu pieredzi, sadarbojas ar kolēģiem, analizē studējošo sasniegumus un pilnveido kursu aprakstus un e-studiju vidi, izstrādājot plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgus vērtēšanas kritērijus, tādējādi nodrošinot vērtējuma pamatojumu.

Vērtējot studiju rezultātus, tiek ievēroti Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumos Nr.141 (20.03.2001.) „Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, Nr.512 (26.08.2014.) „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, Nr.240 (13.05.2014.) „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” formulētie vērtēšanas pamatprincipi:

- **vērtēšanas atklātības princips** — atbilstoši izvirzītajam studiju programmas mērķim un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķim un uzdevumiem universitāte ir noteikusi prasību kopumu studiju rezultātu vērtēšanai;
- **vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips** — universitāte noteikusi iegūtā vērtējuma pārskatīšanas kārtību;
- **vērtējuma obligātuma princips** — nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visa studiju programmas satura apguvi;
- **vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips** — studiju programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus;
- **vērtējuma atbilstības princips** — pārbaudes darbā studentam tiek dota iespēja apliecināt zināšanas, prasmes un kompetenci atbilstošos uzdevumos un situācijās. Pārbaudēs iekļaujamais saturs atbilst kursu programmās noteiktajam saturam.

Noslēguma darbu vērtēšanas pamatkritērijus nosaka „Prasības noslēguma darbu (bakalaura, maģistra darbu, diplomdarbu un kvalifikācijas darbu) izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē” (LU 03.02.2012. rīkojums Nr.1/38). Noslēguma darbu vērtēšanai var noteikt papildkritērijus, kurus pēc atbilstošās programmu padomes priekšlikuma apstiprina fakultātes dome.

Studijas PBSP “Māksla” noslēdzas ar diplomdarba izstrādi (10 KP) un valsts eksāmenu (2 KP). Diplomdarbs (dizaina projekts) tiek izstrādāts saskaņā ar Diplomdarba izstrādāšanas ieteikumiem, un tā izstrādes gaita tiek kontrolēta vairākos posmos – diplomdarba starpskatēs, kurās diplomandi pakāpeniski iepazīstina komisiju, kas sastāv no programmas direktora un diplomdarbu vadītājiem, ar dizaina projekta ieceri, teorētiskā un empīriskā pētījuma nostādnēm un procesu un praktiskās projekta izstrādes jautājumiem. Starpskašu mērķis ir laikus diskutēt par projekta izstrādes procesa sarežģījumiem un novērst tos, kā arī veicināt sistemātisku darba plānošanu, kas vēlāk būs nepieciešama reālajos darba apstākļos.

Pirms diplomdarbu aizstāvēšanas ar darba teorētisko pētījumu un praktisko dizaina projektu iepazīstas recenzents. Recenzents sniedz rakstisku izvērtējumu, ar kuru students var iepazīties pirms diplomdarba aizstāvēšanas. Valsts pārbaudījumu komisija diplomdarba aizstāvēšanas gaitā vērtē gan diplomdarbu, gan studenta ziņojumu, gan atbildes uz komisijas un recenzenta jautājumiem, kā arī uzklauša diplomdarba vadītāja un recenzenta vērtējumu par darbu. Komisija slēgtā sēdē novērtē studenta kompetenci ar atzīmi 10 ballu skalā, ņemot vērā visu komisijas locekļu vērtējumu (recenzenta vērtējumam 10 ballu skalā, ko viņš iesniedz komisijas sekretāram, ir ieteicošs raksturs). Diplomdarba izstrādāšanas ieteikumus sk. pielikumā "Diplomdarba izstrādes ieteikumi PBSP "Māksla"". Gala pārbaudījumu kopējais vērtējums tiek aprēķināts pēc formulas, ņemot vērā valsts eksāmena vērtējumu un diplomdarba vērtējumu atbilstoši kredītpunktu proporcijai.

Gala pārbaudījumu eksaminācijas komisijas sastāvu izskata un apstiprina katru gadu. Tajā ietilpst darba devēju un profesionālo organizāciju pārstāvji un akadēmiskais personāls. Komisijas priekšsēdētājs ir darba devēju pārstāvis, un viņa viedoklis ir noteicošs, ja vērtējums par eksāmena darbu vai diplomdarbu izšķiras.

1.7. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniegtot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

LU savā darbībā ievēro godprātīgas un atbildīgas rīcības principus un normas, kuras ir aprakstītas Latvijas Universitātes Akadēmiskās ētikas kodeksā (LU Senāta 27.10.2008. lēmums Nr.170) un Noteikumos par akadēmisko godīgumu Latvijas Universitātē (LU Senāta 25.02.2013. lēmums Nr.287), šie noteikumi ir publiski pieejami ikvienam LU darbiniekam un studējošajam.

Lai nepieļautu akadēmiskā godīguma principu pārkāpumus LU izveidoja Vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmu (turpmāk – Sistēma) (LU 22.04.2014. rīkojums Nr.1/125). Ar sistēmas palīdzību tiek veikta studējošo noslēguma un promocijas darbu pārbaude. Ir izstrādāta arī procedūra, kurā aprakstītas turpmākās veicamās darbības (LU 22.04.2014. rīkojuma Nr.1/125 pielikums), gadījumos, ja tiek konstatētas plaģiāta pazīmes.

LU kā šīs sistēmas izstrādātājs un uzturētājs regulāri pilnveido to, un piedāvā iespēju arī citām Latvijas augstskolām uz sadarbības līguma pamata izmantot šo sistēmu. Šobrīd balstoties uz sadarbības līguma pamata, šo sistēmu izmanto septiņas Latvijas augstskolas, Daugavpils Universitāte, Liepājas Universitāte, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Ekonomikas un kultūras augstskola, kā arī Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola.

Sistēma automātiski salīdzina šajās augstskolu sistēmās augšupielādētos noslēgumu darbus, t. sk. internetā pieejamus materiālus, un gadījumā, ja darbu fragmentu sakritība sasniedz noteiktu procentu, studiju programmu direktoriem tiek atsūtīts pārskats par šiem pārbaudes rezultātiem, kur vienlaikus paralēli aplūkojami vienādie tekstu fragmenti dažādu autoru darbos. Programmas direktori šo informāciju nodod sākotnējai izvērtēšanai attiecīgā noslēguma darba vadītājam un recenzentam, un, gadījumā, ja pastāv aizdomas par akadēmiskā godīguma pārkāpumu, šos analīzes rezultātus tālāk nodod izskatīšanai un gala lēmuma pieņemšanai noslēguma pārbaudījuma komisijai.

Vairāku augstskolu sadarbība sistēmas izmantošanas jomā veicina efektīvāku studiju darbu kontroli katrā augstskolā un Latvijā kopumā. un šī sistēma praksē darbojas veiksmīgi, ceļot noslēgumu

darbu nozīmīgumu un kvalitāti.

Par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem tiek uzskatīti:

- jebkādu materiālu vērtību, mantiska vai citāda labuma piedāvāšana par kādas darbības izdarišanu vai neizdarišanu studējošā vai citas personas akadēmiskajās interesēs;
- neatļautu palīg līdzekļu izmantošana studiju procesā vai plaģiāts;
- līdzdalība akadēmiskā godīguma pārkāpumā, t. sk. savu individuālā darba rezultātu nodošana citām personām vai kolektīva darba rezultātu iesniegšana savā vārdā, ja tas ir bijis definēts kā kolektīvs darbs, pārbaudes darba veikšana cita studenta vietā, parakstīšanās cita studenta vietā apmeklējuma lapā vai citos dokumentos u.tml.;
- nepatiesu ziņu sniegšana par sevi un savu darbu;
- pārbaudes jautājumu vai pārbaudes uzdevumu neatļauta iegūšana;
- akadēmiskā personāla vai studējošo akadēmiskā darba traucēšana vai kavēšana;
- cita apzināta darbība, kas kavē vai traucē studiju procesu un akadēmisko darbu LU.

Noteikumi paredz arī sankcijas par minētajiem pārkāpumiem, kas var tikt vērstas pret studējošo :

- samazināt vērtējumu pārbaudījumā;
- uzdot atkārtoti veikt pārbaudījuma uzdevumu (par citu tematu vai veikt citu uzdevumu);
- nepielaist studiju kursa noslēguma eksāmena kārtošana – pieprasīt atkārtoti apgūt studiju kursu vai tā daļu;
- anulēt vērtējumu par kursa apguvi, ja pārkāpums konstatēts līdz reģistrācijai nākamajam semestrim;
- izteikt priekšlikumu LU fakultātes dekānam ierosināt LU vadībai piemērot studējošajam brīdinājumu par eksmatrikulāciju vai studējošo eksmatrikulēt.

Studējošie apzinās šos riskus, tādēļ akadēmiskā godīguma pārkāpumi PBSP “Māksla” ir reti sastopami. Akadēmisko godīgumu veicina tas, ka studijuursos uzdotie darbi prasa radošu, oriģinālu pieeju, kas izslēdz, piemēram, pārbaudes uzdevumu iegūšanas vai plaģiātisma potenciālo vajadzību.

Studiju kursu ietvaros izstrādātie referāti un citi rakstveidā iesniegtie darbi tiek pārbaudīti pēc docētāju ieskatiem, bet diplomdarbiem plaģiāta kontrole ir obligāta. Visi iesniegtie diplomdarbi tiek augšupielādēti LUIS sistēmā un automātiski nosūtīti plaģiāta kontrolei. PPMF atbildīgā persona (prodekāns) saņem diplomdarba teksta analīzi un brīdinājumu, ja konstatēta teksta sakritība ar citiem avotiem (citu studējošo darbi, grāmatas, zinātniski raksti, jebkādi elektroniski pieejami teksti). Plaģiātisma konstatācijas procedūra tiek uzsākta, ja konstatēta 15% vai lielāka teksta sakritība. Līdz šim neviens studiju programmā “Māksla” izstrādātais diplomdarbs nav sasniedzis šo robežu.

1.8. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai.

LU tīmekļvietnes <https://www.lu.lv/> (turpmāk tekstā - vietne) mērķauditorija ir LU topošie un esošie studējošie, darbinieki, sadarbības partneri, zinātnieki un sabiedrība kopumā.

Vietne paredzēta publiskās informācijas pieejamībai un uzglabāšanai, nodrošinot iespēju tās

apmeklētājiem iepazīties ar informāciju par LU darbību digitālā veidā interneta vidē.

Vietni veido šādas sadaļas:

- ROTĒJOŠĀS ZIŅAS – nozīmīga LU informācija izmantojot LU vizuālā tēla identitāti, kam ir noteikti parametri un, kas stiprina universitātes tēlu un veicina tās atpazīstamību digitālajā vidē.
- ZIŅAS UN NOTIKUMI – LU aktualitātes un plānotie notikumi. Informāciju sagatavo LU struktūrvienības un komunikācijas un inovāciju departaments.
- ATKLĀJ LU – informācija par studijām, ārpus studiju dzīvi, zinātni.
- STUDIJAS – ar apakšsadaļām:
 - Koledžas līmeņa studijas,
 - Bakalaura līmeņa studijas,
 - Maģistra līmeņa studijas,
 - Doktorantūra,
 - Rezidentūra.

Informāciju sagatavo un vietnē ievieto Komunikāciju un inovāciju departaments sadarbībā ar Studiju departamentu un Studentu servisu departamentu.

STUDIJU sadaļā latviešu valodā ir iegūstama informācija par programmu mērķiem, uzdevumiem, studiju rezultātiem, programmu apjomu un ilgumu, programmu studiju valodu, informācija par darba iespējām pēc programmu absolvēšanas, kā arī programmu studiju plāni. Jautājumu gadījumā norādīta kontaktinformācija, kur vērsties, lai iegūtu papildu informāciju. Vēl šajā sadaļā tiek publicēta studijām noderīga informācija zem apakšsadaļas STUDIJU CEĻVEDIS - akadēmiskais kalendārs, lekciju saraksti, konsultāciju laiki, svarīgākie dokumenti un veidlapu paraugi, informācija par mobilitātes iespējām ārvalstu augstskolās, par pieredzes/izglītības atzišanu, mūžizglītības iespējām, kā arī norādes uz LU e-studiju vietni un LU informācijas sistēmu LUIS.

Sadaļā ir izvietota informācija par LU Bibliotēku piedāvājumu, Karjeras centra informācija. Studentu padomes aktivitātēm.

Divas apakšsadaļas STUDENTU SADZĪVE un ĀRPUSSTUDIJAS informē gan esošo studentu, gan potenciālo par dienesta viesnīcām, ēdināšanu, auto un velo novietošanu, mentoru atbalstu, kā arī informācija, kas nepieciešama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Plašs ir informācijas klāsts par iespējām bagātināt savu ārpusstudiju dzīvi ar sportu, kultūru.

GRIBU STUDĒT sadaļā ievietota informācija gan skolēniem, gan studēt gribētājiem, gan esošajiem studentiem. Skolēni šajā sadaļā var iepazīties ar fakultātes organizētiem pasākumiem un radošajiem konkursiem, kuros piedaloties un sekmīgi startējot iespējams iegūt papildus punktus uzņemšanā. Studēt gribētājiem vietnē tiek publicēta informācija par visu līmeņu programmām, to uzņemšanas nosacījumiem, informācija par kredītu un stipendiju saņemšanu, kā arī studiju atsākšanas iespējam. Studēt gribētājiem ir iespējams iepazīties ar visvairāk uzdotajiem jautājumiem un atbildēm, iegūt informāciju par Karjeras centra aktivitātēm, sagatavošanas kursiem un nodarbībām skolēniem.

Citas sadaļas - Zinātne, Sadarbība, Par mums. Tajās iegūstama plašāka informācija par LU darbību pētniecībā, par projektiem, konferencēm, par sadarbības partneriem, normatīvajiem aktiem, stratēģiju.

Tīmekļa vietnē www.lu.lv/par-mums/dokumenti/pasnovertejuma-zinojumi/ atrodami ikgadējie studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumi un pārskati.

Struktūrvienību (fakultāšu) tīmekļvietnēs tiek sagatavota informācija par konkrētās fakultātes piedāvātajām programmām, par fakultātes zinātnisko darbību. Satura bloki ir tieši tādi kā LU

oficiālajā vietnē tikai specifiskāka informācija tiek gatavota tieši par fakultātes aktivitātēm.

No LU vietnes caur fakultātes vizītkarti var nonākt fakultātes tīmekļvietnē.

Fakultātes tīmekļa vietnē tiek publicēta informācija latviešu valodā par studiju virzieniem un atbilstošajām studiju programmām.^[1] Vietnē atrodama informācija par programmu mērķiem, uzdevumiem, studiju rezultātiem, programmu apjomu un ilgumu, programmu studiju valodu, informācija par darba iespējām pēc programmu absolvēšanas, kā arī programmu studiju plāni. Jautājumu gadījumā norādīta kontaktinformācija, kur vērsties, lai iegūtu papildu informāciju. Vietnē atrodama informācija gan skolēniem, gan studētgrībētājiem, gan esošajiem studentiem. Studētgrībētājiem vietnē tiek publicēta informācija par visu līmeņu programmām, to uzsākšanas nosacījumiem, informācija par kredītu un stipendiju saņemšanu, kā arī studiju atsākšanas iespējam. Esošajiem studentiem vietnē tiek publicēta studijām noderīga informācija – akadēmiskais kalendārs, lekciju saraksti, konsultāciju laiki, svarīgākie dokumenti un veidlapu paraugi, informācija par mobilitātes iespējām ārvalstu augstskolās, par pieredzes/izglītības atzīšanu, mūžizglītības iespējām, kā arī norādes uz LU e-studiju vietni un LU informācijas sistēmu LUIS.

PPMF vietnē tiek publicētas ziņas par drīzumā gaidāmiem notikumiem (konferencēm, semināriem, vieslekcijām, izstāžu atklāšanu, atklātajām nodarbībām u. c.), raksti par fakultātes docētāju un studentu zinātniskajiem un radošajiem sasniegumiem, mecenātu stipendijām un atbalstu, intervijas un videomateriāli, kas saistīti ar fakultāti. Visi interesenti var iegūt daudzpusīgu ieskatu fakultātes ikdienā un svētkos.

Ja informācijas iesniedzējs publicēšanai iesniedz tekstu svešvalodā, kas nav angļu valoda, klāt jāpievieno teksta tulkojums latviešu valodā vai īss kopsavilkums.

LU struktūrvienību vadītāji atbild par savu vadīto struktūrvienību kompetencē esošās informācijas sagatavošanu vietnē, tās pareizību un aktualizēšanu. Struktūrvienību tīmekļvietņu satura administratori atbild par mājaslapas uzturēšanu, sagatavotās informācijas ievietošanu un regulāru atjaunošanu. PPMF atbildīgais par satura ievietošanu vietnē ir Santa Dreimane. Fakultātes vietne tiek uzlabota pēc visu ieinteresēto pušu ierosinājumiem. Arī studējošo pārstāvjiem ir iespēja piedalīties tās satura veidošanā.

^[1] <https://www.ppmf.lu.lv/>

II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)

2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

Studiju virziena kvalitātes vadība tiek nodrošināta atbilstoši LU izveidotajam kvalitātes nodrošināšanas mehānismam un noteiktajām procedūrām (sk. I. daļu). Studiju virziena pārvaldībā iesaistīti studenti, mācībspēki, studiju programmu direktori u. c.

Studiju virzienā iekļautām studiju programmām LU noteiktā kārtībā regulāri tiek nodrošināta studiju

kursu pārskatīšana, regulāro aptauju un mērījumu veikšana, pašnovērtējums u. c. Studiju virziena pilnveides aktivitātes tiek plānotas sešu gadu periodam, balstoties uz LU Attīstības stratēģiju, nozares un darba tirgus tendencēm, studiju virziena rezultātiem, iesaistīto pušu vajadzībām, kā arī iekšējā un ārējā (akreditācijā, licencēšanā) kvalitātes novērtēšanā sniegtajiem ieteikumiem.

Regulārai studiju programmu analīzei un aktualizācijai, kā arī studiju procesa pilnveides nepieciešamību noteikšanai tiek īstenotas daudzveidīgas aktivitātes, to skaitā mērķtiecīga sadarbība ar darba devējiem un profesionālām organizācijām, darba devēju un sociālo partneru formālas un/vai neformālas aptaujas, fokusgrupu diskusijas, studējošo aptaujas par studiju kursa kvalitāti un studiju procesa organizāciju, absolventu un studentu anketēšana par studiju programmu kvalitāti, absolventu karjeras monitorings u. c. Kvalitātes nodrošināšanas pamatā ir aktīva starptautiskā sadarbība ar analogām studiju programmām ārvalstīs, darba devēju un sociālo partneru iesaiste studiju satura izveidē, līdzdalība studentu sasniegumu novērtēšanā visa studiju procesa laikā, kvalifikācijas darbu izstrādē, praktisku pētījumu nodrošināšanā u. c.

Piemēram, PBSP "Māksla" aktualizācijai tiek izmantoti ieteikumi no ikgadējām darba devēju aptaujām (studējošo prakses vietās), Latvijas Dizaineru savienības, Latvijas Poligrāfijas uzņēmumu asociācijas, Latvijas Mākslinieku savienības pārstāvju viedokļiem (šo organizāciju pārstāvji piedalās programmas gala pārbaudījumu vērtēšanā un Mākslas studiju virziena padomē), pieredzes apmaiņas starpaugstskolu konferencēs, kurās līdzīgas studiju programmas iepazīstina ar veiksmīgiem studiju procesa risinājumiem un dalību projektos. Liela daļa diplomdarbu tiek izstrādāti ciešā sadarbībā ar pasūtītāju, tādējādi tiek iegūta informācija par dizaina nozares pieprasījumu un nepieciešamajām kompetencēm. Studiju procesa organizācijas kvalitātes uzlabojumi notiek pēc studējošo aptauju datiem un programmas direktora un/vai studiju metodiķu individuālām pārrunām ar studentiem. Tāpat, kā redzams 2.5. attēlā, vienreiz semestrī notiek programmas direktora un dekāna tikšanās ar studentiem. Formālas absolventu aptaujas pārskata periodā izrādījušās mazefektīvas, tāpēc absolventu iesaiste programmas uzlabošanā notiek, galvenokārt rīkojot neformālas aptaujas, diskusijas un tikšanās. Tiek plānotas absolventu vieslekcijas un tikšanās ar studentiem pieredzes apmaiņai. Pēc pieejamajiem aptaujas datiem 89 % absolventu strādā specialitātē (interjera dizainers, grafikas dizainers, maketētājs, UI/UX dizainers, spēļošanas risinājumu piedāvātājs u. c.), daļa no viņiem veic papildu pienākumus (menedžeris, mārketinga vadītājs, biroja vadītājs u. c.), un tikai 11 % strādā ar profesiju nesaistītu darbu. Nevienam no aptaujātajiem nav bezdarbnieks.

Starp studiju virziena programmu realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem tiek nodrošināta sadarbība, tostarp tiek īstenots savstarpējs mācībspēku novērtējums (hospitēšana) un regulāra mācībspēku novērtēšana fakultātes/-šu nodaļās. Sadarbības piemērus Studiju virzienā skatīt pie studiju programmas apraksta ziņojuma III. daļas 4.4. nodaļā.

Vienlaikus tiek nodrošināta nepārtrauktas atgriezeniskās saites uzturēšana iesaistīto pušu informēšanai par studējošo un absolventu sasniegtajiem mācīšanās rezultātiem un kompetenci.

Studiju virzienu kvalitātes nodrošināšanas aktualitātes un tajā esošo studiju programmu rezultāti, ikgadējais pārskats, izmaiņas studiju programmās u. c. jautājumi tiek regulāri izskatīti un apspriesti studiju virzienu padomēs un fakultāšu domēs. Studiju virzienā tiek īstenota viena studiju programma vienā fakultātē. Studiju virziena "Mākslas" padomē pārstāvēti darba devēji un profesionālo organizāciju pārstāvji (25%), studiju programmā studējošie (25%) un virziena docētāji (50%), starp kuriem arī virziena un PBSP "Māksla" vadītāja. Studentu pārstāvji iesaistīti arī PPMF Domes darbā.

Studiju programmas iekšējās kvalitātes kontroli veic Mākslas studiju virziena padome (MSVP) un tiešie programmas īstenotāji – Mākslas un tehnoloģiju nodaļas (MTN) mācībspēki. Šo darbu koordinē un vada LU Studiju departaments. Akadēmiskā personāla vērtēšanu pēc pētniecības un studiju

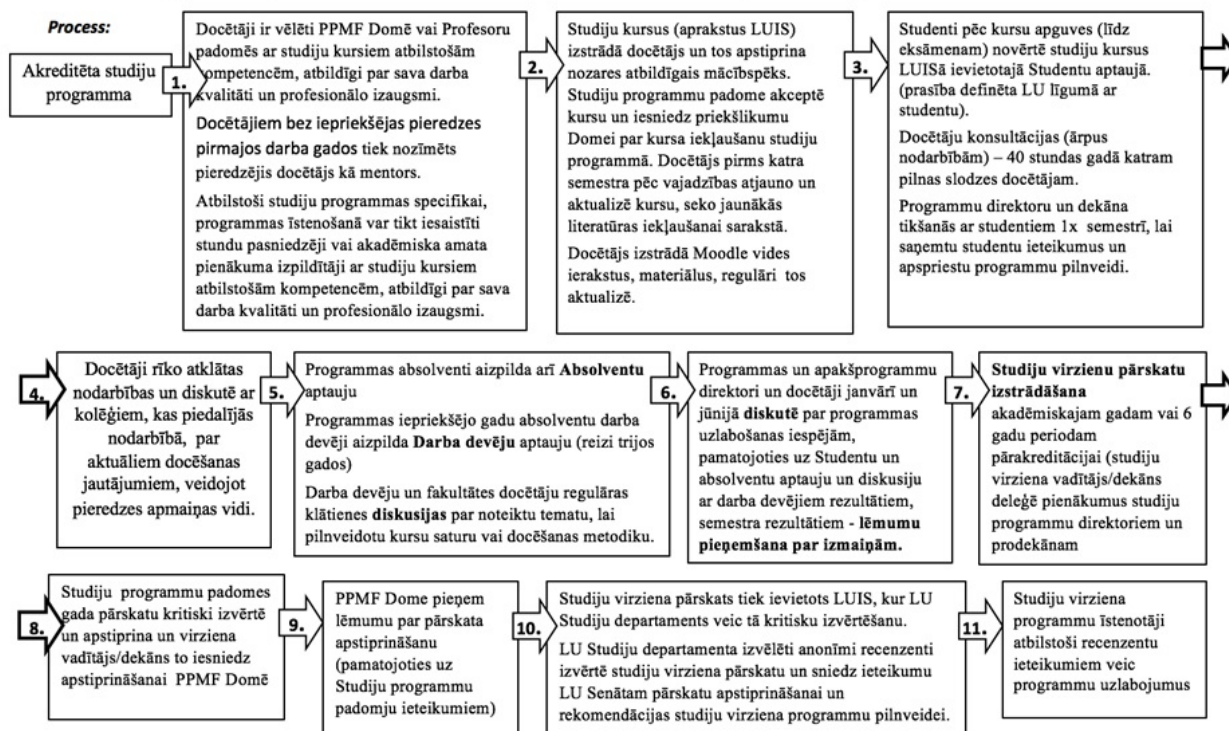
darba rezultātiem, kā arī darba efektivitātes, kompetences attīstības un kvalitātes pilnveidošanas uzdevumu izpildi vērtē MTN vadītāja sadarbībā ar programmas direktori, balstoties uz akadēmiskā personāla individuālā darba gada rezultātiem. Virziena attīstības plāna apspriešana notiek vismaz divreiz akadēmiskā gada laikā MSVP sēdē. Attīstības virzieni tiek regulāri apspriesti arī MTN akadēmiskā personāla sēdēs, kas notiek vismaz divas reizes semestrī, bet tiek sasaukta arī pēc vajadzības – steidzamu jautājumu risināšanai. Pārskata ziņojums tiek vērtēts MSVP un fakultātes Domē. Fakultātē studiju kvalitāti pārbauda arī prodekāns studiju jautājumos, pamatojoties uz fakultātes studiju programmu kvalitātes pārraudzības izstrādāto modeli (sk. 2.5. att.).

PPMF Studiju programmu kvalitātes pārraudzības un atbildības kartība

Atbildība kvalitātes pārraudzības procesa īstenošanā:

1. Studiju programmu un apakšprogrammu direktori (punkti: 1.-11.),
2. Nodaļu vadītāji (punkti 1.-11.);
2. Kursa docētāji (punkti: 2.-8.);

3. Fakultātes vadība (punkti 1.-11.);
7. Studiju programmu padomes (punkti: 2., 8)
8. Dome; (punkti: 1., 2., 9)

2.5. attēls. PPMF studiju programmu kvalitātes kontroles sistēma

Studiju virziena kvalitātes nodrošināšanas sistēma kopumā uzskatāma par efektīvu un atbildīgu studiju virziena attīstības mērķiem, jo:

- 1) katru gadu tiek sagatavoti un akceptēti PPMF Domē Mākslas virziena pārskata ziņojumi;
- 2) ziņojumi tiek recenzēti un akceptēti LU Senātā;
- 3) studējošie aptaujās labi novērtē kursu kvalitāti un studiju procesa organizāciju, izsakot arī lietderīgus priekšlikumus tās uzlabošanai;
- 4) absolventi sniedz pozitīvu atgriezenisko saiti par saviem iespaidiem, programmu absolvējot;
- 5) darba devēju pārstāvji piedalās gala pārbaudījumu komisijās un jaunu kursu izstrādē, norādot uz pilnveidojamajiem aspektiem;
- 6) tiek noteikti kvalitātes uzlabošanas mērķi un notiek to pārraudzība, nodaļas vadītājs ik gadu iesniedz nodaļas attīstības pārskatu dekānam un īsu ziņojumu sniedz fakultātes Domē, savukārt dekāns veido fakultātes attīstības pārskatu LU rektoram, izvērtējot problēmas un izvirzot nākamās mērķus;
- 7) Mākslas un tehnoloģiju nodaļa veido sadarbības tīklu ar savas nozares profesionāļiem Latvijā un

citām universitātēm ārzemēs, ar kurām tiek diskutēts par programmu kvalitātes jautājumiem, pārņemot arī viņu progresīvo pieredzi.

Studiju virzienu regulāros pārskatus, izmaiņas un akreditācijas pašnovērtējumus izvērtē LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija (KNK), tostarp piesaistīti neatkarīgie eksperti, kas izvērtē dokumentāciju pirms apstiprināšanas LU Senātā.

2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus jaunu studiju programmu izveides procesam studiju virzienā (t.sk. studiju programmu apstiprināšanai), studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

LU jaunu studiju programmu izveide notiek saskaņā ar LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumā noteikto kārtību un ietver sekojošus posmus:

- studiju programmas koncepcijas izstrāde, saskaņojot ar jomas prorektoru un fakultātes dekānu, un tās apstiprināšana fakultātes domē;
- studiju programmas koncepcijas izvērtēšana, piesaistot ekspertus, un apstiprināšana LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā (SP KNK);
- pilna apjoma studiju programmas izstrāde, izvērtēšana, piesaistot ekspertu, un apstiprināšana gan fakultātes domē, gan SP KNK un LU Senātā.

LU studiju virzienu vadītāji, sadarbībā ar studiju programmu direktoriem katru akadēmisko gadu gatavo studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumus (turpmāk – Pašnovērtējums). Pašnovērtējumi tiek apstiprināti fakultāšu domēs un iesniegti Studiju departamentā. Studiju departaments veic pašnovērtējumu atbilstības izvērtējumu un sniedz pašnovērtējumus izvērtēšanai SP KNK, kura sastāvā ietilpst visi LU jomu prorektori, LU Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs, LU studējošos pārstāvis, LU Absolventu kluba pārstāvis, LU Bibliotēkas pārstāvis, rektora padomnieks kvalitātes vadības jautājumos, kā arī vairāku LU departamentu - Studiju, Zinātnes, Studentu servisu departamentu - pārstāvji. Piesaistot gan iekšējos, gan ārējos ekspertus un ekspertu piesaistē sadarbojoties arī ar LU Absolventu klubu. Studiju programmu pārskatīšanas mērķis ir to satura un īstenošanas kvalitātes novērtēšana un pilnveide. Pašnovērtējuma ziņojumos tiek atspoguļota programmu īstenošana, aktualitātes, atspoguļotas programmu izmaiņas un pilnveides process, ieinteresēto pušu vērtējums – gan studējošo aptauju rezultāti, gan darba devēju vērtējums.

Pamatojoties uz SP KNK lēmumu, ekspertu sagatavotie atzinumi tiek izvērtēti studiju virziena padomē, sagatavojot ekspertu ieteikumu ieviešanas plānu.

Studiju programmu pārskatīšanā iesaistīti:

- **Studiju programmu direktori** - atbildīgi par studiju programmas darbības nodrošināšanu, programmas pārskatīšanu, izvērtēšanu un pilnveidi, atspoguļojot to ikgadējā pašnovērtējuma ziņojumā, programmā iesaistīto pušu - studējošo, absolventu, darba devēju u.c. - vērtējuma analīzi, programmas darbības apspriešanu studiju virziena padomes sēdēs u.c. (*LU Senāta 27.01.2020. lēmums Nr. 70 "Nolikums par Latvijas Universitātes studiju virzienu pārvaldību"*);
- **Studiju virziena vadītājs** - tā pienākumos ietilpst studiju virziena stratēģijas izstrāde, akreditācijas un pārakreditācijas nodrošināšana, sadarbībā ar programmu direktoriem - ikgadēja studiju virziena studiju kvalitātes un attīstības pašnovērtēšana, pilnveide u.c. (*LU*

Senāta 27.01.2020. lēmums Nr. 70 "Nolikums par Latvijas Universitātes studiju virzienu pārvaldību");

- **Fakultātes dekāns** - atbildīgs par fakultātes studiju darba organizēšanu, saimniecisko, finanšu darbību un lietvedību; ik gadu par fakultātes studiju un zinātnisko darbību atskaitās gan fakultātes domei, gan rektoram u.c. (LU Satversme, apstiprināta LU Satversmes sapulces sēdē 29.03.1996);
- **Studiju virziena padome** - funkcijās ietilpst studiju programmu attīstības stratēģijas izstrāde, ikgadējo studiju virziena pārskatu izvērtēšana un programmas izmaiņu izvērtēšana u.c. (LU Senāta 27.01.2020. lēmums Nr. 70 "Nolikums par Latvijas Universitātes studiju virzienu pārvaldību");
- **Fakultātes dome** - izvērtē un apstiprina studiju programmu izmaiņas, virzienu pašnovērtējuma ziņojumus u.c. (LU Satversme, apstiprināta LU Satversmes sapulces sēdē 29.03.1996);
- **Studiju departaments** - analizē studiju programmas un kursus, sniedz priekšlikumus to pilnveidei, reorganizācijai vai slēgšanai u.c. (LU 17.07.2017. rīkojums Nr. 1/244 "LU Administrācijas reglaments");
- **LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija** - izvērtē jaunās studiju programmas, būtiskas izmaiņas esošajās studiju programmās, ikgadējos studiju virzienu pašnovērtējumus, studiju virzienu un programmu darbības rezultātus un sagatavot priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību, u.c.;
- **LU Senāts** - izvērtē un apstiprina konceptuālos studiju procesu reglamentējošos dokumentus, studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus u.c. (LU Satversmes sapulces 10.05.2001. lēmums Nr. 6 "LU Senāta nolikums").

Lai iegūtu atgriezenisko saiti no studiju procesā iesaistītajām un ar to darbības rezultātiem saistītajām pusēm, LU regulāri tiek organizētas šādas aptaujas:

- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju uzsākšanu;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par pirmo studiju pieredzi;
- aptauja par studiju kursiem un mācībspēku darbu, tajā skaitā, aptauja par studiju praksi un aptauja par kursa darbiem un noslēguma darbiem (turpmāk – aptauja par kursiem);
- pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu;
- aptauja tiem studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas pēc pašu vēlēšanās, vai tiem, kuri jau ir pārtraukuši studijas, turpmāk – studijas pārtraukušo aptauja;
- absolventu aptauja;
- darba devēju aptauja;
- aptauja par otras studiju programmas „izmēģināšanu”.

Aptauju rezultāti tiek analizēti un diskutēti studiju virziena ietvaros, kā arī atspoguļoti ikgadējos pašnovērtējuma ziņojumos.

Studiju programmu izstrādāšanu, apstiprināšanu un aktualizēšanu PPMF regulē atbilstošie LU normatīvie akti un kvalitātes vadības sistēma. Studiju programmu izstrādi, izvērtēšanu un apstiprināšanu veic četros posmos: programmas koncepcijas izstrāde un apstiprināšana, kam seko studiju programmas izstrāde, pēc tam studiju programmu izvērtē un apstiprina LU Senātā, tālāk virzot programmu licencēšanai, vēlāk akreditācijai.

PPMF notiek sistemātiska studiju programmu izvērtēšana, lai pārliecinātos, vai tiek sasniegti izvirzītie mērķi un studiju rezultāti. Studiju programmu pārskatīšanas procesā tiek vērtēta studiju programmu piedāvājuma, kvalitātes atbilstība darba tirgus un sabiedrības vajadzībām, kā arī, vai tiek uzturēta atbalstoša (studējošo atbalsta dienesti) un efektīva (materiāltehniskais, metodiskais nodrošinājums) studiju vide studējošajiem. Tiek vērtēta studējošo mācību slodze, studējošā studiju

progress un absolvēšana, vajadzības un viņu apmierinātība ar programmu. Šāda informācija iegūstama no studentu, studijas pārtraukušo studentu, absolventu aptaujām, no PPMF Studentu pašpārvaldes saņemtajiem priekšlikumiem un iesniegumiem.

Studiju programmu regulārajā izvērtēšanā tiek iesaistīti studējošie, mācībspēki, absolventi, darba devēji, un iegūtā informācija par programmu studiju rezultātu un kvalitāti ietekmējošiem faktoriem tiek analizēta PPMF nodalās un vadības sēdēs. Studiju kursu un programmu apspriešanā tiek iesaistīti studējošo pašpārvaldes pārstāvji, kas piedalās MSVP un PPMF Domē. Par studiju programmu izvērtēšanas rezultātiem, kā arī par studiju programmu pilnveides procesā plānotajiem un īstenotajiem pasākumiem akadēmiskais personāls tiek informēts Domes sēdēs, MTN sēdēs, darbinieku sanāksmēs.

LU dokumenti: <https://www.lu.lv/par-mums/dokumenti/>

2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

LU, ievērojot demokrātijas un līdztiesības principus, kā arī atbilstoši LU kvalitātes vadības politikai, visos studiju procesa posmos, sākot no uzņemšanas, beidzot ar noslēguma darbu, tiek nodrošināta reflektantu un studentu līdzdalība LU studiju procesa novērtēšanā. Jautājumos par uzņemšanas procedūru, LU reflektantiem ir tiesības iesniegt sūdzības uzņemšanas komisijas priekšsēdētājam.

LU reflektantu tiesības iesniegt sūdzības par pārkāpumiem uzņemšanas procedūrā paredz [Uzņemšanas noteikumi Latvijas Universitātē](#) (LU Senāta 30.05.2016. lēmums Nr.15), nosakot sūdzības iesniegšanas, izskatīšanas un lēmuma apelācijas kārtību.

Savukārt, studiju kvalitātes uzlabošanas nolūkā studentiem ir tiesības iesniegt priekšlikumus un sūdzības par studiju procesu norisi, t.sk. par pārbaudījumu un noslēguma darbu vērtēšanu. Studiju procesa kvalitātes nodrošināšanas nolūkā LU ir izstrādāta un ieviesta "Studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtība" (LU 18.02.2002. rīkojums Nr.1/21). Kārtība nosaka, kādā formā studējošie individuāli vai grupās var rakstveidā iesniegt priekšlikumus un sūdzības, kā arī to reģistrācijas un izvērtēšanas kārtību. Priekšlikumus un sūdzības par studiju procesu var iesniegt fakultāšu dekāniem (par nodarbību sarakstu, studiju organizāciju fakultātē, fakultātes īstenoto studiju kvalitāti un tās pilnveidošanu, fakultātes darbinieku pienākumu nepildīšanu u. c.). Atbildes uz priekšlikumiem uz sūdzībām jāsniedz 15 dienu laikā vai 30 dienu laikā, ja ir nepieciešama papildus informācija. Būtiski, ka minētās kārtības 17. punkts tieši noteic, ka: "Fakultātes dekānam katra akadēmiskā gada beigās jāiesniedz LU vadībai pārskats par pagājušajā akadēmiskajā gadā saņemtajām sūdzībām un pieņemtajiem lēmumiem to sakarā." Tas liecina par iekšējas kontroles mehānismu un sūdzību iesniegšanas, lēmumu pieņemšanas, studējošo tiesību un interešu ievērošanas ciklisku monitoringu, kas ir nozīmīgs šīs sistēmas pienācīgas funkcionēšanas nodrošināšanā un arī iespējamajā pilnveidē.

Pilnīgai LU studiju procesu novērtēšanai ir izstrādāta un ieviesta "Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē", kurā ir noteiktas studējošo tiesības iesniegt sūdzības par studiju kursu starppārbaudījumu un pārbaudījumu procesuālo vai vērtēšanas kārtību un noteikta šo sūdzību izskatīšanas kārtība. Studējošajam ir tiesības iesniegt iesniegumu

mācībspēkam, kurš ir vērtējis pārbaudījumu piecu darbdienu laikā no vērtējuma paziņošanas LUIS (pie nosacījuma, ka pirms sūdzības iesniegšanas studējošais ir pieprasījis no mācībspēka vērtējuma pamatojumu). Docētājam iesniegumu jāizskata 5 darba dienu laikā. Ja mācībspēks uzskata, ka studējošā iesniegums nav pamatots, tad viņš iesniegumu nodod izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai katedras vadītājam.

Attiecībā uz noslīguma darbiem ir pieņemts "Nolikums par noslīguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē" (LU Senāta 27.12.2011. lēmums Nr.183), kurš noteic, ka studējošie ir tiesīgi iesniegt apelāciju, ja dekāns viņam nav devis atļauju kārtot noslīguma pārbaudījumus vai par noslīguma pabaudījuma norisi.

LU darbojas arī Akadēmiskā šķīrējtiesa, kuras nolikums paredz iespēju vērsties arī šajā koleģiālajā institūcijā par jebkuru ar studijām saistītu jautājumu, t.sk., arī vērtēšanas principu ievērošanas kontroli.

Studējošajiem ir tiesības apstrīdēt rīkojumu par eksmatrikulāciju, kas pieņemts "Latvijas Universitātes valsts budžeta dotēto studiju vietu konkursa (rotācijas) kārtības" (LU Senāta 25.06.2010. lēmums Nr. 381). Savukārt "Studiju maksas atvieglojumu piemērošanas kārtība (LU 14.04.2009. rīkojums Nr.1/89) paredz studējošajiem iespēju lēmumus par studiju maksas atvieglojumu piešķiršanu vai nepiešķiršanu apstrīdēt mēneša laikā no lēmuma paziņošanas studējošajam, iesniedzot LU rektoram adresētu rakstveida iesniegumu, kuru rektoram jāizskata mēneša laikā.

Savukārt "Studiju pārtraukšanas kārtība Latvijas Universitātē" (LU Senāta 01.12.2008. lēmums Nr.178) paredz tiesības apstrīdēt dekāna lēmumu par atteikumu piešķirt studējošajam studiju pārtraukumu. Arī "Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē" (LU 08.06.2009. rīkojums Nr. 1/128) paredz tiesības noteiktā termiņā apstrīdēt dekāna pieņemtos lēmumus.

Ievērojot studējošo tiesības arī ārpus studiju procesa, tiem studējošiem, kuri izmanto LU dienesta viesnīcas, "Latvijas Universitātes dienesta viesnīcu iekšējās kārtības noteikumi" (LU 30.06.2009. rīkojums Nr. 1/171) nosaka studējošo tiesības un pienākumus, t.sk. tiesības iesniegt sūdzības par problēmām dienesta viesnīcās. Šādus jautājumus risina dienesta viesnīcas vecākais.

Ikviena studējošais ir tiesīgs ne tikai izmantot LU "Akadēmiskā ētikas kodeksa" paredzētās tiesības vērsties LU Akadēmiskajā ētikas komisijā par iespējamiem ētikas pārkāpumiem, bet iesniegt kodeksa un tā īstenojuma pilnveides priekšlikumus LU Akadēmiskajai ētikas komisijai.

Visu procesu priekšlikumi un sūdzības tiek reģistrēti struktūrvienībās vai komisijās, kurā tās tiek iesniegtas, kā arī izdarītas atzīmes par sūdzības izskatīšanas rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem.

LU normatīvā līmenī sk. "Noteikumi par LU viesstudentu no Latvijas augstskolām" (LU 25.01.2006. rīkojums Nr. 1/17) ir definējusi principu, ka arī viesstudentiem studiju procesā LU ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā LU studentiem, kas nozīmē, ka sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēma vienlīdz lielā mērā attiecināma arī uz šiem studentiem.

No iepriekš minētā secināms, ka LU sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēmas centralizētais segments aptver visas ikviena studējošā studiju dzīves sastāvdaļas, jo attiecināms kā uz uzņemšanu LU, tā arī studijām visa cikla garumā, kā arī uz noslīguma pārbaudījumiem.

Pārskata periodā PPMF dekāns saņēmis vienu PBSP "Māksla" studentu grupas rakstveida sūdzību, kas ietvēra lūgumu izskatīt iespēju mainīt studiju kursa docētāju. Izskatot iesniegumu sadarbībā ar nodaļas vadītāju (tobrīd – Izglītības zinātņu nodaļas) un PBSP "Māksla" direktori, tika rasts risinājums docētāja maiņai. Šis iesniegums tika ņemts par pamatu arī saistīto studiju kursu docētāju

izvēlei. Vienu rakstveida sūdzību par pasniedzēja maiņu noteiktam studiju kursam pārskata periodā saņēmusi arī PBSP direktore.

Studiju programmas akadēmiskais un administratīvais personāls vienmēr ir ieinteresēts uz klausīt studējošo priekšlikumus un iebildumus par studiju programmas saturu un realizāciju, un studējošie to zina un arī izmanto.

Vispirms studējošo ierosinājumi vai sūdzības nonāk pie metodiķa, docētāja un/vai studiju programmas direktora. Ir saņemti gan mutiski, gan rakstiski priekšlikumi, un tie visi tiek izskatīti. Gadījumos, kad ierosinātās izmaiņas var neatbilst visa kursa vai akadēmiskās grupas studējošo interesēm, jautājums tiek izskatīts tikai pēc rakstiska iesnieguma ar vairākuma akadēmiskās grupas studējošo parakstiem. Visbiežāk pēc studējošo ierosinājuma tiek mainīti nodarbību norises laiki (lai būtu iespējams apmeklēt kādu C daļas kursu vai nodarbību ārpus fakultātes) un vietas (lai atbrīvotu telpu kādam īpašam pasākumam). Dīvos gadījumos, apspriežoties ar docētāju, ir panākta vienošanās par kursa noslēguma pārbaudījuma nosacījumu maiņu.

Saistībā ar Covid-19 pandēmijas izraisītajiem ierobežojumiem 2020. gada pavasara semestrī ir ņemta vērā studējošo vēlme pārcelt uz vēlāku laiku profesionālās prakses atskaišu termiņus. Tāpat pēc studējošo ierosinājuma tika pārskatīti un modificēti atbilstoši attālināto studiju principiem diplomdarbu radošo projektu iesniegšanas nosacījumi.

Ikdienas saskarsmē studējošie izmanto iespēju programmas direktoram izteikt mutiskas sūdzības/ierosinājumus, tostarp:

- par nodarbību sarakstu;
- par studiju organizāciju fakultātē;
- par fakultātes īstenoto studiju programmu kvalitātes pilnveidošanu;
- par fakultātes darbinieku pienākumu nepildīšanu vai pildīšanu nepilnā apjomā;
- par plaģiātisma pazīmju konstatēšanas nepamatotību utt.

Saņemti arī mutiski ierosinājumi pārskatīt noslēguma pārbaudījuma eksāmenā vai aizstāvēšanā iegūto vērtējumu, tomēr, tā kā iebildumi nav saistīti ar aizstāvēšanas procedūru un vērtējumi nav apstrīdami (apelācijas komisijā tie netiek izskatīti), pēc pārrunām ar studējošajiem rakstveida iesniegumi netiek iesniegti.

2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei.

Lai kontrolētu, analizētu, prognozētu studējošo skaita dinamiku, LU divas reizes gadā apkopo datus par:

- reflektantu un imatrikulēto skaitu un to profilu raksturojošus datus, tādus kā vidējās izglītības ieguves iestāde, iestādes absolvēšanas gads, vidējās izglītības pārbaudījumos iegūtais vērtējums, vecums, dzimums, iepriekš iegūtā augstākā izglītība un tās pārbaudījumos iegūtais vērtējums;
- studējošo skaits, sadalījumā pa fakultātēm, studiju programmām, studiju līmeņiem, studiju gadiem, studiju formām un veidiem, studiju finansējuma avots, studiju statuss - eksmatrikulēts kā akadēmiskās saistības nenokārtojais, eksmatrikulēts kā finansiālās saistības nenokārtojais, eksmatrikulēts kā grādu ieguvis (absolvents), studiju pārtraukumā.

Lai kontrolētu studējošo studiju gaitu un programmas izpildi, LU apkopo datus par:

- studējošo studiju kursu apguves starpvērtējumu un gala vērtējumu, sadalījumā pa pārbaudījumu veidiem, noslēguma pārbaudījumu gala rezultātus, vidējo svērto atzīmi; dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studiju programmas izpildi, atbilstoši programmas apguves nosacījumiem, sadalījumā pa studiju semestriem, programmas daļām (obligātā daļa, ierobežotās izvēles daļa, brīvās izvēles daļa un citas, atbilstoši programmas uzbūvei); dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studējošo akadēmiskos parādus kredītpunktus, sadalījumā pa studiju semestriem, programmas daļām, studiju kursiem; dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studējošo līgumā paredzētā studiju apmaksas grafika izpildi, sadalījumā pa studiju programmām, semestriem.

Lai iegūtu informāciju studiju resursu plānošanai un efektīvai izmantošanai, saistībā ar studiju programmām tiek apkopota šāda statistiska informācija:

- studiju vietu finansējums, sadalījumā pa valsts budžeta finansētām, LU finansētām un studējošo apmaksātām studiju vietām;
- studējošo stipendiju saņēmēju skaits un studiju kredītu, un studējošo kredītu saņēmēju skaitu;

Lai nepieļautu akadēmiskā godīguma principu pārkāpumus LU studējošo noslēguma un promocijas darbos, LU nodrošina visu aizstāvēšanai iesniegto studējošo noslēguma un promocijas darbu automatisku pārbaudi ar Vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmas palīdzību, veicot darbu savstarpēju salīdzināšanu ar LU un citu augstskolu Sistēmā uzkrātajiem noslēguma darbiem.

Par akadēmiskā godīguma ievērošanu Studiju virzienā informāciju skatīt I. daļas 1.7. nodaļā.

Lai novērtētu studējošo, absolventu un darba devēju apmierinātību ar studiju kvalitāti un tās rezultātiem, kā arī lai veiktu nepieciešamos pilnveides pasākumus, LU organizē un apkopo datus par šādām aptaujām:

- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju uzsākšanu, kas tiek veikta elektroniski reizi gadā. Aptaujas mērķis ir noskaidrot studiju virziena un programmas izvēles motivāciju un informācijas iegūšanas avotus, kā arī iegūt pieteikšanās un reģistrēšanās procesa novērtējumu, lai pilnveidotu studentu piesaistīšanas pasākumu kopumu. Datus apkopo un analizē LU Studiju departaments, bet nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina LU vadība, fakultātes vadība, programmu direktori, sadarbībā ar LU administratīvajiem departamentiem;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par pirmo studiju pieredzi, kas arī tiek veikta elektroniski reizi gadā. Aptaujas mērķis ir iegūt pirmās studiju pieredzes LU un studiju atbalsta pasākumu novērtējumu, lai pilnveidotu studiju vidi un veicinātu studentu adaptāciju. Datus apkopo un analizē LU Studiju departaments, ar tiem tiek iepazīstināta fakultātes vadība un departamenti. Nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina fakultātes vadība un Studiju departaments, sadarbībā ar citiem LU departamentiem;
- lai noskaidrotu studējošo viedokli par studiju kursu saturu un iegūtu mācībspēku darba novērtējumu, katru semestri elektroniskā formā tiek veikta aptauja par studiju kursiem, tai skaitā, par studiju praksi, kursa darbiem un noslēguma darbiem. Datus apkopo LUIS un tie ir pieejami mācībspēkam, programmu direktoriem un fakultātes dekānam, Studiju departamentam. Datu analīzi veic programmu direktori, dekāns, nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina programmas direktors, dekāns un studiju virziena padome. Rezultātus izmanto, gatavojot ikgadējos studiju virzienu pārskatus, kā arī gatavojot studiju programmu attīstības plānus.

- ar mērķi iegūt studentu vērtējumu par studiju programmu tās tālākai attīstībai, studiju procesa pilnveidei, kvalitātes un studiju vides uzlabošanai, tiek veikta pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu kopumā. Aptauja tiek veikta elektroniskā formā vienu reizi par katru studiju programmu. Rezultātu apkopojumu veic LUIS un tas ir pieejams programmu direktoriem un fakultātes dekānam. Datu analīzi veic programmu direktori, dekāns, nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina programmas direktors, dekāns un studiju virziena padome. Rezultātus izmanto, gatavojot ikgadējos studiju virzienu pārskatus, studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus virziena akreditācijai un pārkreditācijai, kā arī gatavojot studiju programmu attīstības plānus.
- lai apzinātu galvenos studiju pārtraukšanas iemeslus un sekmētu studējošo atbiruma samazināšanu, tiek veikta aptauja studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas vai jau pārtraukuši studijas. Aptauja tiek veikta visa akadēmiskā gada laikā, savukārt, rezultātus Studiju departaments apkopo reizi semestrī.
- absolventu aptaujas mērķis ir iegūt absolventu apmierinātības novērtējumu par apgūtās programmas kvalitāti, par LU iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, par absolvētās studiju programmas ieguldījumu viņu nodarbinātībā, kā arī par studiju turpināšanas plāniem. Aptauja tiek veikta reizi trijos gados, elektroniski aptaujājot iepriekšējo trīs gadu absolventus, rezultāti tikuši izmantoti studiju kursu satura uzlabošanai un papildināšanai (piemēram, Arhitektūras pamati I-IV, Kompozīcija dizainā I-IV u. c.), studiju procesa organizēšanas uzlabošanai (piemēram, studentu informētības veicināšanā un informācijas aprites sakārtošanā) un akadēmiskā personāla izvēlei (piemēram, studiju kursus Fotografēšana I un II). Nepārtraukti tiek nodrošināta atgriezeniskās saites uzturēšana iesaistīto pušu informēšanai par absolventu sasniegtajiem mācīšanās rezultātiem un kompetenci. Regulārās nodaļas sēdēs un metodiskajos semināros mācībspēki dalās savstarpējā pieredzē un informē kolēģus par absolventu un nozares pārstāvju viedokli par programmas satura aspektiem, kurus nepieciešams integrēt studiju procesā, un aktīvi tiek sekots līdzi absolventu karjeras izaugsmei;
- darba devēju aptaujas mērķis ir noskaidrot, kā darba devēji vērtē LU absolventu iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību darba tirgus prasībām. Tā kā darba devēju, pie kuriem strādā virziena absolventi, atsaucība nav liela un nav iespējams iegūt plašu pārskatu, tiek aptaujāti tie darba devēji, pie kuriem 3. un 4. studiju gadā studējošie dodas profesionālajā praksē, tādējādi iegūstot informāciju par zināšanām un prasmēm, kuras vēl būtu jāpilnveido. Aptauja tiek veikta katru gadu papīra formā. Darba devēju ieteikumi tiek ņemti vērā, uzklusot arī tos darba devēju pārstāvjus, kas piedalās Studiju virziena padomē vai gala pārbaudījumu eksaminācijas komisijā. Pēc šiem ieteikumiem tiek veiktas izmaiņas studiju kursu saturā, piemēram, studiju kursā Uzņēmējdarbības ekonomika tika iekļauts jautājums par dizaina produkta radīšanas izmaksu aprēķina (tāmes) sastādīšanu, vai tiek veidoti jauni kursi, piemēram, Digitālo produktu dizains (PBSP "Māksla" programmā iekļauts 2019. gadā). Tāpat pēc darba devēju ieteikumiem tiek pilnveidota diplomdarbu izstrādes metodika.

Ik gadu studiju virziena vadītājs sadarbībā ar studiju programmu direktoriem gatavo pārskatu par studiju virziena un tajā iekļauto programmu darbību akadēmiskā gada laikā. Pārskata gatavošanā tiek veikta statistikas datu apkopošana un analīze, un iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveides plāna izstrādei un īstenošanai. Pārskats ietver šādus statistikas datus, kas tiek apkopoti un analizēti ik gadu:

- augstākās izglītības iestāžu (AII) Latvijā, kuras īsteno studiju virzienus, uzskaitījums un kopskaits;
- studiju programmu skaits citās AII īstenotajos studiju virzienos, sadalījumā pa studiju līmeņiem un norādot kopskaitu;

- studiju programmu, kas tiek īstenotas citu All īstenotajos studiju virzienos, raksturojums;
- studējošo skaits programmās, norādot kopskaitu, 1. studiju gadā imatrikulēto skaitu, absolventu skaitu;
- mācībspēku mobilitāte pārskata periodā;
- darba devēju iesaiste programmās pārskata periodā;
- programmu studējošo skaits, kuri studē ārvalstu augstskolās apmaiņas programmu ietvaros;
- ārvalstu studējošo skaits programmās;
- rezultātu kopsavilkums un analīze par studējošo aptauju par programmas studiju kursiem;
- rezultātu kopsavilkums un analīze par studējošo aptauju par programmu kopumā.

Konkrēti piemēri, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei, aprakstīti ziņojuma III. daļas 2. nodaļā.

2.5. ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums. Norādīt, kurš/-i no ESG 1. daļas standartiem tiek uzskatīti kā izaicinājums un, kuriem tiek pievērsta pastiprināta vērība.

LU studiju kvalitātes nodrošināšanai ievēro „Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā” (ESG). Informācija, kā studiju kvalitātes nodrošināšanā tiek ievēroti ESG, atspoguļota 2.4. tabulā.

2.4. tabula. „Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā” (ESG) ieviešana Latvijas Universitātē

**„Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā” (ESG)
1. daļa** **ESG ievērošana LU studiju virzienos**

1.1. Kvalitātes nodrošināšanas politika	<p>LU veido savu kvalitātes nodrošināšanas politiku, kas ir daļa no Universitātes stratēģiskās vadības un atbilstīga Latvijas Republikas normatīvajām prasībām augstākās izglītības ārējai kvalitātes novērtēšanai, ņemot vērā nacionālo un starptautisko kontekstu augstākajā izglītībā un pētniecībā. LU kvalitātes nodrošināšanas politika, t. sk. informācija par iesaistītajām pusēm un procedūrām, ir publiskota LU mājas lapā un LU normatīvo aktu sistēmā (NAS). LU kvalitātes sistēma atbalsta kvalitātes kultūras veidošanos, kuras ietvaros visas iekšējās ieinteresētās puses (LU vadība, struktūrvienību vadība, personāla locekļi un studenti) uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanā dažādos Universitātes vadības līmeņos. LU kvalitātes nodrošināšanā tiek iesaistītas arī ārējās ieinteresētās puses, piemēram, darba devēji un neatkarīgie eksperti. Kvalitātes nodrošināšanas politika tiek īstenota daudzveidīgos iekšējās kvalitātes nodrošināšanas procesos, kuros iesaistās gan akadēmiskā, gan vispārējā personāla pārstāvji, gan studējošie.</p>
1.2. Programmu izstrāde un apstiprināšana	<p>Studiju programmu izstrādi un apstiprināšanu LU nosaka „<i>Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums</i>” .</p> <p>Studiju programmas ir izstrādātas atbilstīgi LU stratēģijai un tām ir formulēti sagaidāmie mācīšanās rezultāti. Studiju programmas tiek izstrādātas un aktualizētas, iesaistot studentus.</p> <p>Studiju programmu kursu saturs tiek izstrādāts atbilstīgi programmai izvirzītajam mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem. Programmas apguves rezultātā iegūstamās zināšanas, prasmes un kompetence ir noteiktas un aprakstītas atbilstoši augstākās izglītības līmeņiem Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrā, kas attiecināma uz Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras atbilstošo līmeni.</p> <p>Studiju programma "Māksla" izstrādāta un apstiprināta atbilstoši Ministru kabineta profesionālās bakalaura studiju programmas izstrādes noteikumiem (MK noteikumi Nr. 512, 26.08.2014) un atbilstoši LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumam (LU Senāta lēmums Nr. 102, 24.04.2017.) ar grozījumiem (LU Senāta lēmums Nr. 36, 28.10.2019.) un dokumentos reglamentētajai kārtībai, veicot apjomīgu priekšizpēti un vairāku pakāpju izvērtēšanu, tostarp iesaistot ārējos ekspertus un LU darbībā iesaistītās puses.</p>
1.3. Studentcentrēta mācīšanās, mācīšana un novērtēšana	<p>LU, īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, veicina, lai studiju programmas īstenotu tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesā un tā pilnveidošanā.</p> <p>Studiju programmu kursu docētāji aktualizē studiju kursu aprakstus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu formulēšanai – lai tie būtu izprotami studentiem, tādējādi tiktu sekmēta studentu līdzdalība un līdzatbildība studiju procesā, kā arī studentu sekmju vērtēšana atbilstu studentcentrētas augstākās izglītības pieejai.</p>

1.4. Studentu
imatrikulācija, studiju
gaita, kvalifikāciju atzīšana
un sertifikācija

LU izmanto iepriekš noteiktus un publicētus noteikumus, kuros apraksta visu studenta studiju dzīvi, sākot no studenta uzņemšanas (<https://www.lu.lv/gribustudet/uznemsanas-kartiba/pamatstudijas/>), studiju gaitu, viņa iepriekšējo studiju un pieredzes atzīšanu un absolvēšanu.

Īpaša vērība LU tiek veltīta pirmā kursa studentu atbalstam adaptācijai akadēmiskajā un sociālajā vidē. To nodrošina gan vecāko kursu studentu – mentoru –, gan akadēmiskā personāla pārstāvju – kuratoru – atbalsta sistēma.

LU īsteno augstākās izglītības kvalifikāciju, studiju periodu, tostarp mobilitātē apgūto, un iepriekš iegūtās izglītības atzīšanu, ieskaitot neformālās un ikdienas mācīšanās atzīšanu, kas ir būtiskas sastāvdaļas, lai nodrošinātu studenta studiju gaitas virzību.

Atbilstošas kvalifikāciju atzīšanas procedūras balstās uz LU atzīšanas praksi, kas saskan ar Lisabonas Konvencijas par kvalifikāciju atzīšanu principiem.

Absolvējot studiju programmas, studenti saņem iegūto augstāko izglītību apliecinājošu diplomu ar diploma pielikumu, kuri izskaidro iegūto grādu vai kvalifikāciju, ieskaitot sasniegtos mācīšanās rezultātus, kā arī apgūto studiju kontekstu, līmeni, saturu un statusu.

1.5. Mācībspēki

LU akadēmisko amatu vietu noteikšanu un darbā pieņemšanu, kvalifikācijas prasības, uzdevumus un vēlēšanu kārtību, kā arī akadēmiskā atvaļinājuma piešķiršanu un amatu aizstāšanas darbinieka prombūtnes laikā nosacījumus reglamentē „Nolikums par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem” (LU Senāta 31.10.2011. lēmums Nr. 153). Šis nolikums pieņemts, pamatojoties uz LR Augstskolu likumu, Zinātniskās darbības likumu, Izglītības likumu, LU Satversmi, Darba likumu un citiem atbilstīgiem ārējiem normatīvajiem aktiem. Akadēmiskā amata vietas ieņemšana notiek atklāta konkursa kārtībā.

Docētāju loma ir būtiska, nodrošinot studiju un zinātnes vienotību, īstenojot studentcentrētu studiju procesu, tāpēc LU piedāvā iespējas un mudina mācībspēkus pilnveidot savu profesionalitāti, veicina zinātnisko darbību, tādējādi stiprinot saikni starp studijām un zinātnisko pētniecību, veicina inovācijas mācīšanas metodēs un jaunu tehnoloģiju izmantošanu studiju procesā.

LU nodrošina savu mācībspēku kompetences pilnveidi, piedāvājot dažādas tālākizglītības programmas, veicinot akadēmiskā personāla koleģiālo mācīšanos. Detalizētāk LU docētāju profesionālās pilnveides sistēma raksturota pašnovērtējuma ziņojuma daļā „Mācībspēku izaugsmes veicināšanas (didaktisko prasmju uzlabošanas un kvalifikācijas paaugstināšanas) novērtējums”.

1.6. Mācību resursi un atbalsts studentiem

LU nodrošina mācīšanu – mācīšanos veicinošu studiju vidi un atbalstošu un pieejamu mācīšanās resursu klāstu (gan fiziskās vides resursus, piemēram, bibliotēkas, studiju aprīkojumu un IT infrastruktūru, gan cilvēkresursus – mācībspēkus, studiju metodiķus u.c.). Akadēmiskais un vispārējais personāls veicina studējošo informētību pieejamajiem atbalsta pasākumiem studijās, par mobilitātes iespējām. Plānojot un īstenojot mācīšanās resursus un atbalstu studentiem, tiek ņemta vērā gan studentu mērķgrupas daudzveidība (piemēram, studenti ar dzīves pieredzi, nepilna laika, strādājošie un ārzemju studenti, kā arī studenti ar īpašām vajadzībām), gan arī virzība uz studentcentrēto mācīšanos un elastīgu mācīšanas un mācīšanās veidu izmantošanu. Būtiska loma atbalsta pakalpojumu sniegšanā ir atbalsta un administratīvajam personālam, tādēļ tiek pievērsta uzmanība personāla kvalifikācijai un tiek dota iespējas pilnveidot savas kompetences.

1.7. Informācijas vadība

Informācijas uzkrāšana un informācijas vadība LU tiek nodrošināta studējošo, mācībspēku, studiju kursu, studiju programmu, studiju virzienu, zinātnes virzienu, stratēģisko attīstības virzienu līmenī, izmantojot LU informatīvās sistēmas. LU analizē un izmanto nepieciešamo informāciju efektīvai studiju programmu pārvaldībai un citām aktivitātēm. Lai pieņemtu pamatotus lēmumus, piemēram, katru gadu tiek analizētas studentu un absolventu aptaujas, kas ir nozīmīga informācija iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmā. LU Informatīvajā sistēmā (LUIS) tiek apkopota informācija par studentu imatrikulāciju, sekmēm, eksmatrikulāciju u. c. Studenti un personāls tiek iesaistīti informācijas ieguvē un analīzē, kā arī pēcnovērtējuma darbību plānošanā.

Informācijas vadībā iesaistīti studējošie, mācībspēki, studiju programmu direktori, darba devēji un absolventi, struktūrvienības (nodaļu/katedru u.c.) un pamatstruktūrvienības (fakultāšu u.c.), administrācija (departamenti, vispārējais personāls) un vadība.

1.8. Sabiedrības
informēšana

LU regulāri portālā publicē aktuālos galvenos LU darbības studiju un pētniecības rādītājus, padarot tos viegli pieejamus gan esošajiem, gan topošajiem studentiem, gan absolventiem, gan citām iesaistītajām pusēm un plašākai sabiedrībai. LU sniedz informāciju par savu darbību, tajā skaitā par piedāvātajām studiju programmām un atlases kritērijiem uzņemšanai tajās, programmās iegūstamo akadēmisko vai zinātnisko grādu, kvalifikāciju, plānotajiem mācīšanās rezultātiem, izmantotajām mācīšanas – mācīšanās metodēm, sekmju vērtēšanas kritērijiem un pārbaudījumu veidiem, kā arī studentiem pieejamām mācīšanās iespējām, atbalsta resursiem studijās un informāciju par absolventu nodarbinātību. Piemēram, informācija par visām studiju programmām pieejama LU programmu meklētājā.

Fakultātes tīmekļa vietnēs papildus LU kopīgām aktualitātēm, tiek informēts par fakultātes jaunumiem un aktivitātēm, īstenojamām studiju programmām, kā arī fakultātes pētniecisko darbību, tostarp projektiem, konferencēm, publikācijām, un fakultātes sadarbības partneriem, sadarbības aktualitātēm un sadarbības iespējām. LU regulāri veido gan elektroniskos, gan drukātos komunikācijas materiālus, tostarp gada pārskatu, studiju programmu katalogu u. c., kuri pieejami elektroniski LU tīmekļa vietnē, bet drukāti - LU ēku informācijas stendos, pasākumos, vidusskolās, bibliotēkās u. c. Ārējai komunikācijai ar sabiedrību LU aktīvi izmanto sociālos tīklus, bet iekšējai komunikācijai ar studējošajiem un darbiniekiem LU izmanto iekštīklu jeb intranetu, kā arī piešķir studējošajiem un darbiniekiem LU e-pasta adresi, kas izmantojama gan informācijas ieguvei, gan visa veida abonēto elektronisko resursu izmantošanai.

1.9. Programmu
apsekošana un regulāra
pārbaude

LU nepārtraukti izvērtē savas īstenojamās studiju programmas, lai pārliecinātos, ka izvirzītie mērķi tiek sasniegti un tie atbilst studentu un sabiedrības vajadzībām. Izvērtēšana kalpo par pamatu lēmumu pieņemšanai turpmākai studiju programmu attīstībai, tādējādi nodrošinot programmu nepārtrauktu pilnveides procesu.

Izvērtēšanas procesā tiek novērtēts studiju programmas saturs, ņemot vērā darba tirgus vajadzības, jaunāko zinātnisko pētījumu rezultātus konkrētajā nozarē, tādējādi nodrošinot programmas aktualitāti. Studiju programmu regulārā pārskatīšanā tiek iesaistīti darba devēji, studenti (izvērtētas studentu vajadzības un apmierinātība), un akadēmiskais personāls, lai nodrošinātu atbilstoša snieguma un atbalstošas un efektīvas mācīšanās vides studentiem izveidošanu. Programmas izvērtēšanas rezultāti tiek publicēti ikgadējā studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumos.

1.10 . Cikliska ārējā kvalitātes nodrošināšana

LU ievēro Latvijas Republikas noteikto ārējo regulējumu augstākās izglītības cikliskai ārējai kvalitātes nodrošināšanai saskaņā ar ESG. LU piedalās cikliskā ārējās kvalitātes nodrošināšanas procesā, kur tiek ņemtas vērā Latvijas augstākās izglītības iestādēm noteiktās prasības. Kvalitātes nodrošināšana LU ir nepārtraukts process, kas nenoslēdzas ar ārējo novērtējumu, bet gan nodrošina, ka ārējo ekspertu ieteikumi pēc iepriekšējās ārējās kvalitātes nodrošināšanas tiek ņemti vērā, katru gadu tiek izvērtēta kvalitāte, vērtējums atspoguļots studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumos.

LU īstenotā studiju virziena "Mākslas" regulāro akreditāciju ietvaros kontroles un pilnveides nolūkā ārējai institūcijai (AIKA) tiek sniegta informācija, tostarp par virziena studiju programmas darbību un sasniegumiem, lai saņemtu neitrālu vērtējumu – terminētu oficiālu atzinumu par tās darbības atbilstību prasībām nodrošināt atbilstošas kvalitātes studijas.

Studiju virziena un tajā esošo studiju programmu ārējā kvalitātes novērtējuma rezultātā LU iegūst tiesības izsniegt valsts atzītus diplomus par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu, tostarp PBSP "Māksla", apguvi uz noteiktu termiņu (2 vai 6 gadi).

Kā galvenie darbības virzieni saskaņā ar ESG kvalitātes nepārtrauktā pilnveidē LU tiek uzskatīti: Programmu izstrāde un apstiprināšana; Studentcentrēta mācīšanās, mācīšana un novērtēšana; Mācībspēki un mācību resursi un atbalsts studentiem.

Kā izaicinājums, kuram tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, saskaņā ar ESG kvalitātes kritērijiem LU studiju virzienā "Mākslas" tiek uzskatīta sadaļa 1.2. Programmu izstrāde un apstiprināšana. Virzienam "Mākslas" nepieciešams maģistra līmeņa studiju piedāvājums. Tas ir ticis risināts visai aktīvi, veidotas jau 3 maģistra studiju programmas, no kurām viena – kods 47214 "Sociālais dizains" guvusi atbalstu LU Senātā (Senāta lēmums Nr.205 n0 25.05.2015), bet saņemot daļēji kritisku ekspertu atzinumu no AIC, LU vadība nolēma programmas turpmāko virzību uz licencēšanu apturēt.

Risinot šo izaicinājumu, tika pieņemts lēmums veidot programmas moduli jaunajā maģistra studiju programmā "Tehnoloģiju inovācijas un dizains izglītībai", kas tika veiksmīgi licencēta 2020. gada maijā. Līdz ar to, studentiem, kuri vēlas turpināt savu izglītošanos LU, ir iespēja tās turpināt daļēji specializētā dizaina studiju modelī (18KP speciālajos ierobežotās izvēlesursos un 20KP maģistra darba izstrādesursos) studiju virzienā "Izglītība, pedagogija un sports".

Šī izaicinājuma risinājumam nepieciešami administratīvi lēmumi par iespējām attīstīt virzienu "Mākslas" LU ietvaros kopumā, īpaši, ņemot vērā to, ka arī virziens "Arhitektūra un būvniecība" kā studiju virziens tikai ar maģistra studiju programmu ir akreditēts Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultātē un iekļauts LU stratēģiskajos plānos, bet doktora studiju līmenī darbojas programma "Literatūrzinātne, folkloristika, māksla" (Humanitāro zinātņu fakultāte).

II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)

3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo

studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajām studiju programmām, kā arī pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju virziena attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo (katrai nostudiju virziena studiju programmām), norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām.

LU īstenotā studiju virziena "Mākslas" pieejamos naudas līdzekļus nosaka konkrētajam studiju virzienam paredzētais valsts budžeta finansējums (dotācija) un ienākumi no studiju maksām.

Valsts budžeta finansējuma apmēru konkrētajam studiju gadam nosaka saskaņā ar vienošanos starp Izglītības un zinātnes ministriju un LU. Finansējuma apmēru ietekmē:

- no valsts budžeta līdzekļiem finansēto studiju vietu skaits studiju programmā,
- studiju vietas bāzes izmaksas konkrētajā gadā,
- studiju programmas līmenis,
- izmaksu koeficients izglītības tematiskajai jomai.

Studiju maksas LU katrai programmai ik gadu tiek noteiktas, vadoties no studiju vietas plānotās pašizmaksas (kas ietver visas prognozējamās izmaksas – atlīdzību mācībspēkiem, materiāli tehnisko nodrošinājumu, infrastruktūras uzturēšanu un administrācijas izmaksas), prognozējamā studentu skaita un situācijas tirgū - citu augstskolu piedāvātajām studiju maksām. Studiju maksa konkrētam studentam katram studiju gadam tiek noteikta uz visu studiju laiku.

Gan valsts budžeta finansējums, gan studiju maksas tiek apkopotas kopējā LU budžetā konkrētajam finanšu gadam. LU budžets tiek veidots saskaņā ar budžeta veidošanas vispārējiem principiem un katram gadam noteikto budžeta kārtību.

Studiju virzienu studiju programmu īstenojošā pamatstruktūrvienība plāno studiju maksas ieņēmumus konkrētajam kalendārajam gadam, iesniedzot tos Studiju departamentā, kurš tos apkopo un iesniedz Finanšu un uzskaites departamentā kopējā LU budžetā veidošanai.

Saskaņā ar LU budžeta veidošanas principiem, studiju virziena paredzētie ieņēmumi tiek sadalīti šādi: studiju virziena tiešo un tieši attiecināmo izmaksu (atlīdzība mācībspēkiem, materiālo vērtību un pakalpojumu izmaksas, kā arī telpu un citas virzienu realizējošās pamatstruktūrvienības izmaksas) segšanai tiek novirzīti 74%, netiešo izmaksu (visu atbalstošo procesu – informācijas resursi, mārketinga, IT, finanšu uzskaites, pārvaldība, sporta, kultūras un sociālo aktivitāšu nodrošinājums, attīstības programmas) segšanai - 26%.

Attiecīgās pamatstruktūrvienības – fakultātes sadarbībā ar Finanšu un uzskaites departamentu plāno savas tiešās izmaksas konkrētajam finanšu gadam.

Finanšu un uzskaites departaments sagatavo kopējo LU budžeta projektu un LU kanclers to virza uz Senāta Finanšu un budžeta komisiju, no kurienes to savukārt virza uz apstiprināšanu LU Senātā.

Pēc kārtējā gada budžeta apstiprināšanas konkrētās pamatstruktūrvienības plānotie ieņēmumi un izdevumi tiek importēti LU IT sistēmā, kura ir sasaistīta ar grāmatvedības uzskaites sistēmu un nodrošina iespēju izsekot attiecīgās pamatstruktūrvienības faktiskajai finanšu situācijai visa gada garumā.

Par attiecīgās fakultātes finanšu resursu racionālu izmantošanu budžeta ietvaros ir atbildīgs fakultātes dekāns un izpilddirektors, kurš veic operatīvu pamatstruktūrvienības finanšu vadību.

Par budžeta izpildes pārraudzību un atbilstošu pārskatu sagatavošanu LU vadībai un kontrolējošajām organizācijām ir atbildīgs Finanšu un uzskaides departaments.

PPMF rīcībā esošie finanšu resursi katru gadu tiek plānoti atbilstoši LU budžetam un tiek izlietoti atbilstoši LU vadības apstiprinātajām tāmēm, kas nodrošina finanšu resursu izlietojuma kontroli. Finanšu resursu racionālu izmantošanu atbilstoši normatīvajiem aktiem un finanšu vadību fakultātē nodrošina dekāns un izpilddirektors. Atbalstu finanšu līdzekļu ilgtspējas nodrošināšanai un kontrolei sniedz LU Finanšu un uzskaides departaments un LU Zinātnes departaments.

PPMF zinātniskā darbība tiek finansēta no vairākiem avotiem: LU, kā zinātniskai iestādei piešķirtā bāzes un snieguma finansējuma, fakultātes piesaistītiem līgumpētījumiem, valsts pētījumu programmas līdzekļiem, kā arī no fakultātes pašu ieņēmumiem un no valsts dotācijas.

Bāzes un snieguma finansējums LU tiek piešķirts saskaņā ar 12.11.2013. MK noteikumiem Nr. 1316 "Kārtība, kādā aprēķina un piešķir bāzes finansējumu zinātniskajām institūcijām", savukārt LU iekšējie normatīvie akti nosaka finansējuma apmēru katrai struktūrvienībai, tā, piemēram, 2019.gadā piešķirtais bāzes un snieguma finansējums bija sadalīts starp LU struktūrvienībām saskaņā ar 11.06.2019. rīkojumu Nr. 1/227 "Par LU piešķirtā zinātniskās institūcijas bāzes finansējuma un snieguma finansējuma 2019.gadam izlietojumu". Fakultātes zinātniskais personāls var pieteikties arī centralizētajam atbalstam saskaņā ar 20.04.2018. rīkojumu Nr. 1/148 "Par LU Zinātniskās darbības attīstības atbalsta kārtības apstiprināšanu", saskaņā ar šo kārtību, atbalstu var saņemt: dalībai starptautiskos pasākumos, zinātnisko rakstu publicēšanai, starptautisko projektu pieteikumu sagatavošanai, zinātnisko pasākumu organizēšanai LU, zinātniskās darbības attīstības projektu īstenošanai un ilgtermiņa saistību izpildei. Lai sekmētu starptautisku projektu pieteikumu sagatavošanu, 29.11.2019. ir izdots LU rīkojums Nr. 1/435 "Par vienas vienības izmaksu izlietojuma apstiprināšanu", kas paredz papildu finansējumu starptautisko projektu pieteikumu izstrādei.

Tāpat ieguldījumu studiju virziena attīstībai sniedz pētniecības finansējums, nodrošinot gan iespiesto grāmatu un informācijas avotu, gan elektronisko resursu skaita pieaugumu, kā arī nozīmīgāko datubāzu abonēšanu, kuru materiāli tiek izmantoti studējošo pētniecības darbos un noslēguma darbu izstrādē.

Katru gadu, plānojot PPMF finanšu resursus, tiek paredzēti līdzekļi mācību, darba un dienesta komandējumiem. No šiem līdzekļiem apmaksā studējošo un darbinieku komandējumus ar dalību starptautiskajās konferencēs. PBSP "Māksla" katru gadu tiek plānoti komandējumi, lai nodrošinātu studiju kursu Plenērs I un II realizāciju.

Studiju programmas "Māksla" budžetu pārsvārā veido studiju maksa. 2018./2019. ak. gadā LU tika ieviesta jauna studiju programmu pašizmaksas izvērtēšanas sistēma, saskaņā ar kuru tiek noteiktas arī studiju maksas (sk. pielikumu "Studiju programmas pašizmaksas aprēķins"). Pamatojoties uz programmas pašizmaksu aprēķiniem, ir noteikta studiju maksa 2200 EUR gadā. Akadēmiskā personāla izmaksas ir apm. 41% no programmas budžeta, vispārējā personāla – apm. 18%, infrastruktūras izdevumi – 6%, manta un pakalpojumi – 2%, netiešās izmaksas – 26%. Pārskata periodā fakultātei pārceļoties uz bijušās RPIVA ēku, tika panākti viszemākie vispārējā personāla un infrastruktūras izdevumi proporcionāli uz studentu skaitu visā LU. Taču šo ietaupījumu būtiski samazina akadēmiskā personāla atalgojums, kas aug straujāk nekā bāzes finansējums un studiju maksa.

Šobrīd, kad 1. kursā imatrikulēto studentu skaits ar katru gadu nedaudz pieaug, tātad palielinās arī kopējais studentu skaits programmā, piesardzīgi prognozējot, paredzams, ka 2021./2022. ak. gadā to skaits varētu pieaugt līdz 225, uzlabojot programmas finansiālo situāciju un nodrošinot nelielu peļņu, ko varētu ieguldīt tehnoloģiskā nodrošinājuma pilnveidē.

Ar 2020. gada pavasara semestri studiju programmai ir arī sešas valsts budžeta studiju vietas. Tiek

plānots palielināt valsts budžeta vietu skaitu līdz 12 (3 vietas katrā kursā).

Lai nodrošinātu studiju programmas realizācijai nepieciešamo tehnisko aprīkojumu un programmatūru, pārskata periodā tika piesaistīti ES struktūrfondu līdzekļi vairāk nekā 130 000 EUR apmērā, kas ļāva pilnībā nokomplektēt divas jaunas datorklases, iegādāties lāzergriezēju, atjaunot fotoaparāturu un nodrošināt studijām nepieciešamās grafiskās programmatūras licenču iegādi un abonēšanu četriem gadiem.

3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem (specifisku aprīkojumu, kas paredzēts konkrētai studiju programmai, norādīt III. daļas 3. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas).

Virziena studijas tiek organizētas PPMF ēkā Imantas 7. līnijā 1, kuras kopējā platība ir gandrīz 9000 m². Ēka ir labā tehniskā stāvoklī. Tajā ir 38 telpas, kas pielāgotas studiju procesam, kuru ietilpība ir no 12 līdz 200 personām. Ēkā darbojas bibliotēka ar lasītavu, visā ēkā ir nodrošināts bezvadu internets. Studentu vajadzībām paredzēti brīvpieejas printeri/kopētāji (ar elektroniskām kartēm). PPMF bibliotēkā studentiem ir iespējas izstrādāt un noformēt studiju darbus, ir pieejams kopētājs, printeris, skeneris, faksa pakalpojumi (students par šiem pakalpojumiem norēķinās atbilstoši LU maksas pakalpojumu cenrādim, saņemot kases aparāta čeku). Ēkā ir arī ēdnīca, sporta zāle un deju mēģinājumu zāle, plašs pagals un āra sporta laukums.

Ēka ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, ir pacelājs pie kāpnēm un atbilstīgi ierīkotas sanitārās telpas. Telpu novietojums ir ļoti ērts sabiedriskā transporta ziņā, tieši blakus atrodas autobusa pietura un dzelzceļa stacija „Zolitūde”. Teritorijā atrodas stāvvietas studentu un mācībspēku personīgajam autotransportam.

Visas studiju auditorijas ir aprīkotas ar datoriem un multiprojekcijas aparatūru, dažas arī ar interaktīvajām tāfelēm un/vai dokumentu kamerām. Atsevišķās auditorijās ir aprīkojums, kas nodrošina video konferences iespējamību.

Telpu skaitā ir četras datorklases, kopā 96 darbstacijas. Viena klase aprīkota ar iMac datoriem, trīs PC datorklases ar Windows 10 operētājsistēmu, Microsoft Office 365 ProPlus biroja lietotnēm. Trijās datorklasēs instalēta un pieejama SPSS datu statistiskās apstrādes programmatūra. Materiāli tehniskais nodrošinājums 2020. gada rudenī ir papildinājies ar speciāli aprīkotu telpu 3D printēšanai.

Studentiem ir iespēja izmantot vairākus resursus:

- kopētājus, datorus, printerus,
- divas stacionārās un vienu portatīvu prezentācijas programmas iekārtu,
- datorklasi ar interneta pieslēgumu, grafoprojektoriem, kvalitatīvas tāfeles (baltās un magnētiskās), papīra pārliekamās tāfeles;
- kompānijas *Scientific Software International* datu modelēšanas paketi *Hierarchical Linear & Nonlinear Modeling HLM6*;
- pētījumu datu apstrādes IBM programmas *SPSS 22*, *AQUAD 7*, *AMOS*, *Mplus*;
- kompānijas *Scientific Software International* IRT skalu veidošanas paketi *PARCSAL*;
- kompānijas *StataCorp LP* datu statistiskās apstrādes paketi *STATA 12*;
- vizualizācijas paketi *Adobe Professional*.

Papildus studentiem ir brīva pieeja datoriem visā fakultātes ēkā – gan bibliotēkā, gan atpūtas telpās. Tas norāda uz pietiekami mūsdienīgiem apstākļiem, kas ļauj studentiem izmantot LU sniegtās tehnoloģiskās iespējas. Fakultātes 1. stāva foajē atrodas TV monitors, kur tiek izlikta aktuālā informācija par fakultātē notiekošo.

LU piedāvā studentiem un no 2015. gada 1. aprīļa arī darbiniekiem (akadēmiskajam un administratīvajam personālam) bezmaksas iespēju uz studiju (vai darba līguma) periodu iegūt lietošanā *Microsoft Office 365 ProPlus* un SPSS programmatūru privātam datoram. Lietotājs var aktivizēt produktu līdz 5 iekārtām vienlaicīgi. Studējošiem un docētājiem pieejama e-studiju vide *Moodle*, e-pastu bloks, LU darbinieku, pasniedzēju un studējošo adrešu grāmata un visa ar studiju procesu saistītā informācija.

Mēbeļu komplektācija ļauj mainīt auditoriju izkārtojumu un funkcijas atkarībā no nepieciešamības.

Tehnoloģiskajā nodrošinājumā ietilpst arī 8 krāsainie un vairāk nekā 20 melnbaltie lāzerprinteri, 3 skeneri, 6 kopētāji, funkcionālās pārbaudes instrumenti u. c. tehnika.

Pastāvīgi notiek auditoriju remonts un jaunu auditoriju iekārtošana, tehniskā aprīkojuma (tāfeļu, grafoprojektoru, datu projektoru, auditoriju apskaņošanas sistēmu, TV un video tehnikas) iegāde un uzstādīšana. Īstenotā bezvadu piekļuve internetam ļauj nodrošināt nodarbību metodisko pilnveidi.

PBSP “Māksla” pieejamais materiāli tehniskais nodrošinājums aprakstīts III. daļas 3. nodaļā.

3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei. Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāzu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datu bāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datu bāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

LU Bibliotēkas vispārīgs raksturojums

LU Bibliotēka iekļauta Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB1000) un valsts nozīmes bibliotēkas statusā akreditēta līdz 2022. gadam.

Piekļuve LU Bibliotēkas informācijas resursiem un pakalpojumiem, darba laiks

Bibliotēkas darbības pamatprincips ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam.

Pakalpojumi tiek sniegti LU Bibliotēkas 8 nozaru bibliotēkās saskaņā ar LU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem (01.02.2017. LU rektora rīkojums Nr. 1/39). Pakalpojumus, atbilstoši lietošanas noteikumiem, var izmantot LU studenti, mācībspēki, personāls, citas bibliotēkas, citu augstskolu studenti, kā arī ikviens iedzīvotājs. LU Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Nozaru bibliotēku darba laiks ir pielāgots lietotāju ērtībām. Darba dienās no plkst. 9.00-21.00, atsevišķās nozaru bibliotēkās no plkst. 9.00.-18.00, sestdienās no plkst. 9.00.-17.00. Dabaszinātņu bibliotēka un Zinātņu mājas bibliotēka ir pieejamas 7 dienas nedēļā 24 stundas diennaktī. Trīs nozaru bibliotēkas klientiem ir atvērtas visu gadu, arī vasaras periodā.

Dabaszinātņu bibliotēkā LU personālam (ieskaitot PPMF personālu) visu diennakti ir iespēja izmantot: brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtu grāmatu izsniegšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšanai un nodošanai, datorus, mobilo telefonu uzlādi. Iegādājoties Dabaszinātņu bibliotēkā kopēšanas kartes, lietotāji kopēšanas iekārtu var izmantot jebkurā diennakts laikā. Zinātņu mājas bibliotēkā LU personālam visu diennakti ir pieejams: brīvpieejas krājums, divas pašapkalpošanās iekārtas grāmatu izsniegšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšanai un nodošanai, kā arī portatīvo datoru izmantošanas pašapkalpošanās siena. LU Bibliotēka ir pirmā Baltijas valstīs, kur ir nodrošināta šāda iekārta un pakalpojums. Pašapkalpošanās iekārta aprīkota ar 36 portatīvajiem datoriem. LU personāls, izmantojot studenta vai darbinieka apliecības, jebkurā diennakts laikā portatīvos datorus var izņemt un tos izmantot 6 stundas ne tikai bibliotēkas zonā, bet visā ēkā.

Pamatā Studiju virziena studenti izmanto Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēku, kurā izvietots mākslas un dizaina nozares krājums un kura ir atvērta studējošiem ērtā laikā 53 stundas nedēļā (darba dienās 9.00-18.00, sestdienās 9.00-17.00). Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums. Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka izvietota 6 telpās, kuru kopējā platība ir 347,7 m². Tā atrodas Rīgā, Imantas 7. līnijā 1. Bibliotēkas lasītavā lietotājiem ir pieejamas 46 darba vietas, t. sk. 17 darba vietas darbam ar datoru. Kopš 2018. gada rudens bibliotēkas lasītava ir arī izstāžu vieta, kur savus darbus eksponē gan docētāji (kopā ar sadarbības augstskolām), gan studenti.

Bezmaksas pamatpakalpojumi

- Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām.

Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot Kopkatalogu no jebkuras mobilās ierīces un vietas, kur pieejams internets.

- Informācijas resursu piegāde

LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku. Pārējiem lietotājiem šī iespēja ir pieejama, pasūtot informācijas resursus tikai no Krātuves.

- Pašapkalpošanās

Visās nozaru bibliotēkās lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums. 5 nozaru bibliotēkās ir pieejamas pašapkalpošanās iekārtas grāmatu izsniegšanai/ nodošanai/ izmantošanas termiņu pagarināšanai. Zinātņu mājas bibliotēkā lietotājiem pieejama pašapkalpošanās datoru siena ar 36 portatīvajiem datoriem.

- Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana

Lasītavās iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās. Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā lietotājiem ir pieejamas 46 darba vietas (17 datorizētas un 29 darba vietas bez datoriem).

- Nakts abonements, informācijas resursu iepriekšēja rezervēšana

Pakalpojuma “Nakts abonements” mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām. Ja informācijas resurss netiek nodots laikā, par tā termiņa nokavēšanu tiek piemērots līgumsods saskaņā ar LU Bibliotēkas maksas

pakalpojumu cenrādi.

- Informācijas resursu piegāde vasarā

Vienu reizi nedēļā lietotāji sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka) var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.

- Uzziņas un konsultācijas

Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzziņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants un nozaru bibliotēku personāls sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzziņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam.

LU Bibliotēkas galvenais uzziņu konsultants (Bibliotēkā Aspazijas bulvārī) nodrošina LU Bibliotēkas oficiālo un kopējo informacionālās apkalpošanas servisu. Lietotājus konsultē elektroniski: info-bibl@lu.lv, telefoniski: 28623551, WhatsApp 28623551, izmantojot *Skype* – adrese: LU Bibliotēkas konsultants. Konsultācijas sniedz arī ikviens nozares bibliotēkas darbinieks uz vietas bibliotēkā vai pa tālruni, izmantojot e-pastu, *Skype*.

Neskaidrību gadījumos lietotāji var izmantot arī LU portāla Bibliotēkas sadaļā pieejamās iespējas: “Jautā bibliotēkām”, “Biežāk uzdotie jautājumi”, “Izsaki savu viedokli”.

- Lietotāju apmācības

Apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem.

Bibliotēka organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, kā arī attālināti. Rīko praktiskas mācību ekskursijas Bibliotēkā, lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci.

Īpaša uzmanība tiek veltīta ārzemju studentiem. Bibliotēka ir sagatavojusi un vada prezentācijas angļu valodā “Step by step, the library of UL – for you!”, nodarbībās datorklasēs tiek apgūtas e-resursu lietošanas prasmes.

Bakalaura studiju programmu studējošiem paredzētas šādas nodarbības: prezentācija “Soli pa solim: Bibliotēka Jums”, nodarbības “Elektroniskais kopkatalogs un Primo Tavām veiksmīgām studijām” (90 min.), “Iepazīsti e-resursus” (90 min.), “E-resursi nozarē” (90 min.), e-kurss “Ievads informācijpratībā” (C daļas kurss).

Akadēmiskajam un zinātniskajam personālam paredzētas šādas nodarbības: “Bibliogrāfiju un citēšanas pārvaldības rīki” (90 min.), “Datubāzu Web of Science un Scopus izmantošana studiju un pētniecības darbā” (90 min.), “Publikāciju ievade un publikāciju saraksta rediģēšana LUIS” (90 min.), “Pētniecības rezultātu deponēšana LU e-resursu repozitorijā” (90 min.).

Maksas pakalpojumi

LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu saraksts un cenrādis apstiprināts ar LU rektora 07.03.2016. rīkojumu Nr.1/111.

- Informācijas resursu saraksta sastādīšana

LU Bibliotēkas speciālisti sagatavo informācijas resursu sarakstu par lietotājam interesējošo tēmu, piemēram, studiju vai cita veida darba izstrādes procesā. Lietotājs sarakstu var pasūtīt, elektroniski aizpildot elektronisko pieteikuma formu.

- Starpbibliotēku abonementa (turpmāk - SBA) un Starptautiskā starpbibliotēku abonementa (turpmāk - SSBA) pakalpojumi

Informācijas resursus, kuru nav Latvijas bibliotēkās, LU Bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā pasūtīt no citām bibliotēkām Latvijā, izmantojot SBA, un visā pasaulē, izmantojot SSBA pakalpojumu. Iespējams saņemt arī zinātnisko rakstu elektroniskās kopijas izdrukas veidā un pa e-pastu.

Bibliotēkas krājums, krājuma papildināšanas procedūra

LU Bibliotēka krājumu veido atbilstoši LU studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, nodrošinot ar informāciju visus LU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Krājuma veidošanā prioritāte ir e-resursu iegāde.

Jauno informācijas resursu iegāde krājumā (grāmatu iegāde, datubāzu un periodisko izdevumu abonēšana) tiek veikta saskaņā ar LU centralizēti piešķirto finansējumu, kuru katru gadu apstiprina ar LU rīkojumu. Piešķirtais finansējums tiek izmantots nepieciešamo grāmatu iegādei, nozarē abonēto datubāzu apmaksai un periodisko izdevumu abonēšanai.

Bibliotēka nodrošina informācijas resursu iegādi pēc LU akadēmiskā personāla pasūtījumiem, studentu pašpārvaldes priekšlikuma vai Bibliotēkas darbinieku ierosinājumiem, kas tiek ievadīti LUIS un tos ir apstiprinājis fakultātes dekāns vai izpilddirektors.

2020. gadā Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami 1,8 milj. informācijas resursu vienību. Atbilstoši LU studiju un pētniecības infrastruktūrai LU Bibliotēkas krājums ir izvietots 8 nozaru bibliotēkās un Krātuvē.

Bibliotēkā pieejamā literatūra studiju virziena īstenošanai

LU Bibliotēkas krājumā ar informācijas resursu atbilstību LU studiju virzienam “Mākslas” līdz 2020. gada 4. jūnijam ir iekļauti 2958 nosaukumi / 7538 drukāto izdevumu eksemplāri (sk. 2.5. tab.).

2.5. tabula. Drukātie izdevumi (eksemplāri)

LU studiju virzienam “Mākslas” kopā LU Bibliotēkas krājumā							
Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)				
Grāmatas	Seriālizdevumi <i>Periodiskie izdevumi</i>	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Vācu	Citas valodas
2769 / 4732	160 / 2741	29 / 65	782 / 3121	579 / 1364	804 / 1702	556 / 971	237 / 380

Kopā: 2958 nosaukumi / 7538 eksemplāri

LU studiju virzienam "Mākslas" LUB Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkas krājumā

Drukātie izdevumi (eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (eks.)				
Grāmatas	Seriālizdevumi <i>Periodiskie izdevumi</i>	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Vācu	Citas valodas
543 / 1102	18 / 68	12 / 14	347 / 832	185 / 295	29 / 34	9 / 20	3 / 3

Kopā: 573 nosaukumi / 1184 eksemplāri

Krājuma digitalizācijas līmenis

LU Bibliotēka sadarbībā ar LU Informāciju tehnoloģiju departamentu klientiem nodrošina brīvu tiešsaistes piekļuvi LU e-resursu repozitorijam <http://dspace.lu.lv/dspace/>. Lietotāju ērtībām tiek piedāvāta arī repozitorija mobilā versija. LU e-resursu repozitorijā LU Bibliotēka, publikāciju autori, LU struktūrvienības vai LU izdevumu pārstāvji regulāri ievieto savu publikāciju elektroniskās versijas, digitalizētos informācijas resursus ar kultūrvēsturisku vērtību, LU mācībspēku promocijas darbus un to kopsavilkumus, lai nodrošinātu LU zinātnisko sasniegumu brīvu un nemainīgu tiešsaistes piekļuvi.

Digitalizētos izdevumus, uz kuriem attiecas autortiesību aizliegums, LU Bibliotēka piedāvā izmantot uz vietas nozaru bibliotēku lasītavās.

Šobrīd e-resursu repozitorijā kopumā atrodamas vairāk nekā 18 123 publikācijas Mākslas studiju virzienā.

Elektroniskie resursi

Atbilstoši LU stratēģiskajam plānam LU Bibliotēka palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas.

Modernizējot elektronisko resursu pieejamību, LU Bibliotēkā ir ieviests jaunākais tehnoloģiju tīmekļa serviss *Primo Discovery* un *SFX*.

Kopumā 2020. gadā LU abonē **34 e-resursu platformas** (kurās ir gan **e-grāmatas** – *DawsonEra*, *ProQuest Ebook Central*, gan **e-žurnāli** – *Cambridge Journals Online*, *Emerald eJournals Premier*, *Oxford Journals Online*, *Sage Journals Online*, *ScienceDirect*, *SpringerLink Contemporary Journals*, *Taylor & Francis Social Science & Humanities Library*, gan **uzziņu resursi** – *LETA online ziņas*, *Nozare.lv*, *Letonika*, **rīki** – *SAGE Research Methods*, gan **jaukta formāta datubāzes** – *EBSCOhost*, *JSTOR*, *OECD iLibrary*, *ProQuest Dissertations & Theses*, *Scopus*, *Time Higher Education*, *Web of Science Core Collection*, *ZentralBlattMATH*). Tajās pieejami 17 592 pilntekstu e-žurnāli (tostarp atsevišķi abonētie), 2,5 miljoni pilntekstu pasaules disertācijas un maģistra darbi. LU pieejamas pārbaudītas 122 atvērtās piekļuves datubāzes ar multi-formāta materiāliem.

Katru gadu LU Bibliotēka piedāvā vidēji 110 jaunus elektroniskos resursus. Kopumā līdz 01.01.2020. LU Bibliotēkā iegādātas 1328 e-grāmatas, abonētajā *ProQuest Ebook Academic Complete* kolekcijā pieejamas ~ 180 000 e-grāmatas.

LU Bibliotēka reizi gadā izvērtē un analizē abonēto datubāzu izmantojamību, kā arī regulāri nodrošina izmēģinājuma piekļuvi dažādām datubāzēm. Informācija par e-resursiem pieejama LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē *E-resursi no A līdz Z*

(<https://www.biblioteka.lu.lv/resursi/e-resursi-no-a-lidz-z/>).

LU piedāvā iespēju izmantot abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) ārpus LU datortīkla, autorizējoties ar LUIS lietotājevārdu un paroli.

Abonētie studiju virziena "Mākslas" e-resursi

Virzienam netiek abonēti atsevišķi e-resursi.

Abonētie daudznozaru e-resursi, kas ietver materiālus studiju virzienam "Mākslas"

EBSCO Academic Search Complete – viens no vērtīgākajiem daudznozaru zinātniskās informācijas resursiem, kurā pieejama informācija no vairāk nekā 12 500 pilniem tekstiem, tajā skaitā 7 300 zinātniski recenzētiem žurnāliem. Datubāze piedāvā iespēju arī apskatīt anotācijas no 12 500 žurnāliem un 13 200 grāmatām, ziņojumiem un konferenču materiāliem.

Datubāzē ietverti arī informācijas resursi par tādām tēmām kā dizaina teorija un vēsture, vides dizains, rokdarbi, tehniskā un datorgrafika, u.c., kā arī minēto tēmu mācīšanas metodika.

Emerald Insight – pilntekstu e-žurnālu datubāze, kurā ietverti arī informācijas resursi par tādām tēmām kā dizains, rokdarbi, tehniskā un datorgrafika, u.c., kā arī mācīšanas metodika.

JSTOR – žurnālu, grāmatu un pirmavotu datubāze. JSTOR pieejami žurnāli no vadošajām izdevniecībām: *Sage Publications, Springer, Taylor & Francis, Blackwell Publishing, Cambridge University Press, Oxford University Press, John Wiley & Sons* u.c. Žurnālu hronoloģiskais aptvērums sniedzas līdz pat to izdošanas pirmsākumiem. Datubāzē ietverti arī informācijas resursi par tādām tēmām kā digitālais dizains, rokdarbi, tehniskā grafika, datorgrafika u.c.

Letonika – uzzīņu un tulkošanas sistēma, kuras galvenais mērķis ir sniegt sistematizētas, enciklopēdiskas uzzīņas. Letonika piedāvā meklēt un strādāt ar informāciju, kas atrodama 11 enciklopēdijās u.c. uzzīņu resursos, 13 vārdnīcās (tulkojošās, skaidrojošās, terminoloģijas), kā arī kolekcijās ar 10 000 attēliem, audioierakstiem un video materiāliem.

LETA - Ziņas un arhīvs – piedāvā iespēju meklēt operatīvi publicētas ziņas, foto, video, preses relīzes, rakstus no Latvijas preses izdevumiem, statistiku un citu informāciju.

Oxford Journals – kolekcija sniedz pieeju vairāk nekā 280 autoritatīviem un vadošiem žurnāliem, kas izdoti sadarbībā ar pasaulē nozīmīgākajām zinātniskajām organizācijām. Datubāzē ietilpst pilnteksta žurnāli ar augstiem citējamības indeksa rādītājiem dažādās zinātnes nozarēs – mākslā, dizainā, dizaina vēsturē un citās nozarēs.

ProQuest Dissertations & Thesis – plašākā disertāciju un maģistru darbu datubāze pasaulē un satur vairāk nekā 2,3 miljonus darbu dažādās nozarēs, tostarp arī dizaina un tehnoloģiju zinātnēs, kurās ietvertas tādas tēmas kā dizaina teorija un vēsture, apģērbi un vides dizains, rokdarbi u.c.

SAGE Journals Online – izdevniecības SAGE pilntekstu žurnālu datubāze, kas piedāvā rakstus no vairāk nekā 500 žurnāliem. Datubāzē pārstāvētas dažādas zinātnes – humanitārās un sociālās zinātnes u.c. Datubāzē ietverti resursi par tādām tēmām kā dizains, īpaši digitālais un vides, u.c.

ScienceDirect – izdevniecības *Elsevier* datubāze humanitārajās un sociālajās zinātnēs, kā arī citās zinātnēs. Datubāze satur informāciju par vairākiem tūkstošiem *Elsevier* izdotajiem žurnāliem un grāmatām. LU pieejami ap 2650 žurnālu pilnie teksti, kas pārsvarā pieejami no 2002. gada līdz jaunākajam žurnāla numuram, kā arī vairāk kā 350 e-grāmatas. Datubāze ietver informāciju par dizainu, īpaši digitālo dizainu u.c.

SpringerLink – kompānijas *Springer Nature* žurnālu pilntekstu datubāze. Tā piedāvā piekļuvi vairāk nekā 6 miljoniem rakstu no vairāk nekā 3 400 žurnāliem, aptverot humanitāro un citas zinātņu

jomas. Datubāzē ir piekļuve rakstiem par tādām tēmām kā dizaina teorija un vides dizains, u.c.

Taylor & Francis Social Science & Humanities Library sniedz pieeju pilntekstiem no vairāk nekā 1100 zinātniskajiem žurnāliem. Plašais tematiskais aptvērums iekļauj arī tādas tēmas kā interjera dizains, dizaina teorija, digitālais dizains, un citas. Ietvertas tādas nozares kā māksla, humanitārās zinātnes un citas.

LU Bibliotēkā pieejamās e-grāmatas, kas ietver informācijas resursus studiju virzienam "Mākslas"

Dawsonera – e-grāmatu platforma, kurā pieejami 56 izdevumi no LU Bibliotēkas iegādātām e-grāmatām mākslas zinātnē no pasaulē vadošajām izdevniecībām (*piemēram, Springer Verlag, Cambridge Scholars Publishing, Routledge, Sage Publications, Peter Lang u.c.*)

ProQuest Ebook Academic Complete – e-grāmatu platforma, kurā pieejami 10 342 izdevumi mākslas zinātnē no pasaulē vadošajām izdevniecībām (*piemēram, McGraw-Hill Education, Bloomsbury Publishing, Princeton University Press, Emerald Publishing Limited, IOS Press, Indiana University Press u.c.*)

Brīvpieejas resursi

[Directory of Open Access Journals \(DOAJ\)](#), [Journals for Free](#), [Bookyards](#), [Directory of Open Access Books](#), [Eurostat Data](#), [Palgrave Open](#), [Project Gutenberg](#), [De Gruyter Open](#), [Google Scholar](#), [Periodika.lv](#), [Zenodo](#) u. c.

Datubāzu izmantošanas statistika

Atbilstošās jomas datubāzu lietošanas statistiku skatīt pielikumā "Datubāzu lietošanas statistika. 2018/2019".

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai, jo katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

3.4. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

LU nosacīti pastāv trīs mācībspēku grupas: mācībspēki, kas strādā vēlētos akadēmiskajos amatos, mācībspēki, kas strādā kā vēlēto akadēmisko amatu pienākumu izpildītāji (p.i. un viedocētāji), kā arī stundu pasniedzēji.

Attiecībā uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem, kā arī to pienākumu izpildītājiem, atlase un pieņemšana darbā notiek atbilstoši "Nolikumam par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē". Saskaņā ar nolikumu, LU pastāv šādi akadēmiskie amati: profesors, asociētais profesors, docents, vadošais pētnieks, lektors, pētnieks, asistents, zinātniskais asistents.

Lēmumi par noteiktu amata vietu izveidošanas nepieciešamību tiek pieņemti fakultātēs. Konkursi uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem tiek izsludināti atklāti. Informācija par konkursu, tostarp amata

darba uzdevumi, tiek publicēti LU mājas lapā, kā arī oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Konkursā var pieteikties jebkura persona, kura atbilst Augstskolu likumā noteiktajām prasībām.

Akadēmisko amatu pretendentiem ir jānovada atklātā lekcija, kuru vērtē divi recenzenti un sniedz atzinumu par to. Vēlēšanu procedūru īsteno vai nu atbilstošās struktūrvienības lēmēj institūcija (asistentu, pētnieku, lektoru un docentu gadījumā – fakultātes dome), bet asociēto profesoru un profesoru gadījumā – atbilstošās jomas profesoru padome. Vēlēšanām jānotiek ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā no konkursa izsludināšanas dienas. Par personālijām tiek balsots aizklāti ar vēlēšanu zīmēm. Par ievēlētu atzīstams pretendents, kas ir saņēmis vairāk par pusi klātesošo balsstiesīgo locekļu balsu. Saskaņā ar Augstskolu likumu, docētāji tiek ievēlēti amatā uz 6 gadu termiņu. Beidzoties ievēlēšanas termiņam, fakultāte lemj par nepieciešamību izsludināt jaunu amata konkursu. Ierobežojumi amata termiņa ieņemšanai nepastāv.

Saskaņā ar LU nolikumu ir noteikts visiem akadēmisko amatu pretendentiem izvirzīto prasību minimums, t. i., valsts valodas zināšanas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, svešvalodu zināšanas tādā līmenī, kāds nepieciešams akadēmiskā amata pienākumu pildīšanai un nepārtraukta savas akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas pilnveidošana. Pārējās prasības jau atšķiras atkarībā no konkrētā akadēmiskā amata, piemēram, lai pretendētu uz docenta amatu, kā prasība izvirzīta doktora zinātniskais grāds, savukārt asociētajiem profesoriem šīs prasības ir vēl augstākas, t. i., jābūt ievērojamai akadēmiskajai un pedagoģiskajai pieredzei, plašam publikāciju skaitam un pieredzei dalībā zinātniskajos projektos.

Ja pēc struktūrvienības priekšlikuma Senāts nolemj konkursu uz amata vietu neizsludināt, var tikt pieņemts darbā viesdocētājs, savukārt, ja fakultātes attīstības plāniem un vajadzībām atbilstošāks ir stundu pasniedzējs, tad ar šo pasniedzēju tiek noslēgts līgums uz noteiktu periodu (parasti uz kursa docēšanas laiku). Lēmumus, kas saistīti ar kandidātu atlasīšanu, uzrunāšanu un pieņemšanu darbā, šajos gadījumos pieņem struktūrvienības, t. i., fakultātes. Centralizēta šajos gadījumos ir tikai kontrole, kas nodrošina, lai struktūrvienības noteiktais atalgojums atbilstu iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem.

Ar akadēmiskajā amatā ievēlēto personu LU rektors slēdz darba līgumu uz visu ievēlēšanas laiku.

No iepriekš aprakstītā izriet, ka mācībspēku piesaistes un nodarbinātības process ir pilnībā atklāts, amatu pretendentu kvalifikācija tiek vairākas reizes vērtēta un tiek piesaistīti eksperti, lēmumus par ievēlēšanu pieņem koleģiālas institūcijas, kas procesu padara maksimāli caurskatāmu un drošu.

Studiju virzienā iesaistīto profesoru un asociēto profesoru vēlēšanas notikušas, aizklāti balsojot, attiecīgajās nozaru profesoru padomēs ne vēlāk kā triju mēnešu laikā no konkursa izsludināšanas dienas (mākslas nozarē – sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmiju, jo LU nav mākslas vai dizaina nozares profesoru padome), savukārt docenta, vadošā pētnieka, pētnieka, lektora, asistenta un zinātniskā asistenta vēlēšanas notikušas, aizklāti balsojot, fakultāšu domēs ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā no konkursa izsludināšanas dienas. Saskaņā ar LU Senāta 27.10.2014. lēmumu Nr. 119 "Par Prasībām docenta amata pretendentiem mākslā (bez zinātniskā grāda)", pārskata periodā ievēlēts viens docents mākslas nozarē bez zinātniskā grāda.

Studiju virzienā tiek nodarbināti arī nozaru profesionāļi pasniedzēju amatos. Nepieciešamība piesaistīt pasniedzējus izriet no nozarei specifisku studiju kursu realizēšanas nosacījumiem (piemēram, studiju kursu Operatora darba pamati I un II vadīšanai ticis piesaistīts stundu pasniedzējs, kas ir profesionālis šajā nozarē). Iepriekšējā pedagoģiskā pieredze tiek uzskatīta par priekšrocību. Stundu pasniedzēju amatu kandidātu kvalifikācija sākotnēji tiek izvērtēta MTN sēdēs. Pēc nodaļas ierosinājuma pretendentu kvalifikācijas dokumenti tiek nodoti Domes priekšsēdētājam, un PPMF Dome lemj par amata pretendentu atbilstību pasniedzēja amatam. Ja Dome atbalsta pretendentu pasniedzēja amatam, tad tā ierosina prorektoram humanitāro un sociālo zinātņu jomā

noslēgt darba līgumu ar izvirzīto pretendentu.

2019./2020. akadēmiskajā gadā no PPMF studiju programmās un zinātniskajos institūtos piesaistītā akadēmiskā personāla aptuveni 25 docētāji bija iesaistīti Studiju virziena realizācijā. 3–5 docētāji katru gadu tiek piesaistīti studiju virzienā realizētajiem studiju kursiem atbilstoši zinātnes nozarei no citām LU fakultātēm.

Kā liecina pielikuma "Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem" dati, pieci no 31 docētāja ir ievēlēti asociētā profesora vai profesora amatā, pieci – docenta amatā, 10 – lektora amatā, savukārt pārējie no docētājiem ir lektora, docenta vai profesora amata pienākumu izpildītāji vai stundu pasniedzēji.

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/5._D_AZADI/Nolikums_par_akademiskajiem_un_administrativajiem_amatiem_Latvijas_Universitate.pdf **Nolikums par akadēmiskajiem un administrativajiem amatiem LU**

3.5. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

LU Attīstības stratēģijā 2016.–2020.gadam viens no būtiskākajiem aspektiem attīstības virzienā Cilvēkresursu attīstība ir LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas attīstība. LU apzinās, kā mainās augstskolas docētāja loma, kas ir nozīmīga studiju kvalitātes nodrošināšanā, lai veicinātu studentu zināšanu, prasmju un kompetences iegūšanu, tāpēc atbilstīgi LU stratēģijai tiek ieviesta vienota LU docētāju profesionālās pilnveides sistēma visā LU, veicot izmaiņas iekšējos normatīvajos dokumentos un piedāvājot akadēmiskajam personālam profesionālās pilnveides iespējas. LU akadēmiskā personāla profesionālā pilnveide LU tiek organizēta saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 11.09.2018. noteikumiem Nr. 662 "Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību", kuros 16.punktā noteikts: „Augstskolu un koledžu pedagogiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām akadēmiskajā amatā jāapgūst profesionālās pilnveides programmas par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā 160 akadēmisko stundu apjomā (tai skaitā vismaz 60 kontaktstundas). Profesionālā pilnveide var ietvert profesionālās pilnveides mērķim atbilstošu starptautisko mobilitāti un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina iesniegtie dokumenti”.

LU Studiju departaments un LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes (PPMF) Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centrs (PPIC) ikdienā nodrošina informatīvo, konsultatīvo un metodisko atbalstu LU docētājiem augstskolas didaktikas jomā. LU PPMF PPIC piedāvā akadēmiskajam personālam apgūt profesionālās pilnveides programmu „Augstskolas didaktika: mūsdienu teorijas un prakse”, kā arī tālākizglītības programmas „Studiju programmu attīstības pedagoģiskie aspekti augstākajā izglītībā”, „Studentu kuratora kompetences profesionālā pilnveide” u. c. Docētājs A. Dzilna 2016. gada pavasara semestrī apguva tālākizglītības programmu studentu kuratoriem un, sākot ar 2016./2017. studiju gadu, aktīvi, atbalstoši un atbildīgi veic darbu ar mākslas virziena pirmā kursa studentiem, organizējot regulāras tikšanās, seminārus, diskusijas gan klātienē, gan attālināti, lai veicinātu studentu motivāciju, risinātu studiju procesa organizācijā un norisē radušās

neskaidrības un problēmas.

Pēc tālākizglītības programmas „Studiju rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika” apguves programmu direktori un akadēmiskais personāls mērķtiecīgi veic savu studiju kursu aktualizāciju un studiju programmu un studiju kursu rezultātu kartēšanu. 2020. gadā ir pabeigta visu kursu aktualizācija un studiju kursu rezultātu kartēšana, lai 2020./2021.g. studiju gadā studējošiem būtu pieejami atjaunoti kursu apraksti un sagaidāmo studiju rezultātu un vērtēšanas kritēriju precizējumi, īpašu vērību pievēršot caurviju prasmēm, tādām kā digitālā, pilsoniskā, starpkultūru un uzņēmējspējas kompetences, kurām radošo industriju izglītībā tiek veltīta uzmanība starptautiskajos pētījumos.

LU akadēmiskajam personālam ir iespēja angļu valodas prasmes papildināt LU Humanitāro zinātņu fakultātes Lietišķās valodniecības centra tālākizglītības programmā „Akadēmiskā personāla angļu valodas zinātniskās un akadēmiskās kapacitātes pilnveide”. Studiju virziena programmas direktore un docētāji aktīvi izmanto iespēju pilnveidot angļu valodas zināšanas, 3 no virziena akadēmiskā personāla 2020.gada janvārī sekmīgi pabeidza valodu kursus, iegūstot B2 līmeņa sertifikātu, studijas turpina 3 docētāji C1 līmeņa grupās, 3 – B2 līmeņa grupās.

Jaunie docētāji un dažādu LU doktora studiju programmu doktoranti, katru pavasara semestri arvien aktīvāk izmanto iespēju apgūt tālākizglītības programmu „Ievads docētāja darbā”. Studiju virzienā pārsvarā strādā izcili radošo industriju profesionāļi, kuriem ir ilgstoša (vismaz 5 gadu) pedagoģiskā prakse, tomēr, ja tāda nav gūta, tad tiek izmantota iespēja apgūt tālākizglītības programmu „Ievads docētāja darbā”.

Lai veicinātu docētāju koleģiālo mācīšanos un labās prakses pedagoģiskajā darbā apzināšanu, izstrādāta un īstenota tālākizglītības programmu „Akadēmiskā personāla koleģiālās mācīšanās pieredzes veicināšana”, kuras ietvaros akadēmiskais personāls veic koleģiālās hospitācijas, tādējādi tiek mērķtiecīgi veicināta docētāju pedagoģiskās pieredzes apmaiņa, LU kā organizācijas, kas mācās, attīstība. Studiju programmas docētāji regulāri veic koleģiālās hospitācijas gan studiju uzdevumu tematiskā, gan problēmrisinājumu kontekstā, tādējādi veicinot arī studentu izpratni par dizainu un radošo industriju kopumā kā starpdisciplināru jomu. Pedagoģiskā pieredze tiek nodota arī diskusijās, noslēguma darbu rezultātu vērtējumu analizē.

Kā īpaša mērķgrupa docētāju tālākizglītībā LU tiek izvirzīta docētāji, kuri strādā ar pirmā kursa studentiem, tāpēc arī viņiem tiek piedāvāta tālākizglītības programma „Profesionālā pilnveide darbam ar pirmā kursa studentiem”. Šajā programmā piedalīties studentu kurators A. Dzilna.

Īpaši atzinīgi docētāji tālākizglītības programmās vērtē iespēju modelēt studiju procesu, izmēģināt jaunas mācību metodes, savstarpēji dalīties pieredzē.

Visas programmas izstrādātas, iepriekš analizējot docētāju profesionālās pilnveides vajadzības augstākās izglītības attīstības tendenču kontekstā. LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas ieviešanas ietvaros LU Studiju departaments veicis LU akadēmiskā personāla elektronisku aptauju, kuras rezultātā iegūta informācija par visu fakultāšu docētāju aktuālajām profesionālās pilnveides vajadzībām, kā arī vairāki docētāji izteikuši gatavību iesaistīties tālākizglītības satura izstrādē un piedāvāšanā saviem kolēģiem atbilstīgi profesionālās un didaktiskās pilnveides vajadzībām.

Pēc katras programmas īstenošanas, tiek veikta tās dalībnieku aptauja un rezultātu novērtējums. Līdzdalība tālākizglītības programmās ir docētāju brīvprātīga izvēle vai ar rekomendāciju no fakultātes vadības. Raksturīgs, ka arī fakultātes savam akadēmiskajam personālam organizē tematiskos seminārus par docētāju pilnveidei aktuālām tēmām.

Gatavojot Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu, tika apkopota informācija par LU studiju

virzienā 31 iesaistītā docētāja izmantotajām izaugsmes veicināšanas un kvalifikācijas paaugstināšanas iespējām pārskata periodā, kuru rezultāti apkopoti 2.6. tabulā.

2.6. tabula. Mācībspēku izaugsmes veicināšanas (didaktisko prasmju uzlabošanas un kvalifikācijas paaugstināšanas novērtējums (pasākumu skaits))

Nr.	Kritēriji/akadēmiskais gads	2014 /2015	2015 /2016	2016 /2017	2017 /2018	2018 /2019	2019 /2020
1.	Valodas prasmju pilnveide[1]	1			1	6	9
2.	Augstskolu didaktika (apmācības)[2]	3	5	4	6	10	5
3.	Dažādu vasaras skolu apmeklējums	1				1	
4.	Piedalīšanās ar referātu zinātniskās konferencēs, kongresos	14	24	18	19	24	12
5.	Lekciju un studiju kursu docēšana Erasmus un Erasmus + programmu ietvaros	2	3		1		1
6.	Dalība Erasmus vai citās personāla pilnveides programmās	1	2	2	1	3	2
7.	Starptautisko zinātnisko konferenču apmeklēšana (klausīšanās)		2	4	3	2	5
9.	Dalība dažādos semināros	2	3	3	4	5	5
10.	Dalība profesionālajās organizācijās	12	13	13	15	16	17
11.	Dalība tālākizglītības organizēšanā un tās nodrošināšanā	1	1	1	1	2	1
12.	Dalība dažādās starptautiska mēroga zinātniskajās redkolēģijās	2	2	2	2	2	2
13.	Dalība dažādās nacionāla mēroga zinātniskajās redkolēģijās	3	5	3	4	4	3

14. Dalība dažādās starptautiska mēroga organizācijas komitejās	1	2	2	4	5	5
15. Dalība dažādās nacionāla mēroga organizācijas komitejās	3	5	3	4	4	3
16. Darbs profesionālo organizāciju eksaminācijas komisijās				2	2	3
17. Atzinumi Centrālajai vēlēšanu komisijai un citām institūcijām				2	2	3
18. Mākslinieciskā jaunrade	35	42	45	49	53	39
20. Apbalvojumi		7	3	9	4	4

Detalizētāka informācija atspoguļota mācībspēku CV

2.6. tabulā ietvertā informācija spilgti atspoguļo un raksturo studiju virziena mākslas un zinātnes integrāciju, kas ir būtiska un neatņemama raksturiezīme radošo industriju augstākajā profesionālajā izglītībā. Par mācībspēku izaugsmi un kvalifikācijas paaugstināšanu pārskata periodā liecina ne tikai aktīva piedalīšanās ar referātiem zinātniskajās konferencēs, bet arī ne mazāk nozīmīgas ir mākslinieciskās jaunrades aktivitātes, tai skaitā dalība 21 starptautiskās mākslas izstādēs (A. Muze, A. Celmiņa-Ķeirāne, J. Nikiforovs, J. Utāns), virkne web un interaktīvo projektu realizācija, rebrendinga zīmolu izstrāde un realizācija Latvijā, Eiropā un Krievijā, starptautisku konferenču Rīgā vizuālās komunikācijas dizaina izstrāde un realizācija (A. Markss), 46 grāmatu un reklāmas katalogu dizains (A. Plotka, A. Muze), 14 personālizstādes (A. Muze, A. Celmiņa-Ķeirāne, J. Nikiforovs, J. Utāns, Ē. Zalcmane), kā arī 14 docētāju un studentu kopīgu izstāžu organizēšana (A. Celmiņa-Ķeirāne, I. Irbe, Ē. Zalcmane, J. Nikiforovs, I. Karlsone I. Biezā), vides objektu, interjera dizaina un arhitektūras projektu izstrāde un realizācija (A. Dzilna, A. Irbīte, I. Biezā, I. Karlsone) u. c. Jāakcentē, ka dalība iepriekšminētajās radošajās aktivitātēs prasa ne tikai augstu profesionālo kvalifikāciju, bet arī ilgstošu sagatavošanas un realizācijas laiku, kas sasaista jaunākās zinātnisko teoriju atziņas un praktisko darbību, veicina uzņēmējspējas, digitālo, starpkultūru un pilsonisko caurviju prasmju veicināšanu un ir nepārvērtējami nozīmīgs piensums darbā ar studentiem. Dalība profesionālajās organizācijās, tai skaitā starptautiskās, tāpat kā nacionāla un starptautiska mēroga organizācijas komitejās, zinātniskajās redkolēģijās un eksaminācijas komisijās, valodu pilnveides kursu un citu profesionālās kvalifikācijas celšanai nozīmīgos semināros un konferencēs kā klausītājiem pārskata periodā ir būtiski pieaugusi un liecina par studiju virziena mācībspēku izaugsmi.

[1] Piem., svešvalodu apguveursos, apmācībās.

[2] Profesionālās pilnveides kursi, apmācības, lekcijas pedagoģijā, augstskolu didaktikā, darbā ar studentiem u.c.

3.6. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu. Ienākošās un izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/ koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

2019./2020. akad. gadā Studiju virzienam atbilstošajā programmā bija iesaistīts 31 mācībspēks. Docētāju skaits pārskata periodā nedaudz samazinājies, tas saistāms ar studējošo skaita samazinājumu, bet vidēji 30 docētāji katru gadu docē studiju kursus PBSP "Māksla". Dominējošā vairākumā ir tie pasniedzēji, kuri docē nozares teorētiskos kursus un nozares specializētos praktiskos kursus, kas ir likumsakarīgi profesionālā programmā.

Vidēji rēķinot, katrs docētājs, kas ir iesaistīts nozares teorētisko kursu un specializēto praktisko kursu realizācijā, docē apmēram 3 studiju kursus un paralēli vada studiju darbus, diplomdarbus, bakalaura darbus un prakses. Mācībspēku iesaistīšanu studiju kursu docēšanā organizē un nodrošina MTN un tās vadītājs, arī slodžu sadale ir nodaļas vadītāja ziņā. Slodžu sadalījums akadēmiskajā darbā ir nevienmērīgs – tas svārstās no 0,25 slodzes līdz pilnai slodzei, un to var skaidrot ar atsevišķu specializēto kursu docēšanu, kas nepieciešami tikai Studiju virzienam, un nelielo studentu skaitu grupās. No virziena docētājiem 7 docētāji ir pētnieki vai vadošie pētnieki (vēlētā amatā), bet kopumā 15 docētāji regulāri ir iesaistīti pētniecības darbos un projektos.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītajam akadēmiskajam personālam valsts valodas zināšanas atbilst MK 7.07.2008. noteikumiem Nr. 733. Daļa akadēmiskā personāla pārvalda angļu valodu tādā līmenī, lai īstenotu studijas angļu valodā. Akadēmiskā personāla pārstāvji regulāri pilnveido savas svešvalodu zināšanas, gan vadot nodarbības ārvalstu studentiem, gan apmeklējot angļu valodas nodarbības projekta "Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē" Nr. 8.2.2.0/18/A/010 ietvaros.

Akadēmiskā personāla ienākošā un izejošā mobilitāte vērtējama kā zema, šīs situācijas iemesli aprakstīti 1.3. nodaļā pie virziena SVID analīzes, tomēr tai ir pozitīva dinamika, un virziena attīstības plānos ir paredzēti pasākumi tās uzlabošanai. Par ārvalstu akadēmiskā personāla piesaisti skatīt arī II. daļas 5.2. nodaļu.

3.7. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

LU studējošajiem ir pieejams akadēmiskais atbalsts, karjeras attīstības atbalsts un psiholoģiskais atbalsts.

Akadēmiskā atbalsta mērķis ir nodrošināt studējošajiem informāciju un konsultācijas par studiju jautājumiem visā studiju periodā. Akadēmiskais atbalsts ietver pirmā studiju gada atbalsta programmas īstenošanu, konsultācijas par studiju procesu (studiju programmas saturu, studiju kursu izvēli, LU studiju procesu reglamentējošajiem dokumentiem), informēšanu par kursu docētāju konsultācijām, konsultācijas un seminārus par studiju prasmju apgūšanu (pierakstu veikšanu, zinātniskās literatūras lasīšanu, aktīvo klausīšanos, eksāmenu trauksmēm, laika plānošanu un bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu).

Akadēmisko atbalstu studējošiem akadēmiskos jautājumos centralizēti nodrošina LU Studentu servisa departaments un atbildīgās personas fakultātēs: studiju programmas direktors, kurators, mentors, lietvedis, studiju kursu docētāji, kā arī Studentu padome un fakultāšu studentu pašpārvalde. Konsultācijas par bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu nodrošina LU

Bibliotēka. 2.7. tabulā var redzēt studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veicamo uzdevumu piemērus.

2.7. tabula. Studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veicamo uzdevumu piemēri

Struktūrvienības/personāls	Galvenie uzdevumi
PPMF studentu pašpārvalde	Pārstāv PPMF studentu intereses akadēmiskajos jautājumos, padara daudzveidīgu studentu dzīvi, veidojot to pozitīvāku un kultūras pasākumiem bagātāku. PPMF SP dod iespēju mācīties neformālā gaisotnē, iesaistīties pasākumu organizēšanā, izteikt savu viedokli un būt uzklausi, kā arī izpaust savas idejas, prasmes un talantus.
Kurators	Informē studējošos par aktualitātēm studiju procesā, sniedz individuālu atbalstu tiem studējošajiem, kuriem ir grūtības iekļauties LU akadēmiskajā vidē un iniciē adaptācijas un saliedēšanas pasākumus.
Lietvedis, studiju padomnieks	Sniedz studiju konsultācijas, palīdz ikdienas jautājumos, kas saistīti ar mācību procesu, kārtot studiju lietvedību, konsultē par Latvijas Universitātes informācijas sistēmu (LUIS).
Mentors	Vecāko kursu students, kurš pirmā kursa studentiem palīdz adaptēties studiju vidē un dalās ar savu pieredzi.
Studentu padome (SP)	SP darbības mērķis ir pārstāvēt LU studējošos un aizstāvēt viņu tiesības un intereses. SP pārstāv studējošo intereses akadēmiskajos jautājumos, ievēlot studējošo pārstāvjus LU lēmēj institūcijās, izskatot jautājumus, kas saistīti ar studiju procesu un tā pilnveidošanu.
Studiju programmas direktors	Organizē un vada studiju programmas izstrādi atbilstoši konkrētās zinātnes vai tautsaimniecības nozares prasībām, sadarbojas ar darba devējiem un prakses vietām studiju satura jautājumos, izvērtē un apstiprina studējošo izvēlētos individuālos studiju modulus un individuālos studiju plānus u.c.
Studentu servisa departaments	Organizē uzņemšanas procesu, konsultē fakultātes un studējošos par mobilitātes programmām, studiju, sociālajiem un kultūras jautājumiem, konsultē un organizē mācības par karjeras jautājumiem. Organizē studējošo adaptācijas pasākumus, nodrošina kuratoru, mentoru apmācību, organizē sadarbību ar darba devējiem u.c.

Karjeras attīstības atbalsta mērķis ir ar dažādu pakalpojumu atbalstu nodrošināt indivīdam iespēju jebkurā dzīves posmā visa mūža garumā identificēt savas intereses, spējas, prasmes, pieredzi, lai pieņemtu apzinātus lēmumus par izglītības un/vai profesijas izvēli un lai organizētu un vadītu savu individuālo dzīves ceļu mācību, darba un citās jomās. Karjeras attīstības atbalstu nodrošina LU Studentu servisa departamenta Karjeras centrs sadarbībā ar fakultātēm.

Karjeras centrs studējošiem nodrošina šādus pakalpojumus:

- Individuālās konsultācijas turpmāko studiju un profesijas izvēlei, individuālā karjeras plāna izstrāde, atbalsta nodrošināšana pārejai starp dažādiem izglītības līmeņiem un no izglītības uz darba tirgu;
- Semināri karjeras plānošanas prasmju attīstībai („Karjeras plānošanas un attīstības prasmju pilnveidošana”, „Mana pirmā darba intervija”, „Stresa menedžments” u.c.);
- Interneta resurss – Karjeras centra mājas lapa (informācija pieejama gan latviešu, gan angļu valodā) <https://www.karjera.lu.lv/> un <https://www.karjera.lu.lv/en/> nodrošina aktuālo informāciju par karjeras plānošanas jautājumiem, informāciju par profesijām un darba tirgu;
- Elektroniskais resurss „E-karjera” <https://e-karjera.lu.lv/>, kas nodrošina iespēju īsā laikā studējošiem atrast sev prakses un darba vietu, ievietojot savu personīgo CV datu bāzē un darba devējiem atrast darbiniekus, ievietojot datu bāzē informāciju par vakancēm uzņēmumā.

Psihologisko atbalstu nodrošina Studentu servisa departaments. Psihologs-konsultants sniedz psihologisko atbalstu studējošajiem jebkādu studiju gaitā radušos personisko un mācību problēmu risināšanā (attiecību problēmas, konfliktu risināšana, emocionālās grūtības). Psihologs nodrošina individuālās konsultācijas un konsultācijas pa telefonu.

Studējošajiem no ārvalstīm sadarbībā ar *ESN (Erasmus student network)* tiek rīkoti speciāli pasākumi, lai iepazītos ar vietējiem studentiem, Latvijas kultūru un tradīcijām.

Savukārt sadarbībā ar apvienību “Apeirons” ir veikts infrastruktūras invertējums par pieejamību personām ar īpašām vajadzībām. Iegūtie rezultāti tiek ņemti vērā gan jaunās infrastruktūras izbūvēšanā, gan studiju programmu nodrošinājuma veidošanā.

PPMF starptautisko sakaru koordinatores atbild par starptautisko apmaiņas programmu (*Erasmus, Erasmus+* u. c.) un mobilitātes procesu sekmīgu norisi, fakultātes mājas lapas, visu sociālo kontu veiksmīgu darbību, visu publisko pasākumu, konferenču, semināru, diskusiju organizēšanu un norisi, PPMF preses relizēm, saziņu ar medijiem, vieslektoru uzņemšanu, fakultātes sekmīgu dalību izstādē “Skola” utt.

Lai veicinātu studējošo motivācijas līmeni virzībā uz teicamiem studiju rezultātiem, kā arī samazinātu atbirumu 2016./2017. akad. gadā LU centralizēti sāka darboties studentu kuratori, kuru uzdevums bija sniegt gan praktisku, gan morālu atbalstu pirmā kursa studentiem, lai tie labāk adaptētos augstskolā gan akadēmiski, gan sociāli. Kuratoru uzdevumos ietilpa arī sekot līdzi studentu mācību rezultātiem un nepieciešamības gadījumā ieteikt studentam piemērotus atbalsta pasākumus, sekmējot studiju prasmju attīstību. Mākslas studiju virzienā kurators darbojās arī kā docētājs, kurš iepazīstina ar dizaina un mākslas nozares jaunumiem, saliedēšanas pasākumus saistot ar kādu kultūras aktivitāti.

Visi studējošie var pretendēt uz dažādiem grantiem un stipendijām, ko piedāvā LU Fonds, piemēram, mecenātu stipendijām (stipendijas pirmkursniekiem "Ceļamaize", "M. M. V. Petkevičs piemiņas stipendija", Kristapa Morberga stipendija, Jauno pētnieku stipendijas humanitārajās zinātnēs, Jauno pētnieku stipendijas sociālajās zinātnēs, Kurta Hāgena stipendija studijām Vācijā, Novadu stipendijas u. c.). Var saņemt arī citu valstu piedāvātās stipendijas: Baltijas-Amerikas Brīvības Fonda (BAFF) stipendiju; Globālās Korejas stipendiju (GKS – Global Korea Scholarship); Ukrainas valdības stipendiju; Slovākijas valdības stipendiju; Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienesta stipendiju; Katoļu Akadēmiskā Ārzemju Dienesta (KAAD) stipendiju Vācijā; DUO-Korejas stipendijas; Kazahstānas valdības stipendijas.

II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)

4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

LU darbības mērķis ir kļūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti. Saskaņā ar LU Stratēģiskos plānu 2010.–2020.gadam, tas paredz zinātnē balstītu studiju nodrošināšanu, tostarp veicinot studējošo un personāla zinātnisko darbību. LU ieņem vadošu vietu zinātnē valsts līmenī. Studiju virziena zinātniskā pētniecība pilnībā atbilst LU Attīstības stratēģijas un LU Pētniecības programmas 2015.–2020.gadam. Saskaņā ar LU Attīstības stratēģiju 2016.–2020.gadam, pētniecības jomā ir izvirzīti šādi mērķi: zinātniskās izcilības paaugstināšana, zināšanu bāzes paplašināšana un tehnoloģiju pārnese.

Šo mērķu sasniegšanai tiek pievērsta uzmanība arī PPMF, tostarp Studiju virzienā. Fakultātes studentiem, docētājiem un pētniekiem ir nodrošināta unikāla piekļuve zinātnisko publikāciju un statistikas datubāzēm (tostarp Scopus, Web of Science u.c.), kā arī ir veidoti un uzturēti starpdisciplināri sadarbības tīkli ar dažādiem partneriem (valsts, pašvaldības, asociācijas, uzņēmumi, augstskolas u. c.), regulāri tiek iegādāti aktuālie e-resursi, tostarp e-grāmatas, nodrošināta piekļuve jaunākām atziņām zinātnē.

Virziens „Mākslas” ietilpst humanitāro zinātņu blokā, kura ietvaros tiek veikti pētījumi atbilstoši Latvijas tautsaimniecības vajadzībām. Pētniecība Studiju virzienā ir vērsta uz aktuālu dizaina izaicinājumu izpēti Latvijā un pasaulē, koncentrējoties uz darba tirgu, lietotājcentrētu projektu izstrādāšanu, dizaina domāšanu, radošām un tehnoloģiskām inovācijām, kā arī uz mākslas un dizaina teorētiskajiem aspektiem un izglītību. Pētniecībai PPMF ir īpaša loma, tā ir vērsta uz izglītības, pedagogijas, sociālo, dizaina u. c. jautājumu risināšanu un nodrošina pētniecībā balstītas un tirgus prasībām atbilstošas studijas. Fakultātē tiek veikti pētījumi gan par šīm tēmām, gan arī starpdisciplinārie pētījumi sociālajās un humanitārajās zinātnēs.

Bez tam fakultātē tiek organizēta Studentu zinātniskā konference un vairākas ikgadējās starptautiskās zinātniskās konferences, kurās piedalās gan Studiju virzienā strādājošie docētāji, gan studējošie. Regulāri tiek organizēti dažādi pasākumi mākslinieciskās jaunrades veicināšanai (piemēram, ikgadējas studiju darbu izstādes dažādos studijuursos) un pētījumu kvalitātes paaugstināšanai (studējošo iesaiste dizaina projektu un pētījumu konkursos).

4.2. Zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Zinātniskā pētniecība PPMF ir saistīta ar studiju procesu visos studiju līmeņos, papildinot un pilnveidojot to, tostarp arī PBSP “Māksla”. Arī studiju process stimulē zinātniskās pētniecības un jaunrades attīstību fakultātē. Mācībspēku zinātniski pētnieciskā darba un jaunrades virzieni ir saistīti ar viņu docētājiem studiju kursiem (sk. pielikumu “Mācībspēku pētniecības un jaunrades virzieni”). Piemēram, visos nozares profesionālās specializācijas studijuursos tiek iekļautas aktuālākās

atziņas un tehnoloģijas, kas iegūtas docētāju radošās un pētnieciskās darbības procesā un balstītas praktiskā pieredzē. Tādejādi studenti tiek iepazīstināti ar mākslas un dizaina jomas novitātēm.

Pildot LU Stratēģisko plānu, fakultāte nodrošina zinātnē balstītas studijas, izmantojot modernas un konkurētspējīgas izglītības tehnoloģijas, kā arī veicinot studējošo un personāla pētniecisko darbību. Svarīga priekšrocība ir piekļuves nodrošināšana zinātnisko publikāciju datubāzēm.

Studiju procesā ir integrēta un paredzēta jaunāko pētniecības rezultātu izmantošana. Studiju kursu aprakstos tiek aktualizēts saturs un literatūras saraksts, tiek iekļauta jaunākā speciālā literatūra, zinātniskie raksti, datubāzes. Studiju kursu lekcijas balstās uz jaunākām atziņām teorijā un dažādu jautājumu analīzes metodēm. Docētāji iepazīstina studentus ar savu pētījumu rezultātiem, un arī studiju procesā rodas jaunas idejas un parādās nepieciešamība pēc konkrētu jautājumu izpēti.

PBSP "Māksla" ir vairāki kursi, kuru mērķis ir iepazīstināt studējošos ar zinātniskā darba būtību, pētniecības metodēm, speciālās literatūras analīzi, kā arī pētījumu rezultātu apstrādi, atspoguļošanu un prezentēšanu. Studiju procesā studējošie mācās izmantot dažādas datubāzes un dizaina pētniecības resursus. Īpaša uzmanība tiek veltīta iegūto zināšanu un apgūto prasmju izmantošanai praksē.

Studiju programmas apguves noslēgumā studiju absolventi demonstrē spēju risināt praktiskas ievirzes profesionālus uzdevumus, sniegt ieguldījumu dizaina nozares attīstībā un integrēties globālajā darba vidē. Studenti izstrādā diplomdarbus par aktuālām, arī organizācijām un uzņēmumiem, kuros viņi ir darbinieki, būtiskām un praktiski nepieciešamām tēmām, piemēram, uzņēmumu vizuālā identitāte un atpazīstamība tirgū, interjera projekta risinājumi ar mērķauditorijas izpēti, tīmekļa vietņu un lietotņu funkcionalitāte un vizuālie aspekti u. c.

Zinātniskā pētniecība ir pastāvīga daļa no studiju procesa: gan atsevišķu studiju kursu ietvaros (referāti, esejas), gan kursa darbos (piemēram, studiju kursus Interjera projektēšana II-V veikto pētījumu analīze ir interjera projekta izstrādes pamats) un noslēguma darbos, kuros studenti pēta konkrētu aktuālu jautājumu. Studenti patstāvīgi izvēlas savu pētījumu tematu, saskaņojot to ar darba vadītāju un pētījuma gaitā izmantojot studiju procesā iegūtās kompetences. Darbs tiek prezentēts un aizstāvēts studiju kursa ietvaros vai komisijas priekšā.

Bakalaura darbā veiktie pētījumi ir atzinīgi novērtēti Latvijas Dizaineru savienības (LDS) rīkotajā konkursā "Dizaina arēna 2019" un "Dizaina arēna 2020", savukārt LDS rīkotajos dizaina produktu konkursos, kuros darbus vērtē starptautiska žūrija, augstskolu grupā studiju programmas (gan grafikas dizaina, gan interjera dizaina moduļa) bakalaura projekti vairākkārt ir saņēmuši teicamu novērtējumu, kā arī Latvijas Patentu valdes, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, *Tallink*, *Imagehouse* u. c. balvas (sk. pielikumu "LDS konkursa laureāti").

Nākotnē tiek plānots turpināt popularizēt studentu veiktos pētījumus, veicinot studentu dalību zinātniskās konferencēs, kā arī, sadarbībā ar bakalaura darbu vadītājiem, zinātnisko rakstu sagatavošanu publicēšanai recenzētos rakstu krājumos. Šāda pieredze ir Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā un Daugavpils Universitātē.

Diplomdarba izstrādes kārtība jau aprakstīta ziņojuma II. daļas 1.6. nodaļā, kurā minēts, ka diplomdarbu starpskates tiek veidotas kā semināri, kas veltīti veiksmīgai noslēguma darbu izstrādei un aizstāvēšanai. Starpskašu laikā docētāji sniedz padomus topošajiem absolventiem par to, kā labāk virzīt pētījuma procesu, kādus teorētiskos un tehnoloģiskos resursus izmantot un kādas kļūdas nepieļaut. Lai nodrošinātu pētījumu praktisko nozīmību un atbilstību pašreizējām tirgus prasībām, kursa darbu un diplomdarbu tēmu apstiprināšanā ir iesaistīti gan docētāji, kas ir nozares profesionāļi, gan programmas direktors.

Mākslinieciskās jaunrades īpatsvars Studiju virzienā ir dominējošs, jo visi nozares teorētiskie kursi

un profesionālās specializācijas kursi ir cieši saistīti ar dizaina kā radoša procesa aktivitātēm. Jebkura jauna dizaina projekta izstrāde, pat visvienkāršākā, ir jaunrade, kas ietver inovatīvu un kreatīvu domāšanas mehānismu lietojumu. Studiju kursi ir vērsti tā, lai sniegtu studējošajiem visus pieejamos (gan teorētiskos, gan praktiskos) instrumentus šo mehānismu iedarbināšanai. Studiju rezultātu demonstrēšana profesionālās specializācijasursos ir publiska – kursi noslēdzas ar eksāmenu – darbu skati, kurā docētāji koleģiāli var novērtēt un diskutēt par katra studējošā individuālajiem radošajiem sasniegumiem un salīdzināt tos savstarpēji.

Fakultātes telpās regulāri tiek rīkotas dažādas izstādes – docētāju personālizstādes un grupu darbu izstādes (arī sadarbībā ar partneraugstskolām), studējošo studiju darbu izstādes un brīvu radošo projektu izstādes (piemēram, 2018. gadā studējošajiem tika rīkota konkursa izstāde “Zaļā Latvija” ar skatītāju un žūrijas balsojumu un apbalvošanu). Studiju kursu Plenērs I un II noslēgumā katru gadu tiek rīkotas atskaites izstādes, dažkārt kopā ar docētājiem, kuri piedalījušies plenērā, tādējādi veicinot arī studējošo darbu prezentēšanas un izstāžu iekārtošanas prasmju apguvi. No 2019. gada uzsākta tradīcija fakultātes telpās eksponēt labāko diplomdarbu vizualizācijas. Jau šobrīd aktīvi tiek plānotas izstāžu un dizaina projektu demonstrācijas telpas LU Rakstu mājā, lai studenti jau studiju procesā kvalitatīvi apgūst vienu no dizainera darbības būtiskiem aspektiem – radošo projektu publisku prezentāciju.

4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai

- 1. Pirmais pētniecības virziens ir starpdisciplinārs** - kultūras un mākslas jautājumiem veltīts. 2015. gadā sākās sadarbība ar Eiropas Mākslas un kultūras izglītības observatoriju, apstiprinājuma līgums tik parakstīts LU (LU sadarbības pārstāve Austrā Avotiņa), piedaloties UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas, Latvijas Kultūras akadēmijas un Latvijas Mūzikas akadēmijas pārstāvjiem. Kopš tā laika notiek regulāra sadarbība. Mākslas un tehnoloģiju nodaļas pārstāvji piedalās sadarbībā ar ENO (*The European Network of Observatories in the Field of Arts and Cultural Education*) tīklojumu gan stratēģisku mākslas izglītības dokumentu izstrādē, gan starptautisku projektu realizācijā. 2020. gada martā bija paredzēta starptautiska ENO konference Rīgā: *Impacts of Arts and Cultural Education: Arguments and Evidence*, kas Covid-19 pandēmijas dēļ, pārcelta uz 2020. gada oktobri. Kopīgi tapis dokumenta tulkojums latviešu valodā – “Kultūras izpratnes un izpausmes rokasgrāmata” (http://www.unesco.lv/files/OMC-CulturalAwareness-Report-LV-NET_b5413956.pdf), kura attiecas arī uz dizaina nozari, jo komentē sabiedrības attiecības ar mākslas izpausmēm visplašākajā kontekstā. Grafikas dizains ir viena no izpausmēm, kas visplašāk no visām vizuālās mākslas jomām, ietekmē sabiedrības ikdienu. Dokumentā ir iestrādāts mākslas formu kopuma paplašinājums ar tādām nozarēm kā – “dizains/amatniecība, arhitektūra, digitālie plašsaziņas līdzekļi, fotogrāfija/filma, starpdisciplīnu un pārdisciplīnu pieejas/multimediji u. c., kamēr vien šīs formas ir saistītas ar mākslas sistēmu. Šajā kopumā ietilpst mūsdienu māksla, kā arī (materiālais un nemateriālais) mantojums”. Tieši šajā starpdisciplīnu kategorijā tiek attīstīta pētniecība, kas atbilst arī Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes specifikai.
- 2. Otrs pētniecības virziens** ir saistīts ar vizuālās kultūras izpausmēm (vadītāja Austrā

Avotiņa). Vizuālizpratnes kā fenomena pētniecības mērķis ir: ilgtermiņā veidot vizuālizpratnes zinātniskās pētniecības skolu Latvijā, aktualizēt vizuālizpratnes nozīmi visu Eiropas Padomes noteikto pamatkompetenču pilnveidē mūžizglītības kontekstā un, radīt starptautiski atpazīstamas inovatīvas pētniecības idejas un ilgtermiņā paliekošas vērtības, tā veicinot Latvijas mākslas zinātņu jomas attīstību Latvijas Universitātē un Eiropas izglītības kontekstā kopumā. Ar kopsaucēju "Vizuālizpratne kā kompetence visos izglītības līmeņos" (*Visual literacy as competence in all levels of education*), notiek sadarbība ar Eiropas Vizuālizpratnes tīklojumu (*ENViL - European Network of Visual Literacy*). Šis virziens ir īpaši nozīmīgas kļūvis mūsdienu attēlu pasaulē. Jau no 2016. gada notiek teorētiski un radoši projekti vizuālās kultūras jautājumos. Kopumā notikušas trīs Latvijas Universitātes atbalstītas Vizuālizpratnes nedēļas, kurās 7-10 dienu laikā (radošās darbības nedēļas *Radi!* Ietvaros un ar informatīvo atbalstu) notiek radošās darbnīcas, semināri, studentu darbu izstādes un konkursi (piemēram, par Otro Vizuālizpratnes nedēļu Latvijā - <https://envil.eu/second-visual-literacy-week-2017-latvia/>) un starpdisciplināra konference. Radošās darbnīcas un lekciju prezentācijas sniedz Latvijas vadošie speciālisti no vairākām augstskolām, t.sk. no Latvijas Mākslas akadēmijas, Londonas St. Martina Mākslas augstskolas, Tallinas Mākslas akadēmijas, Minhenes Mākslas akadēmijas, kā arī citi ārvalstu sadarbības partneri, kuru ieguldījumu mediāli un finansiāli ir atbalstījuši UNESCO Latvijas Nacionālā komisija, Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Baltijas-Vācijas Augstskolu birojs, Latvijas muzeji un vairākas sabiedriskās organizācijas. Šo darbību rezultātā izdota kolektīvā monogrāfija (Vizuālizpratne kā 21.gadsimta kompetence / sast. Austrā Avotiņa. Rīga : Latvijas Universitāte, 2019. 156 lpp. ISBN 9789934527555). Tā izplatīta Latvijas mākslas priekšmetu pedagogiem, skolām un profesionāļiem, tā demonstrējot kopīgos Eiropas uzstādījumus vizuālās kultūras jautājumos. Grāmatas ietvaros publicēts fragments no ENViL dokumenta "Eiropas vizuālizpratnes vadlīnijas" (*Common European Framework of reference for Visual Literacy - Prototype*). Grāmatas tapšanā piedalījušies (kā pētījumu un rakstu autori un arī grāmatas dizaina autori) vairāki LU Mākslas virziena docētāji (I.Karlsone, A.Dzilna, J.Nikiforovs, A.Avotiņa, A.Plotka) un studenti. Tas ir visdemokrātiskākais formāts šādai pētniecībai, jo tā rezultāti ir pieejami un saprotami ikvienam ar vizuālo kultūru saistītajam cilvēkam Latvijā.

Piemēram, LU Akadēmiskās attīstības projekta ietvaros no 16.05.-21.05. 2019. notika Trešā vizuālizpratnes nedēļa Latvijas Universitātē, kopumā pasākumos piedalījās 240 dalībnieki.

1. **Aktīva studentu iesaiste starptautiskā pētniecībā** notika no 31.05.2019. līdz 03.06.2019. Berlīnē, kad profesionālās darbības kompetences pilnveidošanai, kopā ar studentu grupu notika *Bauhaus 100* jubilejas izstāžu apmeklējums un radošās darbnīcas lekciju kursa Mākslas vēsture I un Dizaina vēsture I ietvaros (vadītāja Austrā Avotiņa).
2. **Mākslinieciskajā jaunradē starptautiskos projektos piedalās:**
 - Juris Nikiforovs ar saviem radošajiem darbiem medaļu mākslā piedalās starptautiskās grupu izstādēs. Tās notikušas Otavā, Kanādā, 2018. gadā (FIDEM XXXV Art Medal Exhibition, "Women and Women in the Natural Science", Canadian Museum of Nature); Toruņā, Polijā, 2018. gadā (X Baltijas medaļu mākslas triennāle "Baltijas vienotība", Muzeum Uniwersyteckie, Uniwersytet Mikołaja Kopernika); Baltkrievijas republikas Nacionālajā vēstures muzejā, Minska, 2019. gadā, Vitebskas apgabala novadpētniecības muzejā, 2019. gadā, gada vasarā notiks pasaules mēroga izstāde Tokijā, Japānā, FIDEM (Starptautiskā Medaļu Mākslas Federācija) kongresa ietvaros.
 - Andra Irbīte ir orgkomitejas priekšsēdētāja starptautiskajai Latvijas Dizaineru savienības un LU zinātniskajai konferencei "Design. Experience. Challenges 2020"; aktīvi darbojas starptautiskā profesionālā organizācijā *Design Research Society* un *Design Thinking Group*.

- Inguna Karlsona ir darba grupas dalībniece ES Kopienas iniciatīvas organizētā INTERREG projektā "Design for innovation".
- Aivars Plotka, kurš ir vairāku grāmatu mākslas konkursu "Zelta Ābele" laureāts, ir piedalījies starptautiskā projektā, radot unikālu faksimila izdevumu – 10 identiskas kopijas vēsturiskam albumam "Terra Mariana 1186–1888" (autors Gustavs Manteifels), kas tapa ciešā sadarbībā ar Vatikānu, kur glabājas oriģinālais eksemplārs (tika prezentēts arī Pirmajā Vizuālizpratnes nedēļā).
- Austra Celmiņa-Ķeirāne – NVO "Latvijas tekstilmozaika", Eiropas Tekstilmozaikas Asociācijas (*European Quilt Association*) dalīborganizācijas, biedre, kura regulāri piedalās starptautiskos tekstilmākslas festivālos, konkursos un izstādēs.

Kopumā virziena docētāji piedalījušies 21 starptautiskās mākslas izstādēs (A. Muze, A. Celmiņa-Ķeirāne, J. Nikiforovs, J. Utāns).

4.4. Norādīt, kā tiek veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošām zinātniskāspētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā -akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm, dalību projektos u.c., sakārtojot pēc nozīmīguma.

Pārskata periodā trīs docētāji aizstāvējuši disertāciju un ieguvuši doktora grādu (LU), divi docētāji turpina darbu pie disertācijām un ir zinātniskā grāda pretendenti (LU un Latvijas Mākslas akadēmijā), trīs docētāji studē doktorantūrā (LU un LMA). Trīs docētāji ir LZP eksperti.

Docētāji salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu daudz aktīvāk piedalījušies dažādos projektos un zinātniskajās konferencēs (19 docētāji ar 124 referātiem Latvijā un 9 docētāji ar 53 referātiem ārzemēs). 6 docētāji ļoti aktīvi publicē rakstus zinātniskos izdevumos (Antra Ozola, Zanda Rubene, Juris Porozovs, Juris Burlakovs, Mārtiņš Veide, Vladimirs Kincāns), kā arī Austra Avotiņa ir 5 mākslas grāmatu autore.

Atbilstoši virziena specifikai docētāji kopumā 61 reizi piedalījušies mākslas un dizaina izstādēs, plenēros un projektos Latvijā un 12 reizes - izstādēs ārzemēs. Astoniem docētājiem (Olafam Muižniekam, Agatai Muzei, Ērai Zalcmanei, Jurim Utānam, Austrai Celmiņa-Ķeirānei, Ingridai Irbei, Diānai Janelei, Agrim Dzilnam) bijušas personālizstādes (dati līdz 01.06.2020.).

Augstākās izglītības reformas ietvaros liela daļa docētāju iesaistījušies jaunu studiju programmu un jaunu studiju kursu izstrādē.

Daudzi docētāji (Ingrīda Irbe, Aivars Plotka, Austra Celmiņa-Ķeirāne, Diāna Janele, Andra Irbīte, Juris Nikiforovs, Agata Muze, Inguna Karlsona, Ardis Markss, Ilze Biezā, Laine Kristberga, Ēra Zalcmane) veikuši dažādus organizatoriskus darbus – organizējuši izstādes, t.sk. studentu darbu izstādes.

Pārskats par docētāju zinātniski pētniecisko un jaunrades darbu pievienots pielikumā "Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu".

Lai veicinātu docētāju iesaisti pētniecībā un radošajā darbībā, LU piedāvā vairākus atbalsta mehānismus. Saskaņā ar Augstskolu likumu docētājiem ir iespēja vienu reizi ievēlēšanas periodā izmantot sešu kalendāro mēnešu akadēmisko atvaļinājumu zinātniskiem pētījumiem vai zinātniskā

darba veikšanai ārpus savas darbavietas (tas attiecas arī uz radošo darbu). Vairāki PBSP "Māksla" docētāji pārskata periodā šo iespēju izmantojuši (piemēram, V. Kincāns, Ē. Zalcmane), un Mākslas un tehnoloģiju nodaļas (MTN) sēdēs koleģiāli tikuši izvērtēti un atbalstīti šo docētāju pieteikumi un atskaides. Docētājiem ir iespēja iesniegt pieteikumu arī LU Akadēmiskās attīstības projektiem, lai saņemtu finansiālu atbalstu (pārskata periodā šo iespēju izmantojusi A. Celmiņa-Keirāne un D. Janele radošo darbu izveides un izstādes rīkošanas finansēšanai). Arī A. Muze saņēmusi materiālu atbalstu personālizstādes rīkošanai.

Radošu izaugsmi veicinājuši PPMF finansētie docētāju pieredzes apmaiņas braucieni uz Augsburgas (Vācija) un Kopenhāgenas (Dānija) augstskolām ar radniecīgām studiju programmām 2019. un 2020. gadā.

Pētnieciskās aktivitātes tiek veicinātas, atbalstot docētāju piedalīšanos LU konferencēs (uzstāšanās ar referātu un dažkārt arī publicēšanās konferences krājumā ir bez dalības maksas), tāpat no MTN docētāji var saņemt materiālu atbalstu dalībai citu augstskolu un valstu konferencēs.

Atbalsts pētniecībai ir ne tikai materiāls - doktoranti, kas strādā Studiju virzienā, var saņemt atbalstu doktora darba izstrādei ne tikai no darba vadītāja, bet arī no pieredzējušākiem kolēģiem. Tāpat pieredzējušu docētāju atbalsts ir veicinājis kolēģu iesaisti un sadarbību vairākos projektos. Arī turpmāk tiek plānota sadarbība gan MTN, gan fakultātes ietvaros. Radošo darbu izstāde, kas ik gadus notiek LU Starptautiskās zinātniskās konferences laikā, ir viens no piemēriem docētāju radošai sinerģijai.

4.5. Norādīt, kā tiek veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Lektore Andra Irbīte aktīvi iesaistījusi studentu darbu eksponēšanā un to dalībā dažādos konkursos:

- Skolu/augstskolu dizaina programmu audzēkņu darbu ekspozīcijas izstādē Dizaina arēna 2019, 18.10.2019 - 20.10.2019, Latvija, Kurators (izstāde "Dizaina arēna 2019" no 10.2019 ceļo pa Latvijas dizaina izglītības iestādēm).
- LDS konkurss Skolu balva dizainā 2019, 01.09.2019 - 04.10.2019, Latvija, Organizētājs
- Skolu/augstskolu dizaina programmu audzēkņu darbu ekspozīcijas izstādē Dizaina sala 2018, 01.08.2018 - 04.10.2018.
- LDS konkurss Skolu balva dizainā 2018, 14.05.2018 - 24.09.2018, Latvija, Organizētājs
- Skolu/augstskolu dizaina programmu audzēkņu darbu ekspozīcijas izstādē Dizaina sala, 01.05.2017 - 15.10.2017.
- LDS konkurss Skolu balva dizainā, 01.05.2017 - 20.09.2017.

Sadarbībā ar Latvijas Dizaineru savienību LU kā katru gadu piedalījās Latvijas Dizaineru savienības balvas pasākumos – izstādēs un konkursos. Augstskolu konkursā programmas „Māksla” diplomandi regulāri saņem balvas (sk. 4.2. nodaļu).

2017. gada rudenī grafikas apakšnozares studenti pasniedzēju vadībā piedalījās Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas rīkotajā starptautiskajā plakātu konkursā „Ceļā uz Latvijas simtgadi”, kurā no 110 konkursam iesniegtajiem darbiem divas LU studentes ieguva 4. vietu, bet viena – 5. vietu.

Tādā veidā tika veicināta arī starpaugstskolu sadarbība. Docētāji, kuru audzēkņi bija godalgoto dalībnieku vidū, arī saņēma balvas.

2017. gadā virziena studentiem bija iespēja piedalīties konkursā par informatīvo materiālu (vides reklāmas) izveidi LU Absolventu kluba iniciatīvai "Absolventu taka" LU Botāniskajā dārzā. 2. kursa grafikas dizaina studente, kura uzvarēja šajā konkursā, vēlāk turpināja sadarbību ar LU Fondu, sagatavojot fonda ikgadējo gada pārskatu dizainu (absolvējusi PBSP "Māksla" 2020. gadā).

2018. gada pavasarī LU PPMF izstāžu telpā "Baseins" tika organizēta izstāde "Zaļā Latvija", kur piedalījās 23 studenti ar zīmētiem, gleznotiem, datorgrafikas vai 3d objektiem. Apbalvoti tika visi dalībnieki, bet galvenās balvas saņēma 3 labāko darbu autori, kā arī tika pasniegta skatītāju simpātiju balva.

20.04.2018-09.05.2018. LU PPMF izstāžu telpā "Baseins" bija skatāma PPMF studiju programmas "Māksla" studentu un viņu pasniedzēju Ēras Zalcmanes grafikas izstāde "Kontrasts".

LU PPMF izstāžu telpā "Baseins" 2016. gada pavasarī no 26.05.-16.06. Austras Avotiņas organizētās Pirmās Vizuālizpratnes nedēļas ietvaros, notika plakātu izstāde "Mūzika" ar kopsaucēju – vizuālo tēlu improvizācija mūzikā piedalījās saksofonists E. Ašmanis. Plakātus docētāja Aivara Plotkas vadībā bija veidojuši grafikas dizaina programmas studenti.

No 11.11.16 -07.12.16.- notika Ilzes Biezās un Austras Celmiņas-Ķeirānes veidotā studentu darbu izstāde "Melnbalts" (studiju kursu Kompozīcija dizainā I-IV un Maketēšana radošie uzdevumi).

Arī docētājs Juris Nikiforovs LU PPFM izstāžu telpā "Baseins" ir organizējis vairākas studentu izstādes:

01.11.2017 - 01.12.2017 izstāde "Aizslēpņi";

19.04.2016 - 28.04.2016 izstāde "Maska" un izstāde "Kompozīcija V".

PPMF studiju programmas "Māksla" studentu kursa darbu (projektu) izstādi "Iekšpagalms" 11.02.2019-14.03.2019. organizēja Inguna Karlsona. Tā bija daļa no pasākumiem, kas norisinājās LU 77. Starptautiskās zinātniskās konferences ietvaros.

Katra gada rudenī LU PPMF bibliotēkā Austras Celmiņa-Ķeirāne un Diāna Janele veido studentu vasaras plenēra darbu izstādes ekspozīciju, bet 2015. gadā bija PPMF studentu un docētāju kopējā plenēra mākslas darbu izstāde (kurators – Roberts Muzis).

No 2018. gada fakultātes gaitenēs tiek eksponētas studentu iepriekšējā semestra labāko gleznošanas, zīmēšanas, burtu mācības, kompozīcijas un grafiskā dizaina darbu izstādes. No 2019. gada fakultātes docētāji, studējošie un apmeklētāji var iepazīties ar Studiju virziena diplomdarbu labāko projektu vizualizācijām (lielformāta planšetēm).

4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

Studiju virziena un PBSP "Māksla" popularizēšanai 2019. gadā tika izmantotas mārketinga inovācijas – reklāmas materiālu (videofilmas) izveide, kas lakoniskā, saistošā un informatīvā veidā uzrunā potenciālos studētgrībētājus. Videomateriāla izveidē tika iesaistīti programmā studējošie, un

tas tika demonstrēts izstādes “Dizaina arēna 2019” laikā un ir ievietots gan LU vietnē, gan sociālajos tīklos.

Studiju procesa ciešākai sasaistei ar darba devēju prasībām un vajadzībām 2019. gadā tikai sāka sadarbība ar lielāko IT uzņēmumu Latvijā *Accenture Latvia* un, docējot šī uzņēmuma inovatīvajām vajadzībām atbilstošu studiju kursu, radās ideja par iespējamo jauna studiju moduļa izveidi - *UI/UX* dizains. Studiju kursā Digitālo produktu dizains studenti tiešā veidā saskaras ar inovāciju radīšanas un testēšanas mehānismiem, rēķinoties ar produkta lietotāja vēlmēm un vajadzībām (kursa laikā, piemēram, tiek veidoti viedierīču lietotņu prototipi, izejot pilnu dizaina domāšanas ciklu).

Covid-19 pandēmijas ierobežojumu dēļ studiju process 2020. gada pavasarī un vēlā rudenī norisinājās attālināti, un tas lika ieviest vairākas studiju procesa inovācijas – tiešsaistes platformu izmantošanu (piemēram, bakalaura darba aizstāvēšana notika *Microsoft Teams* tiešsaistē, ļaujot diplomantiem un komisijai piedalīties sapulcē no jebkuras vietas Latvijā), praktisko darbu augšupielādi *Moodle* vidē un vērtēšanu, e-vides pilnveidošanu, mācību videomateriālu izveidi, praktisko darbu analīzi tiešsaistē, tiešsaistes lekciju videoierakstus (kas ļauj studentiem noskatīties lekciju sev vēlamā laikā, ja viņi nav varējuši piedalīties lekcijā) un citas. Novērots, ka atsevišķos studiju kursus lekciju apmeklējums, pārejot uz tiešsaistes režīmu, būtiski uzlabojies, it īpaši nepilna laika klātienēs grupās. Tomēr ne visas šīs inovācijas jāvērtē pozitīvi. Vairāku studiju kursu apguvē tiešsaistes risinājumi nav efektīvi. Kā pozitīvu faktu varētu minēt to, ka visu – gan studējošo, gan docētāju – digitālās prasmes ievērojami uzlabojušās. Daudz dinamiskāks kļuvis arī virziena un programmas pārvaldības process, jo sapulces dažādu aktuālu jautājumu risināšanai var organizēt attālināti, tādējādi nodrošinot lēmumu pieņemšanas operativitāti. Diplomdarbu aizstāvēšanas procesā tiek nodrošināta elektroniska dokumentu atvēršana.

Par produktu inovācijām programmā tiek domāts nepārtraukti – daudzos studiju kursus un diplomdarbu izstrādē ir paredzēta jaunāko stratēģiju un pētniecības tēmu iekļaušana. Nereti studējošie diplomdarba pētījumos pievēršas tēmām, kas dizaina jomā ir ienākušas nesen un par kurām nav pieejama padziļināta zinātniskā literatūra, tāpēc studentam kopā ar darba vadītāju jāatrod jaunas pētniecības metodes un pieejas. Tādējādi PBSP “Māksla” studentu bakalaura darbi ir pirmie latviešu valodā pieejamie pētījumi par vairākām dizaina tendencēm pasaulē (piemēram, par dažādu jauno tehnoloģiju ietekmi uz grafisko dizainu un lietotāja pieredzi vai jaunākajiem interjera dizaina stiliem). Studentu darbi tiek rekomendēti un pieņemti realizācijai, iegūst dizaina konkursu balvas un nominācijas. Radošo spēju un ideju ģenerēšanas kompetenču attīstīšanai katrā profesionālās ievirzes (un ne tikai) kursā tiek izmantota atbilstoša metodika, kas vērsta uz studenta pašvadītu mācīšanās un analīzes procesu. Strādājot pie jebkura vizuāla darba (gan analogā, gan digitālā tehnikā) izstrādes, studenti ir nepārtraukti iesaistīti radošā procesā – inovācijas ir dizaina studenta ikdiena. Pat visvienkāršākie studiju uzdevumi, kas paredzēti tehnisko iemaņu apgūšanai vai nostiprināšanai, mākslā un dizainā ir saistīti ar radošumu un inovācijām. Pētījumos balstītu inovāciju meklējumi un dažādi problēmu risinājumi visvairāk izpaužas kursa darbos un diplomdarbā. Ideju attīstīšanas metodes studenti papildus apguvuši arī pie vieslektores no Lielbritānijas (I. Leimanis), kas izmanto zīmēšanu kā stratēģisku domāšanu veicinošu un virzošu aktivitāti. Pie inovatīvām mācīšanās un pētniecības metodēm var pieskaitīt arī novērojuma metodi, kas tiek izmantota Interjera projektēšanasursos (novērojot objekta funkcionalitāti pirms projektēšanas uzsākšanas), un studējošo pašvadītu nodarbības uzdevuma izvirzīšanu (Zīmēšanas un Gleznošanasursos).

II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)

5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri un kā sadarbība tiek organizēta, raksturojot sadarbību ar darba devējiem, papildus norādīt mehānismu darba devēju piesaistei.

Studiju virziena ietvaros īstenotās sadarbības mērķis ir vislabākajā veidā realizēt un efektīvi izmantot katram sadarbībā iesaistītajam pieejamos resursus un, daloties pieredzē, kopīgi izstrādāt jaunas tehnoloģijas un inovatīvus produktus un tā sekmēt pilnveidi, kompetenci un kopīgu attīstību. Tā ir iespēja studentiem iepazīt praktisko darba vidi un uzņēmējiem gūt papildus zināšanas konkrētajā nozarē. Iespējama arī docētāju un uzņēmuma darbinieku mērķtiecīga savstarpēja mobilitāte, kas profesionāla studiju virziena ietvaros ir ļoti nepieciešama.

Sadarbības tīklu izveide rada iespēju aktivizēt vieslektoru piesaisti, tā pilnveidojot studiju kursu īstenošanas metodes, paplašinot mācību organizācijas formu daudzveidību, izstrādājot un ieviešot katru gadu jaunus mācību materiālus, kas atbilst jaunākajām tendencēm nozarē (piemēram, poligrāfijas nozarē, kur notiek straujas izmaiņas ik gadu). Sadarbība ar profesionālajām organizācijām rosina ieviest inovatīvu pieeju arī mācību procesā, izstrādāt jaunus digitālus mācību un mācību tehnoloģiskos līdzekļus. Svarīgākie kritēriji, meklējot sadarbības partnerus, ir iespējamā mācību rezultātu un studiju procesa kvalitātes uzlabošana. Tas nozīmē – sadarbībai jābūt profesionālai, tai jāvairo motivācija, tai jāveido saikne ar reālo darba vidi un jāsniedz atbalsts studējošajiem. Darba devēju interese ir konkurences apstākļos atrast un piesaistīt labākos studentus, kuru darbība profesionālajās praksēs jau nodrošina tuvāku izpratni par veicamajiem pienākumiem un prasībām, iesaistoties reālā darba tirgū. Uz darba devēju anketā iekļauto jautājumu (anketa tiek pievienota 3. un 4. kursa studentu profesionālās prakses atskaitei) par vēlmi sadarboties ar LU gandrīz visi darba devēji atbild apstiprinoši un vēlas sadarboties tieši prakšu vietu nodrošināšanā. Tāpat katru gadu vairāki uzņēmumi meklē darbiniekus un praktikantus savos uzņēmumos dizaina jomā, sūtot piedāvājumu programmas direktorei.

Sadarbības tīkla izveide ir nozīmīga studiju programmas popularizēšanā un īstenošanā. Mērķtiecīgi realizējot studiju virziena formulētos mērķus, studiju programmas uzdevumus un jaunākās aktualitātes (piemēram, pakāpeniski pastiprinot darba vidē balstītu studiju nozīmi), tiek izvēlēti konkrēti sadarbības partneri. Aptverot plašu profesionālu organizāciju klāstu, meklējot kopīgu projektu realizācijas iespējas, regulāra sadarbība notiek ar Latvijas Izglītības un zinātnes ministriju, ar Latvijas Poligrāfijas uzņēmumu asociāciju (LPUA), ar kuras kā dalīborganizācijas starpniecību ir iespēja piedalīties Eiropas Drukas un digitālās komunikācijas federācijas *Intergraf* izglītības darba grupas rīkotos pasākumos – konferencēs, semināros, izstādēs, studentu darbu konkursos u.c., ar Latvijas Grāmatizdevēju asociāciju un Latvijas Preses izdevēju asociāciju, ar Latvijas Reklāmas asociāciju un Latvijas Iepakojuma asociāciju, ar Latvijas Dizaineru savienību, ar UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju, Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi, Latvijas *Nacionālo kultūras centru*, nodibinājumu “Iespējamā misija”, kā arī ar IT konsorcijs *Accenture* Latvijas filiāli, SIA “Jelgavas Tipogrāfija”, Latvijas pašvaldībām un to izglītības iestādēm. Tas sniedz plašas iespējas tālāku mērķu uzstādīšanā un stratēģiju pilnveidē. (Par plašākiem mērķiem skatīt informāciju pielikumā “Studiju virziena attīstības plāns”).

Sadarbībā ar Latvijas Dizaineru savienību LU PBSP “Māksla” docētāja Andra Irbīte kā orgkomitejas priekšsēdētāja 2020. gada 30.oktobrī rīkoja starptautisku konferenci *Design.Experience.Challenges*

2020, kas bija veltīta aktualitātēm dizaina un ar to saistītajās jomās. Izvēloties konferences tematus, kas bija **spekulatīvais (kritiskais)** un **sociālais dizains**, tika iezīmēts arī LU studiju virziena nākotnes mērķis – attīstīt dizaina nozares starpdisciplināritāti un saistīt to ar jaunām teorijām, tehnoloģijām un sistēmām, atbilstoši sabiedrības vajadzībām. Konferences dalībnieki no Latvijas, Lielbritānijas, Vācijas, Austrālijas, Krievijas, Baltkrievijas un Igaunijas diskutēja par pilsētvides attīstību, tehnoloģiju nozīmi jaunajos ekonomikas, pakalpojumu un komunikācijas modeļos, kā arī indivīda un varas attiecībām kultūras, sociālo un vides problēmu kontekstā.

Konferencē tika iezīmēta nākotnes starpdisciplinārās pētniecības attīstība, tā kļuva par augstvērtīgas pieredzes apmaiņas faktu un deva reālus impulsus sadarbības tīkla paplašināšanai.

Sadarbībā ar LU Fondu detalizēti izstrādāts un guvis atbalstu projekts – “Transformējama izstāžu ekspozīcijas sistēmu koncepcija”. Tas nodrošinās studentu regulāru dalību izstāžu iekārtošanā, veidos pieredzi darbu eksponēšanā un atbildību par kuratordarbu (secīgi vienam kursam katru gadu), paaugstinās viņu profesionālo kompetenci, atbildību un motivētu piesaisti studiju procesam, veidojot saikni ar jomas profesionāļiem (mecenāta piešķirums 55 000 EUR, ierīkošana Rakstu mājā). Šis projekts ir ļoti nozīmīgs studiju kvalitātes uzlabošanai. Projekta realizācija dos iespēju veidot kvalitatīvas izstāžu, konkursu un meistardarbnīcu sesijas. Jaunajā Rakstu mājas celtniecības projektā iezīmēta 78 kv. m telpiskā vide šī projekta realizācijai.

Studiju programmai turpinās sadarbība ar Latvijas Evanģēliski luterisko baznīcu projektā “Reliģisks teksts kā laikmetīgs vides objekts”. 2019. gada maijā noslēdzās studentu darbu konkursa 1. kārtā, kurai tika iesniegti 18 darbi. Notika uzvarētāju apbalvošana – astoņi mākslas studiju programmas studenti saņēma balvas – naudas prēmijas un atzinības rakstus. Divi objekti realizēti pilsētvidē (Talsos un Rīgā), bet 4 ir saskaņošanas procesā ar Rīgas pilsētas būvvaldi. Paredzēts, ka projekts turpināsies līdz 2022. gadam, kad Rīgā tiks svinēta Reformācijas 500. gadadiena.

Turpinās sadarbība ar Latvijas Poligrāfijas uzņēmumu asociāciju, ar kuras atbalstu studenti iegūst profesionālas prakses vietas pie darba devējiem. LU docētāji vada profesionālās pilnveides kursus poligrāfijas speciālistiem, tā veidojot abpusēju sadarbību. LPUA ir ieinteresēta profesionālā sadarbībā, ieskaitot sadarbības līguma noslēgšanu (paredzēts noslēgt sadarbības līgumu 2021.gadā), starp LU PBSP “Māksla” un vadošo poligrāfijas nozares izglītības iestādi Latvijā – PIKC “Rīgas Valsts tehnikums” (RVT), kas paredzētu savstarpēju mācībspēku pieredzes un kompetenču apmaiņu, vieslekciju rīkošanu, kopīgu mācību materiāli tehniskās bāzes un resursu izmantošanu, kopīgu pētījumu veikšanu un to rezultātu publicēšanu u.c. Šāda sadarbība varētu arī veicināt studentu piesaisti LU PBSP “Māksla”, jo RVT absolventi ar laba līmeņa profesionālām zināšanām varētu būt ieinteresēti turpināt studijas LU. 2015. gadā virziena docētāji saņēmuši pateicību arī no Rīgas Valsts 3. ģimnāzijas par atsaucību un piedalīšanos starptautiskā projektā *Fir for Job: Orientation to career and university studies at secondary schools* (sk. pielikumu “Rīgas Valsts 3. ģimnāzijas pateicība”).

Cieša un regulāra sadarbība notiek arī ar Ogres Valsts tehnikumu (OVT), kuru absolventi jau ir potenciālie LU Mākslas programmas studenti un grafikas dizaina jomas speciālisti. Sadarbība notiek, rīkojot pieredzes apmaiņu tikšanās starp LU un tehnikumu mācībspēkiem un viesojoties ar studiju programmas prezentāciju materiāliem pie tehnikumu studentiem.

Pēdējā tikšanās ar RVT mācībspēku pārstāvi norisinājās 2020. gada martā, un tajā tika pārrunātas iespējas sadarboties poligrāfijas iekārtu testēšanā un LU studentu iepazīstināšanā ar jaunākajām poligrāfijas tehnoloģijām. Viens no OVT mācībspēkiem docē divus studiju kursus kā stundu pasniedzējs PBSP “Māksla”.

Lai sniegtu iespēju topošajiem dizaineriem gūt nozīmīgu ieskatu interjera dizaina jomā nozīmīgā, bet studiju programmā pagaidām neiekļautā tēmā par būvakustiku, pārskata periodā 2015./2016.

un 2016./2017. studiju gadā tika piesaistīts ar vieslekciju kursu vieslektors akustikas speciālists, SIA *Akukon Buvakustika* direktors Mg. Sc. (Tech.) Arturs Pērkons.

LU ikgadējo starptautisko zinātnisko konferenču ietvaros notiek sadarbība ar Liepājas Universitāti, Daugavpils Universitāti un Rēzeknes Tehnoloģiju augstskolu. Piecu Latvijas augstskolu sadarbības līgums (sk. pielikumu "Sadarbības līgumu saraksts") paredz daudzpusīgu sadarbību ar minētajām augstskolām mākslas nozarē, kas tiek realizēta kopīgos projektos un informācijas apritē. Tiek veidotas kopējas mākslas darbu izstādes, un konferences sesijās piedalās augstskolu maģistranti un doktoranti. Arī Latvijas Mākslas akadēmijas doktoranti piedalās šajos sadarbības pasākumos. LU Mākslas virziena studentiem tas sniedz plašu pārskatu par situāciju Latvijā viņu izvēlētajā profesionālajā un akadēmiskajā virzienā.

Attīstības perspektīva:

2021. gadā paredzēts atjaunot jau esošos un noslēgt jaunus sadarbības līgumus ar vismaz 3 augstskolām, atbilstoši kopīgiem studiju virzienu mērķiem un programmās formulētajiem uzdevumiem:

- ar Augsburgas Universitāti (kurā Mākslas programmas docētāji bija pieredzes apmaiņas komandējumā) un konstatēja ievērojamu analogiju mērķos, domāšanā un ideju realizācijas iespējās sadarbojoties ar privātuzņēmējiem un nevalstiskajām organizācijām. Ir uzsākta līguma slēgšanas procedūra;
- ar Tallinas Mākslas akadēmiju, kurā īpaši nozīmīga mūsu studiju virzienam būtu sadarbība foto studiju pilnveidē. Rīgā kā viesprofesore viesojās profesore Marge Monko un vadīja meistardarbnīcas Trešās vizuālizpratnes nedēļas ietvaros, 2019.gadā. Ir plānota tālāka sadarbība, kas Covid19 pandēmijas dēļ ir nedaudz kavēta;
- ar Kopenhāgenas Karalisko Mākslas akadēmiju – kurā Mākslas programmas docētāji bija pieredzes apmaiņas komandējumā (2020) un tika sarunās konstatēta savstarpēja ieinteresētība studiju prakses virzienos (gan interjera, dizaina, gan grafikas dizaina) un mērķu realizācijā. Ir uzsākta diskusija par iespējamo sadarbību profesionālo praksi un meistardarbnīcu organizēšanā.

Attīstības perspektīvā ir paredzēts turpināt pilnveidot sadarbību ar ārvalstu augstskolām, kuras īsteno līdzīgas studiju programmas, lai gūtu pieredzi, nepārtraukti pilnveidotu studiju programmu un tās īstenošanā iesaistīto mācībspēku un studentu profesionālo kompetenci.

5.2. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei, raksturot piesaistīto ārvalstu studējošo un mācībspēku skaita dinamiku.

Ārvalstu studējošo skaits programmā salīdzinājumā ar iepriekšējo akreditācijas periodu palielinājies vairākas reizes – tie ir apmaiņas programmās studējošie, kuri izvēlas vairākus studiju kursus no tiem, ko programma piedāvā angļu valodā. Pārskata periodā tam bija vērojama stabila tendence pieaugt. Ja studējošo skaits ir pietiekami liels, tiek veidota atsevišķa grupa, kurā nodarbības notiek tikai angļu valodā. Ja ārvalstu studējošo skaits ir mazāks par 5, viņi tiek pievienoti studentu pamatgrupai, un nodarbības notiek bilingvāli. Ārvalstu studējošajiem ir paredzētas papildu konsultācijas. Kopumā vērojama ārvalstu studentu interese par praktiskas ievirzes kursiem – Zīmēšanu I, Gleznošanu I, Kompozīciju dizainā I un II, Interjera projektēšanu I un Grafikas programmām I un II, jo tajos var iesaistīties arī ar nelielām priekšzināšanām vai bez tām.

Tā kā apmaiņas studenti programmā bija galvenokārt no Tālo Austrumu valstīm, Covid-19

pandēmijas ierobežojumu dēļ tuvākajā laikā paredzams apmaiņas studentu skaita kritums, tomēr programmas vadība strādā pie angļu valodā piedāvāto kursu skaita palielināšanas un dažādošanas.

Ārvalstu mācībspēku piesaiste programmai notiek ar projektu finansējuma palīdzību – tā 2019. gada pavasara un rudens semestrī vairākus kursus programmā docēja vieslektore no Apvienotās karalistes (*University of the Arts in London*) Mg. art. Ilga Leimanis. (SAM 8.2.2. projekts). Pirms tam – 2018. gadā – viņa uzstājās gan ar vairākām vieslekcijām, gan ar referātu ikgadējā LU Starptautiskajā konferencē, prezentējot savus pētījumus. Par vadītajiem studiju kursiem saņemtas pozitīvas studējošo atsauksmes, kurās norādīts uz inovatīvu studiju procesa organizēšanas metožu veiksmīgu sasaisti ar jau tradicionāli ierastām (piemēram, ideju vizualizācija un koncepciju izstrāde un attīstīšana dizainā, izmantojot zīmēšanu un skicēšanu). Lai veicinātu starptautisko sadarbību, tiek izskatītas vairākas ārzemju vieslektoru kandidatūras, pieteikumos atsūtītie kvalifikāciju apstiprinātie dokumenti, notiek sarakste un sadarbības iespēju plānošana 2021. gadam ar *PhD in Arts and Film Studies Anais Cabart* (*Zhejiang University*) no Ķīnas, *PhD candidate in Art History Anna Briggs* (*University of Tours*) no Francijas, *PhD Arts, Theatre and Multimedia Technologies Luca Bochicchio* (*University of Genova*) no Itālijas, kā arī *MA Contemporary Art Creation, Doctor of Arts candidate Tiago Martins Pinto* (*Aalto University*) no Somijas. 2021. gada pavasara semestrī PBSP "Māksla" kursus Fotografēšana II un Plenērs II docēs *PhD David A. Kerr* no Austrālijas (doktora grāds mākslas vēsturē).

Ārvalstu studējošo un mācībspēku statistikas dati, kā arī dati par ienākošo un izejošo mobilitāti apkopoti pielikumos "Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā" un "Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem".

5.3. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju. Norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu.

Studējošo prakšu organizēšana notiek saskaņā ar "Latvijas Universitātes studējošo prakses organizēšanas noteikumiem" (apstiprināti ar LU rīkojumu Nr. 1/417 25.11.2019.) un "Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes profesionālā bakalaura studiju programmas "Māksla" prakses nolikumu" (apstiprināts ar LU PPMF Domes 20.12.2018. lēmumu Nr. PPMF-V12.2 /582).

Profesionālajā bakalaura studiju programmā "Māksla" iekļauta prakse 23 kredītpunktu apjomā.

Prakses mērķis ir studējošo iegūto teorētisko zināšanu padziļināšana, pilnveidošana, nostiprināšana un aprobēšana praktiskajā darbībā.

To veido:

1) Pētnieciskā prakse I un II (kopā 4 KP), kurā students iegūst kompetences profesionālajai darbībai nepieciešamo datu vākšanā, interpretācijā un apstrādē, prasmi pamatot savu dizaina koncepciju (PLK, NLK – 2. un 4. sem.).

Pētnieciskā prakse notiek 2. semestrī un 4. semestrī, un tās laikā studējošais patstāvīgi izstrādā pētniecisko darbu atbilstoši savām profesionālajām interesēm.

Prakses noslēgumā notiek pētnieciskā darba aizstāvēšana.

Darba izstrādes procesā students iegūst diplomdarba izstrādei nepieciešamās kompetences

teorētiskā materiāla analizē, empīriskā pētījuma veikšanā un iegūto datu apstrādē.

2) Plenērs I un II (kopā 4 KP), kurš veido kompetences vizuāli analizēt apkārtējo vidi un atveidot to, uzkrāt vizuālo materiālu, kurš kalpos dažādu dizaina projektu izveidē (Plenērs I – PLK 3. sem., NLK 5. sem.; Plenērs II – PLK 5. sem., NLK 7. sem.).

Plenēra prakse notiek 3. un 5. semestrī pilna laika klātienē studējošajiem un 5. un 7. semestrī nepilna laika klātienē studējošajiem.

To vada studiju kursa “Plenērs I” un “Plenērs II” docētājs(-i).

Prakse notiek prakses vietās Latvijā (tostarp Rīgā), par kurām studējošie tiek informēti iepriekšējā semestrī.

Prakse noslēdzas ar eksāmenu – darbu skati.

Sekmīgi apgūstot šo kursu, studenti gūst pieredzi zīmēšanai un gleznošanai plenērā, zina, kā atainot ārpusdarbnīcas vidē redzamos motīvus, ainavu un tās elementus, arhitektūras objektus (perspektīvas likumsakarības), saimniecības priekšmetus, dzīvniekus un cilvēkus kustībā. Kurss veido dizainera, mākslinieka un mākslas pedagoga darbam vajadzīgo lietpratību.

3) Profesionālā prakse dizainā I, II un III (kopā 15 KP), kura ļauj studentam iepazīties ar izvēlēto profesionālās darbības sfēru nozares uzņēmumā, tiešā sadarbībā ar darba devējiem un klientiem (PLK – 5., 7. un 8. sem., NLK – 6., 7. un 8. sem.).

Profesionālās prakses vietu izvēlas students patstāvīgi, vai to piedāvā fakultāte. Darba devēji dažkārt izmanto iespēju un programmas direktoram nosūta informāciju par nepieciešamajiem darbiniekiem, kas tālāk tiek nodota studējošajiem.

Profesionālā prakse dizainā notiek ar nozares specifiku (grafikas un interjera dizainu) saistītos uzņēmumos, kā arī – veicot valsts iestāžu vai privātpersonu pasūtījumus.

Profesionālās prakses ilgums pie nozares darba devēja ir 15 pilna laika darba nedēļas. Students profesionālo praksi drīkst uzsākt ne agrāk kā 5. semestrī. Pirms prakses uzsākšanas notiek seminārs, kurā studenti tiek iepazīstināti ar prakses norises kārtību un atskaitīšanās sistēmu.

Pabeidzot katru profesionālās prakses posmu pie nozares darba devēja (kopā – trīs), students iesniedz mapē noformētu (A4 formāts) prakses atskaiti.

Iesniegtās atskaites tiek prezentētas un publiski apspriestas katras prakses daļas noslēguma seminārā.

Profesionālās prakses rezultāti – studējošie iegūst un pilnveido profesionālajai darbībai nepieciešamās kompetences.

5.4. Ja studiju virzienā tiek īstenotas kopīgās studiju programmas, kopīgo studiju programmu izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgo studiju programmu veidošanas un īstenošanas principiem un procesu. Ja studiju virzienā netiek īstenotas kopīgās studiju programmas, raksturot un novērtēt augstskolas/ koledžas plānus šādu studiju programmu izveidei studiju virziena ietvaros.

Kā minēts iepriekš, Studiju virzienam būtu nepieciešams maģistra līmeņa studiju piedāvājums.

Pārskata periodā tas ir ticis aktīvi risināts, veidojot trīs variantus maģistra studiju programmai, no kurām viena – “Sociālais dizains” (kods 47214) - guva atbalstu LU Senātā (Senāta lēmums Nr.205, 25.05.2015.), bet tās virzība uz licencēšanu tika apturēta pēc daļēji kritiska ekspertu atzinuma saņemšanas.

Izglītības un zinātnes ministrija neatbalstīja arī LU ieceri ārpus 8.2.1. SAM projekta izstrādāt un īstenot profesionālā maģistra studiju programmu „Dizains zinātnei un izglītībai” (kods 47214), bet aicināja to kā moduli iekļaut jaunajā izglītības zinātņu maģistra programmā “Tehnoloģiju inovācijas un dizains izglītībai”, kas tika izstrādāta 8.2.1. SAM projekta pirmajā kārtā (licencēta un uzsākusi darbu 2020. gadā), vai arī paredzēt atbilstošu profesionālās tālākizglītības vai pilnveides programmu piedāvājuma paplašināšanu pieaugušo izglītībā. Tika pieņemts lēmums veidot programmas moduli izglītības zinātņu studiju programmā, un sadarbība ir veiksmīgi uzsākta 2020. gada rudenī.

Tika uzsākta darbība, lai panāktu iespēju Latvijā licencēt starpdisciplināru maģistra līmeņa programmu, kas tiktu realizēta kopā ar ārzemju sadarbības partneriem. Pateicoties dalībai *ENO* (*The European Network of Observatories in the Field of Arts and Cultural Education*), tika iegūti vairāki potenciāli sadarbības partneri. Nākošajā plānošanas periodā esam paredzējuši turpināt darbu pie starpdisciplināras maģistra studiju programmas izveides.

II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)

6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

Studiju virzienā esošajā PBSP “Māksla” iepriekšējās akreditācijas ekspertu sniegtie ieteikumi ieviesuši vairākas izmaiņas. Kopumā koriģēts studiju programmas plāns, veidojot skaidrāku struktūru, uzlabota programmas kontroles un pārvaldības sistēma, kas saistīta ar jaunas struktūrvienības – Mākslas un tehnoloģiju nodaļas – izveidi un Studiju programmu padomes (no 2020. gada – Studiju virzienu padomes) sastāva izmaiņām. Arī studējošo ienākošā mobilitāte vairākkārt pieaugusi, un tas izriet no atsevišķu kursu piedāvājuma angļu valodā.

Rekomendāciju ieviešanas plānu skatīt pielikumā “Rekomendāciju izpildes pārskats”. Lai gan rekomendācijas programmā ieviestas, vairākas no tām paredz nepārtrauktu darbību, un attīstība ekspertu norādītajos virzienos aizvien vēl turpinās, piemēram, plānots turpināt studiju programmas plāna optimizāciju, veidojot skaidrāku ierobežotās izvēles kursu (B daļas) struktūru, pievienojot jaunus kursus (saskaņā ar aktualizētajiem profesiju standartiem) un slēdzot tos, kuru saturs pēc darba devēju un sadarbības partneru ieteikuma zaudējis aktualitāti.

6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde (ja piemērojams).

(Nav attiecināms:)

Pielikumi

I. Informācija par augstskolu/ koledžu		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	LU_Normative_akti_saite_2020.docx	Regulations_UL_links_2020.docx
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja piemērojams)		
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	LU_PĀRVALDĪBAS STRUKTŪRA_LV_2019.jpeg	ORGANIZATIONAL_CHART_OF_UL_2019.jpeg
II. Studiju virziena raksturojums - 1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns (ja piemērojams)	Makslas_Attistibas_plans.docx	Development_plan_of_the_Study_field.docx
Studiju virziena pārvaldības struktūra	Virziena_parvaldiba_LV.jpeg	Organisational_Chart_of_Study_Field.jpeg
II. Studiju virziena raksturojums - 3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	Pamatinfo_akademiskais_personals.xlsx	Basic_information_academic_staff.xlsx
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	Macibspeku_biografijas_CV.docx	Biographies_Academic_staff.docx
Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā	Statistika_macibsp_mobilitate.docx	Statistics_incoming&outgoing_mobility_of_academic_staff.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	Zinatniska_petnieciba_un_jaunrade.docx	Scientific_research_and_artistic_creativity.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 5. Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts	Sadarbibas_ligumu_saraksts.docx	List_of_cooperation_agreements.docx
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	Statistika_arvalstu.docx	Statistical_data_on_foreign_students_and_teachers.docx
Statistikas dati par studējošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	Statistika_studejoso_mobilitate.docx	Statistical_data_on_student_mobility.docx
Studējošo prakses organizācijas apraksts	Prakses_organizacijas_apraksts.docx	Regulation_on_internship.docx
Informācija par līgumiem u.c. apliecinājumi par studējošo prakses nodrošinājumu uzņēmumos	Prakses_vietas.docx	Information_about_internships_in_companies.docx
II. Studiju virziena raksturojums - 6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats	Rekomendaciju_izpilde.docx	Overview_on_implementing_the_recommendations.docx
Studiju virziena raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstīts apliecinājums, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	Apliecinajums_par_macibspeku_valsts_valodas_zinasanam.edoc	Certificate of the Head of the Study Field.docx
III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)		
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.		
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		

Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	IESNIEGUMS Studiju virziena "Mākslas" novērtēšanai (2).edoc	Application_for_the_study_field_evaluation.docx

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
Datubāzu lietošanas statistika. 2018/2019	Datubazu_statistika.pdf
LDS konkursa laureāti	LDS_laureati.docx
Mācībspēku pētniecības un jaunrades virzieni	Macibspeku_petniecibas_jomas.docx
Rīgas Valsts 3. ģimnāzijas pateicība	RV3G_Pateiciba.jpg
Studiju programmas pašizmaksas aprēķins / Calculation of the self-cost of the study programme	Maksla_pasizmaksa2020.jpg
Statistics of using databases. 2018/2019	Statistics_of_using_databases.pdf
Winners of the LDS Competition	Winners_of_the_LDS_competition.docx
Directions of scientific research and artistic creation of the academic staff	Directions_of_research&artistic_creation_academic_staff.docx
Gratitude from Riga State Gymnasium No. 3	Gratitude_from_Riga_State_Gymnasium_No3.docx
Diplomdarba izstrādes ieteikumi PBSP "Māksla"/Diploma work development recommendations at PBSP "Art"	Diplomdarbs_Diploma_Work.pdf
Rekomendāciju izpildes pārskats	Rekomendaciju_izpilde.docx
Overview on implementing the recommendations	Overview_on_implementing_the_recommendations.docx
1 Updated Compliance of qualification / professional standard (Latvian)	3_Atbilstiba_PS_PKP.docx
2 Updated Compliance of qualification / professional standard (English)	3_Compliance_of_the_study_programme_with_OS_PQR.docx
3 Link to student works	UL Arts link to student works.txt

Māksla

Augstākās izglītības iestāde	Mākslas
Studiju programmas nosaukums	Māksla
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	42214
Studiju programmas veids	Profesionālā bakalaura studiju programma
Studiju programmas direktora vārds	Austra
Studiju programmas direktora uzvārds	Celmiņa-Keirāne
Studiju programmas direktora e-pasts	austra.celmina-keirane@lu.lv
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	Dr. philol.
Studiju programmas direktora telefona numurs	
Studiju programmas mērķis	<i>Mērķis – sekmēt studentu profesionālās un akadēmiskās kompetences pilnveidi, kļūstot par mūsdienu darba tirgū konkurētspējīgiem, analītiski un radoši domājošiem speciālistiem ar vispusīgām zināšanām grafikas dizaina vai interjera dizaina jomā, kurus raksturo māksliniecisko ideju oriģinalitāte, kognitīvā, sociālā, kultūras, tehnoloģiskā, ekonomiskā, projektēšanas konteksta izpratne un spēja izmantot tehnoloģiju piedāvātās iespējas, strādājot mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos vietējā un starptautiskajā darba tirgū, kā arī dot iespēju turpmākām studijām un/vai dziļākai specializācijai pēcdiploma profesionālās pilnveides un maģistrantūras studiju programmās Latvijā un ārzemēs.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>Uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• radīt priekšnoteikumus studējošo zināšanu apguvei un kompetenču veidošanai vizualizācijā, attēlu un tēlu sistēmas veidošanā; dažādu dizaina darbu specifikas izpratnē, dizaina menedžmenta problēmu risināšanā, projektu finansiāli ekonomisko aspektu novērtēšanā; fizisko, kognitīvo, kultūras, sociālo un ekonomisko faktoru izpratnē balstītu projektu izstrādē; tehnoloģiju un programmatūras apguvē, ražošanas tehnoloģisko iespēju spektra pārzināšanā; komunikatīvajā lietišķās saskarsmes kultūrā, sadarbībā ar pasūtītāju un citām projektos iesaistītajām pusēm;</i> <i>• veicināt studentu pētniecisko lietpratību ar specialitāti saistīto teorētisko atziņu un faktoloģiskā un vizuālā materiāla apzināšanā, analīzē un interpretācijā, nodrošinot loģisku un nepārtrauktu teorētisko zināšanu un prakses integrāciju;</i> <i>• veicināt studentu personības pilnveidi studiju procesā, attīstīt studentu analītisko kompetenci patstāvīgi risināt problēmas, attīstīt jaunus projektus un prezentēt sava darba rezultātus.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izprot grafikas/interjera dizaina vērtību kritērijus kultūrvēsturiskā, politiskā, ekonomiskā, tehniskā, estētiskā un sociālā kontekstā; 2. orientējas dizaina procesa struktūrā, izprot pētniecisko procesu un metodes, pētījuma datu interpretāciju un izmantošanu; 3. izprot grafikas/interjera dizaina jomas svarīgākos jēdzienus un likumsakarības, pārzina dizaina valodai raksturīgos izteiksmes līdzekļus; 4. izprot grafikas/interjera dizaina nozares aktualitātes un tās lomu valsts ekonomikas kontekstā, kā arī dizaina attīstību ietekmējošos faktorus un dalībniekus; 5. parāda integrētas zināšanas par grafikas/interjera dizaina un tam radniecīgo nozaru problēmām un izprot iespējamo risinājumu veidošanas mehānismus. <p>Prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. veic profesionālu, lietotājcentrētu un inovatīvu darbību grafikas/interjera dizaina jomā, izmantojot teorētiskās zināšanas un pētījumu rezultātus, ievēro dizaina procesa pamatprincipus; 2. formulē darba problemātiku un virsuzdevumu, grafikas/interjera dizaina piedāvājumu saskaņo ar pasūtītāju, darba devēju, atbildīgajiem dienestiem, tehniskajiem izpildītājiem, ražotājiem; 3. izvēlas grafikas/interjera dizaina ieceres īstenošanai visatbilstošākos mākslinieciskos un tehniskos paņēmienus, orientējas tradicionālo un digitālo vizualizācijas tehnoloģiju klāstā un materiālu piedāvājumā; 4. izvēlas prezentācijas stratēģiju dažādām auditorijām, prezentē dizaina pētījumu un projektu, argumentēti diskutē par to, formulējot un analītiski aprakstot problēmas un risinājumus; 5. sistematizē un arhivē grafikas/interjera dizaina projekta izstrādes procesā uzkrāto informāciju. <p>Kompetences:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. parāda zinātnisku pieeju problēmu risināšanā grafikas/interjera dizaina jomā, kritiski analizē profesionālus jautājumus, pamato lēmumus, nepieciešamības gadījumā (neprognozētās situācijās) veic problēmu papildu analīzi; 2. integrē zināšanas un prasmes patstāvīgā lēmumu pieņemšanas procesā, ievērojot ētisko atbildību par profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz sabiedrību; 3. plāno grafikas/interjera dizaina projekta izpildi, veic autoruzraudzību, kontrolē dizaina produkta izgatavošanas darbu kvalitāti un atbilstību koncepcijai, estētiskajai un tehniskajai kvalitātei, kā arī vides aizsardzības un drošības normu prasībām; 4. veic darbu individuāli vai komandā, pieņem lēmumus atbilstoši kompetencei, risina konfliktsituācijas, uzņemties atbildību par sava un komandas darba rezultātiem; 5. patstāvīgi strukturē savu mācīšanās procesu, virza to uz zināšanu, prasmju un kompetences pilnveidi, apzinās mūžizglītības nepieciešamību.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	<p>Valsts eksāmens</p> <p>Diplomdarbs</p>

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	4

Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds mākslā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Interjera dizainers vai grafikas dizainers

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika klātiene - 4 gadi, 5 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Nepilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds mākslā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Interjera dizainers vai grafikas dizainers

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Studiju programmas parametros koriģētas trīs sadaļas - studiju mērķis, uzdevumi un rezultāti. Izmaiņas neskar minēto parametru būtību, bet precizē formulējumu. Studiju rezultāti, piemēram, tiek definēti kā zināšanas, prasmes un kompetences, kuras studējošajiem ir iespēja iegūt, apgūstot programmas saturu, un kuras ir nepieciešamas viņu profesionālajā darbībā atbilstoši iegūstamo kvalifikāciju profesiju standartiem.

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

PBSP "Māksla" tiek īstenota pilna laika klātienē (4 gadi) un nepilna laika klātienē (4 gadi un 5 mēneši) studiju formā latviešu valodā. Vairākums studējošo konkrētajā programmā studē par maksu.

Budžeta vietu skaits laika periodā no 2016./2017. akad. gada bija 1 budžeta vieta bez finansējuma katrā studiju kursā, sākotnēji to piešķirot 1. studiju gadā studējošajam (attiecinīgi 2017./2018. akad. gadā bija 2 budžeta vietas). No 2019./2020. gada tās ir kopumā 6 budžeta vietas, kuras no 2020. gada iegūst valsts finansējumu. Budžeta vietu studējošie var saņemt rotācijas kārtībā, ņemot vērā iegūtos vērtējumus katrā akad. gadā.

Apkopotie dati par studējošo skaita izmaiņām studiju programmā pārskata periodā ļauj izdarīt vairākus secinājumus (sk. pielikumu "Statistika par studējošajiem pārskata periodā"). Studējošo skaits programmā, sākot no tās dibināšanas brīža 2008. gadā, pakāpeniski samazinājies, kas skaidrojams daļēji ar ekonomisko krīzi, kura sākās 2008. gadā (jo vairākums studentu studē par personiskajiem līdzekļiem), daļēji ar demogrāfisko situāciju valstī, un pārskata periodā tas turpinājies kristies līdz 2017./2018. ak. gadam, pēc kura atkal vērojams kopskaita pieaugums (2020. gada oktobrī programmā reģistrēti 207 studenti, kas ir par 15% vairāk nekā iepriekšējā akadēmiskajā gadā). Vismazākais pirmajā studiju gadā imatrikulēto studentu skaits bija 2017. gada rudenī (39). Pēc jaunākajiem datiem redzams imatrikulēto skaita būtisks pieaugums (2019. gada rudenī - 58, 2020. gada rudenī - 73), bet turpmāko attīstību šobrīd grūti paredzēt Covid-19 pandēmijas izraisīto seku dēļ.

Absolventu skaits salīdzinot ar 2014./2015. ak. gadu 2019./2020. gadā ir samazinājies par aptuveni 40%.

Vērtējot studentu atbirumu pa studiju gadiem, jāsecina, ka tas ir ļoti nevienmērīgs. Vidēji programmā ir 12,5% studējošo atbirums (7% - PLK, 18% - NLK), kas uzskatāms par zemu. Pārskata

periodā pilna laika klātienē pēc 1. studiju gada studijas neturpina vidēji 14% studentu, pēc 2. studiju gada – 8% studentu, bet pēc 3. studiju gada vērojams 1,6% studējošo pieaugums (studenti atgriežas programmā pēc pārtraukuma, lai kārtotu akadēmiskos parādus un gala pārbaudījumus). Nepilna laika klātienē pēc 1. studiju gada studijas neturpina vidēji 30% studentu, pēc 2. studiju gada – 5%, pēc 3. studiju gada – 6%, bet pēc 4. studiju gada – 32%. Šie dati parāda divus krīzes posmus nepilna laika klātienē studējošo mācību procesā – pēc pirmā studiju gada vai tā laikā trešdaļa studentu saprot, ka nevar studijas apvienot ar darbu, studiju slodze ir par lielu vai nepietiek materiālo resursu, bet pēc ceturtā studiju gada, kad jāsāk strādāt pie noslīguma darba, visbiežākais studiju pārtraukšanas iemesls ir laika trūkums un nespēja paralēli algotam darbam pievērsties arī pētniecībai.

Skaidrojot iemeslus, kādēļ studenti pārtrauc studijas uz laiku vai nepabeidz, visbiežāk nosaukti šādi faktori:

- 1) personiski iemesli, kas saistās ar ģimenes apstākļiem (bērna piedzimšana, materiālā stāvokļa izmaiņas u. c.);
- 2) nespēja savienot studijas ar algotu darbu, jo liela daļa studentu, īpaši NLK, ir nodarbināti pilna vai daļēja laika darba slodzē;
- 3) neizpildītas akadēmiskas saistības (akadēmiskie parādi vai diplomdarba izstrādes nepabeigšana). Piemēram, no 2019./2020. gada potenciālajiem 33 absolventiem diplomdarbu noteiktajā termiņā neizstrādāja 11 studenti (1/3 no potenciālajiem absolventiem). Lai gan diplomdarba izstrādāšanas grūtības varētu saistīt ar Covid-19 krīzi, netika saņemts neviens iesniegums par diplomdarba izstrādes pagarinājumu krīzes dēļ. Tas gan neizslēdz iespēju, ka studējošo ekonomiskā situācija un dzīves apstākļi pandēmijas ierobežojumu laikā tomēr ir ietekmējusi gala pārbaudījumu kārtošanu;
- 4) dažos gadījumos – studiju uzsākšana citā augstskolā.

Studentu skaita izmaiņas ietekmējošs faktors ir iespēja izvēlēties studiju programmas ar lielāku budžeta vietu skaitu.

Pēdējos divos ak. gados tikusi papildināta informācija par studiju programmas satura aktualitāti, mācībspēkiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem un tikusi prezentēta gan vidējās izglītības iestādēs, gan sociālajos tīklos. Tās popularizēšanā iesaistījās studiju programmas absolventi, jaunie dizaineri, kas ieguvuši balvas dizaina konkursos, daloties ar savu studiju pieredzi un ieguvumiem. Tam sekojošais imatrikulēto studentu skaita pieaugums 2018./2019. un 2019./2020. gadā, iespējams, skaidrojams arī ar šo aktivitāti. Tāpat pēdējos gados vērojama atsevišķu studentu atgriešanās programmā, lai pabeigtu diplomdarba izstrādi un iegūtu profesionālo grādu, kas nodrošina lielākas iespējas darba tirgū.

Studējošo atbiruma mazināšanai plānoti vairāki pasākumi – padziļināts programmas specifikas skaidrojums informatīvajos pasākumos studētgrībētājiem (Atvērto durvju dienās, tikšanās reizēs vidējās izglītības iestādēs, ikgadējās izstādēs “Skola” u. c.), lai iepazīstinātu un sagatavotu topošos studentus studiju procesam; individuālas pārrunas ar studējošajiem, kuri gatavojas pamest studijas; studiju maksas atvieglojumi (ja ir pamatoti iemesli); sistemātisks darbs ar pēdējā gada studentiem, sniedzot atbalstu savlaicīgā diplomdarba izstrādē.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Studiju programmas nosaukums "Māksla" ir tieši saistīts ar profesionālo grādu, kas tiek piešķirts studentiem – tas ir profesionālais bakalaura grāds mākslā. Abas kvalifikāciju jomas – interjera dizains un grafiskais dizains – ir nepastarpināti saistītas ar mākslas nozari. Studiju programmas mērķi, uzdevumi un studiju rezultāti izriet no profesiju standartiem (Interjera dizainers un Grafikas dizainers). Minēto profesiju standartu un kvalifikācijas prasību projekti ir iesniegti Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijā (to apstiprināšana paredzēta 2021. gada maijā). To veidošanā ir iesaistīti pārstāvji no PBSP "Māksla" akadēmiskā personāla.

Studiju programmas mērķu un sasniedzamo rezultātu sasaiste ar Grafikas dizainera un Interjera dizainera profesiju standartiem apskatīta pielikumā "Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstība profesijas standartam". Jāatzīmē, ka programma fokusējas uz to, lai maksimāli efektīvi spētu sagatavot studējošos profesionālai darbībai, studijuursos iekļaujot visus jautājumus, kas saistīti ar pilna dizaina projekta cikla (no idejas līdz produkta prezentācijai un arhivēšanai) realizēšanu, kā to paredz profesiju standartu. Studiju rezultāti nosaka, ka absolventi atbilst atbilstošās kvalifikācijas prasībām:

Vides dizainers (specializācija - interjera dizainers) veic auditorijas (lietotāja) vajadzību, analogu un materiālu, vides dizaina risinājumu, resursu izpēti; izgatavo maketus, sagatavo tehnisko projektu, veic projekta realizācijas autoruzraudzību un rezultātu prezentēšanu; var patstāvīgi veikt savu saimniecisko darbību ar profesionālo darbību saistītās jomās;

Komunikācijas dizainers (specializācija - grafikas dizainers) veic auditorijas (lietotāja) vajadzību, paradumu izpēti; analogu, komunikācijas dizaina risinājumu, resursu izpēti; skicē, izgatavo un testē prototipus, sagatavo un īsteno komunikācijas dizaina projektu un prezentē rezultātus.

Uzņemšana studiju programmā abām kvalifikācijām norit pēc vienādiem kritērijiem.

Konkursa kritēriji:

- 1) personām, kuras vidējo izglītību ieguvušas, sākot ar 2004. gadu: centralizētais eksāmens (CE) latviešu valodā, CE svešvalodā (angļu, vācu vai franču), CE matemātikā un praktiskais pārbaudījums vizuālajā mākslā;
- 2) personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personām ar īpašām vajadzībām: vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme noteiktos mācību priekšmetos (latviešu valodā, literatūrā un svešvalodā) un praktiskais pārbaudījums vizuālajā mākslā.

Uzņemšanas prasībās iekļautais praktiskais iestājpārbaudījums vizuālajā mākslā dod ievirzi studētgrībētājiem, samazina studējošo skaita atbīrumu pirmajā studiju gadā un ļauj objektīvāk konkursa kārtībā noteikt studentus, kam piešķirt budžeta vietu, jo tas ir saistīts ar izvēlēto jomu un tai nepieciešamajām pamatprasmēm un kompetenci. Pārbaudījums sastāv no divām daļām - reflektantiem ierobežotā laikā jāparāda savas zināšanas un prasmes, zīmējot un gleznojot noteiktus priekšmetus no dabas. Par šo pārbaudījumu reflektanti var kopumā saņemt 1000 punktus, un darbus izvērtē komisija, kas sastāv no programmas akadēmiskā personāla pārstāvjiem, tostarp programmas direktora.

Mākslas profesionālā bakalaura studiju programmas iestājpārbaudījuma vērtēšanas kritēriji:

1. Ģeometrisku formu uzbūve

Kompozīcija darba formātā

- 100 punkti

Uzbūve un perspektīva	- 200 punkti
Priekšmetu savstarpējās proporcijas	- 100 punkti
Gaismēna	- 100 punkti

2. Krāsu kompozīcija

Kompozīcija darba formātā	- 100 punkti
Priekšmetu proporcijas un uzbūve	- 100 punkti
Krāsu tonālās (tumši gaišās) attiecības	- 100 punkti
Nokrāsu (silto un vēso toņu) attiecības	- 100 punkti
Priekšmetu apjoms un gaismēna	- 100 punkti

Lai sagatavotos iestājek sāmenam, programma visiem interesentiem dod iespēju piedalīties sagatavošanasursos (10 nodarbības).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Dizaina nozares gadsimtu ilgajā attīstības gaitā kļuvis multidisciplinārs, gan atsevišķām dizaina jomām saplūstot, gan pamatdisciplīnām sadaloties atsevišķās apakšnozarēs, kas saistītas ar jaunām teorijām, tehnoloģijām un sabiedrības vajadzībām.

Dizains mūsdienās ir kultūras un radošo industriju daļa, patstāvīga profesionālās, saimnieciskās, zinātniskās darbības joma un nozīmīgs valsts konkurētspējas faktors: uzņēmējdarbības, kultūras un sociālo procesu komponents. Dizains arvien vairāk tiek atzīts par būtisku inovāciju instrumentu uzņēmējdarbībā, publiskajā sektorā un politikā.

K. Frīdmens^[1] norāda, ka dizains kā integratīva joma kopumā ir saistīts ar dabas, humanitārajām un sociālajām zinātnēm, pakalpojumiem, mākslu, tehnoloģijām un inženierzinātnēm. Dizains var ietvert jebkuru vai visas no šīm jomām atšķirīgos aspektos un proporcijās, tas ir atkarīgs no dizaina nozares, projekta veida vai risināmās problēmas. Aktivitātes un pētījumi dizaina procesā var tikt veikti makro, vidējā un mikro līmenī, katrā no tiem ir nepieciešams izmantot atbilstošas pieejas un metodes.

Mūsdienās dizaina nozare ir saistīta ne tikai ar lokāliem un globāliem tehnoloģiskiem un kultūras procesiem. Jauns izaicinājums dizaineriem ir aprites ekonomikas modeļa attīstības aktualitāte, kuras

pamatā ir vides problēmu saasināšanās (European Commission, 2020^[2]; Vides un reģionālās attīstības ministrija, 2018^[3]; Brennan et al., 2015^[4]): produktu dzīves cikla plānošana, radot risinājumus, kas paredzēti atkārtotai izmantošanai, atjaunošanai un pārstrādei. Šajā kontekstā dizaina izglītības īstenotāju uzdevums ir veicināt studentu kritiskās un sistēmiskās domāšanās prasmes, lai izstrādātu dizaina priekšlikumus labākai pasaulei – “esamības kvalitātei”, nevis “esamības daudzumam”.

Amsterdamas deklarācijā^[5] tiek uzsvērts kultūras kā nepārtraukta sabiedriska procesa, kā telpas, kurā apšaubīt, pārdomāt, izaicināt un pilnveidot cilvēku vērtības, nozīme. Viena no kultūras stratēģijas prioritātēm ir Pieredze Eiropai, kas paredz mobilitāti, tostarp izglītībā, un pieredzes apmaiņu.

Gan grafikas dizaina (ietverot produktu dizainu, digitālo dizainu, interaktīvo dizainu, reklāmas dizainu u. c.), gan interjera dizaina (kā vides dizaina sastāvdaļas) teorētiskie un praktiskie aspekti tiek iekļauti studiju kursu saturā, no vienas puses, sekojot globālām dizaina prioritātēm, kādas ir ilgtspēja, aprites ekonomika un digitalizācija, bet, no otras puses, saglabājot arī tās tradicionālās metodoloģijas, kas pierādījušas sevi kā efektīvas. Darba devēji vairākkārt atzīmējuši, ka, izvēloties darbinieku dizaina jomā starp kandidātiem ar vienādām digitālajām prasmēm, priekšroka tiks dota dizaineram, kurš pārvalda arī analogās vizualizācijas tehnikas (zīmēšana, skicēšana ar roku).

Programmas atbilstība darba tirgus tendencēm analizēta ziņojuma II. daļas 1.1. nodaļā.

Saskaņā ar Studiju virziena attīstības plāna 1.1.-1.4. uzdevumiem, programmas saturā un struktūrā plānotas izmaiņas vairākosursos – gan veidojot jaunus kursus, gan pārveidojot jau esošos (kopumā 27 KP apmērā, kas ir 17% no programmas kopējā apjoma). Izmaiņas saistītas gan ar PwC ziņojumā ietvertajiem ieteikumiem, gan ar absolventu un darba devēju aptaujās iegūtajiem rezultātiem, gan ar studējošo aptaujās konstatētajiem nepieciešamajiem uzlabojumiem, gan ar iepriekšējās akreditācijas komisijas un ārējo ekspertu ieteikumiem. Tāpat ņemta vērā nepieciešamība programmu saskaņot ar aktuālajiem profesiju standartiem, iekļaujot tajā mūsdienu dizaineram nepieciešamās kompetences un prasmes. Programmas plāna projektu sk. pielikumā “PBSP “Māksla” aktualizētais studiju plāns”, kurā norādīts arī tā ieviešanas grafiks. Lai paplašinātu studējošo iespējas darba tirgū, brīvās izvēles jeb C daļā studējošajiem tiek piedāvāti tādi studiju kursi kā Vizuālās mākslas mācību metodika, Gleznošanas un zīmēšanas metodika skolā, Integrētā mācību metodika mācību jomā “Kultūras izpratne un pašizpaušme mākslā”, kas ļautu absolventiem iesaistīties arī pedagoģiskajā darbībā. Šie kursi tiek nodrošināti fakultātē citu studiju virzienu ietvaros.

[1] Friedman, K. (2003). Theory in design research: criteria: approaches, and methods. *Design Studies*, 24(6), pp.508

[2] European Commission (10 March 2020). Making Europe's businesses future-ready: A new Industrial Strategy for a globally competitive, green and digital Europe
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_416

[3] Vides un reģionālās attīstības ministrija (2018). Aprites ekonomika Latvijā – izaicinājumi un nākotnes perspektīva.
https://www.lps.lv/uploads/docs_module/1_VARAM_aprites%20ekon_NCM_181018.pdf

[4] Brennan, G., Tennant, M., Blomsma, F. (2015). Chapter 10. Business and production solutions: Closing Loops & the Circular Economy, in Kopnina, H. and Shoreman-Ouimet, E. (Eds). Sustainability: Key Issues. Routledge: EarthScan, pp.219-239.
<http://eprints.mdx.ac.uk/21177/1/Brennan%20Tennant%20Blomsma%202015%20-%20Ch%2010%20OCE%20in%20Sustainability%20Key%20Issues.pdf>

[5] Challenge 2025. Strategy of the European Cultural Foundation 2020-2025. Amsterdam manifesto for Europe
<https://static1.squarespace.com/static/526e5978e4b0b83086a1fede/t/5e2b20ed99b9f2239f1a2ff6/1579884782365/Challenge+2025.+ECF+Strategy+final.+internal+use+011019.pdf>

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

PBSP “Māksla” studiju kursu saturs un to savstarpējā sasaiste ir veidota saskaņā ar:

- profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, izvirzītajiem studiju mērķiem, formulētajiem uzdevumiem un definētajiem studiju rezultātiem,
- nozares politikas un darba tirgus attīstības specifiku dizaina jomā,
- darba devēju ieteikumiem,
- starptautiskajām tendencēm šādu bakalaura studiju programmu realizācijā Rietumvalstu un Baltijas valstu augstskolās,
- jaunākajiem nozares profesionālo organizāciju un zinātniskajiem pētījumiem par nākotnes darba tirgum nepieciešamajām prasmēm dizaina sfērā nodarbinātajiem,
- absolventu vērtējumiem.

Bakalaura programmā ietverti divi moduļi – Grafikas dizaina un Interjera dizaina modulis, kuru sasniedzamie studiju rezultāti tieši izriet no programmas sasniedzamajiem rezultātiem un ir saistīti ar atbilstošo profesiju standartiem.

Studiju programmā integrēti studiju kursi, kas:

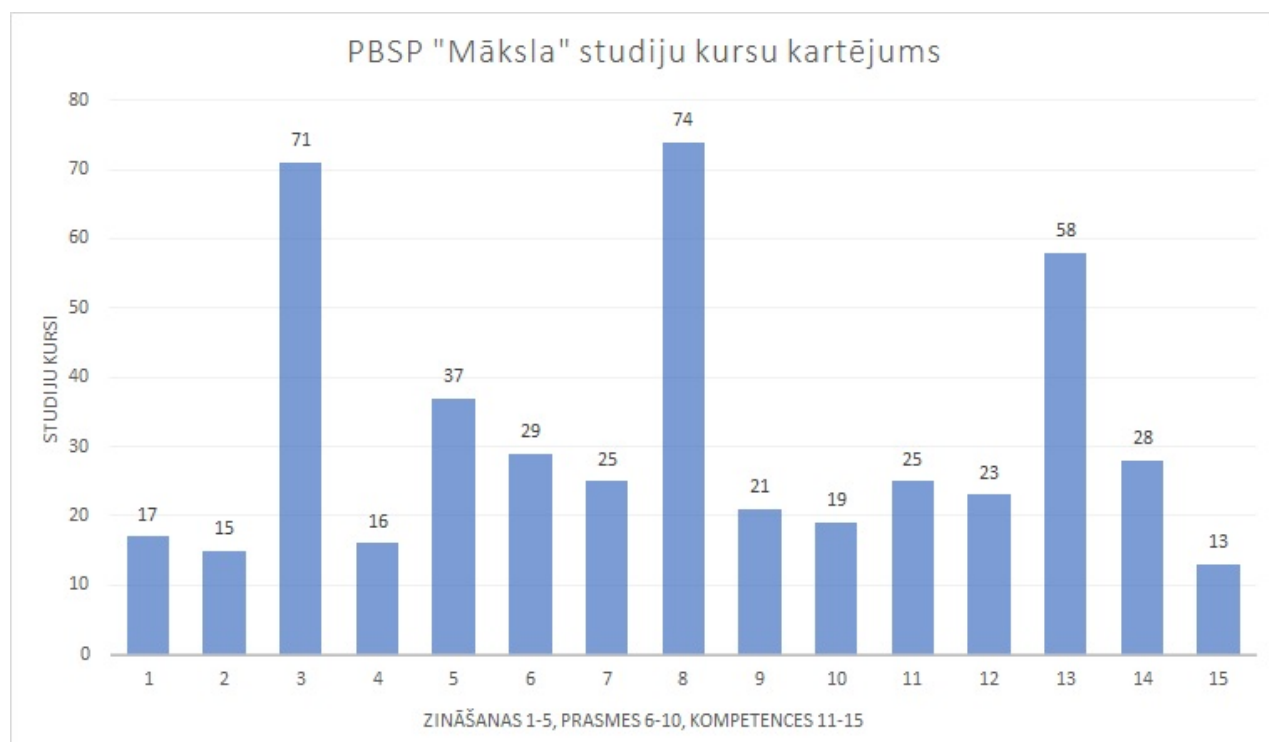
- sniedz zināšanas par dizaina jomas svarīgākajiem jēdzieniem un likumsakarībām, dizaina valodai raksturīgajiem izteiksmes līdzekļiem (Kompozīcija dizainā I-IV, Burtu mācība, Grafikas programmas I-VI, Iepakojuma dizaina pamati, Interjera projektēšana I-V, Telpisku objektu projektēšana I un II u. c.);
- sniedz zināšanas un veido izpratni par dizaina procesa struktūru, pētniecisko procesu un metodēm, pētījuma datu interpretāciju un izmantošanu (Digitālo produktu dizains, Dizaina domāšana projektu realizācijā, Interjera projektēšana I-V, Pētnieciskā prakse I un II u. c.);
- sniedz izpratni par dizaina vērtību kritērijiem kultūrvēsturiskā, politiskā, ekonomiskā, tehniskā, estētiskā, etniskā un sociālā kontekstā (“Mākslas vēsture I-II”, “Grafiskā dizaina vēsture”, “Interjera vēsture”, “Ievads socioloģijā”, “Intelektuālā īpašuma tiesības”, “Mākslas filozofija un estētiskās izglītības jautājumi”, “Reklāmas psiholoģija” u. c.);
- attīsta prasmi izvēlēties dizaina ieceres īstenošanai visatbilstošākos mākslinieciskos un tehniskos paņēmienus, orientēties tradicionālo un digitālo vizualizācijas tehnoloģiju klāstā un materiālu piedāvājumā (“Grafikas programmas I-VI”, “Zīmēšana I-VII”, “Gleznošana I-V”, “Kompozīcija dizainā I-IV”, “Burtu mācība” u. c.). Lai gan daudzviet pasaulē dizaina studiju programmās zīmēšana un gleznošana netiek piedāvāta vai šo kursu īpatsvars programmā ir neliels, LU programma šo tradicionālo metodoloģiju saglabā, un to atzinīgi novērtējuši arī programmas absolventi;
- veido izpratni par pētījumu metodēm un to lietošanas prasmes dažādos pētījumu veidos un projektos (Pētnieciskā prakse I un II);

- attīsta profesionālu, lietotājcentrētu un inovatīvu darbību dizaina jomā, izmantojot teorētiskās zināšanas un pētījumu rezultātus, ievērojot dizaina procesa pamatprincipus ("Digitālo produktu dizains", "Dizaina domāšana projektu realizācijā", "Interjera projektēšana I-V", "Gaismas dizains interjerā," "Zīmolvedības (brandinga) pamati", "Timekļa grafiskais dizains I, II", "Poligrāfijas darbu dizaina pamati" u. c.) un veidojot dizaina produktus vai to prototipus (plaši izmantota dizaina apguves metodoloģija Eiropas augstskolu dizaina programmās, tostarp arī Dānijas Karaliskās Mākslas akadēmijas Vizuālās komunikācijas programmā, ar kuru LU programmai notikusi pieredzes apmaiņa).

Respektējot darba devēju un nozares speciālistu rekomendācijas, studiju programmā pēdējos akad. gados ir veiktas dažas izmaiņas:

- lielāks uzsvars likts uz stratēģisko un inovatīvo prasmju attīstīšanu; integrēti jauni studiju kursi – "Digitālo produktu dizains" un "Dizaina domāšana projektu realizācijā" (sadarbībā ar docētājiem, kuriem ir ilggadēja darba pieredze gan kā darba devējiem, gan darba ņēmējiem Latvijas un starptautiskos (Accenture) IT un dizaina jomas uzņēmumos);
- visos studijuursos pastiprināta uzmanība sadarbības un līdzdalības prasmju attīstīšanai, sniedzot gan teorētiskas zināšanas par to nozīmi lēmumu pieņemšanas procesā, gan arī praktiski organizējot uzdevumu izpildi studentu grupu/komandas darbā, studijuursos "Digitālo produktu dizains" un "Dizaina domāšana projektu realizācijā" ir integrēta dizaina domāšanas pieeja kā inovatīvs un efektīvs instruments;
- pievērsta uzmanība dizaina jomu specializācijai un orientācijai uz konkrētas jomas kompetenču apgūšanu (integrēts jauns studiju kurss "Iepakojuma dizaina pamati" – pēc Latvijas Dizaineru savienības pārstāvju ieteikuma).

Studiju kursu kartējums atbilstoši sasniežamajiem studiju rezultātiem parāda, ka programmā (atbilstoši tās nosaukumam) dominē kursi, kuros apgūstamas profesionālās prasmes un kompetences (sk. pielikumu "Studiju kursu/moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai" un 3.1. att.). Kartēšanā tika pārbaudīts un parādīts, kādi studiju programmas studiju rezultāti (kopā 15) tiek sasniegti studijuursos. Ar programmas docētājiem kursu saturs tika apspriests programmas sasniežamo rezultātu kontekstā, lai novērstu to satura dublēšanos un nodrošinātu to pēctecību un savstarpējo saikni.

3.1. attēls. PBSP "Māksla" studiju kursu kartējums attiecībā pret programmas studiju rezultātiem

Pēc studiju rezultātu kartējuma redzams, ka programmasursos tiek sasniegti visi programmā paredzētie rezultāti. No **zināšanām** visvairāk tiek plānots sasniegt šādus studiju rezultātus: 1) izpratne par grafikas/interjera dizaina jomas svarīgākajiem jēdzieniem un likumsakarībām, dizaina valodai raksturīgo izteiksmes līdzekļu pārzināšana (71 studiju kurss), 2) integrētas zināšanas par grafikas/interjera dizaina un tam radniecīgo nozaru problēmām un izpratne par iespējamo risinājumu veidošanas mehānismiem (37 studiju kursi); no **prasmēm**: 1) studenti izvēlas grafikas/interjera dizaina ieceres īstenošanai visatbilstošākos mākslinieciskos un tehniskos paņēmienus, orientējas tradicionālo un digitālo vizualizācijas tehnoloģiju klāstā un materiālu piedāvājumā (74 studiju kursi), 2) studenti veic profesionālu, lietotājcentrētu un inovatīvu darbību grafikas/interjera dizaina jomā, izmantojot teorētiskās zināšanas un pētījumu rezultātus, ievēro dizaina procesa pamatprincipus (29 studiju kursi); no **kompetencēm**: 1) studenti plāno grafikas/interjera dizaina projekta izpildi, veic autoruzraudzību, kontrolē dizaina produkta izgatavošanas darbu kvalitāti un atbilstību koncepcijai, estētiskajai un tehniskajai kvalitātei, kā arī vides aizsardzības un drošības normu prasībām (58 studiju kursi), 2) veic darbu individuāli vai komandā, pieņem lēmumus atbilstoši kompetencei, risina konfliktsituācijas, uzņemoties atbildību par sava un komandas darba rezultātiem (28 studiju kursi).

Studiju kursu rezultāti kopumā virzīti uz to, lai absolventiem būtu pieejami visi teorētiskie un praktiskie darba instrumenti patstāvīgas profesionālās darbības izveidei un attīstīšanai.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studijuursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes.

Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, interaktīvās lekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcijas. Atsevišķu lekciju docēšanai studijuursos tiek pieaicināti praktiķi, profesionāļi no dažādām institūcijām, lai veicinātu teorijas un prakses vienotību. Plaši tiek izmantoti praktiskie uzdevumi, semināri, individuālais, pāru un grupu darbs, diskusijas un projektu izstrāde, mācību ekskursijas uz nozares organizācijām. Studiju kursu īstenošanā un pilnveidē tiek iesaistīti darba devēji (aicināti vadīt atsevišķas seminārnodarbības, nereti nodarbības tiek organizētas kā pieredzes apmaiņas vizītes darba vietās u.tml.).

Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, studentiem pēctecīgosursos ir iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē.

Studijuursos semināros tiek veicināta studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskusijas prasmes.

Lai studenti sasniegtu studiju rezultātus – apgūtu un nostiprinātu zināšanas, prasmes un attīstītu kompetenci – studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studentu darbība. Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas veicina studentu komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot situācijas.

Pakāpeniski mainās arī studiju fiziskā vide: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti var izmantot digitālās tehnoloģijas. Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai tiek izmantota e-studiju vide. Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide (*Moodle*), kurā studējošajiem pieejami nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti, papildus ar kursa tēmām saistīti mācību materiāli, kā arī veicami studiju uzdevumi (testi, forumi, semināri, konferences u. c.). Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi tiek ierakstīti un studentiem pieejami e-studiju vidē.

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota aktualizējot studiju programmas un to studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi lai veicinātu docētāju un studentu dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus.

Studenti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Vērtēšanas kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publicēti. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus.

Ievērojot studentcentrētas izglītības studiju principus, tiek veicināta studentu mobilitāte (studiju rezultātu atzīšana), studenti iesaistās akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksi. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programmas tiek īstenotas tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti. Studenti labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem, programmu direktoriem.

Studiju process PBSP "Māksla", kas iekļauj studējošo sasniegumu vērtēšanu, tiek organizēts, gan sekojot labākajām LU akadēmiskajām tradīcijām, gan ieviešot jauninājumus augstskolas didaktiskajā procesā. Studiju procesā tiek ņemtas vērā studentu mācīšanās vajadzību daudzveidība, izvēloties pedagoģiskās metodes, veicinot studentu mācīšanās motivāciju, pašrefleksiju un līdzdalību studiju procesā. Programmas īstenošanā tiek izmantotas daudzveidīgas mācību metodes:

- lekcijas un semināri, kuros tiek izmantotas ne tikai dažādas informācijas nodošanas metodes, bet arī diskusijas, grupu darbi u. c. aktīvās darba formas, kas ir kā papildinājums teorētiskajam materiālam par aktuālām problēmām dizaina un mākslas jomā;
- mācību ekskursijas, pēc iespējas rosinot studentus apzināt teorijas un prakses vienotību, kā arī iepazīt dažādas prakses vietas;
- sociālo tīklu un brīvpieejas tehnoloģisko risinājumu izmantošana nodarbībās, veidojot tehnoloģiju bagātinātu mācību vidi, modelējot modernu un dinamisku mācību procesu;
- studiju organizēšana e-vidē, piedāvājot e-vides materiālus, patstāvīgos darbus, izmantojot ieteikto un studentu izraudzīto literatūru. Tiek izmantotas e-studiju (*Moodle*) piedāvātās iespējas, tostarp uzdevumi ar darbu iesniegšanu, forumi, testi u. c. Tāpat tiek izmantota *Microsoft Teams* un *Skype* lietotne. Jau vairākus gadus studenti uzrāda labas svešvalodu zināšanas, kas paplašina pieejamo materiālu izmantošanas iespējas;
- starppārbaudījumi, patstāvīgie darbi – referāti, esejas, zinātnisko rakstu analīze, praktisko gadījumu analīzes, prezentāciju gatavošana, novērojumu veikšana un analīze, interviju īstenošana un analīze, modelēšanas uzdevumu īstenošana, pašrefleksija, starpskates u. c.;
- pētījuma projektu izstrāde un prezentācija;

- zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana.

Mācību metodes tiek izvēlētas atbilstoši katra kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem. Studiju fiziskā vide veicina studentcentrētas pieejas īstenošanu: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti var izmantot digitālās tehnoloģijas. Jāuzsver, ka docētāji jau šobrīd izmanto lekciju ne tikai kā priekšlasījumu, bet integrē tajā aktīvās mācību metodes, stimulējot diskusijas un organizējot darbu mazajās grupas. Aktīvās mācību metodes plaši tiek izmantotas semināru nodarbībās. Ar šo metožu palīdzību docētāji rada demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā, kas savukārt stimulē studentu personības izaugsmi. Turklāt šīs metodes ir iespējams izmantot arvien vairāk, jo studentiem kļūst pieejamāks arvien plašāks mācību literatūras klāsts, ar ko viņi paši var iepazīties gan tiešsaistē, gan bibliotēkā.

Tiek plānots veicināt studentu darbu grupās, sadarbību gan vienas, gan vairāku studiju programmu studentu starpā, studentu dalību citu augstskolu organizētajās vasaras skolās (International EKA Summer Academy u. c.), dalību vietējos un starptautiskos dizaina konkursos, apzināt valsts un pašvaldību institūciju, uzņēmumu piedāvājumus studējošo iesaistei reālos projektos.

Studiju procesā, lai visiem studentiem nodrošinātu atbalstu, tiek piedāvātas regulāras klātienē konsultācijas (konsultāciju laiki tiek izziņoti katra studiju gada un katra studiju semestra sākumā), kurās apspriest gan aktuālos studiju, gan citus jautājumus, kā arī neklātienē konsultācijas (izmantojot *Microsoft Teams*, *Skype* vai citus saziņas līdzekļus).

Studenti tiek informēti par vērtēšanas kritērijiem un metodēm, kā arī atzīmju izlikšanas kārtību pirmajās nodarbībās, vērtēšanas kritēriji ir publiskoti kursu aprakstos, sniedzot informāciju par to, kā studentu sasniegtais rezultāts tiks vērtēts. Svarīgi, ka mācību procesā tiek uzturēta atgriezeniskā saite, un studentiem vienmēr ir pieejams mācībspēku padoms un atbalsts.

Mācībspēki ņem vērā studentu vajadzību daudzveidību un, piedāvājot dažādas komunikācijas un pedagoģiskās metodes, atrod katram indivīdam piemērotāko mācīšanās ceļu un sekmē studējošā patstāvīgumu. Balstoties uz studentcentrētas izglītības principiem, vērtēšanas kritēriju piemērošanā tiek ņemti vērā dažādi attaisnojoši apstākļi, un tie tiek taisnīgi un objektīvi piemēroti visiem studentiem.

Mākslas un dizaina specializācijas kursus starppārbaudījuma veids ir starpskate, atbilstoši studiju kursa specifikai starppārbaudījumu skaits un veids ir noteikts studiju kursa aprakstā.

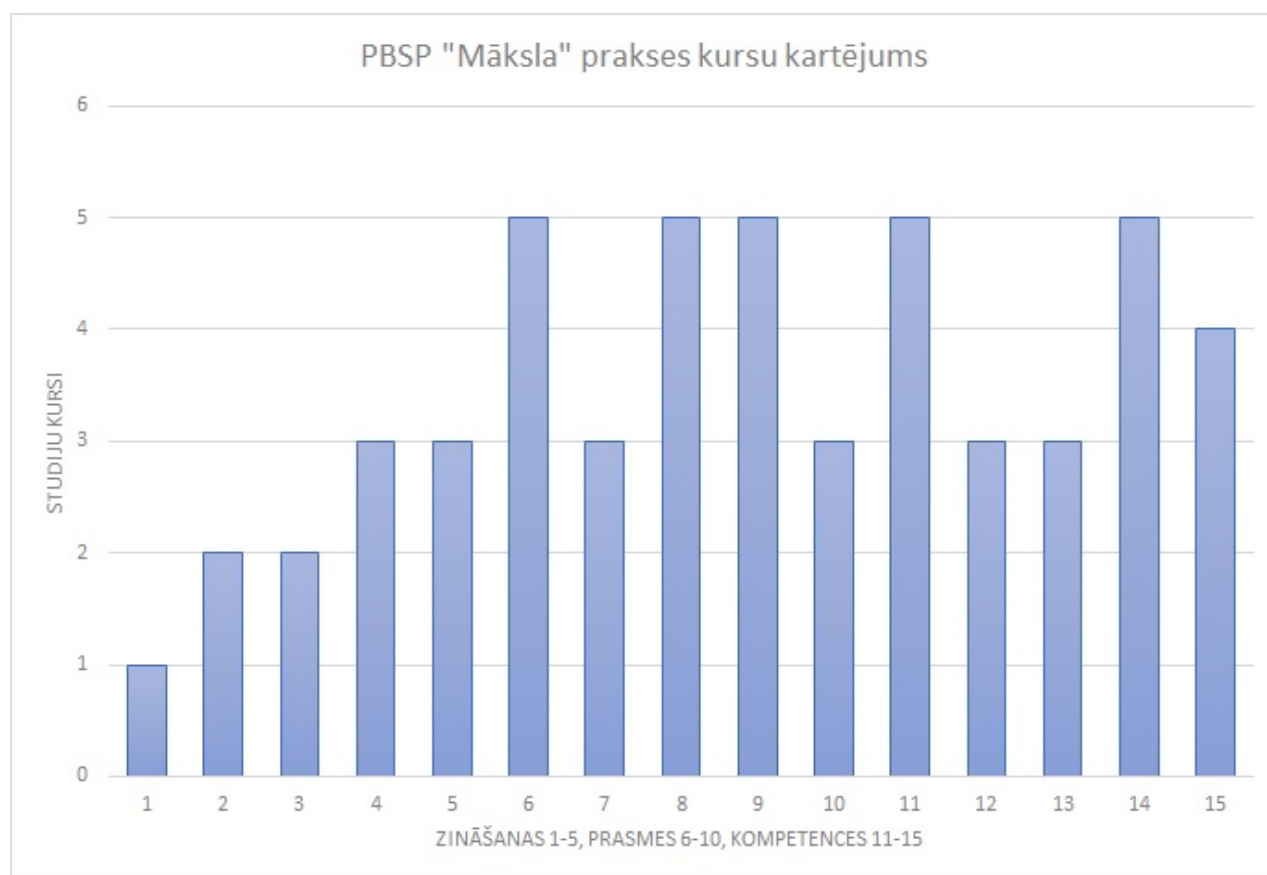
Šajosursos arī eksāmens tiek organizēts kā studentu darbu izstāde – skate. Vērtēšanā, īpaši specializētajos mākslasursos, tiek iesaistīti vairāki eksaminētāji.

Grafikas dizainera un interjera dizainera kvalifikācijas studijās izmantotās metodes (tostarp vērtēšanas metodes) neatšķiras, jo studiju objekts abām kvalifikācijām ir viens - dizains. Atšķiras tikai darbu uzdevumi un pētāmā vide.

Vērtēšanas procesā iesaistītie pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes un nepieciešamības gadījumā saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Programmā paredzēto prakšu sasaiste ar programmas studiju rezultātiem parādīta 3.2. attēlā (kopējo kartējumu sk. pielikumā “Studiju kursu/moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai”). Attēlā uz vertikālās ass tiek norādīts studiju programmā iekļauto prakses studiju kursu skaits (kopumā tādi ir 7 kursi), bet uz horizontālās ass tiek uzskaitīti studiju programmas rezultāti (ar numuru 1.-5. tiek apzīmētas zināšanas, 6.-10. - prasmes, 11.-15. - kompetences). Redzams, ka prakses studijuursos tiek sasniegti visi programmā paredzētie studiju rezultāti. Visbiežāk (piecos no septiņiem prakses studiju kursiem) tiek plānots sasniegt šādas **prasmes**: 1) veikt profesionālu, lietotājcentrētu un inovatīvu darbību grafikas/interjera dizaina jomā, izmantojot teorētiskās zināšanas un pētījumu rezultātus, ievērot dizaina procesa pamatprincipus; 2) izvēlēties grafikas/interjera dizaina ieceres īstenošanai visatbilstošākos mākslinieciskos un tehniskos paņēmienus, orientēties tradicionālo un digitālo vizualizācijas tehnoloģiju klāstā un materiālu piedāvājumā; 3) izvēlēties prezentācijas stratēģiju dažādām auditorijām, prezentēt dizaina pētījumu un projektu, argumentēti diskutēt par to, formulējot un analītiski aprakstot problēmas un risinājumus; un **kompetences**: 1) parādīt zinātnisku pieeju problēmu risināšanā grafikas/interjera dizaina jomā, kritiski analizēt profesionālus jautājumus, pamatot lēmumus, nepieciešamības gadījumā (neprognozētās situācijās) veikt problēmu papildu analīzi; 2) veikt darbu individuāli vai komandā, pieņemt lēmumus atbilstoši kompetencei, risināt konfliktsituācijas, uzņemties atbildību par sava un komandas darba rezultātiem.

3.2. attēls. PBSP “Māksla” prakses studiju kursu kartējums attiecībā pret programmas studiju rezultātiem

Profesionālās prakses laikā veiktie profesionālie darba uzdevumi nodrošina iegūto teorētisko zināšanu padziļināšanu, pilnveidošanu un nostiprināšanu, kā arī – aprobēšanu praktiskajā darbībā.

Prakses gaitā gūtā pieredze palīdz studentam:

1. izprast dizaina vērtību kritērijus ekonomiskā, tehniskā, estētiskā un sociālā kontekstā;
2. orientēties dizaina procesa struktūrā;

3. izprast dizaina nozares aktualitātes;
4. attīstīt zināšanas par dizaina un tam radniecīgo nozaru problēmām un izprast iespējamo risinājumu veidošanas mehānismus.

Profesionālās prakses procesā studējošie pilnveido **prasmes**:

1. veikt profesionālu, lietotājcentrētu un inovatīvu darbību dizaina jomā;
2. noskaidrot darba virsuzdevumu, dizaina piedāvājumu saskaņot ar pasūtītāju, darba devēju, atbildīgajiem dienestiem, tehniskajiem izpildītājiem, ražotājiem;
3. izvēlēties dizaina ieceres īstenošanai visatbilstošākos mākslinieciskos un tehniskos paņēmienus;
4. izvēlēties prezentācijas stratēģiju, prezentēt dizaina projektu, argumentēti diskutēt par to;
5. sistematizēt un arhivēt dizaina projekta izstrādes procesā uzkrāto informāciju.

Tāpat profesionālā prakse palīdz veidot studējošo **kompetenci**:

1. kritiski analizēt profesionālus jautājumus, pamatot lēmumus, nepieciešamības gadījumā (neprognozētās situācijās) veikt problēmu papildu analīzi;
2. integrēt zināšanas un prasmes patstāvīgā lēmumu pieņemšanas procesā;
3. plānot dizaina projekta izpildi, veikt autoruzraudzību, kontrolēt dizaina produkta izgatavošanas darbu kvalitāti un atbilstību koncepcijai, estētiskajai un tehniskajai kvalitātei, kā arī vides aizsardzības un drošības normu prasībām;
4. veikt darbu individuāli vai komandā, pieņemt lēmumus atbilstoši kompetencei, risināt konfliktsituācijas, uzņemties atbildību par sava un komandas darba rezultātiem.

Prakses organizācija un atbalsta mehānismi studentiem noteikti PBSP "Māksla" Prakses nolikumā (sk. pielikumu "Studējošo prakses organizācijas apraksts"). Studenti var saņemt palīdzību gan prakses vietas atrašanās (programmas vadība sadarbojas ar darbadevējiem un LU struktūrvienībām), gan uzdevumu risināšanā jebkurā prakses etapā (programmas docētāji ir pieejami konsultācijām).

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studējošo noslēguma darbu tēmas izvēle ir saistīta ar viņu profesionālajām, pētnieciskajām un sabiedriskajām interesēm, tomēr tā tiek saskaņota gan ar diplomdarba vadītāju(-jiem), gan ar programmas direktoru, saņemot konsultāciju arī īpaši diplomdarbu izstrādei paredzētās lekcijās un semināros.

Studiju moduļa "Interjera dizains" bakalaura darbu tēmas kopumā ir saistītas ar aktualitātēm nozarē. Pēdējos gados vērojamas vairākas pozitīvas iezīmes:

1. tēmas un to ietvaros veiktie pētījumi ir kļuvuši starpdisciplināri, kas atbilst mūsdienu dizaina izpratnei un jaunākajām tendencēm dizaina pētniecībā. Tādi bakalaura darbi kā "Co-living jeb kopā dzīvošanas koncepts" (A. Lapiņa, 2019, darba vadītāja I. Karlsons), "Zero Waste principu īstenošanas iespējas interjerā" (I. Granta, 2019, darba vadītāja I. Karlsons), "Pakalpojumu dizaina nozīme lauku tūrisma attīstībā" (E. Neimane, 2020, darba vadītāja A. Irbīte) ir saistīti ar sistēmisku pieeju dizaina projektu izstrādē un ar to saistītajām pētniecības metodēm;
2. bakalaura darbu izstrādē noris savstarpēja sadarbība starp abiem studiju programmas

“Māksla” moduļiem. Interjera projekts “Mazā ražotne kā publisks objekts” (E. Pudāne, 2020, darba vadītāja I. Karlsona) tapis sadarbībā ar grafiskā dizaina studentu, kura izstrādāja uzņēmuma grafisko identitāti (A. Popenkova, 2020, darba vadītāja A. Muze).

3. tiek veicināta starpinstitutionāla sadarbība. Bakalaura darba “Pakalpojumu dizaina nozīme lauku tūrisma attīstībā” (E. Neimane, 2020) izstrādes gaitā tika realizēta sadarbība ar Ogres tehnikuma Grafiskā dizaina programmas pasniedzēju un audzēkņiem, kuri izstrādāja grafisko identitāti jauniešu naktsmītnei. Interjera projekta koncepcijai atbilstošākās grafiskās identitātes elementi tika iekļauti interjera izveidē.

Studiju moduļa “Grafikas dizains” bakalaura darbu tēmas saistītas ar aktualitātēm grafikas dizaina jomā.

Populārākās bakalaura darbu tēmas grafikas dizaina specialitātē:

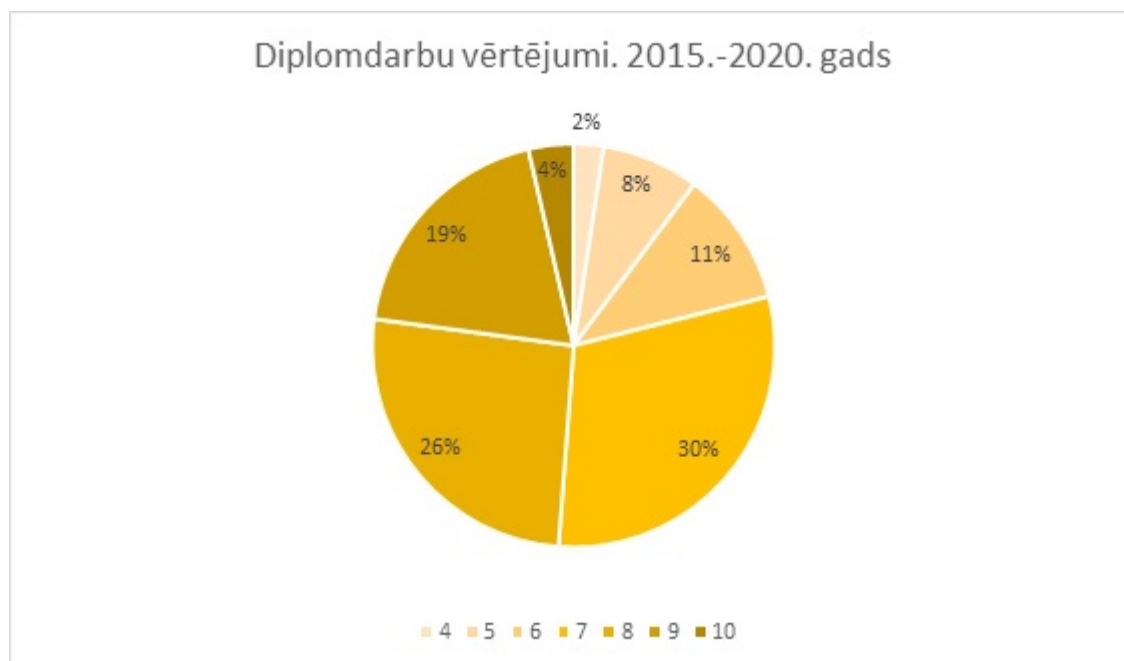
1. vizuālā identitāte uzņēmumiem, iestādēm un privātpersonām,
2. produktu iepakojuma dizains,
3. grāmatu u. c. poligrāfijas izdevumu dizains,
4. plakātu dizains sociālām kampaņām u. c.,
5. tekstila produktu apdrukas grafiskais dizains,
6. digitālo produktu (tīmekļa vietņu un lietotņu) dizains.

Profesionālā bakalaura studiju programmā „Māksla” risināmie daudzveidīgie, uz tirgus pieprasījumu un aktuālām dizaina tendencēm orientētie mācību uzdevumi grafikas dizaina specialitātē ļauj topošajiem dizaineriem, izstrādājot bakalaura darbus, demonstrēt atzīstamu profesionālo sniegumu un gūt augstu sava darba novērtējumu.

Diplomdarbu vērtējumu analīzē pārskata periodā konstatēts, ka 56% gadījumu studējošie saņēmuši 7 vai 8 ballu (labu vai ļoti labu) vērtējumu, bet 23% – 9 ballu (teicamu) vai 10 ballu (izcilu) vērtējumu (sk. 3.1. tab. un 3.3. att.). No tā var secināt, ka aptuveni 80% studējošo sasniedz un parāda labus un teicamus studiju rezultātus. Lai samazinātu viduvējo rezultātu īpatsvaru, diplomdarba izstrādes gaitā tiek sniegts viss nepieciešamais konsultatīvais atbalsts – gan no darba vadītāja, gan programmas direktora, gan citu docētāju puses.

3.1. tabula. Noslēguma darbu vērtējumi pārskata periodā (skaits)

Semestris	Vērtējums						
	4	5	6	7	8	9	10
2015. pavasara		2	5	8	9	1	3
2015. rudens		1		3	2	4	
2016. pavasara		1	5	11	6	4	1
2016. rudens				5	2	4	
2017. pavasara				5	9	4	
2017. rudens	1	1		1	1	2	
2018. pavasara		1	4	5	7	4	
2018. rudens		1		2		1	
2019. pavasara	1	4	1	5	2	4	1
2019. rudens	1		1	1	1		1
2020. pavasara	1	2	2	4	4	4	
Kopā	4	13	18	50	43	32	6

3.3. attēls. Noslēguma darbu vērtējumi pārskata periodā (procentuāli)

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Studējošo aptaujas

Skala: 0 - nezinu, nevaru pateikt, 1- pilnīgi nepiekrītu, 2 - pārsvarā nepiekrītu, 3 - drīzāk nepiekrītu, 4 -neitrāli, 5 - drīzāk piekrītu, 6 - pārsvarā piekrītu, 7 -pilnīgi piekrītu

2019./2020. akad. gads

3.2. tabula. Studējošo aptauja par studiju kursiem

Trīs aspekti, ko studenti visatzinīgāk vērtējuši (vērtējums no 6,5 līdz 7) **studiju kursos: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?**

Studiju kursa saturs nedublēja citu kursu – vid. vērt. 6,19 punkti

Studiju kursa saturs atbilda kursa aprakstam – vid. vērt. 6,07 punkti

Mācībspēks bija pieejams konsultācijām – vid. vērt. 5,98 punkti

Trīs aspekti, ko studējošie kritiski vērtējuši (vērtējums zem 5) **studiju kursos: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?**

Neviens no studiju kursu vērtēšanas kritērijiem nav saņēmis vērtējumu, kas zemāks par 5 punktiem. Zemākais vērtējums ir 5,72 punkti – par e-kursos pieejamajiem materiāliem.

Plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

E-kursos pieejamie materiāli tiek papildināti un uzlaboti, iesaistot studentus to aktīvākā izmantošanā, tomēr tiem ir arī ierobežojumi, kas tika konstatēti tālmācības procesā (piemēram, pieļaujamais datņu izmērs mākslas un dizaina darbiem nereti ir par mazu). Moodle vide pēc studējošo domām nav arī pietiekami operatīvs, viegls un ērts instruments studiju informācijas aprītei.

Kopumā studiju kursi novērtēti labi. Analizējot visu studiju kursu vērtējumu kopumā (pēc dotajiem 11 kritērijiem), vidējo punktu amplitūda pa kritērijiem ir 5,72–6,19, un tas liecina par programmas piedāvāto kursu līdzsvarotību. Nemainīgi augstākos vērtējumus saņēmuši divi kritēriji – tas, ka studiju kursu saturs nedublējas un atbilst kursa aprakstam. Šajā akadēmiskajā gadā trešo augstāko novērtējumu saņēmuši mācībspēki, kas bijuši pieejami konsultācijām (attālināto studiju režīmā, acīmredzot, tas bijis būtisks aspekts).

3.3. tabula. Studējošo aptauja par programmu

Trīs aspekti, ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši (vērtējums no 6,5 līdz 7) **studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?**

Studijās pilnveidoju savas vispārpielietojamās prasmes (svešvalodu, nozares datorprogrammatūras, spēju organizēt savu darbu)
(vid. vērt. – 5,9, rud. sem. – 6, pav. sem. – 5,8)

Studijās pilnveidoju spēju pieņemt sarežģītus lēmumus, kritiski izvērtējot informāciju
(vid. vērt. – 5,7, rud. sem. – 5,8, pav. sem. – 5,6)

Zinošs un labvēlīgi noskaņots mācībspēks
(vid. vērt. – 5,55, rud. sem. – 5,3, pav. sem. – 5,8)

Trīs aspekti, ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši (vērtējums zem 5) **studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.**

Plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai

Darba un studiju savienošana
(vid. vērt. – 2,95, rud. sem. – 2,8, pav. sem. – 3,1)

Šis vērtējums norāda uz to, ka daļa programmā studējošo vienlaikus arī strādā un cenšas studijas apvienot ar darbu (arī PLK studējošie). Zems vērtējums šajā jautājumā nesniedz korektu atbildi, jo pilna laika studiju un darba apvienošana nav programmas mērķis. Vairāki studējošie norāda uz to, ka studijas pilna laika klātienē varētu būt intensīvākas un īsākas, lai varētu veltīt savu laiku tikai studijām un iegūt izglītību īsākā laika posmā. Savukārt NLK lekciju saraksts tiek maksimāli plānots tā, lai studijas varētu apvienot ar darbu (darbdienу vakaros un sestdienās), tomēr studiju laikā patstāvīgi veicamo darbu apjoms bieži vien ir lielāks, nekā studenti rēķinājušies. Pavasara semestrī Covid-19 krīzes ierobežojumu un tālmācības dēļ, iespējams, darba un studiju savienošana kļuva vēl grūtāka.

Kopumā esmu apmierināts, ka izvēlējos šo studiju programmu
(vid. vērt. – 4,3, rud. sem. – 3,8, pav. sem. – 4,8)

Pēc šī rādītāja nav identificējami konkrēti nepieciešamie uzlabojumi, jo studējošo apmierinātību ar programmas izvēli nosaka dažādi faktori.

Apmierina piedāvātie e-kursi
(vid. vērt. – 4,3, rud. sem. – 4, pav. sem. – 4,6)

E-kursos piedāvātie materiāli un informācija tiek uzlaboti un papildināti, it īpaši saistībā ar tālmācību, kas norit Covid-19 pandēmijas ierobežojumu dēļ. To uzrāda arī vērtējuma atšķirība par 0,6 punktiem rudens un pavasara semestrī.

Kā parādījis 2019./2020. akad. gada pavasara semestris, e-vides lietojums Covid-19 krīzes situācijā un attālināto studiju procesā vairākkārt pieaudzis, inovatīvi pielāgojot dažādu interneta lietotņu funkcijas pat tādiem studiju kursiem kā Zīmēšana I-VII un Gleznošana I-V. Tomēr tas parādījis arī vairāku lietotņu trūkumus, piemēram, Moodle vidē nav iespējams augšupielādēt datnes, kas lielākas par 20 MB, līdz ar to daudzu dizaina un mākslas kursu studiju darbus nebija iespējams iesniegt. Tas attiecas arī uz noslēguma darbu – diplomdarbu – vizuālo materiālu datnēm. Studējošie komunikācijai ar docētājiem daudz labprātāk izmanto mobilo lietotni *WhatsApp*, jo arī komunikācijas ērtums un ātrums ir būtisks studiju procesā. Visos studijuursos tika piemērotas arī *Microsoft Teams* tiešsaistes lekcijas un nodarbības, tomēr, kā tika secināts, šādas tiešsaistes nodarbības nav pielāgojamas praktisku iemaņu apguvei dizaina un mākslas specializētajos studijuursos un faktiski

nevar aizstāt klātienē lekcijas. Studējošo viedokļa par studiju procesu attālinātā formā apkopojums un analīze 2020. gada pavasarī ļauj secināt, ka:

- attālināto studiju režīmā studējošajiem pieaug patstāvīgi veicamo uzdevumu skaits;
- pieaug laiks, kas jāvelta uzdevumu izpildei;
- studiju rezultāti kļūst nevienmērīgi – atkarībā no studējošo sociālekonomiskā stāvokļa, ģimenes apstākļiem un psiholoģiskās pašsajūtas krīzes situācijā (daži no studējošajiem sasniedz daudz labākus rezultātus, citiem rezultāti krītas);
- attālināto studiju procesā studējošajiem zūd strukturēta darba un plānošanas modelis, zūd arī motivācija pašam plānot un vadīt savu studiju procesu, tāpēc tas prasa no docētājiem papildu ieguldījumu un ieinteresētību.

2018./2019. akad. gads

3.4. tabula. Studējošo aptauja par studiju kursiem

Trīs aspekti, ko studenti visatzinīgāk vērtējuši (vērtējums no 6,5 līdz 7) **studiju kursos: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?**

Studiju kursa saturs nedublēja citu kursu – vid. vērt. 6,26 punkti

Studiju kursa saturs atbilda kursa aprakstam – vid. vērt. 6,18 punkti

Mācībspēka skaidrojumi par pārbaudes darbu rezultātiem ir pietiekami – vid. vērt. 6,10 punkti

Trīs aspekti, ko studējošie kritiski vērtējuši (vērtējums zem 5) **studiju kursos: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?**

Plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Neviens no studiju kursu vērtēšanas kritērijiem nav saņēmis vērtējumu, kas zemāks par 5 punktiem. Zemākais vērtējums ir 5,76 punkti – par e-kursos pieejamajiem materiāliem.

E-kursos pieejamie materiāli tiek papildināti un uzlaboti, iesaistot studentus to aktīvākā izmantošanā. Tomēr ne vienmēr šis rādītājs sniedz pilnīgu informāciju par digitālu materiālu apriti studiju kursos – docētāji un studenti informācijas izplatīšanai plaši izmanto sociālos tīklus. Moodle vide pēc studējošo un nereti arī docētāju domām nav pietiekami operatīvs, viegls un ērts instruments studiju informācijas aprītei.

Visumā studiju kursi novērtēti labi – izcilu vērtējumu nav, bet nav arī kritisku vērtējumu kādā no kritērijiem. Analizējot visu studiju kursu vērtējumu kopumā (pēc dotajiem 11 kritērijiem), vidējo punktu amplitūda pa kritērijiem ir 5,76–6,26, un tas liecina par programmas piedāvāto kursu līdzsvarotību (gan satura, gan pasniegšanas ziņā). Studenti joprojām atzinīgi vērtē to, ka studiju kursu saturs nedublējas un atbilst kursa aprakstam. Par 0,11 punktiem paaugstinājies vērtējums par mācībspēka sniegto skaidrojumu par pārbaudes darbu rezultātiem, tādējādi šī pozīcija ierindojusies visaugstāk vērtēto aspektu trijniekā.

3.5. tabula. Studējošo aptauja par programmu

Trīs aspekti, ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši (vērtējums no 6,5 līdz 7)
studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Zinošs un labvēlīgi noskaņots mācībspēks
(vid. vērt. – 5,7, rud. sem. – 5,7, pav. sem. – 5,7)

Iespēja piedalīties studiju programmas kvalitātes pilnveidošanā
(vid. vērt. – 5,6, rud. sem. – 5,9, pav. sem. – 5,3)

Atsaucīgi lietveži un metodiķi
(vid. vērt. – 5,5, rud. sem. – 5,9, pav. sem. – 5,1)

Trīs aspekti, ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši (vērtējums zem 5) **studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.**

Plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai

Darba un studiju savienošana
(vid. vērt. – 3,15, rud. sem. – 3,1, pav. sem. – 3,2)

Šis vērtējums norāda uz to, ka daļa programmā studējošo vienlaikus arī strādā un cenšas studijas apvienot ar darbu (arī PLK studējošie). Zems vērtējums šajā jautājumā gan nesniedz korektu atbildi, jo pilna laika studiju un darba apvienošana nav programmas mērķis. Vairāki studējošie norāda uz to, ka studijas pilna laika klātienē varētu būt intensīvākas un īsākas, lai varētu veltīt savu laiku tikai studijām un iegūt izglītību īsākā laika posmā. Studiju metodiķi plāno studijas atbilstoši programmas aprakstā norādītajam, tomēr atsevišķos gadījumos tiek izskatīti studentu grupu ierosinājumi par vēlamo nodarbību laiku. Ja tas ir iespējams, studentiem individuāli tiek piedāvāta iespēja apmeklēt noteiktus studiju kursus vēlamajā laikā, pievienojoties citai grupai.

Strādāju atbilstoši iegūtajai izglītībai (atbilst pienākumi, pielietoju prasmes)
(vid. vērt. – 4,4, rud. sem. – 4, pav. sem. – 4,8)

Vērtējums daļēji saistīts ar to, ka ne tikai nepilna laika klātienē, bet arī pilna laika klātienē studenti paši apmaksā savas studijas, tādējādi strādājot darbus, kas ne vienmēr atbilst kvalifikācijai, bet piedāvā studentiem draudzīgu darba grafiku.

Atbalsts no studentu padomes un pašpārvaldes
(vid. vērt. – 4,6, rud. sem. – 4,8, pav. sem. – 4,4)

Studentu komunikācija ar studentu padomi un pašpārvaldi gadu no gada veidojas atšķirīga, nav skaidri identificējama iemeslu šī vērtējuma kritumam.

Kopumā studentu vērtējums par studiju vidi un studiju procesu pazeminājies par 0,3 punktiem salīdzinājumā ar iepriekšējo atskaites periodu. Vērtējums par studiju rezultātiem ir vidēji tāds pats

kā iepriekšējā akadēmiskajā gadā. Studenti atzinīgi izteikušies par akadēmisko personālu un novērtējuši arī uzlabojumus LUIS vidē, bet pie ieteicamajiem uzlabojumiem minējuši telpu nodrošināšanu un programmas kopējā tēla uzlabošanu un atpazīstamību Latvijā un ārzemēs.

2017./2018. akad. gads

3.6. tabula. Studējošo aptauja par studiju kursiem

Trīs aspekti, ko studenti visatzinīgāk vērtējuši (vērtējums no 6,5 līdz 7) **studiju kursos: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?**

Studiju kursa saturs nedublēja citu kursu – vid. vērt. 6,28 punkti

Studiju kursa saturs atbilda kursa aprakstam – vid. vērt. 6,17 punkti

Mācībspēks bija pieejams konsultācijām – vid. vērt. 6,11 punkti

Trīs aspekti, ko studējošie kritiski vērtējuši (vērtējums zem 5) **studiju programmā: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?**

Plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Neviens no studiju kursu vērtēšanas kritērijiem nav saņēmis vērtējumu, kas zemāks par 5 punktiem. Zemākais vērtējums ir 5,79 punkti – par e-kursos pieejamajiem materiāliem.

E-kursos pieejamie materiāli tiek nepārtraukti papildināti un uzlaboti, rosinot arī studentus tos aktīvāk izmantot.

Studiju kursu vērtējuma pozīciju amplitūda 5,79–6,28 liecina par programmas piedāvāto kursu līdzsvarotību (gan satura, gan pasniegšanas ziņā). Studenti atzinīgi novērtējuši to, ka studiju kursu saturs nedublējas, tātad katrā kursā ir iespēja iegūt atšķirīgas zināšanas, prasmes un kompetences.

3.7. tabula. Studējošo aptauja par programmu

Trīs aspekti, ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši (vērtējums no 6,5 līdz 7) **studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?**

Studiju laikā var sākt plānot savu profesionālo izaugsmi un karjeru (vid. vērt. – 6, rud. sem. – 5,9, pav. sem. – 6,1)

Zinošs un labvēlīgi noskaņots mācībspēks (vid. vērt. – 5,95, rud. sem. – 5,9, pav. sem. – 6)

Studiju rezultāti – apmierinātība kopumā ar studiju programmas izvēli (vid. vērt. – 5,8, rud. sem. – 6,1, pav. sem. – 5,5)

Trīs aspekti, ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši
(vērtējums zem 5) **studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u. c.?**

Plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Darba un studiju savienošana
(vid. vērt. – 3,8, rud. sem. – 3,7, pav. sem. – 3,9)

Šis vērtējums norāda uz to, ka liela daļa programmā studējošo vienlaikus arī strādā un cenšas studijas apvienot ar darbu (arī PLK studējošie). Lai gan vērtējums liecina par grūtībām un iespējamu studiju kvalitātes kritumu, jāatzīmē arī šī aspekta pozitīvā puse – nozarē strādājošie papildus studijām gūst arī praktisko pieredzi izvēlētajā profesijā. Studiju metodiķi plāno studijas atbilstoši programmas aprakstā norādītajam, tomēr atsevišķos gadījumos tiek izskatīti studentu grupu ierosinājumi par vēlamu nodarbību laiku. Ja tas ir iespējams, studentiem individuāli tiek piedāvāta iespēja apmeklēt noteiktus studiju kursus vēlamajā laikā, pievienojoties citai grupai.

LU bibliotēkas piedāvātie resursi
(vid. vērt. – 4,45, rud. sem. – 4,2, pav. sem. – 4,7)

Bibliotēkas resursu un iespēju novērtējums ne vienmēr atspoguļo objektīvo situāciju, jo studējošie neizmanto pilnībā visu pakalpojumu klāstu. Tiek plānota plašāka studējošo iesaiste bibliotēkas resursu izmantošanā atsevišķos studijuursos (piemēram, Kompozīcija dizainā I-IV). Atbilstoši budžeta iespējām LU bibliotēka tiek papildināta ar jauniem izdevumiem mākslas un dizaina nozarē.

Studiju procesa organizācija
(vid. vērt. – 4,6, rud. sem. – 4,6, pav. sem. – 4,6)

Studiju procesa organizācijas vērtējuma rādītāji nedaudz paaugstinājušies salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu, tomēr kā vienu no problēmām studenti atzīmē nepietiekami laicīgu informācijas saņemšanu par studiju procesa izmaiņām (piemēram, nodarbību pārceļšanu). Pārrunās ar studiju metodiķiem noskaidrots, ka nodarbību saraksta izmaiņu izziņošanas laiks saistīts ar pasniedzēju sniegto informāciju, tāpēc tiek strādāts pie informācijas aprites uzlabošanas. Studējošie izteikuši sūdzības par nepietiekami apkurinātām mācību telpām – šis jautājums ticis atrisināts, fakultātes darbību pārceļot uz citu ēku.

Kopumā studentu vērtējums par studiju vidi un studiju procesu paaugstinājies par 0,5 punktiem salīdzinājumā ar iepriekšējo atskaides periodu (tostarp vērtējums par mācībspēkiem – par 0,53 punktiem, par lietvežu un metodiķu darbu – par 0,6 punktiem, par LUIS piedāvātajām iespējām – par 0,9 punktiem), kas uzskatāms par būtisku kāpumu. Vērtējums par studiju rezultātiem ir vidēji tāds pats kā iepriekšējā akadēmiskajā gadā, tomēr pieaugusi studējošo apmierinātība ar studiju programmas izvēli kopumā (par 0,3 punktiem).

2016./2017. akad. gads

1. Kādas izmaiņas vērojamas studējošo vērtējumā par programmu un tajā ietvertajiem kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Pēdējā gada studenti kopumā programmu vērtējuši pozitīvi (studiju vide – 5 balles, studiju process – 4,9 balles, studiju rezultāti – 5,5 balles 7 ballu skalā).

Kopumā par studiju kursiem studējošie izteikušies pozitīvi, vidējais novērtējums svārstās 5–7 ballu robežās, izņemot atsevišķus studiju kursus, kur studentu iebildumi parādījušies jau ilgākā laika periodā. Tā kā pārskata periodā anketēšana pirmo reizi parāda salīdzinoši objektīvu vērtējumu par studiju kursiem, tad nodaļas un fakultātes vadība, sadarbojoties ar studiju programmas vadību, izvirza priekšlikumu par atsevišķu docētāju maiņu un jaunu mācībspēku piesaisti (tas tiek realizēts, sākot ar nākamo akadēmisko gadu).

Nav vērojamas lielas atšķirības studiju kursu satura un pasniedzēja darba metožu vērtējumā, kas liek secināt, ka kursu saturs un lietotās studiju metodes veidotas sabalansēti.

Augsts novērtējums par iepriekšējo periodu saglabājies studiju kursiem, kas saistīti ar mākslas pamatu apguvi.

2. Ko studējošie visatzinīgāk vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Studējošie atzinīgi vērtējuši mācībspēku spēju ieinteresēt par studiju kursu un dalīties pieredzē, atsaucību un sapratni (vid. 5,65 balles), studiju kursu piedāvājumu un saturu (5,15 balles) un iespēju piedalīties studiju programmas kvalitātes pilnveidošanā (5,15 balles). Par katru no minētajiem punktiem studenti pievienojuši arī vairākus pozitīvus komentārus.

Ar studiju rezultātiem, kas sasniegti programmā, studējošie lielākoties ir apmierināti, to vērtējums abos semestros ir nemainīgi 5,5 balles.

3. Ko studējošie kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Viszemāko vērtējumu studenti devuši par LU piedāvātajām starptautiskās pieredzes iespējām (vid. 4,5 balles), LUIS piedāvātajām iespējām (4,55 balles) un studiju programmas iespējām sagatavot darba tirgum (4,55 balles).

Komentāros studējošie izteikuši vairākas piezīmes par mācību telpu nepietiekamu apkuri, datoraprīkojuma nespēju funkcionēt atbilstīgi mācību procesa vajadzībām un nolietoto inventāru un mēbelēm.

4. Kādi ir plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Infrastruktūras uzlabojumi tiks plānoti kopā ar fakultātes vadību esošā budžeta ietvaros.

Atsevišķu telpu apkures jautājums jau atrisināts. Datoraprīkojuma un mācību līdzekļu uzlabošanai iesniegts projekts finansējuma piešķiršanai no STEM studiju atbalsta programmas līdzekļiem.

Ar programmas docētājiem veiktas gan individuālas pārrunas, gan organizētas koleģiālas apspriedes par mācību metodēm un kopīgiem studiju mērķiem. Studiju kursus, kuros studentu vērtējums bijis zems ilgākā laika periodā un par kuriem kritiskus komentārus izteikuši arī studiju programmas beidzēji, mainīti docētāji (Interjera projektēšana I, III, IV un V; Operatora darba pamati I un II).

Studējošo starptautiskās pieredzes iespēju uzlabošanai atskaites periodā stājušies spēkā sadarbības līgumi ar Viļņas Mākslas akadēmiju Lietuvā un Marburgas Filipa universitāti Vācijā.

2015./2016. akad. gads

Studiju programmas kopējais vērtējums pēc LUIS datiem nav objektīvi iespējams, jo pārskata periodā programmu novērtējis tikai viens studējošais, un, lai saglabātu anonimitāti, šis vērtējums nav pieejams. Par programmas kvalitāti un tajā docējošo pasniedzēju darbu var spriest pēc atsevišķu studiju kursu vērtējuma. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu, studentu vērtēšanas aktivitāte būtiski pieaugusi – 2014./15. ak. gadā studējošie izteikuši apkopojumam pieejamu viedokli par 7 studiju kursiem, 2015./16. ak. gadā – par 15 kursiem.

3.9. tabula. Studējošo vērtējums par programmu

1. Kādas izmaiņas vērojamas studējošo vērtējumā par programmu un tajā ietvertajiem kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Kopumā par studiju kursiem studējošie izteikušies pozitīvi, vidējais novērtējums svārstās no 4,92 līdz 6,75 ballēm (7 ballu skalā). Nav vērojamas lielas atšķirības studiju kursu satura un pasniedzēja darba metožu novērtējumā, kas liek secināt, ka kursu saturs un lietotās studiju metodes veidotas sabalansēti.

Nemainīgi augsts novērtējums attiecībā pret iepriekšējo periodu saglabājies studiju kursam Filozofijas pamati.

2. Ko studējošie visatzinīgāk vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Studējošie atzinīgi vērtējuši mācībspēku spēju ieinteresēt par studiju kursu un dalīties pieredzē, atsaucību un sapratni. Par studentiem pieejamajiem materiāliem un mācībspēku ieteikto literatūru vidējais vērtējums pārsniedz 5 ballu atzīmi (7 ballu skalā, analīzei apkopotajosursos). Ar studiju rezultātiem, kas sasniegti vērtētajosursos, studējošie lielākoties ir apmierināti, to atzīmējot arī komentāros anketā.

3. Ko studējošie kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Viens no studējošo ierosinājumiem, kas izvirzījies sadarbībā ar fakultātes Studentu pašpārvaldi, ir *Moodle* vides uzlabošana un studiju kursu papildināšana ar studiju atbalsta materiāliem, kas vairākiem programmas kursiem (kas vairāk saistīti ar praktisku iemaņu apgūšanu) šobrīd nav pieejami. Šis viedoklis atspoguļojas arī anketas jautājumā par studiju kursa e-kursu. Atsevišķiem kursiem studējošie izteikuši ierosinājumus par semestra darbu izpildes formu, kas viņiem būtu pieņemamāka.

4. Kādi ir plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Pasākumi *Moodle* vides uzlabošanai jau uzsākti, sadarbībā ar programmas docētājiem veidojot plašu vizuālā materiāla bāzi, kas kalpos par pamatu studiju atbalsta materiāla pievienošanai studiju kursu aprakstiem.

Ar programmas docētājiem veiktas gan individuālas pārrunas, gan organizētas koleģiālas apspriedes par mācību metodēm un kopējiem sasniegumiem studiju mērķiem.

Absolventu aptauja

Absolventu atsaucība aptaujai vērtējama kā zema, 2020. gadā no elektroniski aptaujātajiem pēdējo trīs gadu absolventiem atbildējuši apmēram 10%. Papildu informācija tiek iegūta no absolventiem, kurus ar programmas realizāciju saista darba attiecības, kopīgi dizaina un radošie projekti.

Absolventu aptaujā piedalījās 23-30 gadus veci respondenti, visas sievietes, no tiem 82% ar grafiskā dizainera specialitāti, bet 18% ar interjera dizainera specialitāti, studējot pilna laika klātienē (73%) un apmaksājot studijas no personīgajiem līdzekļiem (82%). Aptaujas brīdī tikai 20% no respondentiem nestrādā darbā, kas atbilst iegūtajai profesijai, bet nodarbinātības forma pārsvarā (64%) ir kā darba ņēmējam sabiedrībā ar ierobežotu atbildību (60%), individuālos uzņēmumos (20%) vai mikrouzņēmumos (10%); pārējie respondenti - 18% pašnodarbinātie, 18% darba devēji vai uzņēmēji; 80% strādā pilnas slodzes darbu, nereti apvienojot vairākus darbības veidus, piemēram: *"Interjera dizainere/menedžere/biroja administratore"*, *"Dizainere un mārketinga vadītāja"*, *"Grafiskais dizainers, fotogrāfs, mārketinga speciālists"* ar atalgojumu mēnesī (bruto) 1001-1300Eur (30%), 701-1000Eur (20%) un 431-700 (40%).

Pēc studiju programmas absolvēšanas respondenti ir papildinājuši savas zināšanas tālākizglītības kursus, kas ir saistīti (20%) vai nav saistīti (20%) ar iegūto specialitāti.

Studiju novērtējumā kopumā respondentu atbildes liecina, ka iespaids par studiju programmas kvalitāti ir ļoti labs (64%); studiju process ir stiprinājis pārliecību, ka izvēlēta pareizā studiju joma (87%) un 86% ir apmierināti par studiju programmas izvēli. 80% no respondentiem atzīmē, ka studiju kursi bija interesanti, kā arī studiju programmas grūtības pakāpe ir bijusi viņiem piemērota un noderīga (70%). Ļoti atzinīgi (90%) tiek vērtēta mācībspēku kompetence, kā arī iegūtās teorētiskās zināšanas izvēlētajā studiju jomā, atzīmējot, ka darbā veicamie pienākumi un uzdevumi atbilst iegūtajai izglītībai. 75% no respondentiem atzīmē, ka jūtas kompetenti savas izglītības jomā un darbā lieto studijās iegūtās zināšanas un prasmes (80%). Turpat 60% no respondentiem ir ieteikuši izvēlēties šo studiju programmu arī citiem. Studijās iegūtās labās pētniecības zināšanas un prasmes, kā arī studiju laikā iegūto sagatavotību darba tirgum atzīmē 57% no aptaujas dalībniekiem. Aptaujas rezultāti atklāj respondentu ieteikumus, kā studiju procesā veicināt sagatavotību darba tirgum un reālo dzīves situāciju risināšanai, piemēram:

"Mazliet vairāk izaicināt studentus, jo darba tirgū bieži vien prasa pilnībā citas lietas"; "noderētu vairāk praktiskās zināšanas, sadarbību ar uzņēmumiem"; "kā reāli dzīvē notiek sadarbība ar klientu, kas ir galvenais, kam ir jāpievērš uzmanība"; "ieteiktu (arī vispārējo priekšmetu) studiju kursus pielāgot tieši konkrētajai profesijai nevis mācīt vispārīgi. Piemēram, studiju kursā Psiholoģija netika mācīts, kā pareizāk būtu runāt ar klientu, kā izturēties neikdienišķās situācijās, kad klients ir neapmierināts, vai kā sevi pasniegt klientu un sadarbības partneru priekšā".

Atzīstot, ka studiju procesā tika izmantotas inovatīvas studiju metodes un e-rīki (60%), studenti iesaka vairāk izmantot *"interaktīvas lekcijas"*.

Tā kā 82% no respondentiem apmaksāja studijas no personīgajiem līdzekļiem, tad ir saņemts arī ieteikums, ka *"būtu liels atvieglojums studentiem nodrošināt materiālus vai drukas iespējas"*.

Apkopojot aptaujas rezultātus par studiju laikā iegūtajām vispārējām prasmēm un to svarīgumu, veicot darba pienākumus, novērtējumā 1-5, var secināt, ka labvēlīgas komunikācijas prasme (4.0) līdzās prasmei izmantot informācijas tehnoloģijas līdzekļus (4.0) tiek vērtēts kā lielākais studiju ieguvums un vienlaikus ir būtiski nozīmīga arī darbā (4.4 - 4.7). Studiju laikā veiksmīgi apgūtās prasmes organizēt un plānot savu darbu (3.9), kritiski domāt (3.7), noteikt un risināt problēmsituācijas (3.7), kā arī tehniskā prasme strādāt ar nozares specifiskajām datorprogrammām (3.8) profesionālajā darbībā kļūst būtiski svarīgas (4.3-4.9).

Respondentu atbildes atklāj, ka studiju procesā jāveicina studentu izpratne par teorētisko zināšanu apguves nozīmību līdzās praktiskajām, kā arī jāpievērš lielāka uzmanība nozares ētikas principu

izpratnei, kas studentu vērtējumā ir svarīgas, veicot darba pienākumus (3.8 - 4.1). Iespējams, ka salīdzinoši neilgā patstāvīgā darba prakse nav ļāvusi pārlicināties par prasmes publiski izklāstīt (prezentēt) informāciju (3.3/3.2) un publiski izteikt un pamatot savu viedokli (3.4/3.2) lomu un nozīmi dizainera darbā. Par ierobežotas prakses pieredzi liecina arī studentu minētie ieteikumi, kādu vispārīgo prasmju apgūšanai studiju procesā būtu jāvelta vairāk laika/kontaktstundas. Biežāk minētās prasmes ir:

- prasme strādāt ar nozares specifiskajām datorprogrammām - 60%
- prasme noteikt un risināt problēmsituācijas - 40%
- prasme izstrādāt projektus - 30%

Vispārīgo prasmju salīdzinājuma apkopojumu sk. 3.10. tabulā.

3.10. tabula. Vispārīgo prasmju novērtējums

Kods	Zināšanas/prasmes/kompetences	Studijas beidzot 1-5 (max)	Svarīgums darbam pašlaik 1-5 (max)
A	Profesijai/nozarei nepieciešamās zināšanas	3.3	4.1
B	Nozares ētikas principu izpratne	3.3	3.8
C	Prasme kritiski domāt.	3.7	4.3
D	Prasme noteikt un risināt problēmsituācijas.	3.7	4.9
E	Prasme motivēt ikdienas studijām/darbam.	3.6	4.2
F	Prasme pieņemt argumentētus lēmumus	3.3	4.3
G	Prasme rakstīt ar jūsu izglītības jomu saistītos tekstus.	3.6	2.4
H	Prasme publiski izklāstīt (prezentēt) informāciju.	3.3	3.2
I	Prasme publiski diskutēt un pamatot savu viedokli.	3.4	3.2
J	Prasme strādāt komandā	3.6	3.8
K	Prasme izteikties svešvalodā (kādā no Eiropas savienības valodām) par nozares jautājumiem	3.0	3.3
L	Prasme strādāt ar nozares specifiskajām datorprogrammām.	3.8	4.5
M	Prasme organizēt un plānot savu darbu	3.9	4.6
N	Prasme vadīt citus cilvēkus komandā.	2.8	3.4
O	Labvēlīga komunikācija ar citiem	4.0	4.7
P	Prasme izmantot informācijas tehnoloģijas līdzekļus	4.0	4.4

Q	Prasme izstrādāt un vadīt projektu nozarē	2.8	3.6
R	Prasme veikt precīzu datu kvantitatīvu apstrādi.	2.9	2.8
S	Prasme izstrādāt projektus.	3.4	4
T	Kompetence pielietot zināšanas praksē	3.8	4
U	Pārliecība par savu spēju strādāt patstāvīgi	3.8	4.2

Respondentu pašvērtējums par šodienas dizainera (grafikas vai interjera) profesionālo prasmju apguvi (no 1 (ļoti nepietiekama) līdz 7 (ļoti pietiekama) (100%)) liecina, ka vidēji savā profesionālajā darbībā ir sasniegts vērā ņemams līmenis – 5.06 (72.8%). Vispārliedzinošāk aptaujas dalībnieki vērtē savu prasmi izvēlēties dizaina ieceres īstenošanai visatbilstošākos mākslinieciskos un tehniskos paņēmienus (80%), gandrīz tikpat augstu tiek vērtēta iegūtā prasme izvēlēties dizaina produkta konceptuālo modeli, pamatot tam atbilstošo tehniskās un tehnoloģiskās realizācijas koncepciju (79%), inovatīvu dizaina piedāvājumu saskaņot ar pasūtītāju, tehniskajiem izpildītājiem un ražotājiem (77%). Respondentu atbildes liecina, ka jaunajiem dizaineriem ir veiksmīgi apgūtas prasmes formulēt dizaina produkta materiālās, konstruktīvās un ekspluatācijas īpatnības, tā funkcijas, lietošanas nosacījumus, kā arī uzraudzīt dizaina projekta izstrādes darbu kvalitāti un atbilstību dizaina projekta koncepcijai, un citu normu prasībām (abi 75%). Zemāks pašvērtējums respondentu atbildēs (63%- 69%) atklāj aptaujas dalībnieku nedrošību, kas, iespējams, saistāms ar neilgu pieredzi profesionālajā darbībā, lai noteiktu dizaina produkta ietekmi uz apkārtējo vidi, novērtētu dizaina projekta komunikatīvo potenciālu un ietekmi uz sabiedrību, kā arī nepieciešamo materiālu un tehniskā nodrošinājuma plānošanas un dizaina projekta koncepcijas prezentāciju ieinteresētajām pusēm. Profesionālo prasmju pašvērtējuma apkopojumu sk. 3.4. att.

Question	Count	Score	1- ļoti nepietiekama	2- nepietiekama	3- gandrīz nepietiekama	4- daļēji pietiekama	5- gandrīz pietiekama	6- pietiekama	7- ļoti pietiekama
A. Prasme izvēlēties dizaina produkta konceptuālo modeli, pamatot tam atbilstošo tehniskās un tehnoloģiskās realizācijas koncepciju.	10	5.5							
B. Prasme izvēlēties dizaina ieceres īstenošanai visatbilstošākos mākslinieciskos un tehniskos paņēmienus.	10	5.6							
C. Prasme formulēt dizaina produkta materiālās, konstruktīvās un ekspluatācijas īpatnības, tā funkcijas, lietošanas nosacījumus.	10	5.3							
D. Prasme plānot dizaina projektam nepieciešamos materiālus un tehnisko nodrošinājumu.	10	4.7							
E. Prasme uzraudzīt dizaina projekta izstrādes darbu kvalitāti un atbilstību dizaina projekta koncepcijai, un citu normu prasībām.	10	5.3							
F. Prasme strādāt darba grupā un vadīt arī citus speciālistus dizaina projekta realizācijai.	10	5.1							
G. Prasme inovatīvu dizaina piedāvājumu saskaņot ar pasūtītāju, tehniskajiem izpildītājiem un ražotājiem.	10	5.4							
H. Prasme orientēties tradicionālo un digitālo vizualizācijas tehnoloģiju klāstā un materiālu piedāvājumā.	10	5							
I. Prasme noteikt dizaina produkta ietekmi uz apkārtējo vidi.	10	4.4							
J. Prasme novērtēt dizaina projekta komunikatīvo potenciālu un ietekmi uz sabiedrību.	10	4.6							
K. Prasme prezentēt dizaina projekta koncepciju ieinteresētajām pusēm.	10	4.8							
Average		5.06							

3.4. attēls. Profesionālo prasmju pašvērtējums

30% no respondentiem iesaka studiju procesā veltīt vairāk laika (kontaktstundu) gan prasmes plānot dizaina projektam nepieciešamos materiālus un tehnisko nodrošinājumu, gan izvēlēties dizaina produkta konceptuālo modeli, pamatot tam atbilstošo tehniskās un tehnoloģiskās

realizācijas koncepciju veicināšanai, lai arī tieši pēdējā respondentu pašvērtējumā ir novērtēta visaugstāk.

Darba devēju aptauja

Kā jau minēts, darba devēju viedoklis ar aptauju tiek iegūts, galvenokārt aptaujājot tos darba devējus, pie kuriem praksē dodas studiju programmas 3. vai 4. kursa studenti, jo darba devēju atsaucība uz lūgumu aizpildīt anketu par programmas absolventiem kopumā ir ļoti zema. Aptauja notiek ar papīra anketas palīdzību, un studiju programmas satura uzlabošanai tiek analizēti trīs jautājumi no LU izstrādātās anketas. Jāņem vērā, ka vērtēts tiek tāda darbinieka veikums, kas vēl nav pilnībā pabeidzis studijas.

3.11. tabula. Darba devēju aptaujā analizētie jautājumi

C: DARBINIEKU PRASMES

11. Kā Jūs kopumā varētu raksturot LU PBSP „Māksla” absolventus/studentus, kas strādā vai iziet praksi uzņēmumā/iestādē?

Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi!

- 1) Laba teorētiskā un praktiskā sagatavotība, bija spējīgi uzreiz pastāvīgi veikt savus darba pienākumus
 - 2) Pēc neilgas apmācības/ievada darbavietā spēja veikt savus darba pienākumus
 - 3) Bija labi teorētiski sagatavoti, bet viņiem ir nepietiekami apgūtas praktiskās iemaņas
 - 4) Bija labas praktiskās iemaņas, bet sliktas teorētiskās zināšanas
 - 5) Ir grūti kopumā izteikt vērtējumu, jo absolventi/studenti ir ļoti atšķirīgi
 - 6) Cita atbilde (*Lūdzu, norādiet!*)
-

12. Lūdzu, novērtējiet LU PBSP „Māksla” absolventu/studentu prasmes piecu baļļu skalā! (0-nezinu, nevaru novērtēt, 1-ļoti slikti, 2-slikti, 3-viduvēji, 4-labi, 5-ļoti labi)

	0	1	2	3	4	5
1) Teorētiskās zināšanas						
2) Praktiskās iemaņas						
3) Prasme apgūt jaunas zināšanas un iemaņas						
4) Prasme identificēt un risināt problēmas						
5) Prasme sameklēt un apstrādāt informāciju						
6) Prasme strādāt ar skaitļiem un matemātiskām darbībām						
7) Prasme pieņemt lēmumus un tos pamatot						
8) Prasme piedāvāt jaunas idejas un risinājumus						
9) Prasme pielāgoties jauniem apstākļiem (mainīgai darba videi)						
10) Prasme strādāt patstāvīgi, nosakot darba metodes un izpildes laiku						
11) Latviešu valodas zināšanas						
12) Svešvalodu zināšanas						
13) Prasme strādāt ar datoru						
14) Komunikācijas prasmes (mutiskā komunikācija, lietišķā sarakste, ziņojumu sagatavošana, prezentēšana utt.)						
15) Prasme strādāt komandā						
16) Prasme plānot, vadīt un organizēt citu darbu						
17) Atbildīga attieksme pret darbu						
18) Konkurētspēja salīdzinājumā ar citu augstskolu līdzīgu programmu absolventiem						

13. Jūsu komentārs par uzņēmuma/iestādes darbinieku - LU PBSP „Māksla” absolventu/studentu - teorētisko un praktisko sagatavotību un konkrētām viņu prasmēm:

2020. gada pavasarī tika analizētas pēdējo divu akad. gadu laikā saņemtās 23 darba devēju

aptaujas anketas.

Uz 11. jautājumu 44% respondentu atbildējuši, ka praktikants pēc neilgas apmācības/ievada darbavietā spēja veikt savus darba pienākumus, 33% – ka praktikanti bija labi teorētiski sagatavoti, bet viņiem bija nepietiekami apgūtas praktiskās iemaņas, savukārt 23% – ka darbiniekam bija laba teorētiskā un praktiskā sagatavotība, viņš bija spējīgs uzreiz patstāvīgi veikt savus darba pienākumus.

Uz 12. jautājumu trīs visaugstāk novērtētās praktikanču prasmes un kompetences, pēc darba devēju domām, ir latviešu valodas zināšanas, prasme strādāt ar datoru un atbildīga attieksme pret darbu.

Vizzemāk novērtēta prasme identificēt un risināt problēmas, prasme strādāt ar skaitļiem un matemātiskām darbībām un prasme strādāt patstāvīgi, nosakot darba metodes un izpildes laiku. Pēdējā no tām ir kompetence, kuru studējošie vispilnīgāk apgūst tikai diplomdarba izstrādes laikā, tāpēc likumsakarīgi, ka prakses laikā šī kompetence tikai pilnveidojas. Savukārt, lai attīstītu prasmi identificēt un risināt problēmas, programma tika papildināta ar diviem studiju kursiem – Digitālo produktu dizains un Dizaina domāšana projektu realizācijā, bet nākotnē tiek plānots mainīt programmas struktūru, B daļas kursus apvienojot tematiskās grupās atbilstoši specializācijai un paredzot kursa darba izstrādi, kas jau sākotnēji ietvertu problēmas identificēšanu un risinājumu meklēšanu.

2020. gadā papildus tika veikta arī elektroniska darba devēju aptauja par programmas absolventiem. Darba devēju aptaujas respondenti ir administratīvie darbinieki, piemēram, direktors, nodaļas vadītājs, kas pārstāv tādus uzņēmumu veidus, kā sabiedrība ar ierobežotu atbildību (50%) vai individuālais uzņēmums (50%). Dizaineru darbība šajos uzņēmumos ir visai neilga – ne vairāk par diviem gadiem. Visaugstāk respondenti vērtē sava darbinieka dizainera prasmi noteikt un risināt problēmsituācijas (94%), un kritiski domāt (88%), atzinīgi izsakās par prasmēm labvēlīgi komunicēt ar kolēģiem un strādāt komandā (abi (88%)), ievērojot ētikas principus (82%). Problēmsituāciju risināšanas prasmju augstais novērtējums liecina, ka, patstāvīgi uzsākot darba gaitas, absolventi uzņemas lielāku atbildību nekā profesionālās prakses laikā, kur vērtējums par šīm prasmēm bija zems. Kā turpmāk pilnveidojamu un papildināmu respondentu atbildes atklāj vērtējamo dizaineru prasmi vadīt komandas darbu (38%), bet jo īpaši prasmi izstrādāt un vadīt projektu nozarē, kā arī izteikties svešvalodā (19%).

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Studējošo ienākošā mobilitāte pārskata periodā aprakstīta ziņojuma II. daļas 5.2. nodaļā.

Izejošā mobilitāte programmā tiek veicināta *Erasmus+* programmas ietvaros. Studenti izvēlas ārzemju augstskolas, kurās ir līdzīgas studiju programmas. Pirms došanās uz plānoto augstskolu studenti iegūst informāciju par tur apgūstamajiem studiju kursiem un kopā ar programmas direktoru sastāda plānu savām studijām ārzemēs, lai atgriežoties būtu iespējams atzīt apgūtos kursus. Mobilitātes laikā viņi kārto izvēlēto kursu eksāmenus. Ja eksāmens ir nokārtots sekmīgi, pēc atgriešanās studentiem atzīst apmaiņas laikā apgūtos studiju kursus atbilstoši studiju plānam programmā “Māksla”.

Daži studenti ir izmantojuši *Erasmus+* prakses iespējas, paši atrodot ārvalstu uzņēmumu, kurā vasaras mēnešos apgūt profesiju. Vienā no gadījumiem studente pēc prakses nodibinājusi darba

attiecības ar izvēlēto uzņēmumu Vācijā, daļu darba veicot attālināti, un turpinājusi darbu arī pēc programmas absolvēšanas.

Ārpus *Erasmus+* aktivitātēm 2016. gadā viens studējošais ir izmantojis iespēju mācīties Utrehtas vasaras skolā (*Utrecht Summer School*) sadarbībā ar Utrehtas Universitāti (Nīderlande) – studējošajam bija jāapmaksā tikai ceļa un dzīvošanas izmaksas.

Izejošā mobilitāte pārskata periodā samazinājusies, tās aktivizēšana atkarīga no Covid-19 krīzes seku pārvarēšanas. Jāatzīmē, ka 2019./2020. un 2020./2021. akad. gadā kopumā 5 studējošie bija pieteikušies *Erasmus+* mobilitātei, bet dažādu iemeslu dēļ (konkursa atlase, Covid-19 ierobežojumi) tajā nedeīvās.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Papildus II. daļas 3.1.-3.3. nodaļās minētajiem resursiem studiju programmas materiāli tehniskajā un infrastruktūras nodrošinājumā ietilpst četras telpas, kas iekārtotas kā studijas – trīs zīmēšanai (funkcionāli sadalot vienu lielu fakultātes zāli), viena – gleznošanai, kurās studējošajiem nodrošināti molberti, zīmēšanas galdiņi, prožektoru un citi aprīkojumi. Šīs telpas papildina rekvizītu telpa un ģipša modeļu kolekcija. Telpas ir pielāgotas studiju darba vajadzībām 2020. gada rudenī un ir daudz piemērotākas nekā iepriekš programmas rīcībā esošās telpas, par kurām studējošie nereti izteica sūdzības nepietiekamas ventilācijas dēļ. Covid-19 krīzes situācijā pandēmijas ierobežojumu dēļ telpas bija pietiekami plašas, lai līdz 2020. gada novembra beigām nodrošinātu klātienē studijas ar 2 m distancēšanos (ko programmā studējošie augstu novērtēja). Tā kā studiju procesā studenti izmanto dažādus materiālus, tad to glabāšanai ir paredzēti slēgti individuālie skapīši. Studijuursos Zīmēšana I-VII, Plenērs I, II un Kompozīcija dizainā I, II studenti tiek daļēji nodrošināti ar darbam nepieciešamo papīru.

Atsevišķi ir paredzētas telpas kompozīcijas, maketēšanas, perspektīvas un ergonomikas nodarbībām, tāpat arī telpa veidošanas un materiālmācības nodarbībām. Animācijas kursiem pieejama studija ar gaismas galdu un papīra perforatoru. Studiju kursam Maketēšana un diplomdarba izstrādei studenti var izmantot lāzergriezēju. Studiju kursu Fotografēšana I un II un Operatora darba pamati I un II apguvei pieejamas vairākas kameras, fona ekrāni un zibspuldžu komplekts.

Izstāžu organizēšanai un studiju darbu eksponēšanai 2019. gadā par PPMF Studentu pašpārvaldes līdzekļiem tika iegādāta piekaru sistēma, kas uzstādīta fakultātes otrā stāva gaitenī un bibliotēkas lasītavā.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Pārskata periodā programmas mācībspēku sastāvs ir kvalitatīvi audzis, jo pieaudzis docentu skaits, kas vada profilējošos studiju kursus (ievēlēti četri jauni docenti), un stabilizējies, jo vairāki lektora p. i. ievēlēti lektora amatā. 2014. gadā programmā nestrādāja neviens stundu pasniedzējs, 2020. gadā tādi ir 4 – divi no tiem piesaistīti kā profesionāļi atsevišķiem studiju kursiem, divi – ilggadēji docētāji, kuri iepriekš bijuši lektora p. i., bet šobrīd turpina vadīt dažus studiju kursus. Kvantitatīvi programmā iesaistītā akadēmiskā personāla skaits ir nedaudz samazinājies, tas saistīts ar studentu skaita kritumu (četri vēlēti docētāji vairs nedarbojas programmā, tai skaitā viens profesors, kurš pametis darbu LU). Docētāju sastāvam 2020. gadā ir pievienojusies docente Laine Kristberga, kas ieguvusi mākslas doktora grādu Latvijas Mākslas akadēmijā. 10 docētājiem jeb 1/3 no kopējā skaita ir doktora grāds, 20 docētājiem ir maģistra grāds (galvenokārt mākslā), vienam docētājam ir bakalaura grāds un nepieciešamā darba pieredze nozarē, lai varētu pasniegt kursu profesionālā bakalaura programmā (sk. pielikumu “Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem”). Minētie dati norāda, ka Studiju virziena attīstībā ir iesaistīti gan augsti kvalificēti profesionāļi un praktiķi, gan akadēmiskais personāls ar zinātnisko kapacitāti.

Studiju virzienu raksturo salīdzinoši stabils personāls – daudzi docētāji ir ar ilggadēju stāžu PPMF. Pārskata periodā izmaiņas personālsastāvā ir bijušas nelielas, taču pozitīva iezīme ir tā, ka ir notikusi personāla atjaunināšanās. Par docētājiem ir kļuvuši arī bijušie PBSP “Māksla” absolventi, kas ir daļa no Studiju virziena akadēmiskā personāla piesaistes politikas arī nākotnē.

3.12. tabula. Mācībspēku sastāva izmaiņas kopš 2014. gada

	2014	2020
Lektori	13	10
Docenti	5	5
Profesori, asociētie profesori	4	5
Lektora p. i.	11	5
Docenta p. i.	1	1
Profesora p. i.	0	1

Stundu pasniedzēji	0	4
Kopā	34	31

No citām nodaļām un fakultātēm piesaistīto LU mācībspēku sastāvā arī notikušas izmaiņas – pārskata periodā ir mainījušies četri docētāji. Šajā periodā darbu studiju programmā pametuši arī trīs lektora p. i. vai stundu pasniedzēji, bet klāt nākuši divi citi. Mācībspēku sastāva izmaiņas pārskata periodā uzskatāmas par nelielām, bet ar pozitīvu ietekmi uz studiju procesa kvalitāti.

Vairākums docētāju ir Latvijas (Latvijas Mākslinieku savienības, Latvijas Dizaineru savienības u. c.) un starptautisko profesionālo organizāciju biedri.

Kā parāda 2020. gada rudens semestris, akadēmiskā personāla sastāvs turpina mainīties, programmas docēšanai piesaistītas divas jaunas docētājas – programmas absolventes.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programmas ietvaros dizaina un mākslas studiju kursus nodrošina mācībspēki, kuri ir ieguvuši maģistra un doktora grādus mākslā un dizainā, arī pedagoģijā, un liela daļa no viņiem darbojas ne tikai akadēmiskajā vidē, bet arī nozarē kā profesionāļi. Vispārīzglītojošos teorētiskos kursus nodrošina docētāji, kuriem ir iegūts grāds atbilstošajā vai saistītajā zinātnē jomā, piemēram, doktors filozofijā, psiholoģijā, izglītības zinātnēs u. c. Visiem vēlētajiem akadēmiskā personāla pārstāvjiem Mākslas un tehnoloģiju nodaļā ir vismaz maģistra grāds atbilstošā nozarē, un lielākā daļa no šiem docētājiem ir iesaistīta programmas realizācijā. Diviem MTN docētājam, kas ir iesaistīti programmas docēšanā, ir doktora grāds pedagoģijā, vienam docētājam ir doktora grāds filoloģijā (promocijas darbs tika izstrādāts starpdisciplināri arī mākslas nozarē), vienam – filozofijā, divi ir zinātniskā grāda pretendenti, un vēl trīs ir doktoranti. Kā stundu pasniedzēji atsevišķu kursu docēšanā tiek piesaistīti pieredzējuši profesionāļi ar dizainu un mākslu saistītās jomās, kuriem ir maģistra grāds docējamajam kursam atbilstīgā zinātnē vai bakalaura grāds un ievērojama praktiskā darba pieredze attiecīgā jomā.

No programmā iesaistītajiem mācībspēkiem 7 ir kvalificēti grafikas dizaina jomā, bet 4 - interjera dizaina vai arhitektūras jomā. 2020./2021. akadēmiskajā gadā programmā uzsāk darbu vēl 2 stundu pasniedzēji ar interjera dizainera kvalifikāciju.

Studiju programmā nodarbinātā akadēmiskā personāla valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai un ļauj jebkuru studiju virziena kursu pilnvērtīgi docēt valsts valodā. Programmas mācībspēku angļu valodas zināšanas ļauj docēt atsevišķus studiju kursus arī angļu valodā, jau vairākus gadus studiju kursus, kuros piesakās apmaiņas studenti, studiju process notiek bilingvāli, iesaistot angļu valodas profesionālo terminu apguvē arī studentus no Latvijas.

Programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst programmas mērķa un uzdevumu sasniegšanai. Programmas studiju kursus docē gan PPMF ievēlētie mācībspēki, gan pieaicinātie nozares speciālisti (kā tas paredzēts profesionālās programmās).

Kopumā programmas īstenošanā pastāvīgi ir iesaistīti apmēram 30 docētāji (2019./2020. akad. gadā – 31), no kuriem vairāki ir nozares pārstāvji (praktiķi). 32% no programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem ir doktora grāds. Atsevišķi kursu docēšanai ir piesaistīti pasniedzēji no Humanitāro zinātņu fakultātes, Sociālo zinātņu fakultātes u. c. No citām fakultātēm piesaistītie mācībspēki docē studiju kursus “Intelektuālā īpašuma tiesības” un “Ilgtspējīga attīstība un vide”. Pieciem citu nodaļu vai fakultāšu docētājiem, kuri ir iesaistīti programmas kursu docēšanā, ir doktora grāds docējamajam kursam atbilstīgajā zinātnē.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Tā kā PBSP “Māksla” ir pašlaik vienīgā programma studiju virzienā, tad visu informāciju par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā un mākslinieciskajā jaunradē skatīt II. daļas 4.3. un 4.4. nodaļā. Saraksti ar akadēmiskā personāla iesaisti projektos, publikācijām un jaunrades sasniegumiem pārskata periodā skatāmi pielikumā “Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu”.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju programmas iesaistīto mācībspēku sadarbība ir regulāra. Piemēram, regulāri notiek nodaļas sēdes, kurās tiek pārrunāti jautājumi par studiju kursu pilnveidošanu, sadarbības veicināšanu, docētāju kvalifikācijas celšanu, studentu ierosinājumiem un iebildumiem un citiem aktuāliem ar studiju procesu saistītiem aspektiem.

Nozares specializēto studiju kursu nodarbības regulāri tiek veidotas kā atklātas nodarbības, kurās var piedalīties citi docētāji, gūstot priekšstatu par kolēģu studiju procesa vadību un metodiku un iespējamo studiju kursu sasaisti. Profilējošo studiju kursu (piemēram, Kompozīcija dizainā I-IV, Zīmēšana I-VII, Gleznošana I-V u. c.) starpvērtējumi un gala rezultāti tiek koleģiāli apspriesti un par tiem notiek diskusija studiju kursu starppārbaudījumu un gala eksāmenu – skašu – laikā. Tas dod iespēju operatīvi mainīt un pilnveidot studiju kursu saturu, kā arī studiju kursu kalendāro plānu – atbilstoši studējošo sasniegumiem un katras grupas individuālajām vajadzībām. Mācībspēku sadarbība nodrošina situāciju, ka visi iesaistītie docētāji ir informēti par katra studējošā radošo un profesionālo izaugsmi un kompetencēm, kas vēl jāattīsta. Sadarbība starp interjera dizaina un grafikas dizaina moduļiem notiek studiju kursā Diplomdarbs, kad studentiem ir iespēja strādāt pie kopīga dizaina projekta izveides (2020. gadā tikuši izveidoti divi saistīti diplomprojekti – “Mazā ražotne kā publisks objekts” (interjera dizains) un “Alus darītavas vizuālā identitāte un tās integrācija bāra interjerā” (grafikas dizains)). Integrētie projekti ir arī studiju programmas nākotnes mērķis.

Sadarbība mācībspēku vidū notiek, arī rīkojot meistarklases kāda studiju kursa ietvaros (piemēram, Veidošana, Grafika u. c.), kuru laikā docētājiem ir iespēja apgūt jaunas zināšanas un prasmes citās dizaina jomās un papildināt savu metodisko kapacitāti.

Docētāji regulāri aktualizē studiju kursu saturu, pielāgojot tos jaunām prasībām un tendencēm, docēšanu tiek īstenota tādā veidā, lai maksimāli labi sagatavotu programmas absolventus profesionālai darbībai. Noderīgs rīks ir LU Informācijas tehnoloģiju departamenta regulāri organizētie e-studiju apmācību semināri pasniedzējiem – “E-studiju vides jeb Moodle uzlabojumi”. Docētāji ievēro studentcentrētas izglītības principus, daloties ar savu pieredzi un apzinoties studiju programmas profesionālo ievirzi un nepieciešamību sagatavot studējošos darba tirgum. Notiek sadarbība ar darba devējiem (daļa darba devēju ir arī mācībspēki), lai pilnveidotu studiju kursu saturu atbilstoši darba devēju redzējumam.

Tādejādi, mācībspēku savstarpējā komunikācija nodrošina programmas studiju kursu savstarpējo atbilstību, īstenojot programmas izvirzītos mērķus un uzdevumus. Studiju programmas mācībspēku bāzi veido 31 pasniedzējs. Programmā šobrīd ir reģistrēti 206 studenti (2020. gada 1. oktobra dati), attiecīgi, mācībspēku proporcija uz vienu cilvēku ir atbilstoša un šāda mācībspēku komanda spēj nodrošināt noteikto studiju programmas rezultātu sasniegšanu un kvalitatīva studiju procesa īstenošanu.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	Statistika_studejosie.docx	Statistical_data_on_students_in_the_study_programme.docx
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	Atbilstiba_VIS.docx	Compliance_of_PBSP_Art_with_the_national_education_standard.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)	Atbilstiba_PS_PKP.docx	Compliance_of_the_study_programme_with_OS_PQR.docx
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Kursu_kartesana.docx	Mapping_of_study_courses.docx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	PBSP_Maksia_plans.docx	PBSP_Art_plan.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	Studiju_kursu_modulu_apraksti.docx	Description_of_study_courses.docx
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	Diplomu_paraugi.pdf	Diploma_samples.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	Vienosanas_LU_LMA.docx	Agreement_UL_LAA.docx
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Rektora_apliecinajums_par_kompensaciju.edoc	Confirmation_Compensation_guarantee.docx
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		
Studiju līguma paraugs/-i	Līgums_LU.doc	Study_Agreement.doc
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		